Vol.5 | No.1354 | Sun. Apr 14. 2019 | یک‌شنبه ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ | ۸ شعبان ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۳۵۴ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۲۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۷۰۰۰۰۰ تومان	۱۹۵۲۰۲

پیگیری «تعادل» از آخرین وضعیت آسیب در بخشی از خط لوله اتیلن غرب نشان می‌دهد

طرح اتصال موقت اتیلن غرب

صفحه ۷

«تعادل» از وضعیت کشورهای تولیدکننده خودرو در جهان در سال ۲۰۱۸ گزارش می‌دهد

صدرنشینان تولید خودرو در جهان

صفحه ۱۴

«تعادل» طرح‌های مجلس برای جبران خسارات ناشی از سیل را بررسی می کند

سناریوهای جبران خسارت سیل

صفحه ۲

نرخ بیکاری پارسال ۱۲ درصد شد

آخرین آمار از نرخ مشارکت اقتصادی و بیکاری در کشور

عکس: آنا

همین صفحه

سرمقاله

وقتی اقتصاد در بحران‌ها قربانی احساسات می‌شود

فراز جبلی

ایران کشوری بحران خیز است و بنا به همین مساله از بیش از ۹۰ سال قبل بحث نهادهایی برای پیش گیری و مقابله با بحران در ایران آغاز شد. تأسیس جمعیت شیر و خورشید سابق یا هلال احمر در ۱۳۰۲ پس از حوادث سیل و زلزله‌ای بود که به دخالت ارتش انجامید. ۱۳۳۷ شاهد تأسیس سازمان دفاع غیرنظامی، ۱۳۴۸ تصویب قانون کاهش آثار ناشی از سیل و پس از آن سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی و سپس تأسیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌ها را شاهد بودیم. پس از انقلاب اسلامی نیز در سال ۱۳۶۵ اداره کل حوادث و سوانح غیرمرقبه در معاونت اجرایی ریاست‌جمهوری شکل گرفت.

همین صفحه

یادداشت

چگونه شوک ارزی منافع و رانت خلق می کند؟

احسان سلطانی

این پرسش برای بعضی پیش آمده که چگونه شوک ارزی منافع و رانت خلق می‌کند؟ ارایه مثالی ساده اما واقعی می‌تواند به روشن شدن موضوع کمک کند. شخص ورشکسته‌ای در ابتدای سال پیش ۵ میلیارد تومان بدهی و در همین حال یک میلیارد تومان موجودی کالا داشت. این شخص (چون به دولت اعتماد نداشت)، با وجود اظهارات مقامات پیش بینی کرد که قیمت ارز و به تبع آن بهای همه کالاها بالا برود. بنابراین او یک میلیارد تومان از بانک وام گرفت و موجودی کالای خود را به دو میلیارد تومان رسانید.

در ابتدای سال جاری این شخص (با توجه به ۳ برابر شدن قیمت ارز و اغلب کالاها) ۶ میلیارد تومان موجودی کالا و در همین حال حدود همین مقدار بدهی دارد.

در نتیجه این شخص ورشکسته که فقط یک-پنجم بدهی خود دارایی داشت، هم‌اکنون دارایی و بدهی‌اش برابر شده و دیگر ورشکسته نیست.

شوک ارزی برنامه‌ریزی شده سال ۱۳۹۷ که توسط سه وجهی «دولت، شبه دولتی‌ها و شبه خصوصی ها» اجرا شد در جهت کسب منافع و رانت‌های کلان بود. در این مسیر بدهکاران و ورشکستگان اقتصادی نه تنها بدهی خود را تسویه کردند که دارایی‌های جدیدی هم تشکیل دادند.

شخص (واقعی) مورد بحث فردی عادی است که نه به رانت‌های اطلاعاتی، منابع و ارز دسترسی دارد و نه به قدرت متصل است، اما اشخاصی که به رانت‌ها و قدرت دسترسی داشتند، به منافع بس عظیمی دست پیدا کردند. منافع حاصل از کودتای ارزی سال ۱۳۹۷ به حدی زیاد بود که لشکری از مزدبگیران در رسانه‌ها و محافل دیگر بسیج شدند که تا حد امکان نرخ ارز بالا برود. نحله‌هایی که ادعای علم اقتصاد داشتند در یک سال و نیم اخیر (بدون توجیه علمی یا حتی منطقی) در جهت افزایش نرخ ارز تلاش و در برابر بی‌ثبات‌سازی اقتصاد کلان کشور و هرج و مرج و غارت اقتصاد کشور سکوت کردند. پاول کروگمن اقتصاددان نوبلیست می گوید؛ «افکار نادرست بدان علت شکوفا می‌شود که به سود گروه‌های قدرتمند است».

سامانه پیامکی روزنامه تعادل

۳۰۰۰۵۳۲۰

بانک و بیمه

بی‌اثری پایه پولی بر رشد اقتصادی

محسن شمشیری |

عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی در روزهای اخیر در مراسم آغاز سال جدید و دیدار با خبرنگاران و همچنین در پست اینستاگرامی خود، با اشاره به وضعیت رشد نقدینگی در اقتصاد و بانک‌ها و پرداخت سالانه بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان سود سپرده از سوی بانک‌ها که عملا باعث رشد نقدینگی و هزینه بانک‌ها و همچنین رشد هزینه‌های تولید شده تاکید کرد که در شرایط کنونی با وجود رشد بالای نقدینگی، واحدهای تولیدی با کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش مواجه هستند و براین اساس، باید ترکیب رشد نقدینگی تغییر کند و به جای رشد نقدینگی از محل سود بالای سپرده‌های بانکی، باید رشد پایه پولی در دستور کار باشد تا نقدینگی مورد نیاز واحدهای تولیدی تامین و از این طریق به رونق تولید و اشتغال کمک کند.

۴

دریچه

پیروزی فکر بر عصبانیت

محمود سریع‌القلم

نزاع میان کشورها و افراد ضرورتاً مذموم نیست. آنچه اهمیت دارد موضوع و گستره نزاع است. اینکه کشوری یا فردی به جمع‌بندی برسد که باید نزاع کند یا تعامل، کنار بیاید یا حتی عقب‌نشینی، می‌تواند سرنوشت‌ساز باشد. ملت‌ها و اشخاصی که این درجه بندی‌ها را می‌آموزند و با حوصله آنها را به کار می گیرند...

۸

سرمقاله

وقتی اقتصاد در بحران‌ها قربانی احساسات می‌شود

فراز جبلی |

مشاور سردبیر |

ایران کشوری بحران‌خیز است و بنا به همین مساله از بیش از ۹۰ سال قبل بحث نهادهایی برای پیش‌گیری و مقابله با بحران در ایران آغاز شد. تأسیس جمعیت شیر و خورشید سابق یا هلال احمر در ۱۳۰۲ پس از حوادث سیل و زلزله‌ای بود که به دخالت ارتش انجامید. ۱۳۳۷ شاهد تأسیس سازمان دفاع غیرنظامی، ۱۳۴۸ تصویب قانون کاهش آثار ناشی از سیل و پس از آن سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی و سپس تأسیس مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌ها را شاهد بودیم. پس از انقلاب اسلامی نیز در سال ۱۳۶۵ اداره کل حوادث و سوانح غیرمرقبه در معاونت اجرایی ریاست‌جمهوری شکل گرفت. پس از زلزله منجیل نیز ستاد سوانح و حوادث غیرمترقبه در وزارت کشور تشکیل شد. روند تکوین این نهادها تاکنون ادامه داشته است اما از نظر اقتصادی شاهد پیشرفت مدیریت بحران نیستیم.

سیل‌های اخیر، نمونه واضح سوءمدیریت اقتصادی و اتلاف منابع به جای مدیریت بهینه بود. در استان گلستان، با توجه به عدم حضور استاندار در زمان بحران و عدم همکاری صحیح میان نهادهای مختلف دولتی و حاکمیتی شاهد بودیم که انفجارهایی بدون در نظر گرفتن نقشه توپولوژی و توپوگرافی منطقه صورت گرفت که به جای بهبود شرایط عملا به زیرساخت‌های کشور آسیب رساند. بسیاری از کارشناسان و مدیرانی که از نزدیک شاهد نحوه تصمیم‌گیری بودند گلایه داشتند که تصمیمات در خصوص انفجارها و تخریب زیرساخت‌ها برای امدادرسانی به جای آنکه بر اساس نقشه‌های زمین‌شناسی و با نگاه کارشناسی باشد روی قایق و نگاه سطحی به منطقه گرفته می‌شد.

هنوز گزارش دقیقی از میزان خسارات سیل منتشر نشده است تا مشخص شود چقدر از خسارت ناشی از آسیب سیل و چقدر در اثر از بین بردن زیرساخت‌ها بود اما اگر نگاه صحیحی به شرایط می‌شد می‌توانستیم به جای خراب کردن زیرساخت‌ها، همان هزینه را برای جبران کامل خسارت روستاییان پس از سیل انجام دهیم.

اکنون نیز اتفاق دیگری از همین دست در حال صورت گرفتن است. نمایندگان مجلس با هدف جبران خسارات ناشی از سیل و پرداخت خسارات طرحی را امروز به مجلس می‌برند. بر اساس این طرح "حدود ۲ میلیارد یورو از صندوق توسعه ملی برداشت خواهد شد. بر اساس طرح نمایندگان مجلس همچنین وزارت اقتصاد مکلف شده تا حدود ۲ هزار میلیارد تومان از دارایی‌های موجود نزد سازمان املاک تملیکی، برای جبران خسارات سیل اختصاص دهد. همچنین به سازمان برنامه و بودجه اجاز داده می‌شود تا پنج هزار میلیارد تومان از سر جمع اعتبارات و طرح تملک دارایی عمرانی که در پیوست یک بودجه سال جاری است، در این زمینه هزینه کند. همچنین بانک مرکزی با ایجاد یک خط اعتباری تا سقف ۲۰ هزار میلیارد تومان، تسهیلات ۴ درصد به سیل‌زدگان اعطا خواهد کرد که البته دولت مابه التفاوت تا ۱۸ درصد این تسهیلات را به بانک‌ها می‌پردازد." بازسازی آسیب‌های سیل مطمئنا یکی از وظایف اصلی دولت است اما دو نکته مهم در این میان مغفول مانده است.

اولین مساله نحوه پرداخت خسارت و تأمین هزینه بازسازی است. ساده‌ترین و در عین حال ناکارآمدترین روش پرداخت مستقیم از جیب دولت و حاکمیت برای این هزینه‌ها است. مبلغ دو میلیارد یورو به تنهایی عدد بسیار بزرگی است که می‌تواند اهرمی برای توسعه مناطق سیل زده باشد. توزیع این مبلغ بدون برنامه روشن مطمئنا به اتلاف منابع می‌انجامد در حالی که با قرار دادن این مبلغ به عنوان پشتوانه فاینس کردن طرح‌ها می‌توان تا چند برابر این رقم منابع جذب کرد و بدون اتلاف اصل پول به بازسازی پرداخت.

دومین مساله نگاه صحیح به منابعی است که از بودجه عمرانی هزینه خواهد شد. بودجه ۹۸ بیشترین سهم را برای پرداخت‌های حقوق و دستمزد کارمندان دولت در نظر گرفته بود و سهم منابع عمرانی بدون در نظر گرفتن بحران پیش آمده کم بود. با توجه به سیل و اتفاقات رخ داده، دولت قرار است از چه منابع جبران خسارت را انجام دهد؟ آیا عدم تخصیص منابع عمرانی به دلیل جبران خسارت سیل در آینده خسارتی جدی‌تر به اقتصاد کشور نخواهد زد؟

در یک کلام مدیریت بحران در حوادث اخیر در بسیاری از اوقات به جای عقلایی بودن احساسی بود، حال که مجلس به عنوان قوه قانون گذار تصمیم به ورود به این مساله را کرده، لازم است از تصمیمات احساسی به‌شدت اجتناب کند و با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی و اجتماعی تصمیمات عقلایی بگیرد.

گزارش

لایحه محدودسازی حق طلاق شوهر در کمیسیون لوایح دولت

تهران | ایرنا | لایحه پیشنهادی مقید و محدودسازی حق طلاق شوهر در کمیسیون لوایح هیات دولت درحال بررسی است. به گزارش روز شنبه ایرنا از پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر هیات دولت، معاونت امور زنان و خانواده رییس‌جمهوری با هدف حمایت از بنیان خانواده و مقید و محدودسازی حق طلاق از سوی شوهر، لایحه پیشنهادی اصلاح ماده (۱۱۳۳) قانون مدنی، با پیش شرط ۱۰ گانه برای طلاق همسر در دادگاه را برای بررسی و تصمیم هیات دولت ارایه کرده است. مطابق این لایحه پیشنهادی، شرایط ۱۰ گانه‌ای برای طلاق از سوی زوج پیش بینی شده که مشابه همان شرایط مقرر در ماده فوق است و زوج برای تقاضای طلاق باید بر حسب مورد آن را برای دادگاه اثبات کند. تأملی در تاریخچه قانونگذاری در ایران، گویای این حقیقت است که سیستم حقوقی اسلام و به تبع آن نظام حقوقی ایران، خانواده را به عنوان یکی از مهم‌ترین و اساسی‌ترین نهادهای اجتماعی مورد توجه قرار داده است. به نحوی که در مقدمه قانون اساسی ایران، خانواده واحد بنیادین جامعه و کانون اصلی رشد و تعالی است. بر مبنای نظام حقوقی ایران، نهاد خانواده با ازدواج تشکیل می‌شود و تابع مقررات و نظاماتی قرار می گیرد که هم از این نهاد حمایت می کند و هم مسوولیت‌ها و محدودیت‌هایی را برای آن به وجود می‌آورد. از آنجایی که تشکیل و تأسیس نهاد خانواده بر طبق موازین قانونی ایجاد می‌شود، انحلال و بر هم خوردن آن (طلاق) نیز بر مبنای مقررات خاص قانونی است که به آن انحلال، ارزش قانونی می‌دهد. به‌طور کلی مطابق قانون، طلاق در سه محور قابل طرح است: یا به صورت توافقی، یا از سوی زوجه، یا از سوی زوج. در طلاق از سوی زوجه، سخت‌گیری‌های قانونی و قضایی وجود دارد و وقتی زن می‌داند، نمی‌تواند شرایط طلاق را بر حسب مورد برای دادگاه اثبات نماید از تصمیم به طلاق منصرف می‌شود. قطعاً اگر برای زوج هم همین اتفاق بیفتد و نتواند شرایط پیش‌بینی شده را به عنوان دلیل تقاضای طلاق ثابت نماید در نتیجه یا خود به دنبال طلاق نمی‌رود یا دادگاه درخواست طلاق را رد می کند بنابراین این امر در کاهش وقوع طلاق موثر خواهد بود. سهل و آسان بودن شرایط طلاق می‌تواند در افزایش آمار طلاق و در به وجود آمدن پرشتاب این نوع آسیب اجتماعی موثر باشد. یکی از سیاست‌های اصولی نظام نسبت به خانواده، تحکیم و ماندگاری آن است. در حالی که ماده (۱۱۳۳) قانون مدنی برخلاف چنین سیاست و اصولی است زیرا شوهر برای طلاق و برهم زدن جمع خانواده، نیازمند هیچ دلیل و برهان و ادله‌ای نیست و حتی دادگاه نمی‌تواند در این خصوص رای به رد تقاضای طلاق شوهر بنا به مصالح خانواده صادر کند زیرا درخواست طلاق از سوی مرد خود بالاترین دلیل طلاق است. از طرف دیگر سیاستی دوگانه در امر طلاق وجود دارد، چنان که درخواست طلاق زوج یک جانبه و بدون قید و شروط است و ضرورتی برای ارایه دلیل به دادگاه وجود ندارد و این شوهر است که تصمیم می گیرد که طلاق بدهد یا ندهد. در این میان مصالح کودکان و زوجه اصلاً مطرح نمی‌شود. در حالی که امروزه خانواده محور سیاست دولت‌ها است.

متن «ماده واحده پیشنهادی برای اصلاح ماده ۱۱۳۳ قانون مدنی»:

مرد می‌تواند حسب مورد و با رعایت شرایط ذیل با مراجعه به دادگاه تقاضای طلاق همسرش را کند.

۱- توافق زوجین برای طلاق

۲- استنکاف زوجه از ایفای حقوق و وظایف قانونی، در صورت صدور حکم قطعی الزام زوجه به تمکین از زوج و خودداری زوجه از اجرای حکم قطعی دادگاه.

۳- سوء رفتار و ناسازگاری و اعمال خشونت زوجه به حدی که ادامه زندگی زناشویی را برای زوج غیر قابل تحمل کند.

۴- ابتلا زوجه به امراض غیر قابل علاج و ساری به نحوی که ادامه زندگی زناشویی برای زوج مخاطره آمیز باشد.

۵- ابتلا به جنون و بیماری اعصاب و روان غیرقابل علاج زوجه، در مواردی که به جهت حدوث بعد از عقد، امکان فسخ برای زوج منتفی شده باشد.

۶- نازایی غیرقابل علاج زوجه با نظر قطعی پزشک

۷- محکومیت قطعی زوجه به مجازات حداقل پنج سال حبس در صورتی که زوج مسبب ارتکاب جرم توسط زوجه نباشد.

۸- صدور حکم قطعی علیه زوجه به هرگونه رابطه نامشروع با هر میزان مجازات.

۹- اعتیاد زوجه به هرگونه مواد مخدر و روان گردان و مشروبات الکی

۱۰- در صورت غایب مفقودالاثر بودن زوجه با رعایت مقررات غایب مفقود الاثر بودن (مواد ۱۰۲۹ و ۱۰۲۳ قانون مدنی)

خبر

مرکز آمار: نرخ بیکاری پارسال ۱۲ درصد شد

بررسی مرکز آمار ایران درباره نرخ بیکاری افراد ۱۰ ساله و بیشتر نشان می‌دهد پارسال ۱۲ درصد جمعیت فعال کشور فاقد شغل مشخص بودند که در همسنجی با سال ۱۳۹۶، یک دهم درصد بیشتر شده است. به گزارش ایرنا، مرکز آمار ایران روز شنبه نتایج طرح آمارگیری نیروی کار در سال ۱۳۹۷ را منتشر کرد که بر پایه آن ۴۰،۵ درصد جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر، از نظر اقتصادی فعال بودند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی نیز بیانگر آن است که این نرخ، نسبت به سال قبل (۱۳۹۶)، چهار درصد افزایش یافت. نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۹ ساله نشان می‌دهد ۲۵،۱ درصد از فعالان این گروه سنی در سال ۱۳۹۷ بیکار بودند. همچنین بررسی تغییرات سالانه نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۹ ساله نشان می‌دهد این نرخ نسبت به سال ۱۳۹۶ هیچ تغییری نداشت.

تعداد شاغلان در سال ۱۳۹۷ به ۲۳ میلیون و ۸۱۳ هزار و ۴۵ نفر رسید که نسبت به سال پیش از آن، ۴۶۳ هزار و ۹۲۸ نفر بیشتر شد. نسبت اشتغال نیز در سال ۱۳۹۷ به ۳۵،۶ درصد رسید که نسبت به سال ۱۳۹۶ افزایش سه درصدی را ثبت کرد.

بررسی سهم اشتغال ناقص نیز حاکی از آن است که در سال ۱۳۹۷، ۱۰،۸ درصد جمعیت شاغل، به دلایل اقتصادی (فصل غیرکاری، رکود کاری، پیدا نکردن کار با ساعت بیشتر و...) کمتر از ۴۴ ساعت در هفته کار کرده و آماده برای انجام کار اضافی بوده‌اند. این در حالی است که ۳۸.۳ درصد از شاغلان ۱۰ ساله و بیشتر، ۴۹ ساعت و بیشتر در هفته کار کرده‌اند. همچنین بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نشان می‌دهد که در سال ۱۳۹۷، بخش خدمات با ۵۰،۳ درصد بیشترین سهم اشتغال را به خود اختصاص داد. بخش‌های صنعت با ۳۲ درصد و کشاورزی با ۱۷.۷ درصد در مراتب بعدی قرار گرفت. اشتغال و بیکاری از جمله موضوع‌های اساسی اقتصاد هر کشور است و به عنوان یکی از شاخص‌های توسعه یافتگی جوامع تلقی می‌شود. حمایت از اشتغال داخلی و توانمندسازی همه بخش‌های راهبردی، از بندهای اقتصاد مقاومتی است. بندهای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی در سال ۱۳۹۲ ابلاغ شد. سال ۱۳۹۵ از سوی رهبر معظم انقلاب «اقتصاد مقاومتی؛ اقدام و عمل» نام گرفت. سال ۱۳۹۶ نیز «اقتصاد مقاومتی؛ تولید-اشتغال» بود و رهبر معظم انقلاب اسلامی شعار سال ۱۳۹۷ را «حمایت از کالای ایرانی» اعلام کردند. امسال نیز سال «رونق تولید» نام دارد.

چرخ تولید و صنعت با معرفی محصولات می چرخد

کالای شما را ما معرفی می‌کنیم

تلفن: ۶۶۴۲۹۹۷۳ ۶۶۱۲۴۰۲۵

احتساب نیروهای جانباخته در واژگونی قایق گمیشان به عنوان «شهید خدمت»

با موافقت رهبر انقلاب، نیروهای جهادی مردمی جانباخته در حادثه واژگونی قایق در شهر گمیشان «شهید خدمت» محسوب می‌شوند. در بین جانباختگان این حادثه تعدادی از امدادگران اهل سنت نیز بوده‌اند.

به گزارش دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب با درخواست نماینده ولی فقیه در استان گلستان برای «شهید خدمت» اعلام شدن امدادرسانان جهادگر مردمی جانباخته در حادثه واژگونی قایق در سیل گمیشان موافقت کردند.

شامگاه ششم فروردین ماه ۹۸ قایق حامل نیروهای مردمی که برای جلوگیری از نفوذ سیلاب به شهر گمیشان تلاش می‌کردند، واژگون شد که در این حادثه شش نفر از جهادگران جان باختند.

روی موج خبر

■ **عفو و تخفیف مجازات ۷۹۳ نفر از محکومان تعزیرات با موافقت رهبری؛** میزان |

مدیرکل اجرای احکام سازمان تعزیرات حکومتی از عفو و تخفیف مجازات ۷۹۳ نفر از محکومان سازمان تعزیرات با موافقت رهبر معظم انقلاب خبر داد.

علیرضا نورنژاد اظهار کرد: به مناسبت فرارسیدن مبعث پیامبر اکرم حضرت محمد مصطفی (ص) و سالروز جمهوری اسلامی با موافقت مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، یک هزار و ۱۱۷ نفر از محکومین محاکم عمومی و انقلاب، سازمان قضایی نیروهای مسلح و سازمان تعزیرات حکومتی از سراسر کشور مورد عفو قرار گرفتند.

وی افزود: تعداد ۷۹۳ نفر از محکومین سازمان تعزیرات حکومتی مشمول عفو یا تخفیف مجازات واقع شده‌اند که با دستور ریاست عالی سازمان برای اعمال به ادارات کل اجرایی سراسر کشور ابلاغ شد.

■ **جابری‌انصاری معاون امور مجلس و پناهی آذر معاون اداری و مالی وزارت خارجه شدند؛** فارس |

جابری‌انصاری دستیار ارشد وزیر خارجه به جای پناهی آذر معاون امور مجلس و ایرانیان وزارت خارجه شد و پناهی آذر هم به معاونت اداری و مالی رفت. «جابری‌انصاری» دیروز از سوی محمدجواد ظریف وزیر امور خارجه به جای «حسین پناهی آذر» معاون امور مجلس و ایرانیان وزارت خارجه شد.

از سوی دیگر حسین پناهی آذر نیز که پیش از این عهده‌دار معاونت امور مجلس و ایرانیان وزارت خارجه بود، به عنوان معاون جدید اداری و مالی وزارت امور خارجه تعیین شد.

از سوی دیگر «سید عباس موسوی» نیز به جای بهرام قاسمی یازدهمین سخنگوی وزارت خارجه شد. بهرام قاسمی به عنوان سفیر جدید ایران در پاریس منصوب شده و جمعه نیز با انتشار متنی از رسانه‌ها خداحافظی کرد.

■ **جزئیات شکوائیه جدید ایران از امریکا؛** برنا |

معاون حقوقی رییس جمهور توضیحاتی درباره تهیه شکوائیه‌ای با عنوان «جنایت علیه بشریت»، ارایه کرد.

لعیا جنیدی، در خصوص «دستور رییس جمهور مبنی بر تهیه شکوائیه‌ای با عنوان جنایت علیه بشریت علیه کسانی که در امریکا در اجرای تحریم‌ها و فشارها بر ملت تلاش دارند» گفت: پس از تهیه گزارش اولیه که کارهای قابل توجهی از آن در ایام تعطیلات انجام شده است، این گزارش با وزارت دادگستری و وزارت خارجه بررسی خواهد شد. صحبت مقدماتی هم با این دو وزارتخانه انجام شده و ان‌شاءالله این متون را نهایی می‌کنیم و اقداماتی را انجام خواهیم داد.

■ **افتخار می‌کنیم از سوی ترامپ، تروریست خوانده شویم؛** سپاه نیوز |

جانشین فرمانده کل سپاه در جمع عشایر سیل‌زده در یادمان شهدای هویزه گفت: برای ما باعث افتخار است که از سوی فردی چون ترامپ، تروریست خوانده شویم.

سردار سلامی در بدو ورود به یادمان شهدای هویزه مقاومت مردم غیور هویزه را الگویی برای مقاومت همه دوستداران نظام و انقلاب اسلامی دانست و از صبوری و همراهی مردم منطقه در بحران پیش‌رو قدردانی کرد.

■ **عراق و اقلیم کردستان، فرصتی بسیار عالی برای توسعه صادرات است؛** ایسنا |

رییس دفتر رییس جمهور، گفت: عراق و اقلیم کردستان، فرصتی بسیار عالی برای توسعه صادرات و عبور از تحریم‌های ظالمانه است؛ چراکه در صورت افزایش حجم مبادلات تجاری، مالی و درهم تنیدگی اقتصادی، جلوی دخالت‌های بیگانگان در روابط بین کشورها گرفته می‌شود.

محمود واعظی در جلسه سرمایه‌گذاری و توسعه استان کردستان، با بیان اینکه حادثه سیل فروردین ماه ۹۸ با وجود رنج و خسارات به مردم، برکاتی از جمله تأمین آب پشت سدها و رفع مشکلات محیط زیستی به همراه داشت، گفت: در این حادثه شاهد همبستگی و همدلی بین همه نهادها، ارگان‌ها، نیروهای مسلح و مردم بودیم.

وی با اشاره به موقعیت ژئوپلیتیک استان کردستان و همجواری با کشور عراق، بیان کرد: همین امر موجب شده تا بخش دولتی و غیردولتی نگاهی ملی نسبت به توسعه، آبادانی و مسائل این استان داشته باشند.

«تعادل» طرح‌های مجلس برای جبران خسارات ناشی از سیل را بررسی می‌کند

سناریوهای جبران خسارت سیل

اختصاص ۴۰ هزار میلیارد تومان اعتبار برای سیل

گروه ایران |

همزمان با آغاز سال جدید خورشیدی و در شرایطی که ایرانیان در جای جای کشورمان در حال آماده شدن برای تحویل سال نو بودند؛ برخی استان‌های کشورمان میزبان میهمان ناخوانده‌ای شدند که حضورش آسیب‌ها و زیان‌های فراوانی را متوجه مردم برخی استان‌های شمالی، غربی، جنوبی و... کرد. سیل ویرانگری که جدای از آسیب‌های فکری و روانی بر اساس برخی روایت‌ها بیش از ۳۰ هزار میلیارد تومان خسارت به کشاورزی، صنعت و بازرگانی استان‌های مختلف وارد ساخته؛ خساراتی که دولت با همراهی مجلس و سایر ارگان‌های مسوول تلاش می‌کنند تا با استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی کشور آن را پوشش دهند.

بر اساس این دستور کار مشخص بود که اهالی بهارستان بلافاصله پس از پایان تعطیلات نوروزی دست به کار شدند و با اعلام وصول طرح «حمایت از آسیب دیدگان سیل و سوانح طبیعی و پیشگیری از مخاطرات طبیعی» تلاش کردند تا به بخشی از مطالبات مردم آسیب دیده پاسخ دهند. طرحی که توسط فراکسیون امید مجلس دهم تهیه شده بود و چهره‌ای چون سید فرید موسوی، درباره جزییات آن به «تسنیم» گفته بود که در جریان این طرح بناشده از صندوق توسعه ملی برای جبران خسارت آسیب دیدگان سیل برداشت شود.

پیش از سید فرید موسوی اما چهره‌های دیگری نیز چون الیاس حضرتی (عضو کمیسیون اقتصادی مجلس دهم) و تاجگردون (رییس کمیسیون برنامه و بودجه) ضمن تاکید بر ناکافی بودن توان مالی دولت برای جبران خسارت سیل اخیر از ضرورت استفاده از ظرفیت‌های صندوق توسعه ملی به عنوان محتمل‌ترین سناریوی پیش روی مجلس خبر داده بودند.

در آخرین دست از برنامه‌ریزی‌های قانونی برای جبران خسارت‌های برآمده از سیل و سوانح طبیعی دیروز یکی دیگر از اعضای کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس دهم با اشاره به خسارات سیل در کشور از تهیه طرح ۲۷ هزار میلیارد تومانی برای جبران خسارات سیل خبر داده است.

حاجی دلیگانی این طرح را به نوعی متمم بودجه دانست و افزود: احتمال اینکه طرح مصوب مجلس مورد ایراد شورای نگهبان واقع شد وجود دارد؛ زیرا بر خلاف برخی از اصول قانون اساسی است؛ اما کمیسیون برنامه و بودجه به خاطر وضعیت خاص مناطق سیل زده این طرح را تصویب کرد.

نماینده شاهین شهر، برخوار و میمه در مجلس در گفت‌وگو با الف با بیان اینکه طرح جبران آسیب‌های سیل و پرداخت خسارات احتمالا روز یک‌شنبه در صحن مجلس مطرح می‌شود، گفت: بر اساس این طرح حدود ۲ میلیارد یورو یعنی ۲۰ هزار میلیارد تومان از صندوق توسعه ملی برداشت می‌شود که مقام معظم رهبری هم با این موضوع موافقت کردند. او با اشاره به تقاضای رییس جمهور از رهبری برای موافقت با این موضوع گفت: مجلس در حال تصویب مجوز قانونی این تخصیص اعتبار است.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس تصریح کرد: بر اساس طرح نمایندگان مجلس همچنین وزارت اقتصاد مکلف شده تا حدود ۲ هزار میلیارد تومان از دارایی‌های موجود نزد سازمان املاک تملیکی، برای جبران خسارات سیل اختصاص دهد.

حاجی دلیگانی اضافه کرد: همچنین به سازمان برنامه و بودجه اجاز داده می‌شود تا پنج هزار میلیارد تومان از سر جمع اعتبارات و طرح تملک دارایی عمرانی که در پیوست یک بودجه سال جاری است، در این زمینه هزینه کند.

او با بیان اینکه در مجموع مجلس ۲۷ هزار میلیارد تومان اعتبار در این زمینه تخصیص می‌دهد، گفت: همچنین دولت ۱۴ هزار میلیارد تومان اجازه برداشت و جابه‌جایی اعتبارات را دارد که مجموعا ۴۰ هزار میلیارد تومان در این راستا اختصاص می‌یابد.

◄ موارد استفاده طرح

نماینده شاهین شهر، برخوار و میمه در مجلس تاکید کرد: این اعتبارات برای حمایت از سیل‌زدگان، جبران خسارات منازل، کارگاه‌های تولیدی، کشاورزی، دام‌ها و تاسیسات زیربنایی است.

حاجی دلیگانی گفت: همچنین بانک مرکزی با ایجاد یک خط اعتباری تا سقف ۲۰ هزار میلیارد تومان، تسهیلات ۴ درصد به سیل‌زدگان اعطا خواهد کرد که البته دولت مابه‌التفاوت تا ۱۸ درصد این تسهیلات را به بانک‌ها می‌پردازد.

او اضافه کرد: همچنین دولت مکلف شد تا از طریق دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط کمک بلاعوض، یارانه تسهیلات پرداختی، خرید مصالح ساختمانی و لوازم خانگی مورد نیاز سیل‌زدگان که از تولیدات داخلی خرید می‌کند، انجام دهد.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس اختصاص ۵۰۰ میلیون تومان برای خرید تجهیزات مقابله با سیل به دستگاه‌های ذیربط مثل هلال احمر و... را از دیگر موارد مطرح شده در این طرح عنوان کرد.

به گفته حاجی دلیگانی وزارت کشور مکلف شده از طریق سازمان مدیریت بحران ارزیابی دقیقی از خسارات را انجام دهد و اولویت‌ها را مشخص کند. وی با بیان اینکه طرح مذکور به امضای حدود ۱۷۰ نماینده مجلس رسیده است، گفت: کار تصویب این طرح در کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات به اتمام رسیده است.

نماینده شاهین شهر، برخوار و میمه در مجلس دهم گفت: وظیفه دولت بود که برای جبران کمبود منابع به مجلس لایحه بدهد، ولی دولت لایحه‌ای به مجلس نداد.

◄ گزارش ۴ وزیر درباره سیل در جلسه علنی یک‌شنبه

از سوی دیگر یک عضو هیات رییسه مجلس از ارایه گزارش چهار وزیر درباره حادثه سیل مناطق مختلف کشور در جلسه علنی روز یک‌شنبه مجلس خبر داد.

علی‌اصغر یوسف‌نژاد در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: قرار است آقای رحمانی فضلی وزیر کشور، اسلامی وزیر راه و شهرسازی، اردکانیان وزیر نیرو، حجتی وزیر جهاد کشاورزی و همچنین نجار رییس سازمان مدیریت بحران و تاج‌بخش رییس سازمان هواشناسی با حضور در جلسه علنی روز یک‌شنبه مجلس گزارشی از سیل و اقدامات انجام شده و همچنین موارد مورد نیاز در زمینه قانون‌گذاری را به نمایندگان ارایه کنند.

وی ادامه داد: طرح دو فوریتی حمایت از سیل‌زدگان که در کمیسیون برنامه و بودجه به تصویب رسیده نیز روز یکشنبه در دستور کار مجلس قرار دارد.

◄ پیشنهاد مجلس به دولت برای امهال وام گیرندگان مناطق سیل‌زده

یکی دیگر از مشکلاتی که مردم در مناطق سیل زده با آن دست به گریبانند؛ موعد سر رسیدهای وام‌هایی است که کشاورزان؛ تجار و تولیدگران متعهد به پرداخت آن هستند اما به دلیل وقوع سیل قادر به اجرای این تکلیف قانونی نیستند. در مسیر پاسخگویی به این مطالبات دیروز یکی دیگر از نمایندگان مجلس دهم از پیشنهاد جدید جمعی از نمایندگان به دولت برای امهال وام گیرندگان مناطق سیل‌زده خبر داد. هادی قوامی، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به وقوع سیل در برخی مناطق، شهرها و روستاهای کشور طی هفته‌های اخیر، گفت: روند امدادرسانی به سیل‌زدگان باید شتاب بیشتری بگیرد. وی همچنین از پیشنهاد جمعی از نمایندگان به دولت، در قالب طرحی دوفوریتی برای امهال وام گیرندگان مناطق سیل‌زده کشور خبر داد و افزود: طبق برآوردهایی که انجام شده، برخی ساکنان مناطق سیل‌زده کشور وام‌هایی را از نظام بانکی کشور تحت عناوین مختلف، از قبیل ازدواج، مسکن، تعمیرات مغازه و غیره دریافت کردند که باید در شرایط موجود، برای بازپرداخت، با آنها مساعدت شود.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس اضافه کرد: نمایندگان مجلس در طرحی دوفوریتی خواستار مساعدت نظام بانکی کشور با وام‌گیرندگان مناطق سیل‌زده کشور برای ارایه مهلتی حداقل دوساله در بازپرداخت این وام‌ها شدند.

قوامی ادامه داد: این طرح در مرحله تهیه پیش‌نویس است و تاکنون جلساتی را نیز با مرکز پژوهش‌های مجلس برای نهایی کردن آن داشته‌ایم.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس در پایان خاطرنشان کرد: طرح امهال بازپرداخت وام‌گیرندگان مناطق سیل‌زده، پس از نهایی شدن، تقدیم هیات رییسه مجلس می‌شود؛ این طرح دوفوریتی است و می‌بایست پس از تقدیم به هیات رییسه در دستور کار مجلس قرار گیرد.

در کنار این طرح‌های مشخص، بر اساس اعلام برخی از نمایندگان طرح دیگری در مجلس مدنظر نمایندگان قرار دارد که بر اساس آن بخش‌هایی از بودجه سال ۹۸ که تخصیص آنها ضرورت چندان عاجلی ندارد؛ از بودجه امسال حذف و به بودجه سال‌های آتی اضافه می‌شود تا ردیف‌های برآمده از این جرح و تعدیل به جبران بخشی از خسارات ناشی از سیل تخصیص یابد. فعل و انفعالی که به نظر می‌رسد تدارک دیده شده تا در صورت عدم تخصیص اعتبارات مورد نیاز از صندوق توسعه ملی روی میز اهالی بهارستان قرار بگیرد تا نمایندگان به عنوان راهکار جایگزین آن را مورد بررسی قرار دهند. موضوعی که برای آگاهی از کم و کیف آن باید همچنان صبر کرد تا روزهای آینده که نمایندگان تصمیم نهایی را در مورد آن اتخاذ کنند.

در جلساتی جداگانه و با حضور رییس جمهور صورت گرفت

بررسی برنامه ۴ معاونت ریاست جمهوری، وزارت ورزش و بانک مرکزی برای سال ۹۸

گزارش عملکرد سال ۱۳۹۷ چهار معاونت ریاست جمهوری، وزارت ورزش و بانک مرکزی و برنامه‌های سال جاری آنها در جلسات جداگانه رییس جمهور با روسای هریک از این دستگاه‌ها بررسی شد.

در این جلسات که دیروز با حضور محمدباقر نوبخت معاون رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه، لعیا جنیدی معاون امور حقوقی، سورنا ستاری معاون علمی و فناوری، علی‌اکبر صالحی رییس سازمان انرژی اتمی، مسعود سلطانی فر وزیر ورزش و جوانان و عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی و به ریاست رییس جمهور تشکیل شد؛ هر یک از روسای این دستگاه‌ها به تشریح دستاوردها و برنامه‌های اجرا شده در سال ۹۷ در حوزه عملیاتی تحت مدیریت خود و برنامه‌های سال جاری پرداختند.

رییس جمهور نیز در این جلسات پس از استماع گزارش‌ها، با قدردانی از تلاش‌ها و زحمات انجام شده، رهنمودها و نکاتی ضروری را برای بهبود روند اجرای برنامه‌های سال جاری این دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها ارایه کرد.

◄ تقدیر از نقش جهادی جوانان در امدادرسانی سیل

رییس جمهوری بر حضور مقتدرانه در المپیک و پارالمپیک ۲۰۲۰ توکیو و حمایت از ورزش زنان و فوتبال ملی ایران تاکید کرد. وزیر ورزش و جوانان در دیدار با رییس جمهوری ضمن ارایه گزارشی از عملکرد وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۳۹۷ از جمله موفقیت تیم ملی فوتبال در جام جهانی، درخشش کاروان‌های ایران در بازی‌های آسیایی و پاراآسیایی، المپیک جوانان، حضور باشگاه‌های ایران در لیگ قهرمانان آسیا، صعود بسکتبال به جام جهانی و مقام‌های قهرمانی جهان و آسیایی در رشته‌های کشتی، ووشو، وزنه‌برداری، کاراته، شطرنج، تکواندو، جودو و دوومیدانی برنامه ورزش کشور را برای کسب سهمیه و حضور مقتدرانه ایران در بازی‌های المپیک و پارالمپیک و توسعه زیرساخت‌ها و تکمیل اماکن ورزشی ارایه کرد.

در این دیدار یک ساعته، رییس جمهور با قدردانی از مجموعه وزارت ورزش و جوانان و دستگاه‌های مرتبط گفت: انتظار حضور مقتدرانه کاروان ایران در بازی‌های المپیک و پارالمپیک است و افتخارات ورزشکاران و قهرمانان شادی ملی را به همراه دارد.

روحانی با ابراز رضایت از توجه و رشد ورزش زنان در مسابقات اخیر گفت: توسعه ورزش همگانی و حمایت از ورزش زنان از برنامه‌های مهم دولت تدبیر و امید است و تاکید من استمرار و تقویت این مسیر برای این دو بخش است. رییس جمهور در بخش دیگری از سخنان خود گفت: موفقیت‌های همه قهرمانان موجب شادکامی و اعتلای نام ایران عزیز در نزد جهانیان است و رشته‌هایی مانند کشتی، وزنه‌برداری و تکواندو و کاراته در المپیک آینده وظیفه مهمی پیش رو دارند و انتظار مدال‌های خوش‌رنگ را از آنها داریم.

روحانی موفقیت‌های فوتبال و تیم‌های باشگاه‌های ایران را هم در عرصه رقابت‌های جهانی و آسیایی مورد توجه قرار داد و گفت: باید خیال مردم از بابت تیم ملی فوتبال و آینده آن باید راحت باشد و توقع دارم تیم امید ایران بعد از سال‌ها به المپیک آینده راه پیدا کند و پیروزی‌های اخیر تیم‌های باشگاهی هم موجب شادی حداقل نیمی از مردم شد.

رییس جمهور با تاکید بر حفظ حدود شرعی و فرهنگی توسط قهرمانان ملی گفت: حضور قدرتمندانه و باعزت در مسابقات بین‌المللی برای ارتقا غرور وحدت ملی بسیار مهم است و وزارت ورزش و جوانان و کمیته ملی المپیک در این مورد تمام توان حمایتی خود را به کار بگیرند.

روحانی با اشاره به نقش جوانان در امداد سیل اخیر با تشکر از اقدامات وزارت ورزش و جوانان از جمله در اختیار قراردادن بیش از یک هزار مکان ورزشی به سیل‌زدگان گفت: روحیه جهادی و کمک در نزد جوانان و سازمان‌های مردم‌نهاد بسیار ارزشمند بود و بایستی این حضور تقویت شود و موضوع مهم مهارت آفرینی و حضورشان در مناطق محروم و روستایی و مرزی مد نظر مدیران این بخش قرار بگیرد.

چهره‌ها

پرونده مدیران بانک سرمایه به اجرای احکام ارسال شد

رییس شعبه سوم دادگاه‌های ویژه رسیدگی به پرونده‌های اقتصادی در پاسخ به سوالی مبنی بر رد اتهامات خانم مرجان شیخ الاسلامی آل آقا از سوی وکیل این فرد در جلسه چارم پرونده پتروشیمی، گفت: بیشتر ادله وکیل براساس اظهارات آقای حمزه‌لو بوده است. به گزارش ایسنا در پایان چهارمین جلسه دادگاه پتروشیمی قاضی مسعودی در رابطه با اصرار یکی از متهمان به ارجاع پرونده به کارشناسی، گفت: این ادعاها در قالب مدافعات است یا از سوی شاکی مطرح می‌شود و تمام اینها ارزیابی می‌شود ولی به معنای این نیست که ضرورتی برای ارجاع به امر کارشناسی وجود داشته باشد. مسعودی مقام در پاسخ به سوالی مبنی بر رد اتهامات مرجان شیخ الاسلامی آل آقا گفت: تمام اظهارات آقای حمزه لو مبنی بر اینکه تمام پول‌ها به حساب‌های کشور برگشته است در دست بررسی است که قرار است مستندات آن امروز به ما ارایه شود، یعنی خود وکیل هیچ ملاقاتی با متهمه نداشته است که دفاعیاتش بر گرفته از آن اظهارات یا اسنادی باشد که خانم شیخ الاسلامی ارایه کرده باشد.

اروپا همچنان پیگیر کانال مالی تجارت با ایران است

سفیر هلند در ایران گفت: اتحادیه اروپا همچنان پیگیر کانال مالی تجارت با ایران است تا از این طریق بتواند ارتباط تجاری خود را با ایران همانند گذشته ادامه بدهد.

«ژاک ورنر» روز شنبه در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی ایرنا افزود: با وجود اعمال تحریم‌های جدید علیه ایران و خروج امریکا از برجام، اتحادیه اروپا به صورت مشخص بر قرارداد برجام پایبند است. وی اظهار داشت: امیدواریم در زمینه کشاورزی بتوانیم با ایران همکاری‌های مشترک داشته باشیم، زیرا هلند از لحاظ تولیدات کشاورزی کشور توانمند است.

سفیر هلند در ایران با بیان اینکه بخش کشاورزی هلند دارای دانش فنی، تکنولوژی و نوآوری‌های قابل انتقال به ایران است، تصریح کرد: سعی داریم تا با به اشتراک گذاشتن تجربیات خود با ایران بتوانیم ارتباط تجاری ایران و هلند را حفظ کنیم. وی درباره ظرفیت‌های بخش کشاورزی ایران گفت: ایران بازار بزرگی است و زیرساخت‌های فناوری در این کشور برای توسعه بخش کشاورزی مناسب است و این فرصت خوبی را ایجاد می‌کند که همکاری مشترکی بین دو کشور شکل بگیرد.

مکاتبه برای تعیین تکلیف لایحه تامین امنیت زنان علیه خشونت

معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده گفت که در اولین مکاتبه با ریاست جدید قوه قضاییه درخواست داده‌اند تا تکلیف لایحه تامین امنیت زنان علیه خشونت هر چه زودتر مشخص شود.

به گزارش برنا؛ ابتکار درباره آخرین وضعیت لایحه "تامین امنیت زنان علیه خشونت" بیان کرد: این لایحه با حضور معاونان قوه، دادستان‌ها و صاحب‌نظران فرآیندی را طی کرده است.

وی با بیان اینکه به نظر این فرآیند بسیار طولانی شده، افزود: امیدواریم هر چه زودتر با حضور آقای رییسی تکلیف این لایحه روشن شود، در اولین مکاتبه‌ای که بعد از تبریک برای ایشان فرستاده شد، درخواست دادیم که تکلیف این لایحه هر چه زودتر مشخص شود، لذا پیگیری‌ها شروع شده و امیدواریم هر چه زودتر جواب نهایی را در ارتباط با این لایحه دریافت کنیم. معاونت بطور مرتب در این مدت لایحه را پیگیری کرده است، زیرا این لایحه مورد مطالبه زنان است و اهمیت بسیار زیادی دارد.

تلاش برای ارتباط گسترده خانه احزاب و نهادهای حاکمیتی

رییس جدید خانه احزاب تاکید کرد: در دور جدید تلاش خواهیم کرد نسبت و ارتباط بین خانه احزاب و گروه‌های سیاسی را با نهادهای حاکمیتی نظام، قوای سه‌گانه و نخبگان حوزه و دانشگاه گسترش دهیم. به گزارش ایرنا، «عبدالحسین روح‌الامینی» دیروز در جمع خبرنگاران گفت: اولین جلسه دوره هفتم از سری جدید نشست‌های خانه احزاب در سه سال گذشته برگزار شد. طبق وظیفه قانونی و اساسنامه، بعد از جمع‌بندی درباره انتخابات داخلی، روال گردشی گذشته به تصویب اعضا رسید. وی افزود: بر همین اساس ریاست خانه احزاب در سال جدید به فراکسیون اصولگرایان رسید که البته این ریاست به شکل گردشی در سال‌های بعد تغییر خواهد یافت. ریاست جدید خانه احزاب افزود: در ادامه جلسه از بین بنده و آقای غفوری فرد، بنده با رای دوستان نه به عنوان رییس که به عنوان سخنگو انتخاب شدم. همانند پارلمان که رییس آن در جایگاه سخنگو فعالیت می‌کند، خانه احزاب نیز که باشگاهی برای احزاب است، ریاست در آن بیشتر جایگاه سخنگویی تیمی از احزاب عمل خواهد کرد.

تمامی امکانات نیروهای مسلح در اختیار مدیریت بحران قرار گرفت

وزیر دفاع گفت: پس از فرمان فرمانده معظم کل قوا همه امکانات نیروهای مسلح وارد میدان شد و به‌صورت جهادی در اختیار مدیریت بحران کشور قرار گرفت.

به گزارش تسنیم، امیر سرتیپ حاتمی در جریان سفر به استان خوزستان با حضور در قرارگاه کربلای نیروهای مسلح خوزستان در نشستی با فرماندهان ارشد نیروهای مسلح منطقه به بررسی آخرین اقدامات و راهکارهای نیروهای مسلح در مقابله با سیل اخیر خوزستان پرداختند. او در این نشست با بیان اینکه "در سه دهه اخیر شاهد خشکسالی تدریجی بوده‌ایم"، گفت: شرایط پیش آمده جوی کشور را با یک شرایط کاملاً متفاوت و دور از انتظار مواجه کرد. وزیر دفاع با بیان اینکه «با بروز این مشکل برای برخی استان‌های کشور، شاهد درخشش و سربلندی نیروهای مسلح و همه دستگاه‌ها و نهادهای امدادرسان جهت مقابله با این بحران‌ها بوده‌ایم»، اظهار داشت: اخلاص، تلاش و مردانگی و احساس مسوولیت دینی مردم، نیروهای مسلح و دستگاه‌های دولتی در سیل استان‌های گلستان، ایلام، لرستان، خوزستان و شیراز مثال زدنی و قابل تحسین بود.

مرکز پژوهش‌های مجلس نسبت به تاثیر منفی تحریم‌ها بر حوزه سلامت و آموزش هشدار داد

ضرورت افزایش مداخله دولت در حوزه‌های رفاهی

گروه اقتصاد کلان |
مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی نسبت به تاثیرات منفی تحریم‌های اقتصادی بر دو حوزه سلامت و آموزش هشدار داده است. بر اساس این گزارش «دشواری شرایط زندگی و معیشت، ممکن است مردم را به‌سوی کاهش سهم آموزش و سلامت در سبد خانوار سوق دهد که این موضوع، ضمن کاهش شاخص توسعه انسانی، پیامدهای بلندمدت منفی برای توسعه و نیروی انسانی کشور، در پی خواهد داشت.» این گزارش توصیه کرده که دولت مداخله بیشتری در حوزه اجتماعی و تسهیل دسترسی عادلانه به آموزش و سلامت، به عنوان کالاهای عمومی داشته باشد و در حوزه آموزش بخشی از هزینه‌های سنگین آموزشی تحمیل شده بر خانواده‌ها را به صورت یارانه پرداخت کند.

به گزارش «تعادل»، مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به تبیین وضعیت ایران در شاخص توسعه انسانی (گزارش سال ۲۰۱۸) پرداخته است. شاخص توسعه انسانی برای نخستین‌بار در سال ۱۹۹۰ به مقایسه کشورها از منظر شاخص‌های سه گانه شامل سلامت (امید به زندگی)، آموزش (سال‌های آموزش و سال‌های قابل انتظار آموزش) و درآمد سرانه پرداخت و بدین ترتیب حیات انسانی به جای ثروت اقتصادی صرف مورد تأکید قرار گرفت. این تغییر رویکرد به نوعی تغییر پارادایم در سیاست‌گذاری نیز به حساب می‌آید. در گزارش‌های مربوط به شاخص توسعه انسانی عموماً کشورها در ۴ دسته قرار می‌گیرند: توسعه انسانی اندک، متوسط، زیاد و بسیار زیاد. ایران در صدر دسته زیاد قرار دارد.

بررسی روند طولی رتبه و امتیاز ایران در شاخص توسعه انسانی از سال ۱۹۹۰ تاکنون رتبه ایران رو به بهبود بوده و از رتبه ۸۹ در سال ۱۹۹۰ به رتبه ۶۰ در سال ۲۰۱۷ (گزارش ۲۰۱۸) ارتقا یافته است. در بازه مذکور چند جهش قابل توجه وجود دارد؛ بهبود ۶ پله‌ای در سال ۱۹۹۱ و ۱۹۹۲، افت ۱۰ پله‌ای در سال ۲۰۰۰ و بهبود ۶ پله‌ای در سال ۲۰۰۱، بهبود ۱۷ پله‌ای در سال ۲۰۰۶ و بهبود ۷ پله‌ای در سال ۲۰۱۲. بیشترین جهش در زیرشاخص سلامت نیز ۱۷ رتبه‌ای بوده است. زیرشاخص در آمد، ۱۰ رتبه و زیرشاخص آموزش نیز ۸ رتبه ارتقا داشته است. بررسی زیرشاخص‌ها نشان می‌دهد که مهم‌ترین عامل در بهبود رتبه ایران در سال‌های آغازین به دلیل بهبود امید زندگی به دنبال راه‌اندازی سیستم شبکه‌های بهداشتی و کاهش مرگ و میر مادران و کودکان است و بهبود شاخص پایه سلامت و تا حدی ناشی از بهبود درآمد سرانه کشور در آن سال‌ها بوده است. از سویی تنزل ۱۴ رتبه‌ای ایران در بازه ۲۰۰۵-۱۹۹۹، در حالی صورت گرفته که دو زیرشاخص سلامت و درآمد به ترتیب رشد مثبت ۶ و ۳ رتبه‌ای داشته‌اند، اما زیرشاخص آموزش ۲۸ رتبه تنزل یافته است. به بیان دیگر در این بازه زمانی، آموزش تنها عامل تنزل رتبه جهانی ایران در شاخص توسعه انسانی بوده است. شایان ذکر است که حتی در سال‌های تضعیف رتبه ایران، امتیاز شاخص توسعه انسانی ایران روند آرام صعودی داشته است و کاهش رتبه ایران، به دلیل فزونی رشد دیگر کشورهای بوده است.

درآمد سرانه

این گزارش در ادامه به واکاوی تغییرات رتبه ایران در شاخص‌های اصلی پرداخته است. همانطور که گفته شد این شاخص‌ها شامل درآمد سرانه، آموزش و سلامت می‌شود که به همین ترتیب به آنها پرداخته شده است. بر اساس آمارهای موجود، درآمد سرانه ایران از ۱۱۴۰ دلار (PPP) در سال ۱۹۹۰ به ۱۹۱۳۰ دلار در سال ۲۰۱۷ رسیده است؛ بررسی نرخ رشد درآمد سرانه سالانه حاکی از آن است این شاخص بسیار متغیر بوده است و از رشد ۱۲ درصدی تا منفی ۸ درصدی نوسان داشته است. تطبیق زمانی میان جهش‌های قابل توجه درآمد سرانه با وضعیت اقتصادی سیاسی کشور نشان می‌دهد که هر دو نرخ بیشینه و کمینه ناشی از افزایش صادرات و فروش نفت (پس از برجام و کاهش صادرات و فروش نفت کشور (در نتیجه تحریم) بوده است.

به همین اعتبار و با فرض ثبات منطق روندهای موجود در آینده، می‌توان انتظار داشت که تحریم‌های اخیر و به تبع آن، کاهش قابل توجه در فروش نفت ایران، به کاهش زیاد درآمد سرانه کشورمان در سال‌های نزدیک منتهی شود و این موضوع ضمن تضعیف رتبه ایران در شاخص درآمد سرانه، می‌تواند وضعیت کلی ایران در شاخص توسعه انسانی سال‌های آتی را نیز تنزل دهد. با این حال بعید است که این تنزل با شدت زیادی همراه باشد.

با وجود این، به نظر می‌رسد آثار شاخص درآمد سرانه از شاخص سلامت و آموزش متمایز باشد؛ دو شاخص مذکور، شاخصی برایندی بوده و تحت تأثیر سیاست‌های متفاوتی قرار دارند، در حالی که به دلیل وابستگی شدید درآمد کشور به فروش نفت، درآمد سرانه بطور مستقیم متأثر از تغییرات در فروش نفت خواهد بود. و از آنجا که شرایط تحریم کاهش فروش نفت را نشانه گرفته است، به نظر می‌رسد شاخص درآمد سرانه در سال‌های آتی کاهش یابد. با وجود این، تجربه تحریم سال ۲۰۱۱ نشان می‌دهد که کاهش مذکور نیز تأثیر چشمگیری بر شاخص کلی توسعه انسانی نداشته باشد؛ از این رو با فرض ثبات شاخص توسعه در کشورهای مختلف، احتمالا کشور ایران، با تنزل چندرتبه‌ای (بر اساس روند گذشته حدود ۲ تا ۴ رتبه‌ای رو به رو شود.

نرخ امید به زندگی

بعد سلامت شاخص توسعه انسانی بر اساس شاخص امید به زندگی در بدو تولد ارزیابی می‌شود. امید به زندگی متوسط سال‌هایی است که انتظار می‌رود فرد زندگی کند. بررسی روند شاخص امید به زندگی طی سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۱۷ نشان می‌دهد شاخص فوق طی این سال‌ها رشد مثبت داشته است و از ۶۳.۸ سال در ۱۹۹۰ به ۷۶.۲ سال در ۲۰۱۷ رسیده است که بیشترین افزایش امید به زندگی در بازه زمانی ۱۹۹۰ تا ۱۹۹۵ بوده است و در این بازه زمانی شاخص توسعه انسانی نیز رشد قابل توجهی را تجربه کرده است.

بررسی شاخص‌های مختلف مرتبط با سلامت نشان می‌دهد که تغییرات شاخص امید به زندگی و نرخ رشد آن در سال‌های اخیر بر اساس قانون بازده نزولی، گذار اپیدمیولوژیکی (کاهش بیماری‌های واگیردار و افزایش بیماری‌های مزمن) و پیشرفت‌های صورت گرفته در حوزه سلامت و پزشکی قابل توجیه است، اما این روند ممکن است در سال‌های آتی به دلیل تحریم‌های اعمال شده دستخوش تغییر شود. ماهیت چندبعدی بیماری‌های غیرواگیر و نقش ریسک فاکتورهای مختلف رفتاری و زیستی باعث می‌شود که میزان مرگ و میر و ناتوانی ناشی از بیماری‌های غیرواگیر به دلایل مختلفی از جمله کاهش امنیت غذایی و کاهش دسترسی به مراقبت‌های پیشگیری و خدمات درمانی به ویژه داروها و تجهیزات مورد نیاز برای تشخیص به موقع و درمان بیماران مزمن (با توجه به تغییر الگوی بیماری‌ها و افزایش بار بیماری‌های مزمن) تحت تأثیر منفی تحریم‌ها قرار گیرد که در صورت عدم اجرای مداخلات به موقع و مناسب می‌تواند در سال‌های آتی باعث کاهش امید به زندگی و امید به زندگی سالم شود.

سال‌های آموزش و سال‌های قابل انتظار آموزش

ایران در هر دو زیرشاخص سال‌های آموزش و سال‌های قابل انتظار آموزش همواره روند رو به رشدی داشته است، بطوری که در زیرشاخص سال‌های آموزش از ۴.۲ در سال ۱۹۹۰ به عدد ۹.۸ در سال ۲۰۱۷ رسیده است. در زیرشاخص سال‌های قابل انتظار آموزش نیز روند به همین منوال است؛ در سال ۱۹۹۰ از عدد ۹.۲ سال به عدد ۱۴.۹ در سال ۲۰۱۷ ارتقا یافته است. البته شایان ذکر است که با وجود آنکه امتیاز زیرشاخص آموزش همواره رو به رشد بوده است اما به دلیل سرعت رشد سایر کشورها، رتبه کشورمان در این زیرشاخص گاهی تنزل یافته است. از متغیرهای مهم بر دو شاخص سال‌های آموزش و سال‌های قابل انتظار آموزش عبارتند از: در دسترس بودن آموزش، توزیع برابر امکانات آموزشی، توانایی مالی خانواده‌ها، رایگان بودن آموزش و کیفیت آموزش. همه این عوامل سبب می‌شود که افراد لازم‌التعلیم بیشتری به نظام آموزشی وارد شوند و از سوی دیگر، سال‌های بیشتری را در نظام آموزشی سپری کنند. پژوهش‌ها نشان می‌دهند از عوامل اصلی بازماندگی از تحصیل و ترک تحصیلی، فقر خانواده‌هاست، از سوی دیگر با توجه به شرایط تحریمی، بالا رفتن هزینه اقتصادی خانوارها و به تبع آن افزایش هزینه آموزش انتظار می‌رود نرخ ترک تحصیل و بازماندگی از تحصیل در سال آینده افزایش یابد و این امر منجر به کاهش مقدار شاخص آموزش خواهد شد. دشواری شرایط زندگی و معیشت، ممکن است مردم را به سوی کاهش سهم آموزش و سلامت در سبد خانوار سوق دهد که این موضوع، ضمن کاهش شاخص توسعه انسانی، پیامدهای بلندمدت منفی برای توسعه و نیروی انسانی کشور، در پی خواهد داشت. به منظور حفظ جایگاه ایران در شاخص توسعه انسانی، چه از منظر رتبه و چه از منظر آثار اجتماعی بعدی آن، توصیه می‌شود؛ دولت برای حفظ سطح برخورداری مردم از خدمات آموزش و سلامت، راهبردی اساسی اتخاذ نماید و برنامه‌های عملیاتی مشخص خود را برای کنترل آثار منفی تحریم‌ها ارایه دهد و در تدوین قوانین بودجه سنواتی به این نکته توجه کند. این موضوع نیازمند مداخله بیشتر دولت در حوزه اجتماعی و تسهیل دسترسی عادلانه به آموزش و سلامت، به عنوان کالاهای عمومی خواهد بود. در حوزه آموزش، دولت باید بخشی از هزینه‌های سنگین آموزشی تحمیل شده بر خانواده‌ها را به صورت یارانه پرداخت کند. و در حوزه سلامت بطور مشخص، سیاست‌های پیشگیری و کنترل بیماری‌های غیرواگیر با تأکید بر عوامل خطر رفتاری باید مد نظر سیاست‌گذاران حوزه سلامت باشد و راهبرد توانمندسازی جامعه و ارتقای سطح سواد سلامت و خود مراقبتی، بهره‌مندی از خدمات مراقبت‌های اولیه و نهادینه‌سازی همکاری فرابخشی توصیه می‌شود.

آیا ارایه کلیاتی درباره راهکارهای کارشناسی اصلاح بودجه از سوی دولت قانع کننده است؟

چشم امید به ارایه اسناد مکمل تحول در بودجه

احتمالا کاهش تولید نفت و افق کسری بودجه دولت مهم‌ترین عامل برانگیختن دولت برای ایجاد تحول در سند بودجه بوده است. همانطور که اخیرا سازمان برنامه و بودجه برنامه‌ای با عنوان «معرفی چارچوب برنامه اصلاحات ساختاری بودجه» در جهت ایجاد تحول در سند دخل و خرج دولت منتشر کرده است. هرچند بررسی محتوای این سند نشان می‌دهد که دولت در مجموع در این برنامه صرفا به ارایه کلیات کارشناسی درباره مشکلات بودجه کشور و راهکارهای برطرف کردن آن اکتفا کرده و به مواردی مانند سازوکارهای مورد نیاز برای ایجاد این تحولات و همچنین حدود قدرت دولت برای ایجاد چنین تحولی نظر نداشته است، با این حال این انتظار وجود دارد که اسناد تکمیلی این برنامه ارایه شده و در این مقطع تاریخی از تهدید منابع مالی حاصل از نفت جهت فرصتی برای ارتقای نظام بودجه‌ریزی کشور استفاده شود.

به گزارش «تعادل»، اخیرا سازمان برنامه و بودجه اقدام به انتشار سندی تحت عنوان «چارچوب برنامه اصلاحات ساختاری بودجه»، کرده است. این سند در حالی انتشار یافته است که در ماه‌های اخیر جهت تحول نظام بودجه‌ریزی کشور فشار زیادی از جانب امریکا، صنعت نفت ایران را نشانه رفته و افق پیش‌روی فروش نفت ایران، خبر از کاهشی شدن قدرت فروش ایران می‌دهد.

قطعا در چنین شرایطی دولت باید ناگزیر باید تن به جراحی سند بودجه کشور می‌داد. جراحی که در آن هم منابع درآمدی به غیر نفت متکی شود، هم مخارج دولت متناسب با کارایی دستگاه‌ها باشد و هم جلوی اتلاف منابع به هر ترتیبی گرفته شود. مواردی که دولت دوازدهم سعی کرده آنها را در سند «چارچوب برنامه اصلاحات ساختاری بودجه» لحاظ کند.

واکاوی چارچوب برنامه اصلاحات ساختاری کشور

بررسی این برنامه نشان می‌دهد که دولت در جریان بررسی‌های خود برای ایجاد تغییر در بودجه سه هدف تامین منابع مطمئن برای اداره کشور و کارا کردن دولت، حمایت از تولید و اشتغال و ایجاد ثبات در اقتصاد کلان و ارتقای عدالت و بهبود معیشت عمومی را در نظر گرفته است. اهدافی که البته نیل به آنها مستلزم تغییرات اساسی است و سازوکار اجرایی شدن آن هم دقیقا مشخص نیست و ولی تاکنون بارها بر آنها تاکید شده و در واقع این سند، اولین سند اقتصادی کشور نیست که چنین اهدافی در افق پیش روی آن ترسیم شده است.

همچنین در بخشی دیگر از این برنامه مطرح شده که اصلاحات ساختاری بر پایه چهار رکن تقویت نهادی، هزینه کرد کارا، درآمدزایی پایدار و ثبات‌سازی اقتصاد کلان بنا خواهد شد.

در این سند آمده که برای نیل به هر یک از این ارکان بسته‌هایی طراحی شده است. مثلا برای رکن تقویت نهادی که اصلی‌ترین رکن ایجاد تحول در بودجه نیز معرفی شده است. بسته افزایش انضباط و اصلاح ساختار بودجه مورد تاکید قرار گرفته است. برای اجرای این بسته برنامه‌هایی هم اعلام شده است که در ادامه برخی از این برنامه‌ها بررسی شده‌اند.

برنامه «اصلاح رویه‌ها و نظام تامین، تخصیص، ایجاد و ایفای تعهدات و پرداخت» اولین برنامه بسته افزایش انضباط است. نکته قابل توجه این است که سازمان برنامه و بودجه مشخص نکرده به این عبارت کلی چگونه تحقق خواهد بخشید؟ و اینکه چنین تغییر بنیادینی که در یک عبارت وعده آن را داده با چه ابزاری قابل تحقق است؟ از سامانه‌های جدیدی استفاده خواهد کرد؟ اقدام به تغییرات قانونی خواهد کرد؟ و از اساس روندها و نظام تامین و تخصیص چه ایراداتی داشته که اکنون به دنبال رفع آن است؟

همچنین در برنامه دوم «بسته افزایش انضباط و اصلاح ساختار بودجه»، موضوع «گسترش چارچوب میان‌مدت بودجه‌ریزی»، مطرح شده که این عبارت نیز با توجه به وضعیت سند بودجه کشور دچار ابهام است و مشخص نیست چارچوب میان‌مدت بودجه‌ریزی به چه صورت گسترش خواهد یافت؟ آیا منظور همان سخنانی مقام معظم رهبری است که فرمودند سند بودجه باید متناسب با اقتصاد ایران در سال‌های پیش‌رو طراحی شود؟ یا اینکه بودجه به دنبال افزایش اختیارات در سایر حوزه‌های اقتصاد هم خواهد بود و...؟

سوم برنامه در این شاخص نیز «برنامه اجرای بودجه‌ریزی مبتنی بر عملکرد»، عنوان شده است. نکته قابل توجه در این حوزه این است که دولت در سال‌های گذشته بارها اعلام کرده که نظام بودجه‌ریزی خود را به مسیر بودجه مبتنی بر عملکرد هدایت می‌کند. این در حالی است که در این باره شفافیت کافی وجود ندارد که چگونه در حالی که کارایی دستگاه‌ها مشخص نیست، بودجه آنها تعیین می‌شود؟ در عین حال چگونه در حالی که بودجه قریب به اتفاق دستگاه‌ها همه ساله با ضریب مشخصی افزایش می‌یابد دولت می‌خواهد بودجه مبتنی بر عملکرد را به کار ببندد؟ آیا دولت اجازه و امکان قطع و کم کردن بودجه‌های دستگاه‌هایی که به هر ترتیب از کارایی لازم برخوردار نیستند را دارد؟ اگر خیر احتمالا بسیاری انتظار دارند بار دیگر این برنامه مثل سال‌های گذشته فقط در مرحله اعلام باقی بماند.

چهارمین برنامه بسته افزایش انضباط نیز، «برنامه اولویت‌بندی هزینه‌ها»، مطرح شده است. باز از این عبارت نیز مشخص نیست که اولویت‌بندی بر چه مبنایی صورت خواهد گرفت؟ در شرایطی که بیش از ۸۰ درصد هزینه‌های بودجه قابلیت کاهش ندارد و در قالب حقوق و دستمزد، یارانه و هزینه صندوق بازنشستگی پرداخت می‌شود اولویت‌بندی بر چه مبنایی صورت خواهد گرفت؟ و با توجه به اینکه پرداخت هزینه‌های عمرانی که معمولا گوشت قربانی بودجه‌های سالانه بوده در اولویت‌بندی جدید تغییری خواهد کرد یا خیر؟

در ادامه برای رکن تقویت نهادی بودجه، بسته «ایجاد جامعیت بودجه و شفافیت وجوه عمومی» هم در نظر گرفته شده است. یکی از برنامه‌های این بسته «بسط پایش و گزارش‌گری مالی دولت به نهادهای عمومی غیر دولتی»، مطرح شده است. درباره این برنامه نیز ابهاماتی وجود دارد. اینکه آیا قرار است دولت در موضوع گزارشگری مالی پا را از گذشته فراتر گذاشته و علاوه بر سازمان حسابرسی بر نهادهای دیگر هم پاسخگو باشد؟ در این صورت استانداردها چگونه تنظیم خواهد شد؟ چقدر قابلیت انطباق با استانداردهای بین‌المللی خواهیم داشت؟ و...

بودجه آینه رفتار دولت‌ها

بررسی بسته‌های سیاستی سایر ارکان مورد نظر دولت از قبیل «هزینه کرد کارا»، «درآمدزایی پایدار» و «ثبات‌سازی اقتصاد کلان» و برنامه‌های مورد توجه در این بسته‌ها هم نشان می‌دهد که دولت در آن موارد نیز پارا از مطرح کردن کلیات فرا نگذاشته است.

مثلا درباره رکن هزینه کرد کارا، برنامه‌ای تحت عنوان «اصلاح نظام یارانه حامل‌های انرژی»، مطرح کرده است. این در حالی است که دولت در ۵ سال گذشته بارها اعلام کرده که قصد چنین اصلاحی را در سر دارد. با این حال نه تنها عملیاتی نشد و برنامه مشخصی هم اعلام نکرد بلکه در حذف یارانه‌های نقدی ثروتمندان هم آنگونه که انتظار می‌رفت ناکام ماند.

همچنین دولت در این سند قول به ایجاد تحولاتی داده است که نیازمند هم‌نظری و همکاری سایر ارکان نظام سیاسی هم هست. مثلا در رکن سوم یعنی «درآمدزایی پایدار»، برنامه افزایش پایه و پوشش مالیاتی مطرح شده است. در این حوزه نهادهایی وجود دارند که پرداخت مالیات توسط آنها الزوما توسط دولت تصمیم‌گیری نمی‌شود و باید دید مجموع نظام سیاسی قائل به تصمیم‌گیری و ایجاد الزاماتی در این باره هست یا خیر همچنین مثلا در رکن چهارم که تحت عنوان ثبات‌سازی اقتصاد کلان تعریف شده است «برنامه اصلاح قاعده تسهیم درآمدهای نفتی»، عنوان شده که طبعا تصمیم‌گیرنده در این موضوع صرفا دولت نیست. و در صورت تصمیم‌گیری از سوی دولت نیز مشخص نیست که سایر ارکان تصمیم‌گیری به اتخاذ «تصمیم اقتصادی»، لزوما در این باره قائل باشند.

بنا بر آنچه گفته شد، آنچه در سند «چارچوب برنامه اصلاحات ساختاری بودجه»، مطرح شد گرچه شامل نظرات کارشناسی ارزنده‌ای درباره ضرورت‌های تحول نظام بودجه‌ریزی در ایران است ولی با توجه به اینکه هنوز از شفافیت کافی برخوردار نیست و مواردی مانند سازوکارهای مورد استفاده دولت و همچنین حدود اختیاراتش مشخص نیست، احتمالا نمی‌تواند نگرانی‌های کارشناسی درباره افق بودجه را برطرف کند. با این حال باید منتظر ماند و دید دولت چه اسناد تکمیلی در این باره ارایه می‌کند.

اخبار کلان

۳ راهکار دولت برای توزیع کالاهای اساسی با ارز ۴۲۰۰ تومانی

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بر نحوه عرضه کالای اساسی وارداتی با ارز ۴۲۰۰ تومانی ضعف نظارت مشهود بود، گفت: مجلس سه راهکار مختلف برای توزیع ۱۴ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی پیش‌روی دولت قرار داده است. محمد حسینی، با بیان اینکه دولت سال قبل ۱۳.۵ میلیارد دلار و طبق مصوبه مجلس در سال ۹۸ حدود ۱۴ میلیارد دلار ارز دولتی برای واردات کالای اساسی تخصیص داده، گفت: با توجه به حکمی که در قانون بودجه ۹۸ مبنی بر اجازه به دولت برای استفاده از ارز حاصل از صادرات نفت جهت واردات کالای اساسی داده شده، دولت می‌تواند از این مسیر اقدام کند. به گفته این عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی، به هر حال طبق قانون بـه ۲۵ قلم کالای اساسی در سال ۹۸ نیز ارز ۴۲۰۰ تومانی تعلق می‌گیرد این در حالی است که مجلس سه راهکار مختلف را برای اطمینان از رسیدن بهینه‌تر این ارز به مصرف کننده نهایی در نظر گرفته است. حسینی گفت: مجلس در آخرین روزهای بررسی لایحه بودجه ۳ شیوه برای دولت لحاظ کرد تا کالای وارد شده به‌نحو مطلوبی در اختیار تولید کننده و مصرف کننده نهایی قرار گیرد. یکی از روش‌ها این است که مواد اولیه وارداتی با ارز دولتی قیمت‌گذاری شوند اما با کوپن الکترونیک در اختیار مردم قرار گیرد. حسینی ادامه داد، روش دوم این بود که دولت قیمت کالا را افزایش دهد اما یارانه ریالی را به عنوان مابه‌التفاوت در اختیار مردم قرار دهد. راهکار سوم نیز این بود که جهت حمایت از تولید یارانه ریالی تنها در اختیار تولید کنندگان قرار گیرد. به هر حال دولت می‌تواند یکی از این سه راهکار را انتخاب کند. عضو کمیسیون برنامه و بودجه با بیان اینکه شیوه اجرایی دولت در رابطه با اختصاص ارز دولتی به کالاهای اساسی صحیح بود اما متأسفانه در شیوه توزیع نظارت انجام نشد و با وجود مشهود بودن ضعف در توزیع در این خصوص ابهاماتی وجود دارد. از نظر مجلس شیوه توزیع ارز دولتی همه اقشار جامعه هدف را تحت پوشش قرار نداده است و در استان‌های مختلف و در شهرهای دورافتاده خبری از عرضه گوشت و مرغ با نرخ دولتی نیست.

نحوه اخذ مالیات از مودیان سیل‌زده

طبق ابلاغیه معاون مالیات‌های مستقیم سازمان امور مالیاتی به مخاطبان، ذی‌نفعان، امور مالیاتی شهر و استان تهران و ادارات کل امور مالیاتی قرار است کسر وجوه پرداختی مودیان مالیاتی به حساب‌های تعیین شده برای حادثه سیل اخیر در برخی مناطق کشور از جمله استان‌های گلستان، مازندران و فارس انجام می‌شود. در این ابلاغیه آمده است: "با توجه به وقوع حادثه سیل اخیر در برخی مناطق کشور از جمله استان‌های گلستان، مازندران و فارس طبق آنچه از سوی هیات وزیران ابلاغ شده، وجوه پرداختی برای کمک به آسیب دیدگان این حادثه به حساب‌های اعلامی بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، سازمان بهزیستی کشور و کمیته امداد امام خمینی (ره) از درآمد مشمول مالیات عملکرد سال ۱۳۹۸ منبعی که مودی انتخاب خواهد کرد، قابل کسر خواهد بود

تعرفه‌های جدید گمرکی اعلام شد

گمرک ایران طبق مصوبه هیات وزیران، تغییر، اصلاح و حذف ۵۲۸ ردیف تعرفه گمرکی در سال جاری را اعلام و ابلاغ کرد. با اعمال این اصلاحات، مجموع جداول پیوست آیین‌نامه اجرایی قانون مقررات صادرات و واردات با رعایت ماده (۱۱) آیین نامه یاد شده از اول فروردین ماه ۱۳۹۸ قابل اجرا است. طبق جداول مرتبط با اصلاح و تعیین میزان حقوق گمرکی و سود بازرگانی برای سال جاری هر مسافر می‌تواند تا سقف ۲۴ مترمربع فرش دستباف و تا سقف ۴۰ متر مربع گلیم دستباف به همراه خود از کشور خارج کند و محدودیتی از نظر تعداد قطعات فرش و گلیم همراه مسافر در سقف متراژ مذکور وجود ندارد.

جلوگیری از تاثیر هیجانات مربوط به امریکا بر بازار ارز

خانه ملت | منصور مرادی عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات، با اشاره به معاملات بازار ارز، گفت: یکی از مشکلاتی که با آن روبه‌رو هستیم، تصمیم‌گیری‌های اقتصادی مردم بر اساس اخبار کذب است که این تصمیم‌گیری‌ها باعث می‌شود نرخ ارز در بازار نوسان پیدا کند. عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس ادامه داد: سال گذشته شاهد بودیم که براساس اخبار کذب و صحبت‌های برخی از مسوولان داخلی و خارجی و همچنین به دلیل ورود عامه مردم به بازار نرخ دلار به ۱۹ هزار تومان رسید اما براساس واقعیت‌های اقتصادی دلار به ۱۱ هزار تومان سقوط کرد و اخیرا مجددا با اظهار نظرها و مسائل سیاسی نرخ دلار وارد کانال ۱۴ هزار تومان شده است. نماینده مردم مریوان و سروآباد در مجلس دهم شورای اسلامی توصیه کرد: با توجه به نوساناتی که در بازار بر اساس اخبار، اظهار نظرها و تصمیمات سیاسی و اقتصادی ایالات متحده امریکا صورت می‌گیرد، به مردم توصیه می‌شود مطابق این مسائل در بازار ارز و سکه ورود نکنند چرا که در نهایت به ضرر آنها تمام می‌شود. مردم برای سرمایه‌گذاری باید به واقعیت‌های موجود و معیارهای اقتصادی توجه کنند تا هم سرمایه شان حفظ شود و هم عامل التهاب بازار ارز و طلا نباشند. مرادی با اشاره به شیطنت اخیر امریکا اظهار داشت: ترور یست خواندن سپاه و سایر اقدامات امریکا علیه ایران از جمله مسائلی است که بر بازار ارز تاثیر منفی گذاشته است که توصیه می‌شود مردم براساس اتفاقات ناگهانی سرمایه خود را به بازار ارز نبرند.

اخبار

گزارش برنامه‌های جدید بانک مرکزی به روحانی

گروه بانک و بیمه | در جلساتی که روز شنبه با حضور عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی، دکتر محمدباقر نوبخت معاون رییس جمهور و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور، دکتر لعیا جنیدی معاون امور حقوقی رییس جمهور، دکتر سورنا ستاری معاون علمی و فناوری رییس جمهور، دکتر علی‌اکبر صالحی معاون رییس جمهور و رییس سازمان انرژی اتمی، مسعود سلطانی فر وزیر ورزش و جوانان و به ریاست رییس جمهور تشکیل شد؛ هر یک از روسای این دستگاه‌ها به تشریح دستاوردها و برنامه‌های اجرا شده در سال ۹۷ در حوزه عملیاتی تحت مدیریت خود و برنامه‌های سال جاری پرداختند.

رییس جمهور نیز در این جلسات پس از استماع گزارش‌ها، با قدردانی از تلاش‌ها و زحمات انجام شده، رهنمودها و نکاتی ضروری را برای بهبود روند اجرای برنامه‌های سال جاری این دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها ارایه کرد.

کارمزد استعلام ثبت احوال در بانک‌ها دوباره اخذ می‌شود

بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری اعلام کرد که برای هر بار استعلام از سامانه ثبت احوال باید مبلغ ۲۰۰ تومان به عنوان کارمزد از حساب مشتری کسر و به این سازمان پرداخت شود.

به گزارش ایبنا، با توجه به قوانین بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری، ارایه هرگونه خدمات بانکی از جمله افتتاح حساب، صدور و ارایه کارت بانکی و هدیه، پرداخت تسهیلات و قبول ضمانت بانکی باید از طریق سامانه ثبت احوال استعلام شود و شعب برای تایید هویت مشتری باید این استعلام را به صورت اجباری بر اساس قوانین اعلامی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران انجام دهند که این استعلام از سوی سازمان ثبت احوال رایگان نیست و مشمول کارمزدی است که در سال‌های گذشته برخی بانک‌ها به صورت کامل و برای جذب مشتری و سهولت استفاده مشتریان آن را از منابع بانک پرداخت می‌کردند و برخی دیگر از بانک‌های کشور این هزینه را تحت عنوان کارمزد استعلام از ثبت احوال از حساب مشتریان کسر و پرداخت می‌کردند.

با توجه به الزامی بودن استعلام هویت مشتریان از سازمان ثبت احوال، در سال‌های گذشته برخی از بانک‌های کشور مبلغ ۵۰۰ تومان یا یک هزار تومان را جهت اخذ استعلام از مشتریان دریافت می‌کردند که در همین راستا بانک مرکزی به منظور سهولت استفاده مشتریان از خدمات بانکی طی بخشنامه‌ای به بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری اعلام کرد که به هیچ عنوان نباید کارمزد استعلام را از حساب مشتریان کسر کنند و بانک‌ها باید مبلغ کارمزد را پرداخت کنند؛ این بخشنامه تا نیمه اسفند ماه ۹۷ اعتبار داشت و بانک مرکزی در آخرین روزها سال ۱۳۹۷ در بخشنامه‌ای به بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری خواست که برای هر بار استعلام از سامانه ثبت احوال مبلغ ۲۰۰ تومان از حساب مشتری کسر و به حساب‌های مربوطه پرداخت کنند.

پلمب مراکز پزشکی فاقد کارتخوان کلید خورد

با دستور دادستان عمومی و انقلاب استان ایلام فرآیند پلمب مراکز پزشکی و درمانی فاقد دستگاه کارتخوان کلید خورد.

به گزارش ایبنا، نصب کارتخوان یکی از راهکارهای تسهیل پرداخت مشتریان در اصناف مختلف به شمار می‌رود که مورد توجه تمامی اصناف و مشاغل کشور برای پرداخت هزینه خدمات بوده اما با وجود توسعه زیرساخت خدمات کارت و دستگاه‌های کارتخوان در کشور و همچنین افزایش اقبال عمومی به استفاده از پرداخت الکترونیک نسبت به پرداخت با اسکناس مسکوک، همچنان بسیاری از مراکز پزشکی و درمانی کشور فاقد دستگاه کارتخوان هستند که مشکلات متعددی را برای مراجعین به مراکز پزشکی به منظور پرداخت هزینه خدمات ایجاد کرده است؛ بر همین اساس مراجعین باید هزینه را در یک حساب دیگر با مراجعه به شعبه بانک واریز یا به صورت نقدی از بانک و خودپرداز دریافت و به این مراکز پرداخت کنند که باعث می‌شود تا ضمن ایجاد مشکل برای شهروندان، درآمدهای پزشکان شفاف نباشد و در برخی موارد نیز فرار مالیاتی رخ دهد.

از ابتدای سال گذشته، با توجه به اینکه بسیاری از مراکز درمانی و پزشکی از نصب دستگاه کارتخوان با وجود مطالبه عمومی مردم و هشدارهای مسوولان ذی ربط خودداری می‌کردند، نمایندگان مجلس در نشست علنی یکم اسفند ماه سال ۹۷ با بند الحاقی یک تبصره ۶ ماده واحده این لایحه در خصوص الزام پزشکان به نصب دستگاه کارتخوان موافقت کردند؛ در واقع بر اساس این ماده، کلیه صاحبان حرف و مشاغل پزشکی، پیراپزشکی، داروسازی و دامپزشکی که مجوز فعالیت آنها توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان نظام پزشکی ایران، سازمان دامپزشکی یا سازمان نظام دامپزشکی ایران صادر می‌شود، مکلفند در چهارچوب آیین‌نامه تبصره (۲) ماده (۱۶۹) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶/۱۲/۴ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن از ابتدای سال ۱۳۹۸ از پایانه فروشگاهی (دستگاه کارتخوان) استفاده کنند.

آمار ۱۵ ساله اخیر از اثر مثبت درآمد نفت و محیط کسب‌وکار بر رونق تولید حکایت می‌کند

بی‌اثری پایه پولی بر رشد اقتصادی

گروه بانک و بیمه | **محسن شمشیری** |

عبدالناصر همتی رییس کل بانک مرکزی در روزهای اخیر در مراسم آغاز سال جدید و دیدار با خبرنگاران و همچنین در پست اینستاگرامی خود، با اشاره به وضعیت رشد نقدینگی در اقتصاد و بانک‌ها و پرداخت سالانه بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان سود سپرده از سوی بانک‌ها که عملا باعث رشد نقدینگی و هزینه بانک‌ها و همچنین رشد هزینه‌های تولید شده تاکید کرد که در شرایط کنونی با وجود رشد بالای نقدینگی، واحدهای تولیدی با کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش مواجه هستند و بر این اساس، باید ترکیب رشد نقدینگی تغییر کند و به جای رشد نقدینگی از محل سود بالای سپرده‌های بانکی، باید رشد پایه پولی در دستور کار باشد تا نقدینگی مورد نیاز واحدهای تولیدی تامین و از این طریق به رونق تولید و اشتغال کمک کند.

به گزارش «تعادل»، همتی در توضیح این موضوع گفته است: بانک مرکزی در سال جاری بر تغییر ترکیب ترازنامه خود پایه پولی تاکید دارد و همزمان با کنترل اضافه برداشت بانک‌ها، افزایش خالص ذخایر ارزی بانک مرکزی به تعدیل نرخ‌ها، افزایش فروش ارز توسط صادرکنندگان و... تحقق خواهد یافت. این شیوه می‌تواند منابع ریالی لازم جهت کارکرد بهتر اقتصاد و رونق تولید از ناحیه رشد پایه پولی را فراهم آورد. در شرایط حاضر افزایش نرخ سود کارکردی جز افزایش هزینه‌های تولید و فشار بیشتر بر ترازنامه بانک‌ها را نخواهد داشت. قطعا کمک دولت در ارایه منظم اوراق در بازار و شکل‌گیری عملیات بازار باز نتایج خوبی را در سال جاری به دنبال خواهد داشت.

به عبارت دیگر، بانک مرکزی نتیجه گرفته که سیاست انضباط مالی در دولت روحانی، که با کنترل پایه پولی و نقدینگی از سوی بانک مرکزی پیگیری شد و برای چند سال تورم را کاهش داد، اکنون نمی‌تواند انتظارات را بر آورده کند، زیرا از سال ۹۲ تاکنون، عملا روش بانک‌ها در جذب منابع با سود بالا، پرداخت سالانه بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان سود به سپرده‌ها، گردش مالی و قرض گرفتن بانک‌ها از یکدیگر در بازار بین بانکی که به بیش از ۷۰۰۰ هزار میلیارد تومان در سال رسیده، افزایش اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی حاکم شده که این موضوع ضمن رشد هزینه بانک‌ها و هزینه تسهیلات بانکی و تولید، عملا باعث اضافه برداشت بانک‌ها از بانک مرکزی شده است و در عین حال نقدینگی و تورم نیز رشد کرده اما با وجود رشد نقدینگی، واحدهای تولیدی همچنان با کمبود نقدینگی مواجه هستند.

از این رو، بانک مرکزی به این نتیجه رسیده که بهتر است به جای رشد نقدینگی به خاطر عملکرد بانک‌ها، اضافه برداشت بانک‌ها، بازار بین بانکی و پرداخت سود بالای سپرده‌ها، از روش رشد پایه پولی با پرداخت اعتبارات بانک مرکزی به واحدهای تولیدی استفاده کند. زیرا در این روش حداقل نقدینگی اضافه شده در اختیار واحدهای تولیدی قرار گرفته و به رونق تولید و اشتغال کمک می‌کند و وضعیت موجود که با کمبود نقدینگی در بازار و شرکت‌ها و واحدهای تولیدی همراه است، بهتر خواهد شد.

اما این پرسش مطرح است که آیا عملکرد روش رشد پایه پولی و نقدینگی در دولت‌های قبل از سال ۱۳۹۲ موفق بوده است؟ آیا عملکرد دولت‌های قبل از جمله دولت احمدی‌نژاد در سال‌های ۹۲-۱۳۸۴ و رشد نقدینگی و پایه پولی باعث رشد تولید و رونق اقتصاد شده است؟

آیا اساسا تجربه ۴۰ سال گذشته اقتصاد ایران، از موفقیت رشد پایه پولی، پرداخت اعتبارات به واحدهای تولیدی، دولت و دستگاه‌های اجرایی و طرح‌های عمرانی و کمک به تولید و رونق و رشد اقتصادی حکایت دارد یا اینکه رشد پایه پولی تنها باعث رشد نقدینگی و تورم شده و عوامل دیگری مانند قیمت نفت، ثبات فضای کسب‌وکار، تنش زدایی در سیاست خارجی و... موثرتر از رشد پایه پولی و نقدینگی هستند و به کمک تولید آمده و رونق تولید را موجب می‌شوند. در شرایطی که در ۱۵ سال اخیر نقدینگی ۲۷ برابر شده و پایه پولی ۱۶ برابر شده، پرسش اساسی این است که چقدر به رشد اقتصادی و رونق تولید و اشتغال کمک کرده است و آیا با مقایسه تولید ناخالص داخلی کشور بر اساس قیمت‌های پایه سال ۱۳۹۰، می‌توان نتیجه گرفت که رشد اقتصادی و رونق تولید در حد مورد انتظار بوده است؟ لذا روشن است که رشد نقدینگی و پایه پولی عملا باعث تورم بیشتر و فشار به مردم، طبقات کم درآمد و خانوارهای ضعیف می‌شود و کمکی به تولید و رونق و رشد اقتصادی نمی‌کند و در شرایط تورمی و رشد اعتبارات بانکی، عملا رانت جویان و دلالان و سوداگران و واردکنندگان و کارهای غیر مولد منتفع می‌شوند.

بر این اساس، شایسته است که به متغیرهای اصلی یعنی بهبود فضای کسب‌وکار، سیاست خارجی، تداوم درآمد نفت و کاهش نوسان ارزی و درآمدی کشور توجه شود و با توجیه بهتر بودن رشد پایه پولی، به رشد نقدینگی و تورم دامن نزنیم.

برش

- بانک مرکزی به این نتیجه رسیده که بهتر است به جای رشد نقدینگی به خاطر عملکرد بانک‌ها، اضافه برداشت بانک‌ها، بازار بین بانکی و پرداخت سود بالای سپرده‌ها، از روش رشد پایه پولی با پرداخت اعتبارات بانک مرکزی به واحدهای تولیدی استفاده کند. زیرا در این روش حداقل نقدینگی اضافه شده در اختیار واحدهای تولیدی قرار گرفته و به رونق تولید و اشتغال کمک می‌کند و وضعیت موجود که با کمبود نقدینگی در بازار و شرکت‌ها و واحدهای تولیدی همراه است، بهتر خواهد شد.
- فضای کسب‌وکار و درآمد نفت عوامل موثر رونق تولید و رشد اقتصادی هستند و با اتکا به رشد نقدینگی و پایه پولی نمی‌توان رونق تولید و رشد اقتصاد را انتظار داشت.
- نگاهی به آمارهای پانزده ساله ۹۸-۱۳۸۳ نشان می‌دهد هر گاه که درآمد نفت بالا رفته، یا روابط خارجی و سیاست خارجی در وضعیتی بوده که کشور تحریم اقتصادی کمتری داشته، رشد اقتصادی و رونق تولید نیز بالاتر بوده و مثلا در دوره سال‌های ۸۳ تا ۸۶ و همچنین سال‌های ۸۹ و ۹۰، متاثر از قیمت بالای نفت و نبود تحریم‌های اقتصادی، رشد اقتصادی نیز مثبت و بالای ۴ تا ۶ درصد بوده است.
- شایسته است که به متغیرهای اصلی یعنی بهبود فضای کسب‌وکار، سیاست خارجی، تداوم در آمد نفت و کاهش نوسان ارزی و در آمدی کشور توجه شود و با توجیه بهتر بودن رشد پایه پولی، به رشد نقدینگی و تورم دامن نزنیم.

و حمایت از اشتغال و تولید ندارد و اگر فضای کسب و کار، قیمت و درآمد نفت، تحریم‌های اقتصادی و سیاست خارجی در وضعیت مورد انتظار نباشد، رشد نقدینگی و پایه پولی، عملا کمکی به رونق تولید و رشد اقتصادی نخواهد کرد.

آنچه در ۱۵ سال اخیر اثر مهم و تاثیرگذار بر رونق تولید و رشد اقتصادی داشته، رشد درآمد نفت و ثبات فضای کسب‌وکار بوده و هر گاه که قیمت و درآمد نفت و فضای کسب‌وکار به دلیل بحران مالی ۲۰۰۹ یا تحریم‌های اقتصادی تغییر کرده، گردش ارز و درآمد دولت کاهش یافته و هزینه‌های تولید چند برابر شده و باعث رشد منفی اقتصادی یا کاهش رشد اقتصادی شده و رکود همراه با تورم را ایجاد کرده است. اما هر گاه که درآمد نفت بهتر شده یا برجام و توافق هسته‌ای حاکم شده، به رشد اقتصادی و رونق تولید نیز کمک کرده است.

بر این اساس، اگر فضای کسب‌وکار و قیمت نفت در شرایط مناسبی باشد، رشد نقدینگی و پایه پولی نیز می‌تواند تاحدودی به رشد اقتصادی و رونق تولید کمک کند. اما اگر قیمت نفت کاهش یابد یا تحریم اقتصادی حاکم شود در آن صورت حتی با رشد بالای ۴۰ درصد نقدینگی و پایه پولی، نمی‌توان رشد اقتصادی ایجاد کرد.

نکته مهم دیگر این است که ظرفیت تاریخی اقتصاد ایران نیز تنها امکان رشد اقتصادی بین ۳ تا ۶ درصد را امکان پذیر می‌کند و با رشد بالاتر نقدینگی و پایه پولی و اعتبارات بانک مرکزی، نمی‌توان انتظار رشد اقتصادی بالای ۸ درصد را داشت و تزریق بیشتر نقدینگی و افزایش پایه پولی و اعتبارات بانکی تنها به انحراف منابع بانکی از مسیر تولید منجر خواهد شد که نمونه بارز آن انحراف اعتبارات طرح‌های زودبازده در سال‌های ۸۴ تا ۹۰ بوده است.

اثر درآمد نفت و محیط کسب‌وکار بر رونق تولید

نگاهی به آمارهای پانزده ساله ۹۸-۱۳۸۳ نشان می‌دهد هر گاه که درآمد نفت بالا رفته، یا روابط خارجی و سیاست خارجی در وضعیتی بوده که کشور تحریم اقتصادی کمتری داشته، رشد اقتصادی و رونق تولید نیز بالاتر بوده و مثلا در دوره سال‌های ۸۳ تا ۸۶ و همچنین سال‌های ۸۹ و ۹۰، متاثر از قیمت بالای نفت و نبود تحریم‌های اقتصادی، رشد اقتصادی نیز مثبت و بالای ۴ تا ۶ درصد بوده است.

افت رشد اقتصادی در سال بحران مالی جهان

اما در شرایط کاهش قیمت نفت که به خاطر بحران مالی سال ۲۰۰۹ رخ داد و از نیمه دوم سال ۸۷ و ۸۸ قیمت نفت افت کرد، رشد اقتصادی ایران نیز به زیر ۱ درصد و ۳ درصد افت کرد.

۵ سال رشد منفی در ۸ سال اخیر

تحریم اقتصادی در سال‌های ۹۱ تا ۹۷ یا کاهش درآمد نفت در برخی از سال‌های اخیر نیز موجب شد که عملا چهار سال از ۷ سال اخیر یعنی سال‌های ۹۱ و ۹۲، ۹۴ و ۹۷ با رشد منفی اقتصادی مواجه شویم و برای سال ۹۸ نیز پیش بینی‌ها حکایت از رشد منفی اقتصاد ایران دارد و با وجود ۱۴۲۰ هزار میلیارد تومان افزایش نقدینگی و ۴ برابر شدن حجم نقدینگی، ۱۴۷ هزار میلیارد تومان افزایش پایه پولی و ۲،۵ برابر شدن پایه پولی در ۸ سال اخیر ۹۷-۱۳۹۱، رشد اقتصاد در ۵ سال منفی بوده است و رشد نقدینگی و پایه پولی کمکی به رشد اقتصادی و رونق تولید نکرده است.

حال با توجه به چنین واقعیتی، باید توجه داشت که تغییر ترکیب رشد نقدینگی اثر زیادی بر رشد اقتصادی و رونق تولید نخواهد داشت و تنها باعث رشد شدیدتر نقدینگی، پول پر قدرت و تورم بالاتر و فشار بر مردم خواهد شد. لذا رشد پایه پولی و نقدینگی باید در شرایطی افزایش یابد که فضای کسب و کار و درآمد نفت در وضعیت عادی باشد در غیر این صورت نمی‌توان انتظاری از اثر رشد پایه پولی بر تولید داشت. تغییر روند کنونی و استفاده از ابزار رشد نقدینگی حاصل از رشد پایه پولی به جای رشد نقدینگی حاصل از خلق پول در بازار بین بانکی و رشد ضریب فزاینده کمک زیادی به رشد تولید و رشد اقتصاد نخواهد کرد و تنها دست دولت را برای تزریق نقدینگی به بخش‌هایی که لازم می‌داند باز می‌کند و به جای بانک‌ها و بخش خصوصی و فعالان بازار، دولت تصمیم می‌گیرد که نقدینگی رشد یافته به چه بخش‌ها و واحدهایی تزریق شود.

رشد نقدینگی و اقتصاد در سال‌های ۹۱ و ۹۲

در سال‌های ۹۱ و ۹۲ تحت تاثیر تحریم‌های شورای امنیت، رشد اقتصادی منفی می‌شود و رشد نقدینگی و پایه پولی شدت گرفته و ضریب فزاینده پولی نیز به بالای ۵ درصد افزایش می‌یابد.

ضریب فزاینده قبل از ۱۳۹۱

ثبات نسبی ضریب فزاینده در سال‌های ۹۱-۱۳۸۳ با ارقام کانال ۴، نشان می‌دهد که رابطه نقدینگی و پایه پولی عمدتا تحت تاثیر رفتار مالی دولت، و بانک مرکزی است و اگرچه بازار بین بانکی و قرض گرفتن بانک‌ها در معاملات پایاپای و بازار بین بانکی از سال ۱۳۸۳ وجود داشته، اما بازار بین بانکی عمدتا در سال‌های ۱۳۹۲ به بعد به شکل جدی‌تری روی ضریب فزاینده، خلق پول و نقدینگی در بازار اثر گذار بوده است. بطوری که در سال‌های ۹۲ تا ۹۸ به تدریج عدد ضریب فزاینده از ۴ در سال ۹۱ به بالای ۷ در سال ۹۷ رسیده است.

رشد ضریب فزاینده بعد از رشد عملکرد بازار بین بانکی

نکته قابل توجه این است که رشد پایه پولی از ۹۷ هزار میلیارد تومان در سال ۹۱ به ۲۴۴ هزار میلیارد تومان در سال ۹۷، رشد نقدینگی از ۴۶۰ هزار میلیارد تومان در سال ۹۱ تا ۱۹۰۰ هزار میلیارد تومان در فروردین ۹۸ و رشد ضریب فزاینده که حاصل خلق پول و افزایش شدید گردش مالی پول در بانک‌ها و رشد شدید قرض گرفتن بانک‌ها در بازار بین بانکی بوده و از عدد ۴ در سال ۹۱ تا بالای ۷ در سال ۹۷ افزایش یافته است و باعث ایجاد تورم شده است، عملا اثری بر رشد اقتصادی نداشته است.

رشد اقتصادی در ۱۵ سال اخیر

رشد اقتصادی در ۷ سال اخیر به خاطر تحریم‌ها در چهار سال منفی بوده، و در سه سال تحت تاثیر پیروزی روحانی در انتخابات سال ۹۲ و برجام، مثبت شده است. اما در سال‌های ۸۳ تا ۸۶ به خاطر نبود تحریم و تحت تاثیر رشد درآمد نفت، رشد اقتصادی نیز بالای ۵ درصد بوده است. همچنین با افزایش شدید رشد نقدینگی و پایه پولی در دولت اول احمدی‌نژاد و سال‌های ۸۴ تا ۸۶، اثر نقدینگی به تدریج بر تورم در سال‌های ۸۷ به بعد ظاهر می‌شود و با تاخیر سه ساله اثر رشد نقدینگی و پایه پولی و بی‌انضباطی‌های مدیریتی و مالی، موجب افزایش تورم بالای ۲۵ درصد و کاهش رشد اقتصادی زیر یک درصد در سال ۸۷ می‌شود.

بانک مرکزی در سال ۸۷ با مشاهده این آثار، ناچار به کنترل نقدینگی و پایه پولی می‌شود و طهماسب مظاهری رییس کل بانک مرکزی وقت، با عنوان سه قفله کردن خزانه و انتشار پول، برنامه کنترل نقدینگی و پایه پولی را در دستور کار قرار می‌دهد. اما اثر رشد نقدینگی و پایه پولی در سال‌های ۸۴ تا ۸۶ و افت درآمد نفت در نیمه دوم سال ۸۷، اثر خود را گذاشته و رشد اقتصادی سال ۸۷ به زیر ۱ درصد کاهش یابد و در سال ۸۷ تورم به بالای ۲۵ درصد می‌رسد.

رشد نقدینگی در سال‌های ۸۳ تا ۸۵

سال‌های ۸۳، ۸۴ و ۸۵ رشد نقدینگی بالای ۳۰ درصد بوده و رشد پایه پولی نیز در دولت احمدی‌نژاد و سال‌های ۸۴ تا ۸۷ بین ۲۷ تا ۴۷ درصد بوده است و دولت و بانک مرکزی با این استدلال که اقتصاد ایران درآمد نفت بالایی دارد به دنبال رشد پایه پولی بوده است با وجود این نه درآمد سرشار نفتی و نه رشد شدید پایه پولی و نقدینگی، کمکی به افزایش رشد اقتصادی نکرده و نرخ رشد اقتصادی در محدوده ظرفیت تاریخی آن یعنی بین ۴،۸ تا ۶،۷ درصد بوده است.

این نکته نشان می‌دهد که اگر کشور در فضای کسب و کار با ثبات باشد و درآمد نفت استمرار داشته باشد، رشد اقتصادی مثبت شده اما از ظرفیت تاریخی خود فراتر نمی‌رود و نمی‌توان انتظار رشدهای بالای ۸ درصد را داشت.

کاهش رشد سال ۸۷

اما در سال ۸۷ به دلیل بحران مالی ۲۰۰۹ و کاهش درآمد نفت، رشد اقتصادی به زیر ۱ درصد رسید و با وجود رشد پایه پولی ۴۷ درصدی، رشد اقتصادی بالا نرفت و حدود ۸ دهم درصد بود. این نکته نشان می‌دهد که عامل اصلی رشد اقتصادی و رونق تولید، نمی‌تواند تزریق شدید نقدینگی و افزایش پایه پولی باشد. زیرا به محض کاهش درآمد نفت، رشد اقتصادی به زیر ۱ درصد کاهش یافته است.

همچنین در سال‌های ۸۷ و ۸۸ به دلیل بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۹ از نیمه‌های سال ۸۷ درآمد نفت و قیمت نفت کاهش زیاد داشت و در عین حال بانک مرکزی با مدیریت طهماسب مظاهری با کنترل رشد نقدینگی در حد ۱۵ درصد و ۲۳ درصد در سال‌های ۸۷ و ۸۸ و کنترل رشد پایه پولی با نرخ ۱۱ درصد در سال ۸۸ و ۱۳ درصد و ۱۱ درصد در سال‌های ۸۸، ۸۹ و ۹۰ تلاش کرد که نقدینگی را در سطح ۱۶، ۲۳ و ۲۵ درصد کاهش دهد. تا نرخ تورم که در سال ۸۷ به ۲۵ درصد رسیده بود را کنترل کرده و در سال ۸۸ تا ۹۰ نرخ تورم به ۱۲،۱۰ و ۲۱ درصد محدود شود.

این نکات نشان می‌دهد که کاهش قیمت نفت، عملا باعث کاهش رشد اقتصادی در سال‌های ۸۷ و ۸۸ به زیر ۱ درصد و ۳ درصد شده است و رشد اقتصادی بالای ۴ تا ۶ درصدی سال‌های ۸۳ تا ۸۶ با وجود رشد بالای نقدینگی و پایه پولی در سال‌های ۸۷ و ۸۸ ادامه نیافته و به زیر ۳ درصد محدود شده است

کاهش رشد نقدینگی رشد اقتصاد را کاهش نداد

عملکرد سال‌های ۸۹ و ۹۰ نیز ثابت می‌کند که رشد نقدینگی و رشد پایه پولی تنها عامل رشد اقتصادی و رونق تولید نیست و با کاهش رشد نقدینگی و رشد پایه پولی که از سال ۸۸ در زمان مدیریت طهماسب مظاهری و محمود بهمنی در دستور کار بانک مرکزی قرار گرفت، به دلیل بهبود درآمد نفت و کاهش آثار بحران مالی جهان، شاهد رشد اقتصادی ۴ و ۶ درصدی بوده‌ایم.

به عبارت دیگر، چه رشد نقدینگی و رشد پایه پولی بالای حدود ۱۱ و ۲۰ درصد باشد و چه در حد ۴۷ درصد و ۳۰ درصد باشد، نتیجه رشد اقتصادی تفاوت چندانی ندارد و رشد اقتصادی و رونق تولید، تابع ظرفیت اقتصاد ایران، و همچنین درآمد نفت و گردش درآمد ارزی در اقتصاد بوده و محیط کسب و کار مهم‌ترین علامت برای ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی و رونق تولید است.

شاهد مدعا، اتفاقاتی است که در سال ۹۱ و ۹۲ و به دنبال تحریم‌های شورای امنیت، باعث شد که بازار ارز، بازار پول و... تحت تاثیر قرار گرفته و محیط کسب و کار را تغییر دهد، با این تغییرات در محیط کسب و کار، عملا نیاز واحدهای اقتصادی بین ۴ تا ۱۶ برابر وضعیت قبل از تحریم‌ها افزایش یافت و همه این مسائل، در نهایت منجر به منفی شدن رشد اقتصادی به رقم ۶،۸- و ۱،۹- درصد در سال‌های ۹۱ و ۹۲ شد.

سال	نقدینگی	رشد نقدینگی	پایه پولی	رشد پایه پولی	ضریب‌فزاینده	رشد اقتصادی	تورم
۱۳۸۳	۶۸	۳۰،۲	۱۵	۱۷،۵	۴،۵۳	۴،۸	۱۵،۲
۱۳۸۴	۹۲	۳۴،۳	۲۲	۴۵،۹	۴،۱۷	۵،۷	۱۲،۱
۱۳۸۵	۱۲۸	۳۹،۴	۲۸	۲۶،۹	۴،۵۸	۶،۶	۱۱،۹
۱۳۸۶	۱۶۴	۲۷،۷	۳۶	۳۰،۵	۴،۴۸	۶،۷	۱۸،۴
۱۳۸۷	۱۹۰	۱۵،۹	۵۴	۴۷،۶	۳،۵۲	۰،۸	۲۵،۴
۱۳۸۸	۲۳۵	۲۳،۹	۶۰	۱۱،۹	۳،۹	۳	۱۰،۸
۱۳۸۹	۲۹۴	۲۵،۲	۶۸	۱۳،۷	۴،۲۹	۶،۵	۱۲،۴
۱۳۹۰	۳۵۴	۲۰،۱	۷۶	۱۱،۴	۴،۶۳	۴،۳	۲۱،۵
۱۳۹۱	۴۶۰	۳۰	۹۷	۲۷،۶	۴،۷۲	-۶،۸	۳۰،۵
۱۳۹۲	۵۹۴	۲۹،۱	۱۱۴	۱۷،۸	۵،۱۷	-۱،۹	۳۴،۷
۱۳۹۳	۷۸۲	۲۲،۳	۱۳۱	۱۰،۷	۵،۹۶	۳،۲	۱۵،۶
۱۳۹۴	۱۰۱۷	۳۰	۱۵۳	۱۶،۹	۶،۶۳	-۱،۶	۱۱،۹
۱۳۹۵	۱۲۵۳	۲۳،۲	۱۷۹	۱۷،۳	۶،۹۷	۱۲،۵	۹
۱۳۹۶	۱۵۲۹	۲۲،۱	۲۱۳	۱۹	۷،۱۵	۳،۷	۹،۶
خرداد ۹۷-آذر ۹۷	۱۵۸۲-۱۷۶۴	۱۸،۱	۲۱۸-۲۴۴	۲۰،۴	۷،۲۳-۷،۲۴	-۳	-۱۳،۷
۱۳۹۸	۱۸۸۰		-		-		-
رشد ۱۵ ساله	۲۷ برابر	-	۱۶ برابر	-	۶۰ درصد رشد	-	-

«تسه» به ۴۰ هزار تومان رسید

هزینه دریافت وام مسکن کاهش یافت

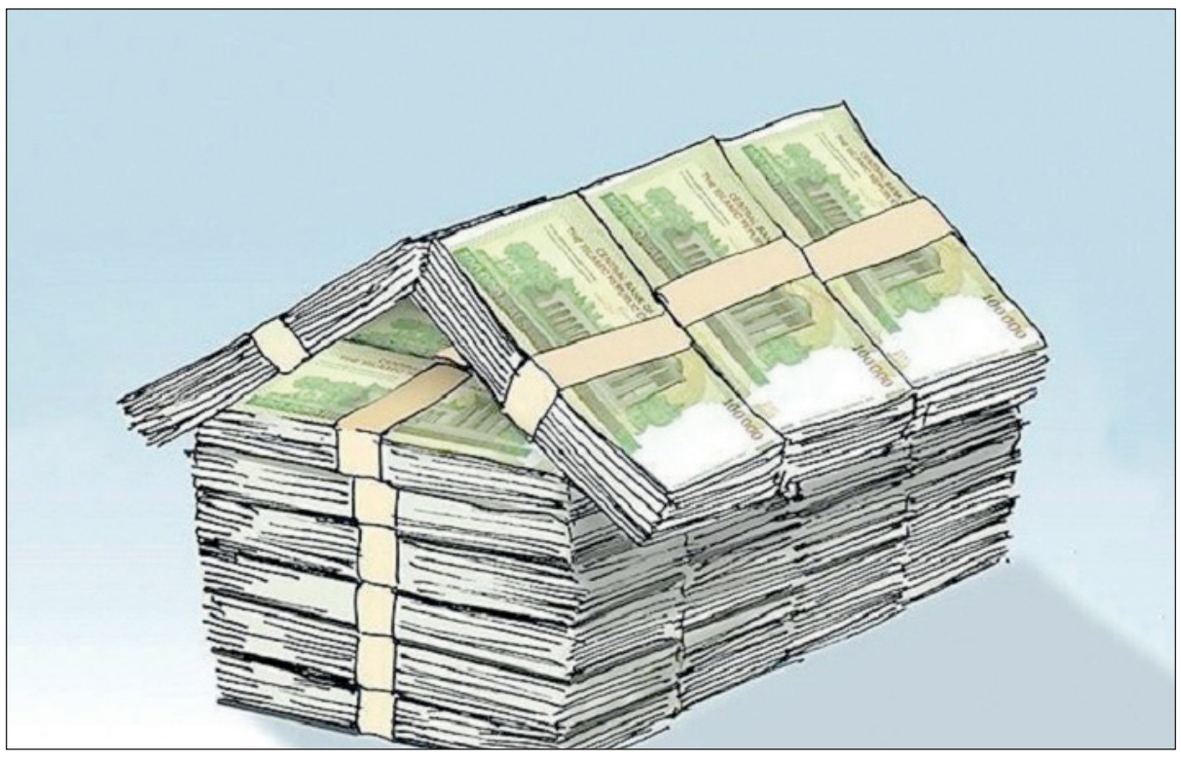

گروه بورس |
اوراق تسهیلات مسکن، یکی از عجیب ترین اوراق بهادار پذیرش شده در بازار سرمایه است که به لحاظ نوع عملکرد، با تمامی ابزارهای موجود در بازار و اوراق و سهام پذیرش شده متفاوت است. در واقع این اوراق، به لحاظ ماهوی، فناپذیر هستند، در حالی که اصولا اوراق بهادار بازار سرمایه ای نباید به دلیل مصرف از بین بروند (تنها اوراق دارای سررسید می توانند از گردونه معاملات خارج شوند). بنابراین موضوع و با توجه به این که تسه‌ها در بسیاری از اوقات، هزینه مالی دریافت وام را تا حد زیادی بالا می برند و در واقع تعادل را به هم می زنند، از نظر بسیاری از کارشناسان پذیرش آنها در بازار سرمایه، تحت عنوان تصمیمی عجولانه به شمار می رود. بازار مسکن به صورت سنتی در ابتدای سال با رکود و کاهش معاملات همراه می‌شود. فارغ از این که چه دلایلی در هر سال منجر به این اتفاق می شوند، مهم این است که در این شرایط چه اتفاقی برای خریداران مسکن و اوراق تسهیلات مسکن رخ می دهد. طبعا به دلیل رخوت بازار، تقاضا بر عرضه سوار می شود و تعیین کننده خطوط قیمتی خواهد بود.

این موضوع در بازار تسهیلات مسکنی که در فرابورس ایران مورد معامله قرار می گیرند نیز صادق است و از ابتدای بهار با کاهش ارزش مواجه می شود تا دوباره در تابستان همراه با افزایش رونق معاملات، قیمت این اوراق نیز افزایش پیدا کند. اما اتفاقی که امسال رخ داده، این است که قیمت اوراق تسه برای اولین بار در چهار سال گذشته به کانال ۴۰ هزار تومانی سقوط کرد. رصد معاملات بازار این اوراق در فرابورس ایران حاکی از آن است که قیمت اوراق گواهی حق تقدم تسهیلات مسکن در ۲ روز کاری پایان هفته گذشته با افت شدید در قیمت‌ها مواجه بود به گونه‌ای که قیمت برگه‌های تسهیلات مسکن در بیشتر نمادهای معاملاتی حتی تسه های صادره در ماه‌های پایانی سال گذشته، به زیر ۵۰ هزار تومان سقوط آزاد کرد؛ اگرچه در ماه‌های اخیر در برخی روزهای کاری بازار سرمایه، در چند نماد معدود شاهد کاهش قیمت اوراق تسهیلات مسکن به زیر ۵۰ هزار تومان بودیم، اما این کاهش شدید قیمت در بخش اعظم نمادهای معاملاتی، در ۴ سال گذشته بی سابقه بوده است. در معاملات روز گذشته نیز همچنان روند کاهش قیمت اوراق تسهیلات مسکن تداوم دارد و حتی علاوه بر کاهش قیمت این برگه‌ها در معاملات ارزان قیمت ترین ها، در بخش معاملات گران ترین هانیز در بازه قیمتی زیر ۵۰ هزار تومان (۴۷ تا ۴۹ هزار تومان) این اوراق دست به دست می‌شوند.

◄ جذابیت جدید وام مسکن

زوج های تهرانی برای اخذ وام مسکن ۱۰۰ میلیون تومانی، می توانند تا ۲۰۰ برگه اوراق تسه یا تملی (تسه توسط بانک مسکن منتشر می شود و تملی توسط بانک ملی منتشر می‌شود) خریداری کرده و با مراجعه به بانک مسکن، وام خود را دریافت کنند. هزینه خرید این اوراق با نرخ های دیروز و امروز، اگر به طور متوسط ۴۵ هزار تومان در نظر بگیریم، ۹ میلیون تومان می‌شود. در حالی که حافظه تاریخی بازار سرمایه در خاطر دارد که در مرداد ماه سال ۹۵، قیمت این اوراق تا ۱۲۰ هزار تومان هم رفته بود و در واقع هزینه اخذ وام مسکن را ۲۴ میلیون تومان بالا برده بود.

گفتنی است زوج‌های غیر تهرانی که در شهرهایی با جمعیت بیشتر از ۲۰۰ هزار نفر جمعیت زندگی می کنند، می توانند تا سقف ۸۰ میلیون تومان وام بگیرند که برای گرفتن این مبلغ باید ۱۶۰ ورق بهادار خریداری کنند و همچنین زوج‌های ساکن در سایر شهرهای با جمعیت زیر ۲۰۰ هزار نفر می توانند برای گرفتن ۶۰ میلیون تومان وام مسکن ۱۲۰ برگ بهادار خریداری کنند که طبعا هم اکنون هزینه اخذ وام در شهرستان ها نیز با کاهش قیمت مواجه است. اما موضوع دیگری که هم اکنون باید به آن توجه کرد، این است که در افزایش قیمت مسکن سال ۹۷، بسیاری از شهرستان های کوچک و بزرگ به اندازه تهران با رشد قیمتی مواجه نبودند. به همین دلیل توجیه اقتصادی آنها برای خرید این اوراق بیشتر است.

◄ احتمال جولان دلالان

به دلیل آنکه رفتار سنتی بازار مسکن، علاوه بر رخوت بهاری، رونق تابستانی را نیز به همراه دارد و هم اکنون این بازار به کف تاریخی خود رسیده است، بسیاری از نوسانگیران بازار سرمایه به جمع آوری این اوراق می پردازند تا در فصل رونق مسکن بتوانند با سود بالا آن را به متقاضیان تسهیلات مسکن بفروشند. به گزارش مهر، از نظر حجم خرید و فروش برگه‌هاغیر از نماد معاملاتی تسه ۹۷۱۲ (اوراق تسهیلات مسکن صادره در اسفند سال گذشته) که به تازگی در بازار سرمایه عرضه شده و تعداد این برگه‌ها در روز قبل به ۷ هزار و ۳۲۰ برگه رسیده، در ۱۲ نماد معاملاتی تعداد برگه‌های خرید و فروش شده زیر ۱۰۰ برگه در هر نماد و در ۵ نماد معاملاتی نیز تعداد اوراق تسهیلات مسکن خریداری شده از سوی متقاضیان دریافت تسهیلات مسکن، کمتر از یک هزار برگه بوده است. همه این ۵ نماد به اوراق تسهیلات مسکن صادره در نیمه دوم سال گذشته (آبان تا بهمن ماه ۹۷) اختصاص دارد که ممکن است با توجه به داشتن تاریخ اعتبار ۲ ساله برای هر برگه و نیز آزاد شدن امکان فروش هر برگه تسهیلات مسکن در ۴ ماه پس از تاریخ خرید آنها و با توجه به احتمال گران تر شدن مسکن در ماه‌های آتی از یک سو و وعده دولت برای افزایش حجم ساخت و ساز، استقبال از برگه‌های صادره دارای زمان اعتبار طولانی مدت با هدف سرمایه‌گذاری از سوی برخی دلالان صورت گرفته باشد تا بتوانند در پایان زمان ممنوعیت فروش این برگه‌ها، آن را با قیمتی گران تر در بازه بالای ۶۰ هزار تومان به فروش برسانند.

◄ تهدیدی بر سر «تسه»

براساس اعلام فرابورس، حجم معاملات اوراق تسهیلات مسکن در سال ۹۷ نسبت به ۱۲ ماهه سال ۹۶ حدود ۷ درصد کاهش داشته است که به نظر می‌رسد در صورتی که دولت و بانک مرکزی اقدام به افزایش سقف خرید تسهیلات مسکن نکنند، این روند کاهش استقبال از دریافت تسهیلات مسکن و درنتیجه کاهش خرید و فروش اوراق تسهیلات در سال جاری نیز ادامه یابد.

«تعادل» راه‌های کسب بازدهی بیشتر سرمایه‌گذاران بورسی را بررسی می کند

تشکیل پرتفوی سهامی مبتنی بر دلار

گروه بورس | سهامداران تالار شیشه‌ای حافظ در معاملات روز گذشته برای نخستین‌بار دقایقی شاهد ثبت رکورد جدید شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در قله ۱۹۵ هزار و ۷۳۹ واحدی بودند. در این بین طولی نکشید که از میزان رشد بازار کاسته شد و هیجان معامله‌گران تا پایان داد و ستدها تا حدودی فروکش کرد.

در همین حال، برخی از کارشناسان بورسی بر این باورند که رفت و برگشت نماگر اصلی بازار طی داد و ستدهای دیروز می تواند نوید بخش عبور از مرز روانی ۲۰۰ هزار واحدی طی چند روز آتی، در صورت ثبات شرایط فعلی و عدم بروز ریسک‌های جدید در حوزه اقتصادی و سیاسی باشد. به هر روی، با نگاهی به معاملات دلار در بازار ارز کشور مشاهده می‌شود که استراتژی معامله‌گران در این بازار همانند گذشته نیست و گاها فعالان در این حوزه اقدام به نگه‌داشت ارز در سبد سرمایه‌گذاری خود می کنند و بعضا بر این باورند که طی چند وقت آتی کانال شکنی مثبتی در حوزه ارزی روی خواهد داد. در نقطه مقابل دیگر سرمایه‌گذاران اقتصادی با ارزیابی نوسان‌های جزیی در بازار ارز و مشاهده ثبت رکوردهای پی در پی در بازار سرمایه، با هدف کسب بازدهی در این برهه از زمان و به عبارتی عقب نماندن از رشد بازارهای بورس و ارز اقدام به تشکیل پرتفویی متشکل از سهم‌های دلاری در بازار سهام کرده‌اند.

وجود چنین دیدگاه و عملکردی از سوی فعالان اقتصادی در امر سرمایه‌گذاری بطور معمول طی بازه‌های زمانی که چشم‌انداز صعودی در بازارهای مالی وجود دارد اما تحقق آن بستگی به عوامل زیادی از جمله چگونگی سیاست‌گذاری‌ها، ریسک‌های وارده به بازار و اتفاقات داخلی و بین‌المللی دارد، نیز دیده می‌شود.

بر این اساس، شفافیت اطلاعات مالی صنایع و شرکت‌های حاضر در بازار سرمایه کشور می تواند به عنوان پارامتری مهم و بسیار اثرگذار در امر سرمایه‌گذاری فعالان اقتصادی کشور در نظر گرفته شود. از طرفی، ایفای نقش مهم بازار سرمایه کشور در عبور از شرایط تورمی همگام با تسهیل ورود شرکت‌ها و صنایع به این بازار از نکات قابل توجه و مزیت دیگر سرمایه‌گذاری در بازار سهام کشور خواهد بود.

افزون بر این با توجه به اینکه برخی پیش‌بینی‌ها حاکی از تداوم رشد شاخص‌های بورسی طی سال جاری با شیب ملایم و نه همانند سال گذشته است، کانالیزه کردن نقدینگی به سمت بخش مولد اقتصادی می تواند نقش موثری در رونق تولید و بهبود فضای کسب و کار ایفا کند.

◄ بازار سرمایه و کاهش رکود تورمی

دراین ارتباط، فردین آقابزرگی مدیرعامل کارگزاری بانک دی راهکار کاهش اثر رکود تورمی را هدایت سرمایه‌های سرگردان به سمت بازار سرمایه عنوان کرد. به گزارش سنا، وی در خصوص نقش بازار سرمایه در کاهش اثرات رکود تورمی پیش روی اقتصاد ایران در سال جاری گفت: آنچه از شواهد موجود پیداست، سال پیش رو سالی سخت برای اقتصاد است و باید برای تخفیف اثرات آن برنامه‌ریزی کرد که در این میان تقویت بازار سرمایه به لحاظ ماهیت سرمایه‌پذیری و نقش محرک آن در چرخه تولید می تواند بسیار با اهمیت باشد. این کارشناس بازار سرمایه با تاکید بر وجود شفافیت به عنوان مهم‌ترین خصوصیت و وجه تمایز بورس در بین سایر بازارها افزود: برای اجرای فرآیند شفاف‌سازی شرکت‌های پذیرفته شده در بازار سرمایه، اطلاعات شرکت‌ها از طریق ساختارهای اطلاع‌رسانی پیش‌بینی شده همچون سامانه کدال صورت می گیرد. وی افزود: این در حالی است که در سایر بازارها با وجود سیستم‌های بزرگ‌نظارتی، هنوز هم شاهد چنین شفافیتی نیستیم. آقابزرگی گسترش شفافیت در بین صنایع و شرکت‌ها را نیازمند ورود آنها به بازار سرمایه دانست و خاطرنشان کرد: طراحی سیستم پذیرش و ضوابط حاکم بر ورود و فعالیت در بازار سرمایه به گونه‌ای است که به ایجاد شفافیت در شرکت‌ها کمک می کند و این بستر با حضور اکثریت بنگاه‌های اقتصادی می تواند شفافیت در مجموعه‌های مختلف صنایع و در نهایت، کل اقتصاد را در پی داشته باشد. این کارشناس بازار سرمایه افزود: در بازار سرمایه شرکت‌ها حتی پس از گذراندن ضوابط ورود، به حال خود رها نمی‌شوند و علاوه بر نظارت توسط نهاد ناظر، هر نوع فعالیت آنها از طریق سامانه ناشران اطلاع‌رسانی می‌شود.

مدیرعامل کارگزاری بانک دی با اشاره به سرمایه‌گذاری در واقع فعلی صاحبان نقدینگی در بازارهای غیر متشکل، غیر نقد شونده یا حتی غیرقانونی گفت: مساله انکار ناپذیر وجود بیش از ۱۷۰۰ میلیارد تومان نقدینگی سرگردان در کشور است که تاکنون به هر یک از بازارها سوق پیدا کرده، آن را با تلاطم شدید و تبعات سنگین مواجه ساخته است. در حالی که اگر این نقدینگی به سمت بازار سرمایه حرکت می‌کرد، نه تنها به تخریب بازار منجر نمی‌شد، بلکه زمینه رشد و شکوفایی هر چه بیشتر صنایع کشور و افزایش تولید داخلی را سبب می‌شد که در کنار مزیت‌های فراوان آن برای اقتصاد ملی، کاهش بیکاری و بهبود معیشت زندگی مردم را نیز در پی داشت.

این کارشناس بازار سرمایه راهکار پیش روی اقتصاد کشور برای کاهش فشار ناشی از تورم را حرکت به سمت تعمیق بازار سرمایه دانست و افزود: هدایت نقدینگی به سمت بورس همراه با مزیت‌های فراوانی است که مزیت مهم آن حفظ ارزش منابع به منظور دستیابی به سود و ارزش افزوده است. این کار بازی برد-برد را برای صاحبان نقدینگی و صاحبان صنایع بورسی رقم می‌زند و در مجموع می تواند به کاهش اثرات رکود تورمی حاکم بر اقتصاد کشور منجر شود یا از میزان تعمیق و افزایش آن در کوتاه‌مدت کم کند.

فردین آقابزرگی با اشاره به تغییر برخی سیاست‌های پولی بانک مرکزی طی ماه‌های گذشته و کاهش مزیت‌های سپرده‌گذاری بانکی گفت: با حذف سود روزشمار بانکی جذابیت این نوع سپرده‌گذاری تقلیل یافت، این در حالی است که برخی افراد توان رویارویی با ریسک بازار سرمایه را بطور مستقیم ندارند. در این میان چنانچه ظرفیت‌های بازار سرمایه به خوبی به این افراد معرفی شود و فرآیند کاری ابزارهای کم ریسک و بازدهی آنها به درستی تشریح شود، سرمایه‌ها به سمت بورس خواهند آمد و علاوه بر کاهش اثرات خطر آفرین تجمع آنها در بازارهای موازی، به رونق بازار سرمایه و بهبود حرکت صنایع کمک می کنند. اتفاقی که به‌عقیده بنده می تواند نقش مهمی را در مقابله با رکود تورمی عهده‌دار شود.

وی با تاکید بر اینکه در شرایط فعلی توجه به بازار سرمایه به نسبت بازارهای پولی برای اقتصاد کشور از اهمیت بالاتری برخوردار است تصریح کرد: در شرایطی که بازارهای موازی سال گذشته به شکلی جهشی و افسارگسیخته رشد کرده‌اند، شاید دیگر نتوان برای آنها رشد قابل توجهی متصور بود و چنانچه افراد همچنان مُصر به فعالیت در این بازارها باشند، حتی با وجود نادیده گرفتن اثرات سوءاقتصادی آن، باید گفت که نمی تواند مأمن مناسبی برای رشد سرمایه باشند و ریسک سرمایه‌گذاری در آنها می تواند به مراتب از بازار سرمایه بیشتر باشد.

نگاه بازار

مدیرعامل فرابورس ایران تشریح کرد

نقشه راه تازه واردان به بورس

مدیرعامل فرابورس ایران حضور فین‌تک‌های مشاوره‌ای را عامل توسعه جامعه سرمایه‌گذاران بورسی ارزیابی کرد و ورود تازه‌واردها را به این بازار از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری توصیه‌ای مفید برای آنها دانست.

امیر هامونی با اشاره به حضور کدهای تازه‌وارد در بازار سرمایه به سنا، گفت: بررسی‌های تحلیلی و آماری از وضعیت اقتصاد و بازار نشان می‌دهد که فعالیت سرمایه‌گذاران در بازار سرمایه در بازه زمانی مورد نظر کاملا کارا و عقلایی بوده است؛ چرا که شاخص کل برایند تمام رقابت‌هایی است که میان خریداران و فروشندگان در بازار شکل می گیرد و احتمال اینکه عده‌ای جدید الورود بخواهند یا بتوانند این جریان را تحت تاثیر قرار دهند، بسیار ضعیف و در حد صفر است.

وی متغیرهای کلان اقتصادی، صنعتی و شرایط فعالیت شرکت‌ها را بر روند حرکتی بازار سهام تعیین کننده و موثر خواند و خاطرنشان کرد: در بازار سهام همواره با نگاه به آینده تصمیم گرفته می‌شود و بر اساس شرایط حاکم بر صنایع مختلف خرید و فروش سهام صورت می گیرد، بنابراین نمی‌توان گفت که خرید یا فروش هیجانی یک عده می‌تواند موجب سقوط یا صعود یک‌باره شاخص شود.

مدیرعامل فرابورس ایران در توصیه به علاقه‌مندان حضور در بازار سرمایه گفت: اینکه مردم بخواهند به صورت مستقیم وارد بورس شوند هیچگاه توصیه نمی‌شود، بنابراین همواره از سرمایه‌گذاران علاقه‌مند خواسته شده تا از طریق صندوق‌ها وارد سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه شوند. وی با اشاره به اینکه در همه جای دنیا عموم مردم از طریق شرکت‌های سرمایه‌گذاری یا صندوق‌های سرمایه‌گذاری وارد بازار سرمایه می‌شوند، اظهار کرد: شاید سرمایه‌گذار یک پزشک، یک بازنشسته، یک نظامی و... باشد، اما پس‌اندازی دارد که می‌خواهد آن را در بورس سرمایه‌گذاری کند، در این حالت بهترین راه ورود به بورس برای حفظ سرمایه اولیه او، از طریق صندوق‌های سرمایه‌گذاری و ETFهاست.

هامونی تصریح کرد: چنانچه افراد بخواهند مستقیما به بازار سرمایه ورود کنند شاید به دلیل مشغله کاری که در حوزه تخصصی خود دارند، کمتر به اخبار و مسائل بازار سرمایه اشراف داشته باشند، بنابراین به دلیل مجهز نبودن آنان به دانش و سواد مالی لازم این مساله می تواند در میان‌مدت یا در بلندمدت باعث هدر رفت منابع مالی و سرمایه آنان شود.

◄ فین تک‌های مشاوره‌ای می‌توانند موثر باشند

این مقام مسوول در فرابورس ایران حضور فین‌تک‌های مشاوره‌ای را در کنار سرمایه‌گذاران، حرکتی موثر در زمینه جذب هر چه بهتر آنها به بازار سرمایه دانست و گفت: در حال حاضر مشاوران سرمایه‌گذاری یا همان روبوادوایزرهایی را داریم که نوعی فین‌تک هستند و از طریق اپلیکیشن‌های موبایلی یا تحت ویندوز یا وب با اندازه‌گیری ذائقه و درجه ریسک‌پذیری یا ریسک‌گریزی سرمایه‌گذار بر اساس تکنولوژی‌های روانشناسی به آنها پورتفوی مناسب را پیشنهاد می‌کنند.

وی با بیان اینکه این مشاوران سرمایه‌گذاری در واقع ماشین‌هایی هستند که می‌توانند به کمک انسان بیایند و در تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری به افراد کمک کنند، گفت: در نمایشگاه فاینکس ۲۰۱۹ در فین‌استارز پلاس که یکی از رویدادهای تخصصی فین‌استارز به شمار می‌رود از استارت‌آپ‌هایی که در این حوزه مشغول به فعالیت هستند خواسته‌ایم ضمن حضور در این رویداد، محصولات و خدمات خود را برای علاقه‌مندان ارایه کنند.

◄ اخذ مشاوره برای بورسی شدن کافی نیست

مدیرعامل فرابورس ایران کسب مشاوره از شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری یا روبوادوایزرها را برای ورود مستقیم سرمایه‌گذاران به بورس ناکافی دانست و گفت: هر چند که دریافت این نوع مشاوره‌ها می‌تواند مسیر فعالیت را برای سرمایه‌گذاران روشن‌تر کند، اما برای ورود مستقیم به بورس کافی نیست؛ چرا که سرمایه‌گذاری در بورس علاوه بر دریافت اطلاعات، معیارها و توانمندی‌های دیگری را نیز می‌طلبد که فرد برای ورود به بازار سرمایه باید خود را مجهز به آنها کند. این مقام مسوول در فرابورس ایران ورود به بازار سرمایه از طریق افراد حرفه‌ای را راهکار دیگری برای سرمایه‌گذاری در بورس عنوان کرد و افزود: همواره می‌توان در کنار یک فرد حرفه‌ای و قابل اعتماد، قدم‌های نخست در سرمایه‌گذاری را برداشت و این در حالی است که در حال حاضر حرفه‌ای‌ترین و قابل اعتمادترین ابزار ما برای مدیریت ثروت و مدیریت منابع مردم، صندوق‌های سرمایه‌گذاری هستند.

◄ برنامه‌های فرابورس برای سال ۹۸

مدیرعامل فرابورس ایران اولویت اصلی برنامه‌های پیش روی این رکن بازار سرمایه را برای سال ۹۸ توسعه تکنولوژی عنوان کرد و افزود: این اولویت تنها شامل ارتقای سامانه‌های معاملاتی نخواهد بود و توسعه تکنولوژی‌ها را در حوزه سامانه‌های نظارتی نیز شامل می‌شود. وی با ابراز امیدواری از بهبود روبه‌های مقرراتی بازار SME گفت: با کمک و همکاری سازمان بورس، در حوزه بازار SME و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند اتفاقات خوبی رخ دهد و با ریل گذاری مقرراتی در این بازار زمینه بهبود فرایندها و رشد و توسعه بازار شرکت‌های کوچک و متوسط از طریق جذب شرکت‌های SME و دانش‌بنیان فراهم شود.

هامونی در نهایت توجه به بحث حاکمیت شرکتی و ارتقای آن را از دیگر برنامه‌های در دست انجام فرابورس در سال جدید خواند و اظهار کرد: این مساله یکی از مهم‌ترین حوزه‌هایی است که برای بهبود آن تلاش خواهیم کرد، همچنین ترویج و توسعه فرهنگ سهامداری که همچون گذشته در برنامه‌های پیش روی سازمان بورس و فرابورس قرار دارد نیز در سال ۹۸ دنبال خواهد شد.

آمار معاملات

سقف تاریخی بورس شکست

گروه بورس | روز گذشته شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران، با استمرار روند افزایشی خود و رشد ۱۲۲۴ واحدی، به رقم ۱۹۵ هزار و ۲۰۲ واحد رسید و با اختلاف اندکی توانست سقف تاریخی خود را بشکند. در روز شنبه شاخص کل هم‌وزن نیز ۶۸۳ واحد رشد کرده و به رقم ۳۸ هزار و ۸۶۰ واحد رسید. ارزش روز بازار در بورس اوراق بهادار تهران بیش از ۷۴۶ هزار میلیارد تومان برآورد شد و معامله‌گران بورس اوراق بهادار بیش از ۳ میلیارد برگه بهادار سهام و حق تقدم در قالب ۲۹۰ هزار نوبت معامله و به ارزش ۱۰۷۵ میلیارد تومان داد و ستد کردند. نگاهی به وضعیت معاملات روز گذشته حاکی از آن است که نمادهای کچاد، پارسان، رمپنا، دزهراوی، فارس، تاپیکو، بیشترین اثر تقویتی در شاخص بورس را داشتند و نماد فملی، بیشترین اثر کاهشی در شاخص بورس را بازی کرد.

■ آیفکس رفت و برگشت

فرابورس ایران در بیست و چهارمین روز از فروردین ماه شاهد جابه‌جایی یک میلیارد و ۱۹۲ میلیون ورقه به ارزش ۵ هزار و ۷۷۲ میلیارد ریال بود که از این میزان ۴۸ درصد از حجم و ۳۵ درصد از ارزش کل معاملات به مجموع داد و ستدهای دو بازار اول و دوم اختصاص داشت. معاملات فرابورس در نخستین روز کاری هفته با صعود پرقدرت شاخص کل در این بازار آغاز شد بطوری که تا ساعت ۰۹:۳۵ آیفکس با حدود ۲۲ واحد رشد در سطح ۲۴۹۲ واحدی ایستاد، اما از میانه‌های بازار این نماگر رو به نزول گذاشت تا بدین ترتیب در پایان معاملات به رشد نزدیک به ۳ واحدی و قرارگیری در ارتفاع ۲۴۷۳ واحدی بسنده کند. در صعود دیروز آیفکس، نمادهای «کگهر» به میزان ۵،۴ واحد، «هرمز» ۳ واحد و نماد «زاگرس» در حدود ۰،۸ واحد نقش‌آفرینی کردند. در مقابل اما نمادهای «مارون»، «دماوند»، «ذوب» و «شاوان» با افت قیمتی خود مانع از افزایش بیشتر این نماگر شدند. معامله‌گران و سهامداران بازار پایه نیز میزبان جابه‌جایی ۵۷۹ میلیون سهم به ارزش ۱۷۰۶ میلیارد ریال بودند. نگاهی به آنچه در روز گذشته در بازارهای اول، دوم و پایه گذشت، نشان می‌دهد که برخی نمادها متوقف و بازگشایی شدند. بر این اساس نمادهای «ثجوان»، «وثخوز» و «کرمان» متوقف و نمادهای «وآتوس»، «سفاسی» و «شلرد» بازگشایی شدند. همچنین در زمان معاملات نماد «سپرده۱» به دلیل افشای اطلاعات برای شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه متوقف و پس از افشای این اطلاعات بازگشایی و آماده ثبت معاملات شد. سهامداران شرکت ذوب‌آهن در روز قبل، جابه‌جایی ۲۲۴ میلیون سهم به ارزش نزدیک به ۳۸۷ میلیارد ریال را در نماد «ذوب» تجربه کردند. بدین ترتیب این نماد بیشترین حجم و ارزش معاملات را در میان سایر نمادهای مورد معامله در تمامی بازارهای فرابورس به ثبت رساند و همچنین پربیننده‌ترین نماد لقب گرفت. بازار ابزارهای نوین مالی نیز به استقبال معامله ۳۲ میلیون ورقه به ارزش ۲۰۳۳ میلیارد ریال رفت. در این بازار معاملات اسناد خزانه اسلامی در ۲۶ نماد جریان یافت که نرخ موثر بازده تا سررسید این اوراق در دامنه ۱۷،۹۱ تا ۲۲،۵۴ درصد قرار داشت.

روی خط شرکت‌ها

■ واگذاری بلوک ۶۰ درصدی سهام هپکو در فرابورس: بلوک ۶۰.۷۲ درصد از سهام شرکت تولید تجهیزات سنگین (هپکو) توسط سازمان خصوصی‌سازی از طریق فرابورس عرضه می‌شود.

به گزارش ایبنا، بلوک ۶۰.۷۲ درصد از سهام شرکت تولید تجهیزات سنگین—هپکو (سهامی عام) شامل یک میلیارد و ۴۱۸ میلیون و ۸۸۰ هزار و ۵۴۸ سهم توسط سازمان خصوصی‌سازی از طریق فرابورس عرضه می‌شود. این سازمان به استناد اختیارات حاصل از وکالتنامه مأخوذه، از خریداران بالقوه دعوت کرده حداکثر تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه این هفته (۲۸ فروردین) نسبت به ارایه قیمت پیشنهادی خود به این سازمان اقدام کنند و پس از آن در صورت وجود تقاضای خرید، سهام هپکو در فرابورس عرضه خواهد شد. این گزارش می‌افزاید: این میزان سهام با اقساط ۵ ساله در حالی واگذار می‌شود که متقاضیان باید ۳ درصد مبلغ پیشنهادی برای بلوک سهام هپکو را به عنوان سپرده شرکت در فراخوان به حساب سازمان خصوصی‌سازی واریز کنند. همچنین شرط این معامله نیز اینگونه عنوان شده است که خریدار باید متعهد شود همزمان با پرداخت حصه نقدی معامله نسبت به پرداخت حداقل مبلغ ۳۰۰ میلیارد ریال جهت سرمایه در گردش شرکت هپکو اقدام کند.

علاوه بر این سازمان خصوصی‌سازی اعلام کرده، آگهی واگذاری این بلوک سهام شرکت هپکو به منظور شناسایی متقاضیان بالقوه و تعیین قیمت پایه سهام قابل عرضه، منتشر شده و در مرحله بعدی قرار است نسبت به عرضه سهام این شرکت به صورت رقابتی در بازار فرابورس و مطابق با مقررات آن بازار اقدام شود.

همچنین مطابق شیوه‌نامه تشویق بخش‌های خصوصی و تعاونی به منظور جلب مشارکت در واگذاری‌ها برای خریداران بلوک ۶۰.۷۲ درصد از سهام شرکت تولید تجهیزات سنگین - هپکو که از بخش‌های خصوصی و تعاونی باشند، مشوق‌هایی در نظر گرفته شده است شامل موارد زیر می‌شود.

افزایش سقف کل زمانی و مجموع تعداد اقساط برای خریداران بخش خصوصی تا یک سوم و برای خریداران بخش تعاونی تا میزان دو پنجم جمع مدت و تعداد اقساط مصوب.

بازپرداخت پلکانی اقساط با شیب ۱۰ درصد رشد سالانه برای خریداران بخش‌های خصوصی و تعاونی، به مأخذ ۱۰۰ برای رقم میانه دوره اقساط سود فروش اقساطی تا میزان ۳ درصد پایین‌تر از سایر خریداران برای خریداران بخش خصوصی و ۳.۶ درصد پایین‌تر برای خریداران بخش تعاونی.

رییس پارلمان بخش خصوصی از راه‌های رونق تولید در سال ۹۸ می‌گوید

فاکتورهای حامی تولید

تعادل | حفظ و تقویت تولید در شرایط کنونی از ضرورت‌هایی است که برای گذر از دوران تحریم و شرایط سخت اقتصادی در صدر برنامه‌های سیاست‌گذاران قرار گرفته است. در همین راستا، سکاندار وزارتخانه صنعت هم از برنامه‌های جدیدی برای تقویت و حمایت از تولید خبر می‌دهد. «راه‌اندازی طرح‌های جدید در مناطق کمتر توسعه‌یافته»، «سوق دادن واحدهای تولیدی به سمت فناوری»، «فعالسازی بازارچه‌های مرزی» و «جلوگیری از صادرات کالاهای بی‌کیفیت» از برنامه‌هایی بود به گفته رضا رحمانی در اولویت برنامه‌های وزارت صنعت در سال ۹۸ قرار گرفته است. اما وزیر صنعت راوی خبری دیگر برای تولیدکنندگان بود که او از دستور رییس جمهور برای تامین سرمایه در گردش لازم واحدهای تولید می‌گوید تا به این طریق بتوان وضعیت فعلی تولید را حفظ کرد. در آن‌سو، اما رییس پارلمان بخش خصوصی معتقد است که برای رونق تولید برنامه‌های دولت باید هدفمند باشد. او اولین اقدام دولت برای کمک به بخش‌های تولیدی، را «بازگرداندن اعتماد به تولیدکنندگان» و «جلوگیری از تصمیمات خلق‌الساعه» عنوان می‌کند و از راهکارهای بخش خصوصی برای «اصلاح نظام انگیزشی» خبر می‌دهد. نخستین راهکار غلامحسین شافعی «اصلاح نظام مالیاتی» است؛ به گونه‌ای که از فشار مالیاتی بر تولیدکننده تخفیف داده و فشار تأمین در آمدهای مالیاتی به سایر بخش‌ها منتقل شود. راهکار دوم اما «ساماندهی نظام ارزی کشور» است، که منجر به «جلوگیری از افزایش مجدد نرخ ارز»، «سهمیه‌بندی ارز»، «شفاف‌سازی در تخصیص منابع ارزی» و «نظارت شدید بر چگونگی مصرف ارزهای کمیاب» خواهد شد. همچنین بنابه توضیحات شافعی، راهکار سوم، اجرای قانون «بهبود مستمر محیط کسب‌وکار» و اصلاح آن است. علاوه بر این شافعی خواستار «اصلاح نظام تعرفه‌ای»، «مبارزه با فساد و رانت جویی» «اصلاح نظام بانکی و نحوه اعطای وام» از دولتمردان شد.

تحریم‌های امریکا در کنار کاهش فروش نفت ایران و درآمدهای ارزی در کنار سخت‌تر شدن واردات و صادرات که منجر به کمبود مواد اولیه برای تولید می‌شود سال ۹۸ را سالی سخت برای تولید نشان می‌دهد؛ با این وجود برخی از کارشناسان و فعالان بخش خصوصی معتقدند که اقتصاد ایران سال‌های گذشته تحریم را تجربه کرده و می‌تواند سال پیش رو را هم بخوبی پشت سر بگذارد. بیش یک دهه است که به صورت پی در پی عنوان‌های اقتصادی برای سال‌ها انتخاب می‌شود. عالی‌ترین مقام کشور بیشترین توجه و تمرکز مسوولان را به سوی مسائل اقتصادی معطوف ساخته‌اند. عناوین سال‌ها قرار است به عنوان قطب‌نما، مسیر حرکت مردم و مسوولان را نشان دهد تا هدف روشن و ملموسی برای فعالیت‌ها ترسیم شده باشد. این برای سومین سال پیاپی است که موضوع «تولید ملی» در شعار سال جایگاه ثابتی دارد. سالی که گذشت با عنوان «حمایت از کالای ایرانی» عملا به تولید ملی مرتبط بود و سال قبل از آن نیز به عنوان «اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال» مزین شده بود. تکرار موضوع تولید به عنوان هدف اصلی نظام در سال‌های اخیر، هم نشانه اهمیت این موضوع در مسیر توسعه اقتصادی است و هم از ناکافی بودن تلاش‌ها در این بخش حکایت دارد.

اولویت‌های وزارت صنعت

در عین حال، وزیر صنعت، معدن و تجارت اولویت وزارت صنعت در سال جاری را رونق تولید و صادرات در تمامی مناطق کشور معرفی می‌کند و این نوید را می‌دهد که وزارت صنعت از راه‌اندازی طرح‌های جدید و موثر در مناطق کمتر توسعه یافته حمایت می‌کند. اما به گفته رضا رحمانی، با توجه به فعالسازی یک هزار و ۸۹۶ واحد تولیدی راکد در کشور در سال ۱۳۹۷، اولین قدم در راه رونق تولید، «حفظ وضعیت فعلی تولید» است. علاوه بر این، وزیر صنعت بر این تاکید دارد که واحدهای تولیدی و صنعتی در کشور باید به سمت فناوری سوق داده شوند، استفاده مناسب از این موضوع سبب توسعه یافتگی استان‌ها خواهد شد. بنابه گفته او، راهبرد دیگر وزارت صنعت «فعالسازی بازارچه‌های مرزی» در راستای رونق تولید است. موضوع دیگری که وزیر بر آن تاکید داشت، موضوع کالاهای صادراتی بود. او با بیان اینکه نباید کالاهای بی کیفیت امکان صادرات داشته باشند، بر ضرورت ورود تشکل‌های صادراتی برای بررسی کیفیت کالاهای صادراتی تاکید کرد. رحمانی با اشاره به رتبه صادرات ایران به عراق، حفظ این رتبه را سخت‌تر از به دست آوردنش دانست که به گفته او، کیفیت کالاهای صادراتی مهم‌ترین نقش را در این خصوص دارند. به گفته او، در حوزه تشکل‌های صادراتی باید اقداماتی انجام گیرد که هر کالایی به هر شکلی صادر نشود؛ چرا که ممکن است کالای بی کیفیت موقتا صادر شود؛ اما صادرات آن ادامه‌دار نبوده و بر اعتبار دیگر کالاهای ایرانی نیز اثر منفی می‌گذارد.

از دیگر سو اما، وزیر صنعت با تاکید بر ضرورت تامین نقدینگی و مواد اولیه واحدهای صنعتی در سال ۹۸، از دستور رییس جمهور به بانک مرکزی برای تامین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی خبر داد. رحمانی حفظ تولید را مستلزم تامین نقدینگی و مواد اولیه دانست و گفت: نقدینگی واحد تولیدی، مانند آب برای مزرعه است؛ که این موضوع در اولویت‌های دولت قرار گرفته و در جلسات ستاد اقتصاد مقاومتی درباره آن تصمیم گیری شده است. به گفته او، در همین ارتباط، رییس جمهوری به بانک مرکزی دستور داد تا سیستم بانکی، سرمایه در گردش لازم برای حفظ وضع موجود تولید را تامین کند و مانیز به عنوان متولی بخش صنعت پیگیر خواهیم بود. موارد دیگری از جمله «افزایش ساخت داخل»، «گسترش معادن»، «بهبود فناوری واحدهای صنعتی»، «مسائل لجستیک»، «اصلاح نظام تنظیم و نظارت بر بازار» و «افزایش صادرات» نیز از دیگر اولویت‌های وزارت صنعت در سال پیش رو است.

اما راهکار بخش خصوصی برای تولید چیست؟

رییس پارلمان بخش خصوصی کشور معتقد است؛ چنانچه بخش خصوصی به این باور برسد که حمایت‌های واقعی و با برنامه از تولید صورت می‌گیرد و زمینه برای حضور فعالانه در صحنه اقتصادی آماده است، پا پیش می‌گذارد غلامحسین شافعی در گفت‌وگوی خود با پایگاه خبری اتاق ایران می‌گوید: در این وادی لازم است تا اعتماد به تولیدکنندگان از طریق ایجاد فضای باثبات برگردد و نظام انگیزشی نیز اصلاح شود. رییس اتاق ایران بر این نکته تأکید دارد در شرایطی که واردات بسیاری از اقلام موردنیاز کشور، تحت تأثیر تحریم با مشکل روبرو شده، فرصتی برای بازگشت به تولید داخل فراهم آمده است. اینکه از این فرصت در راستای تقویت و رونق تولید داخل بهره ببریم یا فرصت سوزی کنیم، بستگی زیادی به درایت و نوع نگاه تصمیم‌سازان کشور دارد. او در رابطه با مشکلاتی که تحریم‌ها و شرایط اقتصادی ایجاد شده به بخش‌های مختلف تولید تحمیل کرد، نیز گفت: اولین اقدام دولت برای کمک به بخش‌های تولیدی، «بازگرداندن اعتماد به تولیدکنندگان از طریق ایجاد ثبات، آرامش و شفافیت در اقتصاد» و «جلوگیری از تصمیمات خلق‌الساعه» است. علاوه بر این، «جلوگیری از تنش‌های سیاسی و اقتصادی» از راهکارهای بازگشت آرامش به بازارها نیاز است. تنش در فضای اقتصادی کشور، منجر به افزایش هزینه‌های مبادله خواهد شد و انگیزه برای فعالیت‌های تولیدی را به شدت کاهش خواهد داد. به گفته شافعی، گام دوم برای رونق تولید، «اصلاح نظام انگیزشی» است. باید به شیوه‌ای عمل کنیم تا فعالیت‌های تولیدی به اندازه کافی تشویق شده و به همان نسبت فعالیت‌های سوداگرانه تقبیح شوند تا انگیزه‌ای برای این دست از فعالیت‌ها در سطح جامعه باقی نماند. او معتقد است که مواردی همچون «مبارزه با فساد سیستمی»، «اصلاح نظام مالیاتی»، «نظام ارزی»، «نظام بانکی» و «نظام تعرفه‌ای به نفع بخش‌های تولیدی» از اقدامات اصلی برای اصلاح نظام پاداش دهی به شمار می‌روند.

به گفته رییس پارلمان بخش خصوصی، «مبارزه با فساد و رانت جویی» از ارکان اصلی اصلاح نظام انگیزشی است. متأسفانه در یک سال اخیر با خروج امریکا از برجام، تغییر معادلات جهانی به ضرر ایران بود و اثرات منفی آن بر اقتصاد، بی‌سابقه‌ترین رانت جویی‌ها و غارت‌ها را به دنبال داشت و گروهی اندک، منابع و ذخایر محدود ارزی کشور را به تاراج بردند. شافعی معتقد است که یکی دیگر از ارکان اصلاح نظام انگیزشی، «اصلاح نظام مالیاتی» است. به گفته او، نظام مالیاتی باید به گونه‌ای اصلاح شود که بخش‌های با برخورداری‌های بی‌زحمت نیز مالیات بپردازند. بنابراین باید فشارهای مالیاتی بر تولیدکننده باید تخفیف پیدا کند و فشار تأمین در آمدهای مالیاتی از بخش‌های تولیدی به سایر بخش‌ها منتقل شود.

اما اقدام دیگری که شافعی آن را ضروری می‌داند، توجه به «ساماندهی نظام ارزی کشور» در راستای حفظ تولید و رونق بخشی به آن است. به گفته او، متأسفانه سیاست ارزی سال گذشته به ضرر تولید و به نفع رانت جویان و بخش‌های غیر مولد اقتصاد تمام شد. جهش‌های ارزی طی سال گذشته تنها به دلیل خروج امریکا از برجام نبود و بی‌تدبیری دولت در مدیریت این بازار نقش موثری در این نوسانات و نابسامانی‌ها داشت. رییس اتاق بازرگانی ایران افزود: در این بین رانت جویان، بیشترین عایدی را کسب کردند و بدترین ضربه‌ها به سیستم تولید کشور وارد آمد. به گفته او، بخش تولید کشور به دلیل وابستگی شدید به واردات کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای از نوسانات و جهش‌های ارزی به شدت آسیب دید. انتظار می‌رود در این رابطه تمهیداتی اندیشیده شود تا بیش از این محدودیت در تولید ایجاد نشود. به گفته او، در شرایط فعلی که در جنگ اقتصادی به سر می‌بریم و با تنگنای ارزی مواجهیم، «سهمیه‌بندی ارز»، «شفاف‌سازی در تخصیص منابع ارزی» و «نظارت شدید بر چگونگی مصرف ارزهای کمیاب» بسیار اهمیت دارد. از طرف دیگر افزایش مجدد نرخ ارز، بنیه ناتوان تولید را بیش از گذشته تضعیف خواهد کرد. برای همین جلوگیری از افزایش مجدد نرخ ارز باید در دستور کار دولت قرار گیرد.

موضع دیگری که شافعی بر آن تاکید دارد، «اصلاح نظام بانکی» و «به خدمت گرفتن بانک‌ها برای رونق تولید» است و باید در دستور کار دولت قرار گیرد. به گفته او، با توجه به شرایط نامساعد بخش‌های تولیدی در کشور، بانک‌ها تمایل چندانی به اعطای وام به این بخش‌ها ندارند و فساد حاکم در سیستم بانکی کشور، منابع را بیشتر از بخش‌های مولد به اشخاص حقیقی و شرکت‌های حقوقی صوری سوق داده است. از این رو ساماندهی وضعیت بانک‌ها، نظارت بر عملکرد آنها و نحوه اعطای وام، رعایت بخش‌نامه‌ها و... از ضروریات است. او افزود: علاوه بر این، باید برای اعطای وام به بخش‌های تولیدی سازوکاری طراحی شود که موجب هدررفت منابع مالی نشده و آنها را در راستای اهداف توسعه‌ای کشور و رونق اقتصاد، به کار گیرد. رییس پارلمان بخش خصوصی، «اصلاح نظام تعرفه‌ای» را از دیگر اقداماتی دانست که در راستای بهبود سیستم انگیزشی باید صورت گیرد. به اعتقاد او، نظام تعرفه‌ای باید در خدمت تولید باشد؛ تجربه تاریخی نشان می‌دهد کشورهای موفق، زمانی که در مراحل اولیه توسعه بودند از نظام تعرفه به نفع تولید داخل به خوبی بهره بردند.

شافعی در بخش دیگری از سخنان خود، «بهبود محیط کسب‌وکار»، را گام بعدی برای اصلاح نظام انگیزشی می‌داند و می‌گوید: محیط کسب‌وکار کشور به دلایل عدیده‌ای چون «شیوع فساد»، «قوانین ناکارآمد و دست‌وپاگیر و متعدد» برای تولید مهیا نیست. اجرای قانون «بهبود مستمر محیط کسب‌وکار» یکی از راهکارهای پایش محیط کسب‌وکار و اصلاح آن است. اما شافعی معتقد است، دولت برای حمایت از ارکان مختلف اقتصادی کشور باید شرایطی را در نظر بگیرد تا اثرگذاری حمایت‌ها بیشتر شود. به گفته او، حمایت‌ها باید بر اساس یک نقشه جامع، تنها به یکسری از بخش‌ها و صنایع گزینش شده، تعلق گیرد و حمایت از همه صنایع و بخش‌های تولیدی توجیه ندارد. بنابه اظهارات شافعی، دولت‌ها برای حمایت از بخش‌ها، فاکتورهایی همچون «میزان پیوندهای پسین و پیشین با سایر بخش‌ها»، «میزان اشتغال‌زایی»، «میزان سرمایه موردنیاز»، «جایگاه آن در بازارهای جهانی» و... را مدنظر قرار می‌دهند. علاوه بر اینها، حمایت‌های هدفمند، مشروط و در طول زمان کاهنده برای رونق تولید از ضروریات است. او با انتقاد از عملکرد دولت‌ها در گذشته می‌گوید: در تمام دولت‌های گذشته تا امروز، درک درستی از حمایت واقعی از تولید وجود نداشته است. عدم وجود درک صحیح از حمایت توسعه‌گرا در کشور به اتلاف منابع و وابستگی شدید صنایع به دولت انجامیده است. مثال آن را در صنعت خودرو می‌بینیم. شافعی بر این باور است که حمایت‌ها باید در ازای حمایتی که صورت می‌گیرد، تعهداتی از بخش‌های حمایت شده در زمینه اشتغال، سرمایه‌گذاری، میزان تولید و کیفیت گرفته شود. حمایت بدون تعهد، فسادآور است. به علاوه حمایت‌ها باید زمان‌دار باشند. حمایت ابدی از بخش‌های تولیدی به وابستگی و عدم رشد سازنده می‌انجامد.

عضو هیات رییسه اتاق اصناف ایران مطرح کرد

تقویت بنگاه‌ها برای افزایش اشتغال و تولید

عضو هیات رییسه اتاق اصناف ایران با اشاره به فعالیت ۶۰۰ هزار واحد صنفی تولیدی در حوزه تولید، صنایع خرد، کوچک و متوسط گفت: در صورت افزایش نسبت واحدهای تولیدی به توزیعی شاهد بالا رفتن میزان تولید ناخالص ملی و اشتغال خواهیم بود. به گزارش پایگاه خبری اتاق اصناف ایران، محمود بنانژاد با اشاره به فعالیت ۶۰۰ هزار واحد صنفی تولیدی در حوزه تولید، صنایع خرد، کوچک و متوسط گفت: واحدهای صنفی از نظر مدیریتی و هزینه‌ای مقرون به صرفه‌اند، زیرا با سرمایه‌ای اندک راه‌اندازی شده و با توجه به تعداد کارگران اندک تغییر کاربری آنها آسان‌تر و کم هزینه‌تر است. بنانژاد ضمن تأکید بر تقویت کارگاه‌های تولیدی افزود: در صورت افزایش نسبت واحدهای تولیدی به توزیعی شاهد بالا رفتن میزان تولید ناخالص ملی و اشتغال خواهیم بود.

او با تأکید بر نقش موثر اصناف در امور اقتصادی کشور یادآور شد: در چند ماه اخیر واحدهای صنفی خدماتی و خدمات فنی در بخش توزیع کالاهای تنظیم بازار و توزیع کالا به صورت شبکه‌ای، در قالب توزیع کالاهای کوچک یا زنجیره‌ای نقش بسزایی داشته که به جرأت می‌توان گفت؛ نقش بازوی اجرایی سازمان‌ها و ارگان‌های ذی‌ربط را در شبکه توزیع ایفا می‌کند. بنانژاد به طرح سرشماری و شناسایی اتباع خارجی که با مدیریت اداره کل اتباع و مهاجرین خارجی در حال اجراست، اشاره کرد و افزود: آمار اتباع بیگانه مجاز و غیرمجاز که به همت اداره کل اتباع بیگانه جمع‌آوری می‌شود، به ما کمک می‌کند تا برنامه‌ریزی دقیقی برای ورود اتباع بیگانه مورد نیاز در تخصص‌های مختلف داشته یا حتی بتوانیم در این زمینه تفاهم‌نامه‌ها با اداره کل اتباع بیگانه، مرزبانی و وزارت امور خارجه در جهت تأمین کارگر برای بخش‌های مختلف کسب و کار داشته باشیم.

او با اشاره به تحریم‌های اقتصادی افزود: اصناف سهم بسزایی در اقتصاد کشور داشته و نقش‌های مهمی را در تمامی شاخص‌های اقتصادی از جمله تولید ناخالص داخلی، رشد اقتصادی، میزان نرخ تورم و ... ایفا نموده‌اند؛ بنابراین در این برهه حساس باید از پتانسیل عظیم اصناف در تحریم‌های اقتصادی فرصت ساخت و اکنون که در شرایط جنگ اقتصادی به سر می‌بریم همه آحاد جامعه به ویژه اصناف که بخش بزرگی از جامعه را تشکیل می‌دهند، وظیفه دارند که به پایداری اقتصاد کشور کمک کنند. او یادآور شد: امروز در بخش توزیع کالا باید از پتانسیل و ظرفیت‌های خوب اصناف بهره برد، تا هم توزیع عادلانه باشد و هم کالا به دست مصرف‌کنندگان واقعی برسد، در همین راستا اتاق اصناف ایران اعلام می‌کند که در تمامی زمینه‌ها جهت خدمت به کشور آمادگی کامل داشته و همواره در یاری رسانی به اقتصاد ایران گام برمی‌دارد.

رییس انجمن سنگ آهن مطرح کرد

مشکلات بانکی، سدی در برابر صنایع معدنی

رییس انجمن سنگ آهن گفت: چین عمده‌ترین خریدار این محصولات است اما باز هم مشکل اصلی ما ترانسفر مالی بود تا جایی که مجبور شدیم نزدیک به ۸ درصد هزینه نقل و انتقال مالی برای بازگشت ارز صادرات به کشور را به طرف‌های مختلف پرداخت کنیم. مهرزاد اکبریان در گفت‌وگو با ایلنا در خصوص وضعیت معدنکاران در سال ۹۷ گفت: اگر بخواهیم از لحاظ صنعتی این سال را بررسی کنیم سال خوبی برای فعالان این حوزه بود شرایط قیمت‌های جهانی بسیار مناسب بود و در داخل کشور کارخانه‌های کنسانتره و گندله‌سازی با حداکثر ظرفیت فعال بودند و همین امر باعث شد که معادن برای استخراج بیشتر ترغیب شوند ضمن آنکه بازار داخلی نیز راضی کننده بود. رییس انجمن سنگ آهن گفت: با توجه به اینکه اکثر صنایع درگیر تحریم‌ها بودند اما تحریم‌های امریکا نتوانستند تاثیر آن چنانی روی صنعت معدن ایران داشته باشند.

او در خصوص تبدیل سنگ آهن به فرآورده گفت: هنوز ظرفیت گندله‌سازی ما به حدی نیست که تمامی تولیدات سنگ آهن را جذب کند پس مجبوریم مقداری از آنها را به اجبار صادر کنیم. در حال حاضر تولید کل سنگ آهن در سال ۹۷ معادل ۸۰ میلیون تن بوده که نزدیک به ۱۳ میلیون تن آن صادر شد. اکبریان گفت: چین عمده‌ترین خریدار این محصولات است، اما باز هم مشکل اصلی ما ترانسفر مالی بود تا جایی که مجبور شدیم نزدیک به ۸ درصد هزینه نقل و انتقال مالی برای بازگشت ارز صادرات به کشور را به طرف‌های مختلف پرداخت کنیم. او با بیان اینکه معادن کشور به دو دسته بزرگ و کوچک و متوسط تقسیم می‌شود، گفت: در حال حاضر ما ۱۲ معدن بزرگ فعال در کشور داریم که مالکیت آنها دولتی و خصولتی است که آنها اکنون با افزایش ظرفیت و تزریق بودجه از وضعیت بسیار خوبی برخوردار هستند. رییس انجمن سنگ آهن افزود: معادن کوچک و متوسط که در اختیار بخش خصوصی است شرایط خوبی ندارد و نتوانسته‌اند در سال ۹۷ آن‌طور که لازم است کار کنند. مهم‌ترین مشکل آنها سنگ‌اندازی‌های دولت بود تا تحریم‌ها و شرایط خارجی. بحث مالیات، حقوقی دولتی، بیمه، اعطای مجوز، محدودیت ارایه پهنه‌ها و از همه مهم‌تر وام‌های بانکی و جریمه و دیرکرد از سود مرکب آنها کمر این معادن را خم کرد.

او ادامه داد: یک معدنکار برای گرفتن وام مجبور است خانه و زندگی خود را به عنوان وثیقه بگذارد زیرا هیچ بانکی، معدن یا پروانه بهره‌برداری از آن را به عنوان وثیقه قبول نمی‌کند و اکنون معدنکاران ما علاوه بر از دست دادن کار و سرمایه خود، زندگی شخصی خود را نیز در معرض حراج شدن می‌بینند. اگر دولت در سال ۹۸ نخواهد تسهیلاتی برای آنها ایجاد کند بخش خصوصی از این صنعت حذف خواهد شد.

هدف‌گذاری ۲,۷ میلیارد دلاری برای صدور بیمه‌نامه صادراتی

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات از هدف‌گذاری ۲.۷ میلیارد دلاری این صندوق در صدور بیمه‌نامه‌ها و ضمانتنامه‌های صادراتی در سال جاری خبر داد و بخشی از برنامه‌های این صندوق در سال جاری را تشریح کرد.

افروز بهرامی در گفت‌وگو با تسنیم، در تشریح برخی دستاوردهای صندوق ضمانت صادرات در سال گذشته اظهار کرد: در سال ۹۷ با وجود تمام مشکلات اقتصادی و موانع تحریمی، صندوق ضمانت صادرات توانست در صدور پوشش بیمه‌نامه‌ها و ضمانتنامه‌های صادرکنندگان، به رقم ۲,۲ میلیارد دلار برسد و این رقم، رشدی ۲۵ درصدی نسبت به سال ۹۶ و رشدی ۲۰۷ درصدی نسبت به سال ۹۳ داشت.

مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات در مورد برنامه‌های این صندوق برای سال ۹۸ نیز گفت: یکی از برنامه‌های صندوق ضمانت صادرات، توسعه همکاری‌های استراتژیک با سازمان‌های همتا به ویژه در کشورهای همسایه است و علاوه بر آن با توجه به آنکه بسیاری از صادرکنندگان کشور از خدماتی که این صندوق می‌تواند به آنها ارایه دهد، اطلاع کافی ندارند، آگاهی بخشی نسبت به خدماتی که به صادرکنندگان ارایه می‌دهیم نیز جزو برنامه‌های ما در سال جاری است. وی با بیان اینکه صندوق ضمانت صادرات در سال ۹۸ به دنبال توسعه خدمات الکترونیکی خود است، افزود: علاوه بر این در برنامه‌ریزی‌های انجام شده، تاکید داریم که حمایت‌های خود را جدی‌تر از گذشته در حوزه استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان ادامه دهیم و حمایت ویژه‌ای را برای صادرکنندگان این بخش در دستور کار خود قرار داده‌ایم. بهرامی در ادامه با تاکید بر توسعه حمایت‌های صندوق ضمانت صادرات در بازار سرمایه طی سال جاری گفت: تا پیش از این، عمده‌ترین خدمات ما در حوزه پولی و بانکی بود ولی براساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، خدمات خود را در بازار سرمایه همچون بورس انرژی و بورس کالا برای معاملات آتی نیز ارایه خواهیم داد. مدیرعامل صندوق ضمانت صادرات اضافه کرد: متاسفانه در سال گذشته بسیاری از صادرکنندگان ما در حوزه پتروشیمی، برای حفظ بازارهای خود و رقابت با رقبای تجاری‌شان، اقدام به پایین آوردن قیمت محصولات خود کردند در حالی که ما معتقدیم برای رقابت، می‌توانند به جای پایین آوردن قیمت، از فروش اعتباری بجای فروش نقد استفاده کنند و صندوق ضمانت صادرات، می‌تواند باز پرداخت مطالبات‌شان را برای چنین معاملاتی ضمانت کند.

اخبار

آغاز به کار «سامانه پیشخوان مجوزهای کشور»

پایگاه خبری اتاق اصناف ایران | عضو هیات رییسه اتاق اصناف ایران از آغاز به کار «سامانه پیشخوان مجوزهای کشور» برای ثبت تقاضای صدور پروانه‌های کسب به صورت سراسری در کشور خبر داد و گفت: ثبت تقاضاهای صدور پروانه‌های کسب از طریق این سامانه انجام خواهد شد. حسین طاهرمحمدی تصریح کرد: صدور پروانه کسب از طریق سامانه پیشخوان مجوزهای کشور، براساس قانون اصلاح مواد ۱ و ۶ و ۷ قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی اجرایی شده است و این طرح باهماهنگی اتاق اصناف ایران و دبیرخانه هیات عالی نظارت به زودی به صورت سراسری در کشور اجرایی خواهد شد. دبیر اتاق اصناف ایران تصریح کرد: ثبت درخواست در این سامانه مشابه ثبت درخواست در سامانه ایرانیان اصناف است و در واقع متقاضیان صدور پروانه کسب کماکان می‌توانند با مراجعه به نشانی اینترنتی http://www.g4b.ir با عنوان سامانه پیشخوان مجوزهای کشور نسبت به ثبت درخواست به تشکل‌های صنفی کشور، اقدام کنند و به هیچ‌وجه نیازی به مراجعه به دفاتر پیشخوان دولت نیست.

او با بیان اینکه این طرح از بهمن ماه سال گذشته در شهرستان شمیرانات بنابر ابلاغیه مرکز اصناف و بازرگانان به صورت پایلوت اجرایی شده، اظهار کرد: خوشبختانه استقبال از این سامانه با موفقیت همراه شده و اتحادیه‌های شهرستان شمیرانات برای صدور پروانه کسب با هیچ گونه مشکلی مواجه نشدند. دبیر اتاق اصناف ایران افزود: بعد از ثبت تقاضا و انجام استعلامات هویتی سایر امور متقاضیان طی ارتباط بین سامانه ایرانیان اصناف و این سامانه، کماکان از طریق سامانه اصناف انجام می‌شود. او اظهار امیدواری کرد و افزود: در آینده نزدیک استعلامات جهت صدور پروانه کسب در این سامانه به صورت الکترونیک صورت خواهد گرفت که منجر به شفاف‌سازی، تسریع و تسهیل در صدور پروانه کسب خواهد شد. به گفته طاهرمحمدی، با بخش نامه‌هایی که بعداً از سوی مبادی ذی صلاح صادر و ابلاغ خواهد شد، تسهیلاتی از جمله عدم نیاز به اخذ تصاویر شناسنامه و برخی مدارک هویتی با انجام استعلامات از طریق این سامانه اجرایی خواهد شد.

نان گران می‌شود؟

پایگاه خبری اتاق اصناف تهران | رییس اتحادیه نان فانتزی تهران گفت: اگر قیمت‌ها افزایش پیدا نکند، نانوا مجبور خواهد شد که از کیفیت محصول خود کم کند و وزن چانه خمیر را کاهش دهد. هم‌اکنون ما شاهد هستیم که نان‌ها هر روز کوچک‌تر می‌شود مسوولان هم کاملا این موضوع را می‌دانند پس بهتر است برای جلوگیری از ادامه این روند با یک کار کارشناسی و دعوت از نماینده نانواهای سنتی و صنعتی یک قیمت متعادل را برای نان اعمال کنند. محمدجواد کرمی در خصوص افزایش قیمت آرد گفت: این افزایش قیمت که برای واحدهای صنفی و صنعتی اعمال می‌شود شامل اتحادیه ما نخواهد شد، اصطلاحا نانوایان از این مصوبه مستثنی است اعم از نانوایی‌های سنتی و نانوایی‌های حجیم.

او ادامه داد: البته ما خواهان افزایش قیمت هستیم زیرا چهار سال است با وجود افزایش قیمت مواد اولیه و تمام مولفه‌های اقتصادی هیچ گونه افزایشی در قیمت نان نداشتیم، در سال جاری نیز ۳۵ درصد فقط هزینه کارگری افزایش پیدا کرده است و آب و برق و حتی گاز نیز افزایش پیدا خواهند کرد. با توجه به اینکه در ابتدای سال قرار داریم بهترین زمان است تا دولت قیمت‌ها را افزایش دهد.

کرمی با اشاره به اثرگذاری قیمت بر کیفیت نان گفت: اگر قیمت‌ها افزایش پیدا نکند نانوا مجبور خواهد شد که از کیفیت محصول خود کم کند و وزن چانه خمیر را کاهش دهد. هم‌اکنون ما شاهد هستیم که نان‌ها هر روز کوچک‌تر می‌شود مسوولان هم کاملا این موضوع را می‌دانند پس بهتر است برای جلوگیری از ادامه این روند با یک کار کارشناسی و دعوت از نماینده نانواهای سنتی و صنعتی یک قیمت متعادل را برای نان اعمال کنند. او تصریح کرد: قیمت روغن قبلا ۷۰ هزار تومان بود اما اکنون ۱۳۰ هزار تومان شده است. قیمت خمیرمایه دو برابر و بهبوددهنده‌ها نیز سه برابر شد. در پخت نان مواد اولیه فقط آرد نیست که بگوییم که قیمت آن افزایش پیدا نکرده پس قیمت نهایی نیز نباید بالا برود بلکه این موارد را نیز شامل می‌شود.

کاهش نسبی قیمت گوجه فرنگی

خبرگزاری صدا و سیما | رییس اتحادیه بار فروشان از ثابت ماندن و کاهش قیمت گوجه فرنگی در میدان مرکزی میوه و تره بار خبر داد. حسن صابری با بیان این مطلب افزود: با توجه به اینکه صادرات گوجه فرنگی همچنان ادامه دارد، اما قیمت گوجه کاهش نسبی داشته است.

رییس اتحادیه بار فروشان در مورد قیمت انواع صیفی و سبزی پرمصرف در بازار گفت: هم‌اکنون گوجه فرنگی از ۳ هزار تا ۴۵۰۰ تومان فروخته می‌شود.

ادعای «اکسون موبیل» و چند شرکت دیگر و انکار دولت امریکا

ذخایر نفتی امریکا آلوده به مواد سمی

بلومبرگ | نویسنده: کاترین نیا | مترجم: فرداد احمدی |

شرکت اکسون موبیل اعلام کرد بخشی از نفتی که سال گذشته از ذخایر نفتی استراتژیک وزارت انرژی امریکا خریده، شامل سطح بسیار بالایی از سولفید هیدروژن می‌شود. شرکت اکسون موبیل جدیدترین شرکتی است که ادعا کرده نفت خام دولت امریکا آلوده به گاز سمی است.

بر اساس ایمیل‌هایی که خبرگزاری بلومبرگ تحت قانون آزادی اطلاعات دریافت کرده است، این شرکت انرژی بزرگ امریکایی اعلام کرده که بخشی از نفتی که سال گذشته از ذخایر نفتی استراتژیک وزارت انرژی خریده، شامل سطح بسیار بالایی از سولفید هیدروژن می‌شود. در برخی موارد سطح این گاز ۲۵۰ بار بیشتر از استاندارد ایمنی دولت بوده است.

جسی سیمانسکی، سخنگوی وزارت انرژی امریکا بیان کرد: «وزارت انرژی در مورد سلامت، امنیت و تاثیرات زیست‌محیطی فعالیت‌های ذخایر نفتی استراتژیک بسیار جدی است. پاییز گذشته یک محموله که به اکسون موبیل داده شد، بالاتر از حد مجاز از سولفید هیدروژن را دارا بود. از آن زمان، وزارت انرژی امریکا با اکسون موبیل در مورد حل این مشکل همکاری کرده و گزینه‌های دیگری برای تحویل محموله نفتی این شرکت در نظر گرفته است». تحلیلگران این ذخایر را یک حفاظ در برابر کمبود عرضه نفت ایران و ونزوئلا به خاطر تحریم‌های امریکا می‌دانند. ولی کشف اکسون موبیل پس از شکایت شرکت‌های رویال داچ شل، مکوری گروپ و پتروچاینا نشان می‌دهد که این ذخایر جبران نفت خام سولفور بالا یا ترش این کشورها را نمی‌کنند و وزارت انرژی مخالف ادعاهای این شرکت‌ها مبنی بر فروش نفت خام آلوده است و اعلام کرده کشف سولفید هیدروژن بالا در نفت خام توسط این شرکت‌ها نادرست است و شاید نتیجه آلودگی‌های حین بارگیری باشد، ولی در مورد شرکت پتروچاینا، این وزارتخانه قبول کرد یک میلیون دلار برای پاک کردن این محموله آلوده هزینه کرده است. ادعای نفت خام آلوده در ذخایر امریکا فروش آینده نفت این کشور را به چالش می‌کشد. فروش نفت ابزار کلیدی امریکا برای تامین هزینه برنامه‌های دولت است. امریکا یک برنامه فروش ۵ میلیون بشکه‌ای را برای ۲۰۱۹ پیش‌بینی کرده و قصد دارد ۲۲۱ میلیون بشکه نفت هم از ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۷ بفروشد.

◄ خطرهای ایمنی

در حالی که سولفید هیدروژن بطور طبیعی در نفت خام ایجاد می‌شود، تولیدکنندگان اغلب برای پاک کردن آن به‌درد‌سر می‌افتند چون کارگران را به خطر می‌اندازد و باعث پوسیدگی خطوط لوله می‌شود. شرکت‌های خطوط لوله زیادی میزان مجاز سولفید هیدروژن را ۱۰ بخش در میلیون (ppm) اعلام کرده‌اند.

اکسون یکی از ۵ شرکتی بود که در ماه اوت از وزارت انرژی نفت خرید. اکسون ۱.۵ میلیون بشکه نفت ترش برایان موند را از طریق خط لوله به تگزاس سیتی برد، یک نفت سولفور بالا که به تازگی با کاهش عرضه جهانی گران شده است. این شرکت بعد کشف کرد که سطح سولفید هیدروژن آن ۵ هزار ppm است. به گزارش بلومبرگ، میزان مجاز سولفید هیدروژن طبق مجوز وزارت بهداشت و ایمنی شغلی، ۲۰ ppm است. قرار گرفتن در معرض ۵۰۰ تا ۷۰۰ ppm می‌تواند باعث از حال رفتن شخص طی پنج دقیقه و مرگ طی یک ساعت شود. بر اساس ایمیل‌های رسیده به بلومبرگ، پس از کشف سطوح بالای این گاز سمی در نفت دولتی، شرکت اکسون موبیل تحقیقاتی را آغاز کرده است. اما وزارت انرژی امریکا در بیانیه‌ای اظهار کرد که قرائت شرکت اکسون موبیل از مساله احتمالاً اشتباه است و تأسیساتی که در آنها آلودگی کشف شده است، حاوی سولفید هیدروژن نبوده است. وزارت انرژی امریکا در ادامه اعلام کرد که نفت اکسون موبیل از راه‌های دیگری و بدون هیچ مشکلی تحویل این شرکت شده است. سخنگوی شرکت اکسون موبیل اما این ادعا را رد کرد.

◄ شکایات دیگر

شل، مکواری و پتروچاینا هم در مورد میزان سولفید هیدروژن در نفت دولتی شکایت داشتند. در موارد آنها، نفت از «برایان موند» به «بندر فری پورت» تگزاس پمپ شده بود که تحت مالکیت شرکت خطوط لوله نفت خام سی‌وی قرار دارد. وزارت انرژی امریکا در بیانیه‌ای در اختیار بلومبرگ گذاشت، ادعای شل را اشتباه خواند و در مورد مکواری گفت که اشتباه در تشریفات اداری بوده است و هیچ جریمه‌ای به این دو شرکت پرداخت نکرد. ولی این وزارتخانه ادعای پتروچاینا را قبول کرد و هزینه پاکسازی نفت آلوده را تا یک میلیارد دلار پرداخت.

شرکت مکواری این ادعای وزارت انرژی امریکا را رد کرد و نمایندگان شل و پتروچاینا به درخواست بلومبرگ برای پاسخ‌دهی به ادعای این وزارتخانه پاسخ ندادند. طبق نظر مهندسان شیمی و متخصصان آزمایشگاهی، اگر ذخایر نفتی امریکا آلوده باشند، سطوح بالای سولفید هیدروژن ممکن است نتیجه ذخیره نفت با سولفور بالای ذخیره شده در سال‌های گذشته باشد که با نفت جدیدتر مخلوط شده است. همچنین این ماده سمی ممکن است در نتیجه فعالیت یک باکتری طبیعی به وجود آمده باشد که برای دهه‌ها در حفره‌ها رشد تکثیر شده است. این باکتری می‌تواند گوگرد را به سولفور هیدروژن تبدیل کند. به گفته وزارت انرژی امریکا، نگرانی‌ها بابت کیفیت بد ادعایی برخی شرکت‌ها تاکنون بر قیمت نفت ذخایر امریکا اثر گذار نبوده است. اما اگر مساله کیفیت نفت خام ادامه‌دار شود، می‌تواند پیامدهایی برای فروش آتی نفت از ذخایر امریکا را داشته باشد که حدود ۶۰ درصد آن نفت خام ترش است. کوین بوک، مدیرعامل شرکت کلیرویو انرژی پارتنرز در این رابطه گفت: اداره بودجه کنگره ممکن است به منظور محاسبه مسائل مربوط به کیفیت نفت خام کف قیمت آن را برای فروش آینده پایین بیاورد.

پیگیری «تعادل» از آخرین وضعیت آسیب‌دیده در بخشی از خط لوله اتیلن غرب نشان می‌دهد

طرح اتصال موقت اتیلن غرب

گروه انرژی | نادی صبوری |

در روزهای اخیر روزنامه «تعادل» برای نخستین بار خبر تخلیه بخشی از خط لوله اتیلن غرب از گاز را که به دلیل رانش زمین در برخی از مناطق سیل‌زده رخ داده بود منتشر کرد. پیامد این اتفاق توقف تولید در چند واحد پتروشیمی منطقه بود که اغلب تولیدکنندگان پلی اتیلن هستند. پیگیری «تعادل» از پتروشیمی کاویان که بهره‌بردار این خط لوله محسوب می‌شود نشان داد که نیروهای شرکت پتروشیمی لرستان در حال بررسی وضعیت خط لوله هستند. در همین راستا احمدپور کرمی رییس روابط عمومی پتروشیمی لرستان در تماس تلفنی به «تعادل» گفت: «کارشناسان در حال بررسی این مساله هستند که در ابتدا اتصال موقت برای راه‌اندازی کارخانه‌های منطقه اتفاق بیافتد و سپس برنامه‌ریزی‌ای ایمن و مطمئن برای اتصال راه اصلی انجام شود» سیل در رودخانه کشکان واقع در استان لرستان باعث شده است که بخشی از خط لوله اتیلن غرب که از این منطقه می‌گذشت با انفجار روبرو شود. در ادامه تصمیم بر تخلیه این بخش از خط لوله از گاز گرفته شد. ۱۲ فروردین ماه امسال رضا میرزایی مدیرعامل آب منطقه‌ای لرستان به ایرنا گفته بود که دبی رودخانه کشکان به چهارهزار و ۶۰۰ متر مکعب بر ثانیه رسیده و موجب آبگرفتگی شهرهای پلدختر و معمولان شده است. میرزایی اعلام کرده بود که با احتساب رودخانه و روان آب‌های خرم آباد و سرشاخه‌های پلدختر است که در ادامه به کشکان اضافه خواهد شد دبی این رودخانه دست کم به پنج هزار متر مکعب در ثانیه افزایش خواهد یافت. طبق اعلام روابط عمومی پتروشیمی لرستان به «تعادل» دبی بی‌سابقه رودخانه کشکان عامل اتفاقی که برای خط لوله اتیلن غرب رخ داده است. اما قیمت پلی‌اتیلن از تاریخ اعلام این مشکل در خط لوله اتیلن غرب با تغییر محسوسی روبرو نشده است. سعید ترکمان عضو هیات‌مدیره انجمن ملی صنایع پلاستیک در این مورد به «تعادل» می‌گوید: «ایران تولیدکنندگان پرشماری در پلی‌اتیلن دارد و به همین دلیل بازار با کمبود عرضه روبرو نیست. از سوی دیگر نیز حداقل در شرایط فعلی تولیدکنندگان بیش از اینکه تمایل به صادرات داشته باشند به عرضه داخلی متمایل هستند» مصرف‌کنندگان اصلی پلی‌اتیلن را در ایران تولیدکنندگان لوازم خانگی تشکیل می‌دهند. همچنین شواهد از این حاکی است که پیش از پایان سال ۱۳۹۷ تولیدکنندگان پلیمر، این محصول را با حجم بالایی به بازار عرضه کردند که باعث شده است تقاضا فعلا سیراب باشد. همچنین بررسی «تعادل» از دیتاهای منتشر شده از سوی آیتک پلیمر نشان می‌دهد که شرکت‌های پتروشیمی عرضه‌کننده پلی‌اتیلن که به دلیل مشکلات بخشی از خط لوله اتیلن غرب به صورت موقت به حالت تعطیل در آمده‌اند، در روزهای اخیر در بورس کالا به صورت منظم پلی‌اتیلن عرضه کرده‌اند. البته آن‌طور که انتشار برخی خبرها مثلا گزارشی از سوی ای‌سی‌ای اس نشان می‌دهد، قیمت پلی‌اتیلن در چین به دلیل کاهش تولید این محصول در ایران با افزایش روبرو شده است. ICIS در خبری که پنجشنبه ۱۱ آوریل آن را منتشر کرد نوشت که ایران دومین عرضه‌کننده بزرگ پلی‌اتیلن به چین پس از عربستان سعودی، در حال تعمیر خط لوله بزرگ اتیلن خود است که چندین کارخانه پتروشیمی را در کشور تغذیه می‌کند. در ادامه این خبر آمده بود که با کاهش حجم عرضه پلی‌اتیلن، قیمت داخلی واردات آن در چین بالا رفته و این قیمت باز هم برای بالا رفتن جا دارد. البته یک تاجر چینی با تاکید بر اینکه محموله‌هایی که طی ماه مارس از ایران خارج شدند، در حد همیشگی بودند به‌ای‌سی‌ای اس گفته است که تاثیر سیل سنگین در ایران این است که محموله‌های پلی اتیلنی که از ایران وارد چین می‌شوند در ماه می با کمبود روبرو شوند. دیتاهای ICIS نشان داده است که قیمت پلی‌اتیلن سبک در بازار داخلی شرق چین در روز ۹ آوریل ۱۲۵ به ۸۹۰۰ تا ۹۰۰۰ یوآن در هر تن رسیده است که ۱۲۵ یوان افزایش قیمت را نسبت به قیمت‌های ۵ آوریل نشان می‌دهد. در مدت مشابه، قیمت پلی‌اتیلن سنگین نیز ۷۵ یوآن در هر تن افزایش یافته و به ۸۶۰۰ تا ۸۶۵۰ یوآن در هر تن رسید. یک توزیع‌کننده پلی‌اتیلن در چین به‌ای‌سی‌ای اس گفته است که ایرانی‌ها اکنون از ذخایر پلی‌اتیلنی که دارند برای واحدهای داخلی خودشان استفاده می‌کنند. اخبار منتشر شده حاکی از آن است که اولویت نخست متولیان اتلین غرب در منطقه آسیب‌دیده در حال حاضر اتصال به صورت موقت است تا کارخانه‌ها بتوانند به تولید ادامه دهند. طبق اظهارات روابط عمومی پتروشیمی لرستان هنوز برآورد از اینکه خسارت مالی وارد شده به خط لوله چقدر است کامل نشده و نیازمند زمان است. او همچنین تاکید کرد فعلا نمی‌توان زمانی دقیق را برای اتصال موقت اعلام کرد. دیروز قدرت‌الله فرج‌پور مدیر کنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی به نیپنا گفت که تلاش داریم در کمترین زمان ممکن جریان اتیلن در مسیر خط لوله اتیلن برقرار شود و در این راستا مدیران شرکت ملی صنایع پتروشیمی، شرکت مهندسی و توسعه گاز ایران و نیز هلدینگ باختر در جلسه مشترکی به بررسی راهکارهای مختلف برای بازسازی و ترمیم خط لوله اتیلن غرب پرداختند.

وی افزود: در حال حاضر هماهنگی لازم برای تأمین لوله‌های مورد نیاز توسط این مدیریت انجام شده و هلدینگ باختر نیز ایمن‌سازی مسیر را آغاز کرده است و قطعاً تمامی امکانات را برای برقراری هر چه سریع‌تر جریان اتیلن و نیز تولیدی شدن دوباره مجتمع‌های پتروشیمی به کار خواهیم گرفت. مدیرکنترل تولید شرکت ملی صنایع پتروشیمی تصریح کرد: با توجه به اینکه راه‌حل دایمی ممکن است زمان بر باشد، طبق تصمیماتی که گرفته شده، در ابتدا با اتخاذ تدابیر لازم، راهکارهای موقت اجرایی خواهد شد و در نهایت پیش از آغاز نیمه دوم سال و شروع دوباره بارش‌ها، راهکارهای دایمی را اجرایی خواهیم کرد.

چین و لیبی سومین سود هفتگی برنت را رقم زدند

گروه انرژی | روز جمعه قیمت نفت به دلیل کاهش اجباری عرضه آن از سوی کشورهای ونزوئلا و ایران و نیز درگیری‌ها در لیبی که گمانه‌زنی‌ها درباره پیشی گرفتن تقاضا از عرضه را در بازار تقویت کرده است، یک درصد بالا رفت. این در حالی است که داده‌های خوشبینانه از اقتصاد چین موجب نگرانی درباره رشد تقاضای جهانی نفت شد. بهای نفت برنت برای تحویل در ژوئن ۷۲ سنت یا یک درصد افزایش یافت و در ۷۱.۵۵ دلار در هر بشکه بسته شد و بخشی از ضرر ۱.۳ درصدی روز قبل را جبران کرد. بهای معاملات وست تگزاس اینترمدیت امریکا نیز برای تحویل در ماه مه در بورس کالای نیویورک ۳۱ سنت یا ۰.۵ درصد افزایش یافت و در ۶۳.۸۹ دلار در هر بشکه بسته شد. قیمت نفت امریکا روز پنج‌شنبه ۱.۶ درصد سقوط کرده بود. شاخص برنت برای کل هفته ۱.۷ و شاخص نفت خام امریکا ۱.۳ درصد رشد را نشان داد. شاخص برنت برای سومین هفته متوالی و شاخص WTI برای ششمین هفته رشد قیمت‌ها را ثبت کردند. به گزارش رویترز، بازار نفت همچنین به دنبال رونق بازارهای سهام جهانی بعد از کسب سودبالای شرکت جی‌پی مورگان چیس تقویت شد. شاخص دلار در بیش از دو هفته به نسبت شاخص یورو کاهش یافت که این امر نفت خام را برای خریداران غیر امریکایی ارزان‌تر کرد. در این رابطه، فایپ استریبل، استراتژیست ارشد کالا در شرکت آرچی‌اوفیوپرزشیکاگو گفت: برای سهام‌ها یک فصل سوددهی خوب در حال شروع شدن است و تضعیف شاخص دلار، اعتماد را در بازار نفت تجدید خواهد کرد. معاملات نفت همچنین پس از اینکه شرکت شورون صبح روز جمعه اعلام کرد قصد دارد شرکت "آنادارکو پترولیوم" را در قراردادی به ارزش ۳۳ میلیارد دلار خریداری کند رونق گرفت. کارشناسان صنعت اظهار می‌کنند: این قرارداد موقعیت شورون در کسب و کار نفت شیل را تحکیم می‌کند. در این بین ریسک‌های مربوط به تولید نفت در لیبی که عضو اوپک است، از قیمت‌ها پشتیبانی کرد. مصطفی سالار رییس شرکت ملی نفت لیبی، به روزنامه فایننشیال تایمز گفت: صنعت ملی نفت لیبی با بدترین تهدید از زمان جنگ داخلی سال ۲۰۱۱ روبروست. مگر اینکه این مشکل به سرعت حل شود، در غیر این صورت بر فعالیت‌های نفتی تأثیر خواهد گذاشت و لیبی به زودی قادر نخواهد بود نفت یا گاز تولید کند. شرکت «آر بی سی کپیتال مارکت» در یادداشتی نوشت: ما انتظار داریم تا پایان امسال میانگین قیمت برنت ۷۵ دلار و ووست تگزاس اینترمدیت ۶۷ دلار باشد. حتی افزایش قیمت‌ها تحت تأثیر عوامل ژئوپلیتیکی ممکن است باعث شود قیمت‌ها برای فواصل کوتاهی در تابستان امسال از مرز ۸۰ دلار فراتر روند. پس از اینکه آژانس بین‌المللی انرژی روز پنج‌شنبه در گزارش ماهانه خود اعلام کرد عوامل تقاضا منعطف مانده‌اند اما هشدار داد کندی رشد اقتصادی ممکن است تقاضا برای نفت را تحلیل ببرد، قیمت‌های نفت به ریزش سنگینی تن دادند. به گفته فیلیپ فلاین، تحلیلگر ارشد بازار در گروه پرایس فیوچرز تقاضا برای نفت با وجود صحبت‌ها درباره کندی رشد اقتصادی، رکورد شکسته است. آمار صادرات چین که شب گذشته منتشر شد تأیید کرد اقتصاد این کشور پس از آمار ضعیفی که در زمان تعطیلات سال نو وجود داشت، ثبات پیدا کرده است. در این بین آماری که از سوی شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز منتشر شد، نشان داد: شمار دکل‌های حفاری نفت هفته گذشته با دو حلقه افزایش به ۸۳۳ حلقه رسید و برای دومین هفته متوالی افزایش یافت. بر اساس گزارش مارکت واچ، اداره اطلاعات انرژی امریکا چهارشنبه گذشته اعلام کرده بود تولید نفت این کشور در هفته منتهی به پنجم آوریل تغییر نکرده و ۱۲.۲ میلیون بشکه در روز باقی مانده است با این حال ذخایر هفت میلیون بشکه افزایش داشت، اما ذخایر بنزین ۷.۷ میلیون بشکه کاهش پیدا کرد.

گزارش کوتاه

◄ پربارش‌ترین سال آبی در نیم‌قرن اخیر

پاون | سال گذشته در چنین روزهایی بود که کشور ما بابارندگی ۱۰۷ میلی‌متری خشک‌ترین سال آبی نیم‌قرن اخیر خود را تجربه می‌کرد و همین امر موجب کاهش محسوس ذخایر سدها و افزایش شهرهای دارای تنش آبی، کاهش توان تولید نیروگاه‌های برق آبی و در پی آن تابستانی سخت برای تامین آب و برق پایدار در اقصی نقاط کشور شده بود. مسائل پیش آمده در تابستان سال ۹۷ تمامی توان وزارت نیرو را صرف افزایش توان تولید برق کشور و کاهش شهرهای دارای تنش آبی برای تابستان سال جاری کرده بود که به یک‌باره کشوری که طی ۱۱ سال اخیر گرفتار خشکسالی مستمر شده بود بارندگی‌های بی‌سابقه را تجربه‌ای می‌کرد که نظایر آن را تنها در سال ۷۱ به عنوان پربارش‌ترین سال آبی نیم‌قرن اخیر کشور می‌توان مشاهده کرد. بارندگی‌های ۲۹۰ میلی‌متری سال آبی جاری موجب شده است تا نزولات جوی امسال در کنار سال آبی ۷۲-۷۱ به عنوان پربارش‌ترین سال‌های آبی نیم قرن اخیر ثبت شود. بارندگی‌های سال آبی جاری در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۸۱ درصد، در مقایسه با میانگین یازده سال اخیر ۷۱ درصد و در مقایسه با مدت متوسط بلندمدت ۴۶ درصد افزایش داشته است. سال گذشته در چنین روزی تمامی حوضه‌های آبریز اصلی کشور به جز دریاچه ارومیه بارندگی‌های کمتری را نسبت به مدت مشابه سال گذشته و متوسط بلندمدت را ثبت کرده بودند ولی بارش‌های مناسب امسال موجب شده است تا تمامی استان‌های کشور روند افزایشی نزولات جوی را نسبت به سال گذشته تجربه کرده و به جز استان سیستان و بلوچستان تمامی مناطق کشور حتی فراتر از مدت متوسط بلندمدت ۵۰ ساله بارندگی داشته باشد. طبق این گزارش، تا دیروز شنبه ۲۴ فروردین ماه، استان لرستان با یک‌هزار و ۷۶ میلمتر بارندگی پربارش‌ترین استان کشور و سیستان و بلوچستان با ۷۱ میلمتر بارندگی کم‌بارش‌ترین استان کشور است. حوضه آبریز خلیج فارس و دریای عمان که قسمت‌های وسیعی از غرب، جنوب غربی و جنوب کشور را شامل می‌شود با ۴۹۹ میلی‌متر بارندگی پربارش‌ترین حوضه آبریز اصلی کشور است و حوضه آبریز مرزی شرق با افزایش ۲۸۲ درصدی بارندگی‌ها نسبت به سال گذشته بیشترین رشد نزولات جوی را نسبت به مدت مشابه سال قبل ثبت کرده است. همچنین در این بین حوضه‌های آبریز فلات مرکزی هم ۲۸۲ درصد، قره‌قوم ۱۶۰ درصد، دریای خزر ۶۹ درصد و دریاچه ارومیه نیز ۵۲ درصد افزایش بارش داشته‌اند. وقوع پربارش‌ترین سال آبی کشور موجب شده است تا جان تازه‌ای به پهنه‌های آبی کشور نیز وارد شود و بیش از ۴۰ تالاب بزرگ کشور که برخی از آنها سالیان متمادی رنگ آب به خود ندیده بودند آبگیری شده و حتی سرریز شوند. دریاچه ارومیه نیز این روزها حال خوبی دارد و تراز سطح آب آن نسبت به سال آبی گذشته ۵۵ سانتی‌متر، وسعت دریاچه ۵۱۷ کیلومترمربع و حجم آب موجود در دریاچه یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب افزایش داشته است.

تک‌خبر

◄ وعده‌های گازی سعودی‌ها به پاکستان

ایلنا | هیاتی از شرکت آرامکوی عربستان که بزرگ‌ترین تولیدکننده نفت خام جهان است، برای رایزنی با مسوولان پاکستان درباره انتقال گاز مایع طبیعی (ال‌ان‌جی) عازم اسلام‌آباد شد. به گزارش رویترز، «ندیم بابر» رییس کارگروه اصلاحات انرژی پاکستان گفت که هیات شرکت آرامکوی عربستان که از پنج‌شنبه گذشته در اسلام‌آباد به سر می‌برد، مذاکراتی درباره ذخایر ال‌ان‌جی و فروش آن را آغاز کرده است. وی افزود: «آرامکو عملیات فروش ال‌ان‌جی را آغاز کرده است و ما در حال رایزنی درباره تمامی جنبه‌های آن از جمله کمیت هستیم». پاکستان در حال حاضر با بحران انرژی روبرو بوده و به همین دلیل به ال‌ان‌جی نیاز دارد. آرامکو در حال حاضر ال‌ان‌جی تولید نمی‌کند و هر گونه فروش آن می‌تواند نخستین مورد در نوع خود باشد. آرامکو هنوز در این باره اظهارنظری نکرده است.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه چمران نقش منفی نفت در سیلاب اخیر را رد کرد

تایید دانشگاه چمران از اقدامات نفت در هورالعظیم

گروه انرژی | به دنبال اینکه روزهای اخیر مطالبی پیرامون آنچه وزارت نفت در قبال آزادسازی آب در هورالعظیم انجام داده مطرح بود، مهدی قمشی رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز پس از بازدید گروهی به ارایه توضیحاتی در این زمینه پرداخت و عنوان کرد که است وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

رییس دانشکده مهندسی علوم آب دانشگاه شهید چمران اهواز گفت: اگر بنابود نفت، جلوی پیش‌روی آب در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان را بگیرد با مشکل مواجه می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است. در پایان بازدید پنج ساعته اعضای هیات علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از هورالعظیم، مهدی قمشی، رییس دانشکده مهندسی علوم آب این دانشگاه نتیجه بررسی اعضا از شرایط موجود در هور را اعلام کرد.

قمشی گفت: نخستین مشکل این است که بیش از ۱۰ سال پیش و در دولت پیشین، تاسیسات نفتی در هورالعظیم شکل گرفته است و همین موضوع موجب شده که هورالعظیم از شکل طبیعی خود خارج شود. در آن زمان، این بخش از تالاب خشک بوده است و تاسیسات نفتی، در زمین‌های خشک شروع به فعالیت کردند و خود را با شرایط هورالعظیم خشک تطابق دادند. وی افزود: سندی را مشاهده کردیم که نشان می‌دهد در همان زمان، موافقت‌نامه‌ای میان سازمان آب و برق خوزستان، اداره کل حفاظت محیط زیست و شرکت نفت مبادله شده مبنی بر اینکه هورالعظیم به پنج مخزن تقسیم شده و ارتفاع آب در این مخازن در نامه قید شده است، براساس آن نامه، در مخازن «یک» و «دو» حداکثر ارتفاع آب ۵ متر و در مخازن «سه»، «چهار» و «پنج»، حداکثر ارتفاع ۳.۵ متر از سطح دریا قید شده است و بنابراین شرکت‌های نفتی نیز تاسیسات خود را با این ارتفاع تنظیم کرده‌اند.

قمشی درباره تبادل آب بین مخازن، تصریح کرد: دیوار حائل بین مخازن هورالعظیم به گونه‌ای طراحی شده که تبادل آب بین مخازن به ترتیب انجام می‌شود. به این صورت که پس از آنکه آب در مخزن اول به ارتفاع مشخص رسید، به مخزن دوم سرریز می‌شود و پس از ارتفاع گرفتن در مخزن دوم، به مخزن سوم و در نهایت چهارم و پنجم، روانه می‌شود و مخازن به ترتیب پر می‌شوند. مساله‌ای که وجود دارد این است که ظرفیت تبادلی این مخازن با سال آبی نرمال مطابقت دارد و مطابق آورد نرمال کرخه است و این در حالی است که امسال در شرایط سیلابی قرار داریم. وی ادامه داد: برای نمونه تبادل جریان آب بین مخازن «دو» و «سه»، در محدوده جاده شط علی (جاده منتهی به مرز ایران و عراق) به‌شکل عادی در حال انجام است، اما این تبادل کفایت شدت آب ایجاد شده در شرایط سیلاب را ندارد، به همین دلیل آب در مخزن شماره ۲ ارتفاع گرفته، در حالی که مخزن سوم ارتفاع کمتری دارد و بیش از یک متر اختلاف ارتفاع وجود دارد. قمشی گفت: براساس اظهارنظر دوستان در شرکت نفت، مشکلی که وجود دارد این است که انتقال آب از رودخانه نیسان به هورالعظیم به دلیل انجام کارهای اقتصادی مانند پرورش ماهی و کشاورزی در مصب رودخانه، دچار مشکل است و این موضوع محل تغذیه نیسان به هور را دچار مشکل کرده است. مشکل دیگر اینکه هورالعظیم در بخش کشور عراق اکنون پر شده و با وجود اینکه در روزهای گذشته جهت جریان به سمت عراق بوده، اکنون جهت جریان آب عکس شده و این موضوع مشکل مضاعفی را ایجاد کرده است. البته برای جلوگیری از بازگشت آب، دریچه‌ها در این قسمت مسدود شده است. وی افزود: اکنون سطح آب در مخازن «یک» و «دو» حدود ۴.۵ متر است و هنوز نیم متر ظرفیت دارند. با در نظر گرفتن اینکه هر مخزن نیم متر ظرفیت دارد اکنون حدود ۶۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت خالی در بخش ایرانی هورالعظیم وجود دارد. قمشی گفت: اگر بنابود آب در مخازن سوم، چهارم و پنجم جاری نمی‌شد و نفت، جلوی پیش‌روی آب را گرفته بود، بی‌شک در شهرهای سوسنگرد، حمیدیه و بستان با مشکل روبرو می‌شدیم و این شهرها به زیر آب می‌رفتند، این در حالی است که آب در همه مخازن در حال جاری شدن است و می‌توان گفت وزارت نفت هیچ نقش منفی در این جریان نداشته است.

همه با هم
جهاد کشاورزی
وزارت جهاد کشاورزی
معاونت توسعه مدیریت و منابع انسانی
م الف ۱۱۰
جمهوری اسلامی ایران

مناقصه عمومی یک مرحله ای

نوبت اول

وزارت جهاد کشاورزی در نظر دارد مناقصه عمومی یک مرحله ای به شرح ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir برگزار نماید.

الف– موضوع مناقصه :
واردات تخم نوغان هیبرید چینی (تولید بهاره سال ۲۰۱۹) به تعداد ۳۲۰۰۰ جعبه از کشور چین (مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار ۱/۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال)

ب - تاریخ، مهلت و محل دریافت اسناد:
اسناد و اوراق شرایط مناقصه از ساعت ۹ مورخ ۹۸/۱/۲۵ لغایت ساعت ۱۵ مورخ ۹۸/۱/۲۸ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) توزیع می گردد.

ج– تاریخ، مهلت و محل تحویل اسناد:
آخرین مهلت تحویل و تسلیم اسناد و اوراق شرایط مناقصه ساعت ۱۵ عصر مورخ ۹۸/۲/۱۱ می باشد و پیمانکاران متقاضی می بایست فایل اسناد مناقصه را در مهلت مقرر ابتدا در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت منعکس و همزمان فیزیک اسناد را به آدرس تهران، خیابان طالقانی، نرسیده به پل حافظ، وزارت جهادکشاورزی، (ساختمان ۸ طبقه)، طبقه اول، اتاق ۱۰۸ (دبیرخانه کمیسیون معاملات) تحویل نمایند.
شماره تماس ۴۳۵۴۴۵۶۶

هزینه چاپ آگهی فوق به عهده برنده مناقصه خواهد بود.

دبیرخانه کمیسیون معاملات
وزارت جهادکشاورزی

گزارش

سقوط عمر البشیر و فرجام حکومت نظامیان در سودان

مردم سودان به دنبال برکناری عمرحسن البشیر و اعلام تشکیل شورای انتقالی نظامی از سوی وزیر دفاع این کشور، حضور عناصر حاکمیت کنونی در راس قدرت را برنمی‌تابند و خواستار دگرگونی‌های دموکراتیک در این کشور هستند.

نگاهی به رسانه‌های عربی عملا نشان می‌دهد که افکار عمومی عرب زبان‌ها به قیام سودان چه نظری دارند. به گزارش ایرنا، روزنامه رای الیوم چاپ لندن با اشاره به تحولات سودان نوشت: انقلاب‌های بهار عربی بار دیگر با قدرت آغاز شد و عمر البشیر رییس جمهوری سودان را سرنگون کرد. خوش‌بینی درباره پایان دادن به دوران دیکتاتورها در شرایطی است که صحنه‌های سیاسی آبستن تحولات دراماتیکی است و احتمال رقم خوردن آشوب وجود دارد. پس از انتشار اخباری درباره سرنگونی عمر البشیر در سودان و بازگشت بهار عربی به منطقه با قدرت بیشتر، سوال‌های بسیاری درباره سرنوشت منطقه پرآشوب مطرح می‌شود. سوال‌هایی با این محتوا که آیا بار دیگر پس از ۸ سال خشکسالی بهار عربی آغاز شده است و زمان رهایی از دیکتاتورهای عربی که مدت‌هاست بر مقدرات کشورها چنبره زده‌اند، فرا رسیده است. آیا این انقلاب‌های عربی در کمین دیگر کشورهای عربی هم هستند یا اینکه مردم با سرنگونی برخی از دیکتاتورها به خانه‌های خود برخواهند گشت؟

کمال حبیب تحلیلگر مصری به روزنامه رای الیوم گفت: آنچه در سودان رخ داد یک کودتای نظامی علیه بشیر و حکومت وی بود. ارتش سودان تلویزیون این کشور را در اختیار گرفته و بطور گسترده در خیابان‌های این کشور مستقر است. لحظه سرنگونی این دیکتاتور فرح بخش است. او همه‌چیزی را برای ادامه حضور خود در قدرت به کار گرفت و مردم کشور خود را فقیر کرد و سبب تجزیه سودان و تحریم این کشور شد. او از دین به عنوان ابزاری برای سرکوب مردم و جوانان استفاده کرد. از این رو، مردم سودان برای برپایی نظام حکومتی دموکراتیک با اخلاق و منش انسانی دست به تظاهرات زدند تا کرامت و آزادی را برای مردم این کشور به ارمغان آورد. اکنون با سرنگونی این دیکتاتور اراده مردم سودان پیروز شده است. همچنین روزنامه الشرق الاوسط عربستان در گزارشی به قلم سمیر عطاالله نوشت: بشیر از تجربه الجزایر و دیگر انقلاب‌ها درس عبرت نکرد. او نشان داد که مردم سودان را نشناخته و تنها به فکر منافع خود بوده است. روزنامه العربی الجدید چاپ لندن در این زمینه از قول ساطع الحاج سخنگوی رسمی نیروهای ملی نوشت: مطالبات مردم انقلابی سودان بسیار آشکار است. آنان خواستار سقوط نظام البشیر و جایگزینی یک دولت مدنی هستند. هر گونه تلاش برای نادیده گرفتن خواسته‌های مردم سودان و دستاوردهای آنان سبب خواهد شد که مردم با ادامه اعتراض‌های خود برای تشکیل دولت مدنی تلاش کنند. از سوی دیگر، روزنامه الاخبار لبنان در گزارشی به قلم جواد الامین نوشت: ارتش سودان از درخواست مخالفان برای یکسره کردن امور علیه نظام عمر البشیر سوءاستفاده کرد و با کودتا علیه بشیر هم او را سرنگون کرد و هم برای از بین بردن انقلاب مردمی تلاش کرد. ارتش به جای تشکیل شورای مدنی برای اداره امور در مرحله انتقالی، حکومت نظامی را بر مردم تحمیل می‌کند. این موضوع سناریوهایی را به دنبال خواهد داشت که کم هزینه‌ترین آن ادامه بحران سیاسی و پرهزینه‌ترین آن حاکمیت سلاح‌هایی است که در مناطق مختلف این کشور پراکنده شده است. کودتای ارتش آرمان‌های مردم سودان را که خواهان انتقال دموکراتیک هستند، برآورده نکرده است. عوض بن عوف وزیر دفاع همزمان کودتا علیه بشیر و مردم را پیش می‌برد. او با اعلام حالت فوق العاده و تعطیل قانون اساسی و منحل کردن نهادهای ریاست جمهوری و نخست‌وزیری و اعلام شورای نظامی انتقالی در مسیر حکومت نظامی پیش می‌رود. روزنامه القدس العربی چاپ لندن نوشت: اگرچه سرنگونی بشیر هدف بزرگی بود که مردم سودان برای رسیدن به آن بهای سنگینی پرداختند، اما رهبری کودتا توسط عوض به عوف جنجال برانگیز است. او معاون بشیر و وابسته به نهاد نظامی امنیتی و سیاسی است که مردم سودان علیه آن دست به انقلاب زده‌اند. روزنامه القدس العربی آورد: راه‌حل‌هایی که بن عوف در اعلامیه کودتای خود مطرح کرده بطور آشکار نشان می‌دهد که وی و گروهی از افسران بلندپایه به دنبال تثبیت حکومت نظامی تازه‌ای هستند که معمولا پس از کودتاهای نظامی آغاز می‌شود. روزنامه العرب چاپ لندن در گزارشی با عنوان «بشیر سقوط کرد اما نظام او باقی است» نوشت: اگر نظام ایدئولوژی در سودان هم همزمان با سقوط بشیر سقوط می‌کرد و ارتش از دستاورد واقعی مردم دفاع می‌کرد می‌توان نسبت به سقوط بشیر خوش‌بین بود. اما امور طبق این رویکرد پیش نرفت. هیچ قدرتی در سودان نمی‌تواند ارتش سودان را کنار زند یا حرکت آن را زیر کنترل درآورد. مردم و مخالفان از چنین قدرتی برخوردار نیستند. مردم و مخالفان برای وارد شدن به درگیری با ارتش که پیامدهای آن قابل پیش‌بینی نیست تمایلی ندارند. این یکی از بزرگ‌ترین چالش‌هایی است که جنبش مردم سودان که سقوط بشیر را به دنبال داشته است با آن روبرو است. "اگرچه نظام بشیر سقوط کرده است اما بخش بزرگی از ابزارهای نظام وی هنوز هم باقی است. جایگزین سیاسی مناسب و آماده‌ای برای اداره امور وجود ندارد. این موضوع بهانه‌ای دست ارتش داده است که به ادعای حفظ میهن و شهروندان امور را در کنترل داشته باشد. اعتراض‌هایی که سقوط بشیر را به دنبال داشته است نتوانسته ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی را که در نتیجه سرکوب و استبداد نظام ایدئولوژی فراگیر در سودان حاکم شده است از بین ببرد. این ارزش‌ها تغییرات عظیمی را در شیوه تفکر مردم سودان به وجود آورده است و سبب نفوذ جریان اخوان المسلمین در جامعه سودان شده است.

دعوا کردن هم با اصول باشد بهتر است

پیروزی فکر بر عصبانیت

نویسنده: محمود سریع القلم |
استاد روابط بین الملل |

نزاع میان کشورها و افراد ضرورتاً مذموم نیست. آنچه اهمیت دارد موضوع و گستره نزاع است. اینکه کشوری یا فردی به جمع‌بندی برسد که باید نزاع کند یا تعامل، کنار بیاید یا حتی عقب‌نشینی، می‌تواند سرنوشت‌ساز باشد. ملت‌ها و اشخاصی که این درجه بندی‌ها را می‌آموزند و با حوصله آنها را به کار می‌گیرند، بهتر از زندگی استفاده می‌کنند. اگر از این نویسنده پرسیده شود: مصداق مناسبی برای این موضوع چیست؟ خواهد گفت: چین و شخص چوئن لای (۱۳۵۴-۱۲۷۶ / ۱۸۹۸-۱۹۷۶، Zhou Enlai). بعضی تصور می‌کنند معمار چین نوین دنگ شائو پینگ است. در حالی که مطالعه دقیق‌تر تاریخ معاصر چین مشخص می‌کند که فکر، شخصیت و عملکرد چوئن لای از ۱۹۴۹ (زمان پیروزی انقلاب چین) تا ۱۹۷۶ (زمان مرگ او) به مدت ۲۷ سال نه تنها مسیر اقتصادی و سیاسی چین را تغییر داد بلکه با موقعیت فعلی چین، مسیر تحولات جهانی را رقم زد. از زمانی که چوئن لای در ۸ ژانویه ۱۹۷۶ (۱۸ دی ۱۳۵۴) فوت کرده، حدود پانصد کتاب، ۵۰۰۰ مقاله علمی و چندین مستند در مورد او تهیه شده است. چوئن لای در ۱۷ سالگی برای تحصیلات دانشگاهی به ژاپن رفت و در آنجا با مارکسیسم آشنا شد. بعد از دو سال عازم فرانسه شد و برای ۵ سال از نزدیک، تحولات فرانسه، آلمان و انگلستان را مشاهده کرد. وقتی در کانون مرکزی رهبران چین مطالعه می‌کنیم متوجه می‌شویم چوئن لای از دو ویژگی متمایز برخوردار است:

او قبل از آنکه مارکسیست باشد، دانش آموخته مکتب کنفسیوسی بود؛ او تنها فردی بود در نخبگان که تجربه مشاهده مستقیم از جهان را داشت. مائو فقط دو بار به سفر رفت و در این دو بار با استالین و خروشچف ملاقات کرد. در حالی که مائو از کنفسیوسیسم بیزار بود و علاقه‌ای به یادگیری اصول و متدولوژی آن نداشت و در دوره جوانی و میان سالی به یک فردی با ذهن انتزاعی محض تبدیل شده بود، چوئن لای دو درس تعیین کننده از بوداییسم و کنفسیوس آموخته بود: فهمیدن دقیق یک موضوع تنها با رجوع به Fact قابل تحقق است و اینکه «عمل» باید در قالب «شرایط» باشد. چوئن لای از اول انقلاب چین، ابتدا وزیر خارجه و سپس نخست‌وزیر بود و مائو او را در فهم جهان، منحصر به فرد می‌دانست زیرا خودش بومی و روستایی بود. مائو غرق در آرزوهای خود بود و به تعبیر مترجم انگلیسی زبانش (Sidney Rottenberg)، این آرزوها و خواسته‌های غیر واقعی، مستقیم و غیر مستقیم باعث مرگ میلیون‌ها چینی شد. شاید از یک منظر بتوان چوئن لای که عملاً نفر دوم چین در دوره زعامت مائو بود و ۱۰ ماه زودتر از او از دنیا رفت را یکی از تعیین کننده‌ترین سیاست مداران قرن گذشته قلمداد کرد: او به عنوان وزیر خارجه و نخست‌وزیر، ۲۷ سال در کنار مائو بود و در عین حال، به فکر قدرت و ثروت ملّی چین بود و «مائوزدایی» کرد. هنری کیسینجر می‌گوید: محک زدن عملکرد و موفقیت یک وزیر خارجه با این شاخص قابل شناسایی است که آنچه او در صحنه خارجی انجام می‌دهد، ابتدا در داخل مورد اجماع هیات حاکمه و افکار عمومی قرار گرفته باشد. شاید مهم‌ترین واژه در رساله دکترای کیسینجر (:A World Restored Metternich, Castlereagh and the Problems of Peace ۱۸۱۲-۱۸۲۲) واژه نظم یا سامان (Order) باشد. او و چوئن لای هر دو در پی ثبات و نظم و تداوم بودند. هر دو بنیان این ثبات را در داخل می‌دانستند و اصولاً این یک اندیشه اجتماعی-سیاسی اروپایی است که چوئن لای به خوبی در اقامت ۵ ساله خود در غرب اروپا آن را دریافت. بنیان تفکرات چوئن لای، جلوگیری از تسلط و نفوذ خارجی بر چین، قرار نگرفتنش در زیر مجموعه اتحاد جماهیر شوروی و اعتبار بین المللی بود. تحقق این اهداف، صنعتی شدن و قدرت اقتصادی چین بود. سیاست خارجی و دیپلماسی حکم جاده صاف کن و غلطک را داشت. چوئن لای بدون آنکه با مائو درگیر شود و اعتماد او را از دست دهد، با آرامی، قدم به قدم، با حوصله در داخل منظومه جهان بینی مائو سیر می‌کرد و نیازهای روانی او برای تمجید و تأیید را تأمین می‌کرد ولی در عین حال او را متوجه می‌ساخت که قدرت چین، حزب کمونیست و از همه مهم‌تر، قدرت مائو در سایه مستعد کردن محیط بین المللی، حداقل سازی تضادهای خارجی، توازن میان نیروهای متخاصم و گفت‌وگوهای بدون وقفه با همه دشمنان است. یکی از ویژگی‌های چوئن لای که دوست و دشمن، داخلی و خارجی و عموم در مورد او می‌گویند: ادب، تربیت، عفت کلام، نزاکت و اخلاقی بودن او بود. در سنت کنفسیوسی به این خصلت که بسیار تأکید می‌شود، Junzi می‌گویند و او در چین نماد Junzi است. کیسینجر می‌گوید: دشمن نظم و سامان و سیستم، جابه‌جا شدن مسائل مهم با غیر مهم است. او می‌گوید: «سیمان نظم و سامان در قابل اتکا بودن است». به همین دلیل سیاستمداران اروپایی تبار امریکایی، سیاست و رفتار اروپایی‌ها که از ثبات به مراتب بیشتری نسبت به امریکا برخوردار است را بیشتر می‌پسندند. برژینسکی در کنفرانسی در سال ۲۰۰۹ انتقاد گونه مطرح کرد که سیاستمداران در امریکا «استراتژیست‌های پاره وقت هستند». چوئن لای در شرایطی که در مدیریت و بدنه حزب کمونیست چین، عموما همه شعارهای ضد امریکایی می‌دادند، توانست به نوعی آرام آرام اقناع ایجاد کند تا از سال ۱۹۵۵ و آغاز مشاجرات دو قدرت کمونیستی چین و شوروی، ۱۳۰ ملاقات بین سفرای چین و امریکا در لهستان را پیش ببرد. او با ۳ اصل توانست ایدئولوژیک‌ترین افراد را قانع کند: کاهش سوءمحاسبات، روشن کردن نیات و تبیین پیشنهادات. این ملاقات‌ها ۱۶ سال قبل از مذاکرات رسمی چوئن لای با نیکسون و کیسینجر بود. از یک طرف، امریکا در مرزهای جنوبی و شرقی چین در ویتنام، کره و ژاپن حضور داشت و از طرفی دیگر شوروی در مرزهای ۸۰۰۰ کیلومتری خود با چین، یک میلیون نیروی نظامی با موشک‌های هسته‌ای رو به شهرهای چین مستقر کرده بود.

چوئن لای در سال ۱۹۵۵ در سفرها و ملاقات‌های خود به اقصی نقاط جهان، هدف چین را صنعتی شدن و رشد اقتصادی اعلام می‌کرد و می‌گفت که یک جهان صلح آمیز می‌تواند چنین هدفی را تحقق بخشد. تمام تلاش چوئن لای این بود که در داخل و خارج، همه را نسبت به پی آمدهای جنگ و تقابل نظامی هشدار دهد. او با ادبیات آرام، شمرده و توأم با اعتماد به نفس رسماً می‌گفت که چین در پی جنگ با هیچ کشور دور و نزدیک نیست. او با آرامش و استدلال و دور از نمایش سیاسی توانست مائو را متقاعد کند که برای در امان ماندن از یک دشمن نزدیک، باید با یک دشمن دورتر به ائتلاف و همکاری رسید. از همین بنیان فکری استفاده کرد تا گفت‌وگو با امریکا را به عنوان ضرورتی برای جابه‌جا کردن تنظیمات ذهن رهبران کرملین به کار گیرد. کار کردن با ذهن و شخصیت مائو، کار سهلی نبود. مردی که محصور بود. جهان را ندیده بود، عطش تمجید داشت. مانند صدام حسین، کسی جرأت نمی‌کرد حتی در ذهن خود، مائو را نقد کند. او ظاهر می‌شد و دیگران را توجیه می‌کرد که چگونه مسائل را تعریف و تحلیل کنند زیرا فقط یک تحلیل وجود داشت. همه از مطرح کردن داده‌ها و تحلیل‌های نامأنوس با ناخودآگاه مائو، پرهیز می‌کردند. تمامی سوالات و پاسخ‌ها از قبل مشخص بود. این تقصیر مائو نبود. هر ایده‌ای که نقد نشود، در معرض واکنش‌های متفاوت قرار نگیرد و چکش نخورد، دیگر ایده نیست، بلکه جزمیت است. چوئن لای در چنین قالبی، منافع ملی چین، قدرت ملی چین و هدف اقتصادگرایی را با هزاران قدم و طی سال‌های متمادی پیش برد. چوئن لای می‌دانست که مهم‌ترین قدرت چانه‌زنی چین در برابر دشمنان دور و نزدیک، قدرت تسلیحات هسته‌ای است که در سال ۱۹۶۴ رسما به وقوع پیوست. در تمام مدتی که چین در پی قدرت هسته‌ای بود با جهان، ملایم و آرام تعامل کرد و وقتی آن را به دست آورد به روش اتصال یا مرتبط کردن متغیرها به یکدیگر متوسل شد (Linkage). در دوره‌ای که چین، فضای مذاکرات سیاسی در نیمه دوم دهه ۱۹۶۰ را با امریکا و شوروی فراهم می‌کرد، ۱۱ آزمایش هسته‌ای انجام داد. چوئن لای با جزییات باور نکردنی، تحولات جهانی را با تیم بسیار کوچکی دنبال می‌کرد و تاکتیک‌ها و استراتژی‌های خود را در قالب واقعیات و Factهای جهانی تنظیم می‌نمود. مائو از اینکه تحلیل‌ها و محاسبات چوئن لای به جایگاه او لطمه‌ای وارد نمی‌کرد و به تدریج مسائل داخلی را نیز مساعدت می‌بخشید، خرسند بود و از او حمایت می‌کرد. چوئن لای از فقر مردم چین و توانایی کشور کوچکی مانند ژاپن در تحمیل خواسته‌های خود به چینی‌ها به‌شدت رنج می‌برد و با هدف اجماع در داخل و صلح در خارج، به دنبال ایجاد شرایطی بود تا چین را به قدرتمندی اقتصادی برساند. دیپلماسی و سیاست خارجی برای او برگرفته از رهیافت Lloyd George نخست‌وزیر بریتانیا به معنای چانه زدن و خرید کالا به قیمت مناسب بود. سیاست خارجی برای او هدف نبود بلکه افق و تمرکز اقدامات او برای داخل و قدرتمند کردن داخل بود که هم اکنون پس از نیم قرن قابل استناد است. عملکرد چوئن لای شاهدی بر یکی از دقیق‌ترین تعاریف قدرت است: کشوری قدرت دارد که بتواند دستور کار محیط بیرونی و اگر توانست جهانی را تنظیم کند؛ امری که امروز چین حداقل در امور تجاری، تولیدی، فناوری، مالی و سرمایه گذاری می‌تواند انجام دهد و روسیه از چنین توانی محروم است. چوئن لای از خود می‌پرسید: چرا چین که زمانی امپراتوری قدرتمندی بود، چنین اسیر فئودالیسم داخلی و نفوذ خارجی شده است؟ دهه‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ در تغییر افکار به سوی انقلاب چین و ایجاد انسجام سیاسی تعیین کننده بودند. John Dewey که از یکم تا ۱۹ ماه مه ۱۹۱۹ در دانشگاه‌های چین پیرامون «فلسفه عملی» سخنرانی کرد، معتقد بود تا افکار چینی‌ها تغییر نیابند، چین متحول نخواهد شد. یکی از اندیشمندانی که در شکل گیری افکار چوئن لای اثر گذاشت، فیلسوف چینی Wang Fuzhi (۱۶۹۲-۱۶۱۹) بود که سقوط امپراتوری Ming (۱۶۴۴-۱۳۶۸) را ناشی از آن دانست که رهبران امپراتوری از فهم واقعیت‌ها عاجز ماندند و در عمارت‌های ذهنی که خود بنا کرده بودند در نهایت مدفون شدند. چوئن لای چه در نسبت استدلالی و روانی خود با مائو و چه در فرایند اجماع سازی درون حزبی، تلاش‌های موفقیت آمیزی داشت تا اثبات کند که اگر چینی‌ها افکار خود را تغییر ندهند و درک عینی از جهان نداشته باشند، به حاکمیت و استقلال دست نخواهند یافت و از نفوذ خارجی رها نخواهند شد. جهان، جهان رقابتی است و اگر کشوری در داخل قوی نشود، نمی‌تواند در خارج قوی عمل کند. قوی شدن در داخل برای چوئن لای، قدرت تولیدی، مالی و فناوری بود. این نویسنده حدود بیست سال پیش با یک محقق چینی آشنا شد و در حین مباحث علمی متوجه شد که فرد چینی، فقط و فقط متخصص تحولات سال ۱۹۵۰ (یکسال پس از انقلاب) است. محقق چینی گفت که در رابطه با آن یک سال، پنج کتاب تألیف کرده است. هدف از این نکته، اشاره به حجم و گستردگی و پیچیدگی مسائل چین است. چوئن لای چه در ۲۵ سال فعالیت سیاسی و تشکیلاتی قبل از انقلاب و چه ۲۷ سال وزارت و نخست وزیری پس از انقلاب، به قدری با حوصله، دقت، آرامش، دوراندیشی، تعامل، ادب، واکنشی نبودن، صبر و آمادگی برای فهم موضوعات و تضادها عمل کرد که مسیر چین و بلکه جهان را تغییر داد. هامر شولد، سیاستمدار سوئدی که دبیر کل سازمان ملل از سال ۱۹۵۳ تا ۱۹۶۱ بود، در مورد او گفته بود: قدری تحقیر آمیز است اگر بگوییم که چوئن لای یک مغز فرا انسانی دارد و من بهتر از او در سیاست خارجی ندیده‌ام. همینطور کیسینجر گفته است: مائو در جلسات متکلم وحده بود ولی چوئن لای می‌گذاشت همه نظر دهند. مائو در پی حذف مخالفین خود بود ولی چوئن لای می‌خواست آنها را اقناع کند. مائو زبان تلخی داشت ولی چوئن لای با کلماتش نفوذ می‌کرد. مائو خیلی حالات فیلسوفانه داشت، ولی چوئن لای خود را مذاکره کننده می‌دانست. مائو می‌خواست تاریخ را سرعت بخشد، ولی چوئن لای به دنبال بهره برداری از اوضاع فعلی بود. در آخر کیسینجر می‌گوید او یکی از دو یا سه نفری است که مرا به شدت تحت تأثیر قرار داده‌اند. نیکسون که بعد از ریاست جمهوری‌اش ۱۰ کتاب نوشت و انرژی کاری در مقیاس کهکشان‌ها داشت، در مورد چوئن لای معتقد بود که بدون ابعاد پیچیده روانی و دقت بحث و فهم او، عادی سازی و به سرانجام رساندن مذاکرات چین و امریکا امکان پذیر نبود.

چوئن لای چند ویژگی بارز داشت که در سیاستمداران امروزی به ندرت دیده می‌شود:

۱- او هیچ‌وقت در صحبت کردن و مذاکره عصبانی نمی‌شد زیرا آن را نشانه عدم اعتماد به نفس، ضعف‌های انباشته شده درونی و نداشتن افق درازمدت می‌دانست. او اعتقاد داشت باید واقعیت را پذیرفت و به نحو احسن از آن بهره جست؛ آموزه‌ای کنفسیوسی که بسیار به درد سیاست ورزی می‌خورد. داشتن آرزوهای بلند و دست نیافتنی، وقت تلف کردن است. فهمیدن آنچه هم اکنون جاری است، خود هنر تعیین کننده‌ای است. عصبانیت، انعکاس ضعف است. خلق و خوی تند در سیاست نشانه بی‌برنامگی است. وقتی فردی عصبانی باشد، توان انتخاب واژگان دقیق و اثر گذار در صحبت کردن را از دست می‌دهد. چوئن لای عصبانی نمی‌شد، حذف نمی‌کرد و چون فکر می‌کرد در سیاست منافع و افکار بالذات متفاوت و متضاد هستند، باید با روش همپوشانی حرکت کرد تا تخطئه افکار و حذف. او هم در داخل این روش را پیش گرفت و هم در خارج. دنگ شائو پینگ که به نوعی شاگرد چوئن لای محسوب می‌شود با ظرافت‌های خاص خودش تلاش می‌کرد به همه بگوید الگوی ما مائو نیست، بلکه چوئن لای با ادب، آرام، ملایم، فکور، با حوصله، مدنی و جذب کننده است.

۲- بر خلاف مائو که جهان را ندیده بود، چوئن لای، آدم دیده بود. قدرت مقایسه داشت. غرق در ذهن و درون خود نبود. نیاز به تمجید را با آموزه‌های کنفسیوسی از خود دور کرده بود. او آموخته بود میان سکوت و فعالیت، وقت شناس باشد. آدم دیدن می‌تواند زندگی آدمی را دگرگون کند. اگر اطرافیان یک مجری، کم و بیش افراد یکسانی باشند، فکر و نقد و تأمل و تغییر تعطیل می‌شوند. آدمی باید تشنه دیدن چند نفر درست و حسابی در هر هفته باشد تا رشد کند. عموم اشتباهات فردی و غیر فردی ناشی از این است که یک ذهنیت، بدون آنکه محک بخورد اجرا می‌شود. مهم‌ترین خاصیت دموکراسی این است که نمی‌گذارد تنها یک ذهنیت در یک جامعه حاکم شود. چون چوئن لای آدم دیده بود و مرتب آدم می‌دید و «در معرض اندیشه‌های مختلف» بود، با وجود کار در یک نظام دیکتاتوری، پلورالیست بود و با ذهن باز و متکثر به دنبال تحلیل و راه حل می‌رفت. مزیت جامعه باز این است که تعداد اشتباهات را کاهش می‌دهد. امریکایی‌ها نام ملاقات‌های محرمانه کیسینجر و چوئن لای را که از طریق پروازهای پاکستان به چین انجام می‌شد، Polo نامیدند که بر گرفته از نام جهانگرد ایتالیایی Marco Polo بود که با شرایط محدود و غیر قابل تصور قرن سیزدهم حتی به چین هم سفر کرده بود تا بیاموزد و تغییر کند (۱۳۲۴-۱۲۵۴).

۳- اگر مدیری با هوش باشد می‌گوییم بر خود و برنامه‌ها و عملکرد خود دقت دارد و مسلط است. اما اگر چند درجه جلوتر برویم، می‌گوییم نه تنها این مدیر باهوش است بلکه «پی آمد» آنچه که می‌گوید و عمل می‌کند را دقیق می‌سنجد. این تفاوت میان دو واژه است: اینکه به کسی بگوییم شما «دروغگو» هستید یا بگوییم شما «راستگو نیستید». اثر گذاری روانی و پی آمد روانی این دو جمله بسیار وسیع است. درک «پی آمد»، یک توانایی روانشناسانه منحصر به فرد است. همین ویژگی شاید باعث شد بریتانیا دو قرن بر جهان حکمرانی کند. یک دانشگاهی انگلیسی روزی به این نویسنده گفت: من نمی‌دانم چرا این امریکایی‌ها دنبال گسترش دموکراسی هستند. مگر راحت است که همه دموکراتیک شوند؟ شاهکار چوئن لای این بود که هر جمله خطاب به شوروی، ژاپن، امریکا و اروپایی‌ها را ده‌ها بار مرور می‌کرد و سپس بیان می‌نمود و این مرور شامل بررسی پی آمدهای استنباطی و دریافتی مخاطبان نیز می‌شد.

۴- چوئن لای مهم‌ترین کار دیپلماسی را ایجاد رفتارهای با ثبات می‌دانست. او با صبر و حوصله به دنبال این نوع روابط، با دوست و دشمن چین بود. امریکا و شوروی هر دو به دنبال انزوای چین و بی‌اهمیت دانستن (Irrelevance) این کشور در روابط جهانی بودند. چوئن لای می‌خواست حتی خصومت میان چین و شوروی را ضابطه مند کند. به همین دلیل مذاکرات دایمی با امریکا و شوروی را مفید می‌دانست تا قاعده مندی تحقق یابد. این قاعده مندی‌ها ابدی و Fixed نیستند و مراقبت می‌خواهند. نکته کانونی در عملکرد و نظام فکری چوئن لای، قدرتمند کردن، ثبات سیاسی، رشد اقتصادی و امنیت ملی چین بود. هدف تغییر محیط خارجی نبود. تمام اهتمام‌ها برای اندرون بود.

میراث چوئن لای شاید شاهد دیگری بر این ضرب المثل اروپایی است که: شخصیت سرنوشت ساز است (Character is destiny). بدون شخصیت آرام و غیر عصبانی و سنجیده نمی‌توان افکار خوب و منطقی را به کار بست. چوئن لای یک دشمن را متعادل کرد (شوروی)، با دیگری دوست شد تا از آن بهره گیرد (امریکا). سومی در همسایگی را هم سر جای خودش نشاند (ژاپن). دعوا کردن هم با اصول باشد بهتر است. یک ضرب المثل چینی می‌گوید: به دنبال انتقام گیری از دشمن نباشید. کنار رودخانه بنشینید. آب، جسد او را می‌آورد.

منبع: وبسایت دکتر سریع القلم

برش

میراث چوئن لای شاید شاهد دیگری بر این ضرب المثل اروپایی است که: شخصیت سرنوشت ساز است. بدون شخصیت آرام و غیر عصبانی و سنجیده نمی‌توان افکار خوب و منطقی را به کار بست. چوئن لای یک دشمن را متعادل کرد (شوروی)، با دیگری دوست شد تا از آن بهره گیرد (امریکا). سومی در همسایگی را هم سر جای خودش نشاند (ژاپن). دعوا کردن هم با اصول باشد بهتر است

ناتوی عربی به مرحله احتضار رسیده است

تحلیلگر مسایل منطقه با بیان اینکه سیاست‌های اردن و مصر درباره محور آمریکا و متحدانش در خلیج فارس تغییر کرده، درباره خروج قاهره از «ناتوی عربی» نوشت که این ائتلاف که اساسا بر پایه فرقه گرایی برای فرو بردن منطقه در جنگ‌های مذهبی به نفع اسرائیل است، به «مرحله احتضار» رسیده و چه بسا تنها اعضای آن عربستان و بحرین و شاید امارات باشند. «عبدالباری عطوان» در این مطلب که در روزنامه «رأی الیوم» منتشر شد، افزود: «عبدالفتاح السیسی» رئیس جمهوری مصر بتازگی دوسیلی به آمریکا زد، نخست اینکه تصمیم گرفته تا به ائتلاف اقتصادی و امنیتی خاورمیانه موسوم به ناتوی عربی که هدف آن مواجهه با نفوذ ایران در منطقه است، نپیوندد و دوم اینکه قاهره قصد دارد تا از روسیه جنگنده‌های «سوخو ۳۵» پیشرفته برای جایگزینی جنگنده‌های «اف ۱۶» و «اف ۳۵» آمریکایی خریداری کند. خبرگزاری «رویترز» به نقل از چهار منبع مصری گزارش داد که دولت قاهره به آمریکا اعلام کرد که نماینده‌ای به نشست ناتوی عربی که روز یکشنبه (فردا) در ریاض برگزار می‌شود، نخواهد فرستاد. رویترز از دلایل این عقب‌نشینی قاهره، بی‌اطمینانی دولت مصر به احتمال پیروزی «دونالد ترامپ» رئیس جمهوری آمریکا در دوره دوم ریاست جمهوری بعنوان کسی که طرح ناتوی عربی را دنبال می‌کند، ذکر کرد و افزود که قاهره ترجیح می‌دهد تنش‌های این کشور با ایران افزایش نیابد و وارد یک جنگ فرقه‌ای با تحریک آمریکا و عربستان نشود. عطوان اضافه کرد که نشست سه جانبه‌ای غیر منتظره در قاهره با حضور «عبدالله دوم» شاه اردن و «عادل عبدالمهدی» نخست‌وزیر عراق در کنار السیسی این نظریه درباره تغییر رویکرد مصر را تقویت می‌کند و نشان می‌دهد که عراق دروازه اصلی غیر مستقیم به سمت تهران است. وی یادآور شد که منابع عربی به رای الیوم گزارش دادند که عبدالله دوم نیز برای پیوستن به این ائتلاف مطمئن نیست و تصمیم قاطع نگرفته که چند دلیل دارد و مهم‌ترین دلایل آن تعامل از بالا به پایین عربستان و کشورهای حاشیه خلیج فارس با امان، توقف کمک‌ها به این کشور، حمایت از «معامله قرن» به اعتبار اردن، متزلزل کردن هویت اردن در اتحادیه عرب، جدا کردن جزئی از اراضی این کشور و سرازیر شدن میلیون‌ها آواره فلسطینی به اردن است که این کشور را تبدیل به وطن جایگزین می‌کند. همچنین دور شدن کشورش از جریان عادی سازی روابط کشورهای حاشیه خلیج فارس با تل آویو از دیگر دلایل عدم تمایل اردن به حضور در ناتوی عربی است. وی افزود که «سلمان بن عبدالعزیز» شاه سعودی اخیرا در دیدارش با شخصیت‌های اردنی و فلسطینی از قیمومیت اردن بر اماکن مقدس در قدس اشغالی حمایت کرد و گزارش‌ها در باره تلاش ریاض برای تحمیل قیمومیت خود بر مقدسات اسلامی در قدس به جای خاندان هاشمی اردن را رد کرد تا از نگرانی‌های امان در این زمینه بکاهد.

عطوان تصریح کرد که به نظر نمی‌رسد که این سخنان خیال اردن را آسوده سازد و حالت تنشی که در روابط دو کشور به این دلیل وجود دارد را از بین ببرد، چرا که حاکم فعلی در ریاض «محمد بن سلمان» ولیعهد سعودی است که از حامیان معامله قرن به دلیل دوستی قوی با مهندس این طرح یعنی «جراد کوشنر» داماد و مشاور ترامپ است که سخنان ملک سلمان مورد تایید وی نخواهد بود و عملی نخواهد شد و آنچه به امان گفته می‌شود تنها از روی تعارف است.

این تحلیلگر نوشت: نزدیکی اردن و ترکیه و نیز اردن و عراق در بالاترین سطوح این را القا می‌کند که امان گزینه‌های سابق خود در ائتلاف با کشورهای حاشیه خلیج فارس را دنبال نمی‌کند و به دنبال افق‌های جدید است و سیاست‌هایی را دنبال می‌کند که بیشتر با دیدگاه اقشار مردم آن و خواسته‌های آنها سازگار است، حتی سیاست باز نسبت به ایران یا سوریه. بعید نیست که یک روز چه بسا در آینده نزدیک شاهد تصمیم اردن برای گشودن مقبره‌های شیعیان در «الکرک» برای زائران ایرانی از جمله ضریح «جعفر طیّار» باشیم. وی افزود: السیسی به آنچه از حمایت مالی کشورهای حاشیه خلیج فارس نیاز داشت (نزدیک به ۵۰ میلیارد دلار)، دست یافته و قصد دارد سیاست هایی را در جهت استقلال بیشتر از کشورهای این منطقه و آمریکا در پیش گیرد و نمی‌خواهد که شاهد تکرار صحنه‌های الجزایر و سودان در مصر باشد. عطوان اضافه کرد که بازگشت مصر به سمت روسیه برای تجهیز ارتش این کشور دو دلیل اصلی دارد: نخست سلاح روسیه بسیار پیشرفته بوده و خرید آنها به هیچ شرط سیاسی ندارد و برخی تجهیزات همانند تجهیزات نظامی آمریکا به دلیل رعایت حال اسرائیل از آن برداشته نشده و دوم سلاح‌های روسی کم هزینه‌تر و شرایط پرداخت آن مقرون به صرفه‌تر است. وی افزود که ترامپ رئیس جمهوری آمریکا که شاهد هجوم مشتریان سلاح کشورش به سمت مسکو بخصوص برای خرید سامانه موشکی «اس ۴۰۰» است، حالا خشمگین شده و مصر و ترکیه را تهدید به تحریم می‌کند، اما این تهدیدها چه تأثیری دارد، آیا می‌خواهد کمک‌های مالی آمریکا به ارزش یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار در سال را قطع کند، در حالی که بیشتر آن به جیب شرکت‌های تسلیحات آمریکایی می‌رفت. این در حالی است که روسیه نیز می‌تواند این کمک‌ها را برای قاهره تامین کند و مصر را از زنجیر اسارت آمریکا رها سازد.

جنگنده روسی سوخو ۳۵ که مصر قصد خرید آن را دارد پیشرفته‌ترین جنگنده در جهان است که موشک‌های هوا به هوا و هوا به زمین را حمل کرده و سرعت آن به ۲ هزار و ۴۰۰ کیلومتر در ساعت می‌رسد که دو برابر سرعت صوت است و در مسافت ۳ هزار و ۶۰۰ کیلومتری پرواز می‌کند بدون اینکه به سوختگیری نیاز داشته باشد، در نتیجه مصر از این فرصت در حالی که از شمال توسط اسرائیل و از جنوب توسط اتیوپی به دلیل خطرات سد «النهضة» تهدید می‌شود، استفاده می‌کند. عطوان نوشت که خروج مصر از ناتوی عربی اگر واقعا اجرایی شود، تصمیم راهبردی شجاعانه‌ای است که قاهره را از بندگی آمریکا و کشورهای خلیج فارس نجات می‌دهد و استقلال و عزت آن را باز خواهد گرداند و چه بسا مقدمه‌ای برای تغییر سیاست‌های آن در ادامه همکاری با دولت اشغالگر اسرائیل در سیناء که خواست بسیاری است، باشد. بخصوص که اگر دولت مصر این تغییر را با رویکرد باز سیاسی و احترام به حقوق بشر و دوری کردن از سیاست‌های سرکوبگرانه نسبت به تشکل‌های سیاسی مختلف مصری همراه کند.

«تعادل» از تازه‌ترین تحولات بازار ارز و سکه گزارش می‌دهد

دلار و سکه در سیر نزولی

نوسان بازار ارز در کنترل بازارساز

گروه بانک و بیمه | احسان شمشیری |

روز شنبه ۲۴ فروردین ماه نرخ لحظه‌ای دلار در سامانه سنا به ۱۲ هزار و ۹۹۰ تومان و یورو به ۱۴ هزار و ۹۹۰ تومان رسید و بدین ترتیب نرخ دلار سامانه سنا در کانال ۱۲ هزار تومان قرار گرفت. در بازار آزاد نیز نرخ فروش دلار نقدی ۱۳۵۸۰ تومان و در صرافی‌های مجاز بانکی ۱۳۷۴۰ تومان بود که نسبت به نرخ بالای ۱۴ هزار تومان اوایل هفته قبل کاهش قابل توجهی نشان می‌دهد. کارشناسان دلیل عمده این کاهش نرخ‌ها را موضوع استفاده از ذخایر صندوق توسعه ملی برای کمک به مناطق سیل‌زده اعلام کرده‌اند که باعث خواهد شد چند میلیارد دلار ارز در بازار فروخته شود و ریال حاصل از آن برای مناطق سیل‌زده به کار گرفته شود.

به گزارش «تعادل»، سامانه سنا میانگین نرخ ارز معامله‌شده در روز پنج‌شنبه را برای دلار ۱۳ هزار ۸۷۸ تومان، یورو ۱۵ هزار و ۶۲۴ تومان و پوند به ۱۷ هزار و ۵۶۱ تومان، درهم ۳۷۶۶، یوآن ۲۱۶۷ و لیر ترکیه ۲۵۴۶ تومان اعلام شد.

با آغاز به کار صرافی‌های بانکی در روز شنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۸ قیمت هر دلار امریکا برای خرید ۱۳۶۴۰ تومان و برای فروش ۱۳۷۴۰ تومان است. همچنین نرخ هر یورو برای خرید ۱۵۴۴۰ تومان و برای فروش ۱۵۵۴۰ تومان است. در بازار آزاد نیز در ساعات صبح شنبه، دلار امریکا ۱۳۸۳۰، یورو اروپا ۱۵۷۰۰، پوند انگلیس ۱۷۹۶۳، درهم امارات ۳۷۷۰، لیر ترکیه ۲۳۸۱ تومان داد و ستد شد.

در بازار ارز رسمی نیز، بانک مرکزی نرخ ۴۷ ارز را برای روز شنبه اعلام کرد که براساس آن نرخ ۱۶ ارز از جمله یورو نسبت به روز پنجشنبه افزایش و قیمت ۲۰ واحد پولی دیگر مانند پوند کاهش یافت. نرخ دلار و ۱۰ ارز دیگر نیز ثابت ماند. هر دلار امریکا ۴۲ هزار ریال، هر پوند انگلیس با ۱۱۶ ریال کاهش نسبت به پنج‌شنبه گذشته ۵۴ هزار و ۹۰۳ ریال و هر یورو نیز با ۱۵۳ ریال رشد ۴۷ هزار و ۵۱۶ ریال ارزش گذاری شد.

دلار و سکه در سیر نزولی

برخی کارشناسان و فعالان بازار معتقدند که با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی برای کمک به سیل‌زدگان و فروش آن در بازار، باعث افزایش عرضه ارز خواهد شد و ممکن است سبب کاهش قیمت ارز شود، اما به گفته رییس کل بانک مرکزی، این بانک بیش از هر چیز بر حفظ ثبات در بازار ارز تاکید دارد.

دلار در معاملات شنبه در ادامه مسیر نزولی به ۱۳۷۰۰ تومان و سکه به کمتر از ۴ میلیون و ۷۰۰ هزار رسیده است. نرخ دلار مسیر نزولی را از آغاز معاملات در پیش گرفته است. پس از مایوس شدن دلالان از داغ کردن نرخ دلار به دنبال جو روانی هفته گذشته و عقب‌نشینی دلار از سطح ۱۴ هزار تومان در روزهای پایان هفته گذشته، دلار سرعت بیشتری را در مسیر نزولی در پیش گرفته است.

در این خصوص رییس بانک مرکزی در پست اینستاگرامی بار دیگر بر اجرای عملیات بازار باز در اقتصاد کشور تاکید کرد. علاوه بر این همتی بر لزوم برداشت از منابع ارزی صندوق توسعه ملی برای جبران خسارت‌های سیل تاکید کرد.

همتی افزود به منظور تامین ریال مورد نیاز در مناطق سیل‌زده از منابع ارزی صندوق توسعه ملی برای ثبات‌سازی در بازار استفاده خواهد کرد. این موارد در کنار تخلیه شوک روانی هفته گذشته در نزول نرخ دلار موثر بوده است. با افزایش نوسانات ارزی در روزهای گذشته، بانک مرکزی حتی روز جمعه ۲۳ فروردین ماه نیز صرافی‌های بانکی را مکلف به خرید و فروش ارز کرد؛ ساعات کار روزانه صرافی‌ها نیز تا ۱۸ عصر هر روز افزایش یافته است.

در جریان معاملات بازار آزاد تهران روز شنبه، ۲۴ فروردین ماه، قیمت هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۴ میلیون و ۷۲۵ هزار تومان، هر قطعه سکه تمام بهار آزادی طرح قدیم ۴ میلیون و ۵۵۰ هزار تومان، نیم‌سکه دو میلیون و ۶۵۰ هزار تومان، ربع سکه یک میلیون و ۷۲۰ هزار تومان و سکه گرمی ۹۳۰ هزار تومان بود. همچنین قیمت هر اونس طلا در بازارهای جهانی ۱۲۹۰ دلار و ۵۰ سنت و هر گرم طلای ۱۸ عیار ۴۳۰ هزار و ۵۳۵ تومان و مظنه مثقال ۱۷ عیار ۱ میلیون و ۸۵۷ هزار تومان معامله شد.

نوسان بازار ارز در کنترل بازارساز

اگرچه در روزهای ابتدایی هفته گذشته نرخ دلار از مرز ۱۴ هزار تومان عبور کرد اما با تدابیر بازارساز نرخ مجددا به محدود ۱۳ هزار تومان بازگشت و انتظار می‌رود نوسانات در همین کانال تداوم یابد.

طی روزهای ابتدایی هفته گذشته قیمت انواع ارز در بازار مجدد با نوسانات افزایشی مواجه شد و در مقاطعی از روز نیز نرخ از مرز ۱۴ هزار تومان عبور کرد یعنی همان خط قرمزی که به‌نظر می‌رسد مجموعه سیاست‌های بانک مرکزی برای بازار ارز آن را نشانه گرفته است.

در واقع پس از التهابات ارزی سال گذشته و برقراری آرامش نسبی در نیمه دوم سال، بانک مرکزی دامنه نوسان مشخصی را برای قیمت ارز در نظر گرفته و با حضور فعال در بازار تلاش کرده تا ضمن جلوگیری از بروز نوسان شدید در نرخ، ثباتی نسبی را در بازار حکمفرما کند. که این ثبات در آغاز سال نو میلادی و پایان سال شمسی برقرار بود.

در عین حال برخی تلاش کردند آرامش و ثبات نسبی بازار را در روزهای ابتدایی سال ۹۸ با تصور اینکه صرافی‌های بانکی در تعطیلات رسمی، غیرفعال خواهند بود، بر هم زده و مقدمات یک جهش قیمت را فراهم کنند اما بازارساز با مجموعه تدابیری از جمله فعال کردن صرافی‌های بانکی در تعطیلات رسمی نوروز و تلاش برای تأمین نیاز ارزی واقعی جامعه در این مقطع از سال و افزایش ساعات کاری صرافی‌ها و همچنین دخالت‌های میدانی در بازار از سوی دیگر نرخ را کنترل و در همان دامنه تعیین شده مدیریت کرد. طی هفته گذشته که اولین هفته کاری بازارها پس از اتمام تعطیلات نوروزی بود، نرخ ارز به برخی دلایل از جمله تغییر نرخ و کارمزد حواله درهم روبه افزایش گذاشت و یکی، دو روز نرخ افزایش یافت اما اکنون این قیمت‌ها به روال عادی بازگشته و در محدود مشخص بانک مرکزی نوسان می‌کند.

هفته گذشته بانک مرکزی با صدور بخشنامه‌ای در سنا به عنوان سامانه جامع ارزی صرافی‌ها شرایطی را فراهم نمود تا صرافی‌های بانکی بتوانند درهم در اختیار خود را در دوبی و صرافی‌های خارج از کشور در اختیار کانال‌های مشخص بانک مرکزی قرار داده و در ایران ما به ازای آن یورو و دلار دریافت نمایند که این امر سبب شد تا بانک مرکزی بتواند منابع ارزی را مدیریت نموده و تأثیر افزایش نرخ حواله درهم را مدیریت کنند. حال با توجه به ثباتی که مجدد به بازار ارز بازگشته دو سناریو از سوی تحلیل گران مطرح می‌شود؛ یکی از این تحلیل‌ها که محتمل‌تر به نظر می‌رسد این است که نرخ ارز دیگر نوسان جهشی نخواهد داشت و اگر نوسانی را تجربه کند در همان دامنه مشخص بانک مرکزی و به‌صورت کوتاه‌مدت خواهد بود چرا که مضیقه‌های ارزی کشور نسبت به نیمه اول سال ۹۷ تا حدود زیادی برطرف شده، ارز صادرکنندگان بطور مرتب به سامانه نیما وارد و از محل آن واردات کشور تأمین اعتبار می‌شود و در طرف مقابل بسیاری از آمارهای بین‌المللی حکایت از آن دارد که فروش نفت ایران به میزان قبل از دوران تحریم‌ها بازگشته است و از این جهت منابع ارزی مناسبی در اختیار بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز قرار دارد اما سناریوی دیگر، افزایش نرخ ارز را در یک بازه زمانی متصور است که البته طرفداران بسیاری ندارد و بیشتر نقطه نظر آن دسته افرادی است که به دلیل منافع مشخص مالی، تمایل به بالا رفتن نرخ دارند. کارشناسان به استناد تحلیل‌های تکنیکال تاکید دارند که نرخ ارز در ایران فعلا جهشی نخواهد بود و اگر نوسانی هم صورت می‌گیرد در دامنه مشخص و کوتاه، و به صورت رفت و برگشت خواهد بود.

دلار ارزان می‌شود

استفاده از منابع صندوق توسعه ملی برای کمک به سیل‌زدگان و فروش آن در بازار، باعث افزایش عرضه ارز خواهد شد و ممکن است سبب کاهش قیمت ارز شود، اما به گفته رییس کل بانک مرکزی، این بانک بیش از هر چیز بر حفظ ثبات در بازار ارز تاکید دارد.

سیل در روزهای ابتدایی سال ۱۳۹۸ خسارات زیادی را به بخش‌های تولیدی، شهری و روستایی کشورمان وارد کرد و همین امر سبب شد تا دولت و بانک مرکزی قدم در راستای جبران خسارت‌های وارد شده به مردم برآیند. در همین راستا بود که برنامه بانک مرکزی برای ارایه تسهیلات، بخشودگی جرایم و امهال تسهیلات به سیل‌زدگان اعلام و به گفته رییس کل بانک مرکزی مقرر شد که ۴۰۰۰ میلیارد تومان تسهیلات از سود بانک‌ها به سیل‌زدگان ارایه شود. عبدالناصر همتی همچنین گفته بود که برای پرداخت تسهیلات و کمک به سیل‌زدگان، بانک مرکزی نمی‌تواند به تنهایی اقدام کند و حل این مشکلات نیازمند استفاده از منابع صندوق توسعه ملی است؛ موضوعی که با انتقاد برخی رسانه‌ها و کارشناسان روبرو شد. اما او بار دیگر بر استفاده از منابع صندوق توسعه ملی تاکید کرده و گفته است که نیاز به برداشت از منابع صندوق توسعه ملی، برای تأمین بخشی از خسارت‌های سیل، اجتناب‌ناپذیر است. به گفته همتی، فروش منابع ارزی صندوق توسعه ملی سبب افزایش عرضه ارز در بازار می‌شود، اما بانک مرکزی در این زمینه بر حفظ ثبات بازار تاکید دارد و منابع حاصل را صرف کنترل هدف‌مند نرخ و تنظیم عرضه و تقاضا خواهد کرد.

رییس کل بانک مرکزی پیش از این نیز بر حفظ ثبات بازار ارز تاکید کرده و گفته بود که برای ایجاد ثبات در بازار برخی قیمت‌های غیرواقعی را پذیرفته است. اکنون نیز که با فروش منابع ارزی صندوق توسعه ملی در بازار ارز، امکان کاهش قیمت در این بازار وجود دارد، همتی گفته که بانک مرکزی به دنبال ایجاد ثبات در بازار است و به این ترتیب به نظر می‌رسد که با وجود افزایش عرضه ارز در بازار آزاد، قیمت ارز با استفاده از منابع صندوق توسعه ملی کاهش چندانی نداشته باشد. افزایش عرضه ارز در بازار می‌تواند سبب کاهش قیمت ارز شود، اما از صحبت‌های رییس کل بانک مرکزی چنین استنباط می‌شود که این بانک حتی با وجود افزایش عرضه جلوی کاهش قیمت ناگهانی را خواهد گرفت و بیش از آنکه به دنبال کاهش قیمت ارز باشد، به دنبال حفظ ثبات بازار است. با این حال باید دید در صورت نهایی شدن استفاده از منابع صندوق توسعه ملی و فروش این منابع در بازار، واکنش بازار ارز به این موضوع چه خواهد بود و با توجه به اشاره همتی به کنترل هدف‌مند نرخ ارز، ممکن است به تدریج کاهش نرخ ارز را در بازار شاهد باشیم.

دلار در جهان عقب‌نشینی کرد

با افزایش تقاضای جهانی برای خرید یورو، دلار عقب‌نشینی کرد. به گزارش رویترز، نشانه‌های جدید از ثبات بیشتر اقتصاد جهانی و فرار سیدن فصل انتشار صورت سود و زیان شرکت‌های امریکایی باعث شده تمایل معامله‌گران به خرید ارزها و دارایی‌های پر ریسک‌تر تشدید شود.

در آخرین روز از معاملات هفتگی، هر یورو با ۰.۴ درصد افزایش به ازای ۱.۱۲۹۵ دلار معامله شد تا علاوه بر ایستادن در مرز کانال جدید، بالاترین رقم ثبت شده خود از بیست و ششم ماه مارس امسال را به دست آورد.

به گفته کارشناسان، یکی از اخبار موثر در تقویت یورو، برنامه بانک "میتسوبیشی "ژاپن برای خرید اوراق قرضه بانک «دی‌زد» آلمان بوده است.

شأن اوزبورن، استراتژیست ارزی ارشد در بانک «اسکوشیا» گفت: از یورو به ویژه در معاملات بازارهای آسیایی حمایت زیادی شد اما انتظار داریم در روزهای پیش رو یورو در کانال ۱.۱۲ دلاری باقی بماند. یکی دیگر از دلایل تقویت تمایل معامله گران به دارایی‌های پر ریسک‌تر مربوط به انتشار خبری مبنی بر تقویت صادرات چین در ماه گذشته بود.

جو مانیهیمو، تحلیل گر بازار در موسسه «وسترن یونیون بیزینس سالوشن» گفت: جو خوبی بر بازارها حکمفرما شده است و اخبار خوبی از چین و امریکا به گوش می‌رسد. این باعث شده است دارایی‌های امن دست به عقب‌نشینی بزنند. دلار برخلاف ارزهای پرنوسان‌تر، در برابر ارزهای امن در محدوده صعودی قرار گرفته بود و ارزش آن در مقابل ین ژاپن و فرانک سوییس تقویت شد.

پوند انگلیس نیز به دنبال انتشار خبری از توافق اتحادیه اروپا و انگلیس بر سر تمدید مهلت خروج، در مدار صعودی قرار گرفت؛ به گونه‌ای که هر پوند با ۰.۱۳ درصد افزایش به ازای ۱.۳۰۷۱ دلار معامله شد در برابر سایر ارزها، هر دلار امریکا به ازای ۶۹.۱۶۵۳ روپیه هند، ۱.۳۹۴۷ دلار استرالیا، ۱.۳۳۲۷ دلار کانادا، ۱.۳۵۳۰ دلار سنگاپور، ۱.۰۰۲۵ فرانک سویس، ۴.۱۱۵۸ رینگت مالزی، ۱۱۲.۰۳۴۲ ین ژاپن و ۶.۷۰۳۷ یوآن چین معامله شد.

رویداد

کاربردهای هوش مصنوعی در «فین‌تک» و صنایع مالی

آرمان فاطمی | کارشناس صنعت پرداخت |

هوش مصنوعی از جمله فناوری‌هایی است که در چند سال اخیر توجه بسیاری از صنایع را در کشورهای مختلف به خود جذب کرده است. خیلی از استارت‌آپ‌ها فعالیت خود را با محوریت یکی از کاربردهای هوش مصنوعی آغاز می‌کنند و خیلی از کسب‌وکارهای جاافتاده نیز دست کم در برنامه‌های تحقیق و توسعه خود جایی برای هوش مصنوعی در نظر می‌گیرند.

بسیاری از کسب‌وکارها، با وجود اینکه قصد دارند به سمت هوش مصنوعی حرکت کنند و حتی آماده جذب متخصصین و سایر منابع مورد نیاز هستند، با این چالش مواجه هستند که در ابتدای کار، هوش مصنوعی را در کدام بخش سازمان خود یا در چه فرآیندی باید مورد استفاده قرار بدهند. در واقع به نظر می‌رسد هوش مصنوعی هنوز برای بسیاری از مدیران و کسب‌وکارها، با وجود جذابیت‌های زیاد، نقاط گنگ و مبهمی دارد که منجر می‌شود دیرتر و سخت‌تر به صورت عملیاتی به سمت آن حرکت کنند. در چنین شرایطی تحلیل و بررسی تجربه‌های موفق و ناموفق در سطح دنیا و ایران به همراه بهره‌گیری از نظرات متخصصین هوش مصنوعی، می‌تواند این ابهام‌ها را تا اندازه زیادی برطرف کند. در نتیجه امکان به کارگیری هوش مصنوعی به صورت کاربردی و برای نیازهای اختصاصی آنها فراهم می‌شود. در این نوشته تلاش می‌کنیم بطور خاص روی کاربردهای هوش مصنوعی در صنعت خدمات مالی یا به عبارت آشناتر «فین‌تک» تمرکز کنیم و برخی از کاربردهای موجود در این صنعت را بررسی کنیم. صنعت فین‌تک در همه کشورها –توسعه‌یافته و در حال توسعه– صنعت ویژه، بزرگ و جذابی است. صنعتی که بازیگران بزرگ از جمله بانک‌ها –و البته در کشور ما PSPها– و بازیگران کوچک از جمله استارت‌آپ‌های حوزه IT در آن فعال هستند. به‌علاوه در این صنعت به دلیل نقش پررنگ بانک‌ها، عموما دولت‌ها نیز در سطوح مختلف برای رگولیشن و قانونگذاری وارد می‌شوند. در نتیجه بیشترین تنوع ممکن در بازیگران این حوزه وجود دارد.

به‌علاوه این صنعت در هر کشور ساختار بسیار متفاوتی دارد. میزان ورود نهادهایی مانند بانک مرکزی و بانک‌های دولتی در کشورهای مختلف متفاوت است و در عین حال جنس خدماتی که بازیگران این حوزه ارایه می‌کنند نیز بسته به قوانین کشور متفاوت است. به عنوان مثال در کشور ما نقش PSPها بسیار پررنگ است و می‌توان گفت اصلی‌ترین بازیگران این حوزه هستند. از طرف دیگر، به دلیل وجود سامانه‌هایی مانند شاپرک و شتاب، برخی از امکانات بانکی موجود در کشور ما، مانند انتقال پول بین بانکی، به‌شکلی که در کشور ما ارایه می‌شود در کشورهای دیگر وجود ندارد؛ اما در مقابل، برخی از فناوری‌ها و راهکارهای پیشرفته مانند اعتبارسنجی مشتریان بانک‌ها برای دریافت تسهیلات، دست‌کم آنگونه که در کشورهای پیشرفته وجود دارد، در ایران ارایه نشده است. در نتیجه باید پذیرفت که وضعیت صنعت فین‌تک ایران، وضعیت ویژه‌ای است که برای تحلیل و ارتقای وضعیت آن، «لزوما» نمی‌توان از نمونه‌های خارجی الگو برداشت و به تعبیر متداول، در این مورد نیز «بومی‌سازی» باید انجام شود.

چهار کاربرد اصلی هوش مصنوعی در فین‌تک

کاربردهای هوش مصنوعی در فین‌تک را می‌توان در چند دسته مورد بررسی قرار داد. در ادامه این مطلب چهار دسته از موارد حائز اهمیت و متداول بررسی شده‌اند. این چهار دسته عبارتند از:

تحلیل ریسک دریافت تسهیلات مشتریان یا تشخیص و پیشگیری از تقلب و رفتارهای غیرمجاز یا تحلیل و پیش‌بینی عملکرد سهام در بورس و خرید الگوریتمی

خودکارسازی فرآیندها و چت‌بات‌ها

تحلیل ریسک دریافت تسهیلات مشتریان

اعطای هرگونه تسهیلات به مشتریان توسط نهادهای مالی از جمله بانک‌ها، یکی از مهم‌ترین خدمات موسسه‌های مالی و در عین حال یکی از ارزشمندترین خدمات این موسسات از دید مشتریان است. از دیدگاه کلان نیز مدیریت صحیح این تسهیلات از متغیرهای تاثیرگذار در وضعیت کلی اقتصاد کشور است. چالشی که در مدیریت نحوه اعطای تسهیلات به مشتریان وجود دارد این است که توان بازپرداخت تسهیلات و در نتیجه ریسک عدم پرداخت برای هر مشتری متفاوت است.

هر مشتری بسته به میزان درآمد ماهانه، وضعیت استخدام و کار، تعهدپذیری و اخلاق و حتی نظم فردی رفتار متفاوتی در بازپرداخت تسهیلات خواهد داشت. این مساله برای ارایه کننده تسهیلات می‌تواند بسیار مهم باشد، چرا که اگر مشتری ریسک پرداخت کمتری دارد، ارایه‌دهنده تسهیلات ریسک کمتری برای از دست دادن منابع خود دارد و در نتیجه می‌تواند با نرخ سود کمتری تسهیلات را ارایه کند و اگر مشتری ریسک پرداخت بالایی دارد لازم است، نرخ تسهیلات بالاتری اتخاذ شود.

در نتیجه، در چنین شرایطی، وضعیت ایده‌آل این است که بتوان ریسک هر یک مشتری را هنگام درخواست تسهیلات ارزیابی کرد تا تسهیلاتی دقیقا مطابق با شرایط وی به او ارایه شود. این رویکرد در اکثر کشورهای توسعه‌یافته انجام می‌شود، اما در کشور ما چنین راهکاری وجود ندارد. بانک‌ها مستقل از اینکه به چه کسی وام می‌دهند، میزان ضمانت ثابتی را درخواست می‌کنند و در مقابل هم نرخ سود تسهیلات عموما برای همه مشتریان یکسان است. در این موارد می‌توان از ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی استفاده کرد. الگوریتم‌های ساده و حتی قدیمی هوش مصنوعی و یادگیری ماشین، قادر هستند از روی رفتار گذشته مشتریان در بازپرداخت تسهیلات و همچنین وضعیت رفاهی آنها، ریسک اعطای وام به آنها را ارزیابی کند. از نظر سطح فناوری، راهکارهای این مساله کاملا موجود است و حتی برنامه‌نویسان میان‌رده در بازار ایران نیز توانمندی پیاده‌سازی چنین راهکارهایی را دارند.

تشخیص تقلب

یکی دیگر از چالش‌های مهم بانک‌ها و موسسه‌های مالی و حتی استارت‌آپ‌های حوزه فین‌تک، تشخیص رفتارهای غیرمجاز و تقلب توسط مشتریان است. در مقیاس کوچک این رفتارها ممکن است دسترسی غیرمجاز به اطلاعات حساب‌های بانکی باشد، اما در مقیاس بزرگ، این تقلب‌ها شامل فرآیندهای پیچیده پول‌شویی و اختلاس می‌شود. تشخیص تقلب‌های کوچک از قبیل انواع پیش‌پا افتاده هک دشوار نیست و در اکثر موارد نیازی به هوش مصنوعی ندارد، اما تشخیص رفتارهایی که ممکن است با هدف پول‌شویی انجام شود به هیچ‌وجه ساده نیست.

بطور مثال جابه‌جا کردن متوالی پول بین حساب‌های متخلف، هیچ قانونی را نقض نمی‌کند، اما احتمال اینکه با هدف پولشویی انجام شده باشد زیاد است. در نتیجه بسیار مهم است که تشخیص داده شود و پیشگیری شود. تشخیص اینکه آیا فعالیت‌های مشتریان، ممکن است با هدف فعالیت غیرمجازی انجام شده باشد، یکی از کارهایی است که هم به دلیل حجم تحلیل زیاد و هم پیچیدگی تحلیل، توسط انسان قابل انجام نیست، اما برای ماشین و ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی، کاملا عملیاتی است. الگوریتم‌های مبتنی بر هوش مصنوعی، در هر لحظه همه فعالیت‌های همه مشتریان را زیر نظر می‌گیرند و در صورتی که رفتار مشکوکی مشاهده کنند، یا به صورت اخطاری به مسوولان مرتبط اطلاع‌رسانی می‌کنند که بررسی بیشتر انجام شود یا حتی به صورت خودکار جلوی آن را می‌گیرند. قابلیت «یادگیری» الگوریتم‌های هوش مصنوعی نیز در این موارد بسیار حائز اهمیت است، چرا که رفتارهای غیرقانونی خلافکاران قطعا در طول زمان تغییر و پیشرفت می‌کند، در نتیجه الگوریتم تشخیص تقلب نیز باید بتواند خود را با رفتارهای جدید به روز کند.

یکی دیگر از کاربردهای هوش مصنوعی می‌تواند در بازار بورس باشد. خرید و فروش سهام شرکت‌ها در بورس فرآیند پر ریسکی است که شانس بازگشت زیادی نیز دارد. بسیار شنیدیم و دیدیم که گفته می‌شود فعالیت در بازار بورس نیاز به تخصص دارد، تحلیل‌های عمیق بنیادی یا تکنیکال باید انجام شود تا شانس موفقیت در این بازار بالا برود و بر ریسک‌های موجود غلبه شود.

یکی از روش‌هایی که در اکثر بازارهای بورس توسعه‌یافته بسیار مورد استقبال قرار گرفته است، خرید و فروش خودکار سهام با استفاده از الگوریتم‌های هوشمند است. در این روش، اطلاعات سهام‌های مختلف و تغییرات قیمت آنها در طول زمان به الگوریتم داده می‌شود و الگوریتم با استفاده از هوش مصنوعی تشخیص می‌دهد که چه زمانی بهترین زمان خرید و چه زمانی بهترین زمان برای فروش سهام است و اگر ساختار نرم‌افزاری بورس اجازه دهد، حتی این خرید و فروش‌ها را به صورت خودکار انجام می‌دهد. اهمیت خرید و فروش سهام از طریق الگوریتم در این است که امکان تحلیل داده‌ها با حجم بسیار بالا را فراهم می‌کند، در حالی که حجم داده قابل پردازش توسط انسان طبیعتا محدود است.

کارآمد بودن خرید و فروش الگوریتمی سهام در کشورهای مختلف بررسی و اثبات شده است، تا حدی که گزارش شده است بیش از ۸۰ درصد خرید و فروش سهام در بورس امریکا به صورت خودکار و الگوریتمی است و کمتر از ۲۰ درصد مربوط به خریدهایی است که توسط انسان انجام می‌شود. در این زمینه در کشور ما نیز فعالیت‌هایی انجام شده است و چند شرکت و استارت‌آپ از جمله استارت‌آپ «کوانت‌کن» راهکارهایی در این زمینه ارایه می‌کند.

چت‌بات‌ها: خودکارسازی فرآیندها

یکی از ابتدایی‌ترین کاربردهای هوش مصنوعی در بسیاری از کسب‌وکارها، خودکارسازی فرآیندهای تکراری و نسبتا ساده است. بسیاری از فرآیندها در کسب‌وکارها تکراری است، به عنوان نمونه، در بخش پشتیبانی شرکت‌هایی که خدمت ارایه می‌کنند، بسیاری سوال‌های تکراری مطرح می‌شود که برای پاسخ دادن به آنها زمان قابل توجهی از نیروی انسانی تلف می‌شود. در صورتی که الگوریتم‌های بسیار ساده هوش مصنوعی این قابلیت را دارند که فرآیندهای تکراری را تشخیص دهند و بتوانند آنها را تکرار کنند.

چت‌بات‌ها، که در واقع سامانه‌های تحلیل متن مخاطب و ارایه خودکار پاسخ متناسب هستند، این امکان را دارند که فرآیندهای ساده و تکراری را به صورت خودکار انجام دهند.

یادداشت

اقتصاد ۹۸ در گرو اصلاح سیاست‌های ارزی

سعید مسگری |

باتوجه به عدم موفقیت کامل سیاست ارز ترجیحی و محدودیت درآمدهای ارزی ضروری است دولت سریع‌تر برای اصلاح این سیاست اقدام کند. ادامه تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی می‌تواند هزینه‌های زیادی برای اقتصاد کشور داشته باشد.

در اقتصاد ایران با توجه به ویژگی‌های خاص آن، اکثر بازارها به نرخ ارز حساس هستند و هرگونه تغییر قیمت در بازار ارز، اکثر بازارها را دستخوش تغییر و بی‌ثباتی می‌کند. لذا ثبات بازارها در گروی ثبات بازار ارز است و برای تحلیل وضعیت بازارها در سال جدید و وضعیت کلی اقتصاد باید به سرنوشت نرخ ارز توجه ویژه داشت.

به دلایل مختلف از جمله دلایل اقتصادسیاسی، قیمت ارز در ایران سیکلی خاص پیدا کرده است. نگاهی به روند قیمت دلار در اقتصاد ایران نشان می‌دهد که نرخ ارز چند سال با شیب ملایمی افزایش پیدا می‌کند و سپس دچار جهش قیمتی می‌شود. بر اساس این روند پس از جهش نرخ ارز در سال ۹۷، انتظار می‌رود که در سال جدید قیمت دلار باثبات باشد و افزایش چشمگیری را تجربه نکند.

اما پیش‌بینی فوق برای شرایط عادی اقتصادی است. اکنون که تحریم‌های گسترده مالی و اقتصادی بازگشته‌اند و مشکلات جدی در حوزه درآمدهای ارزی و مبادلات ارزی در کشور وجود دارد تحقق این روند در هاله‌ای از ابهام قرار دارد. برای مشخص شدن موضوع نگاهی به درآمدهای ارزی دولت در سال ۹۸ می‌اندازیم.

با توجه به اعداد و ارقام بودجه در سال جدید، دولت حداکثر ۲۱ میلیارد دلار درآمد نفتی خواهد داشت که ۱۴ میلیارد آن را باید با نرخ ترجیحی به کالاهای اساسی تخصیص دهد. یعنی تنها ۷ میلیارد دلار برای مدیریت بازار در اختیار دارد. اما این رقم، خوش‌بینانه‌ترین حالت ممکن است.

امکان فروش یک و نیم میلیون بشکه نفت در روز بسیار کم است و به نظر می‌رسد در بهترین حالت ایران بیش از یک میلیون بشکه نفت نمی‌تواند بفروشد.

بنابراین به نظر می‌رسد دولت کمتر از سه میلیارد دلار ارز برای مدیریت بازار در اختیار دارد. در این شرایط محدودیت عرضه ارز می‌تواند خطری مهم برای ثبات بازار ارز باشد. روند افزایشی نرخ ارز می‌تواند دوباره تقاضای سفته‌بازی در جامعه را تشدید کند و تقاضای خانگی دلار را روانه بازار کند. با کاهش عرضه و افزایش تقاضا، یک بار دیگر بستر جهش قیمتی دلار ایجاد خواهد شد و اقتصاد در معرض بی‌ثباتی قرار خواهد گرفت.

بنابراین ضروری است دولت از منابع ارزی محدود خود به نحو احسن استفاده کند و از تجارب سال گذشته برای تخصیص ارز بهره ببرد. در شرایطی که تخصیص ارز ترجیحی به اهداف خود بطور کامل دست نیافته و نتوانسته تاثیر زیادی در کنترل تورم داشته باشد نباید به این سیاست ارزی ادامه داد. با توجه به محدودیت منابع دولت تعلل در اصلاح این سیاست می‌تواند هزینه زیادی برای اقتصاد ایجاد کند. لذا دولت هرچه سریع‌تر و پیش از خروج بازار از ثبات، باید در سیاست ارزی خود تجدیدنظر کند و منابع ارزی محدود خود را با نرخ ۴۲۰۰ تومانی از بین نبرد.

اصرار بر تخصیص این ارز خطایی راهبردی و پرهزینه است و تعلل در آن می‌تواند اقتصاد ایران را یک بار دیگر در مسیر بی‌ثباتی و جهش‌های قیمتی قرار دهد. اصلاح سیاست ارزی و عرضه بخش عمده ارز با قیمتی بین نرخ بازار آزاد و سامانه نیما می‌تواند به تثبیت نرخ ارز و افزایش حداکثر بیست درصدی آن در سال ۹۸ منجر شود.

برای حمایت از اقشار آسیب پذیر نیز می‌توان صرفا به بعضی اقلام خاص همچون دارو و گندم ارز ۴۲۰۰ تومانی اختصاص داد. درنهایت به نظر می‌رسد حداکثر یک سوم مبلغ مصوب باید با نرخ ۴۲۰۰ تومانی تخصیص داده شود و مابقی آن را باید از شمول این سیاست خارج کرد.

دولت نباید از آثار تورمی تعدیل سیاست ارز ترجیحی بیم داشته باشد. زیرا اولا بسیاری از کالاها با این ارز نیز تورم داشته‌اند و عدم تخصیص ارز به آنها افزایش قیمت بالایی ایجاد نخواهد کرد.

دوما جهش احتمالی نرخ ارز در نتیجه عدم اصلاح سیاست ارزی می‌تواند آثار تورمی شدیدتری داشته باشد.

لذا از ترس تورم نباید مقدمات جهش ارز و تورم گسترده را ایجاد کرد. درواقع هزینه‌های عدم اصلاح سیاست تخصیص ارز ۴۲۰۰ تومانی بسیار بیش از هزینه‌های اصلاح آن است.

بنابراین در جمع‌بندی باید گفت دولت باید هرچه سریع‌تر برای اصلاح اساسی سیاست ارزی تصمیم بگیرد و فرصت را از دست ندهد. این اصلاح اگرچه هزینه‌هایی دارد ولی برای ایجاد ثبات در اقتصاد بسیار ضروری است. برای کاهش هزینه‌های ان نیز می‌توان از برنامه‌های مکملی همچون اختصاص درآمدهای حاصله برای گسترش حمایت‌ها از اقشار آسیب‌پذیر، اختصاص ارز دولتی به کالاهای خاص همچون دارو، آگاه‌سازی مردم از نتایج این اصلاح و ... بهره برد.

اخبار

جلوگیری از معامله مواد مخدر باهوش مصنوعی

انگجت | استفاده از یک الگوریتم هوش مصنوعی در شبکه‌های وای فای انگلیس، تازه‌ترین روش مورد استفاده مقامات این کشور برای جلوگیری از خرید و فروش مواد مخدر در اینترنت است. کیوسک‌های این لینک که در سراسر انگلیس نصب شده‌اند، جایگزین تلفن‌های کارتی شده‌اند تا برقراری تماس‌های رایگان و سریع از طریق وای‌فای و نیز شارژ گوشی توسط شهروندان تسهیل شود. اما برخی قاچاقچیان مواد مخدر و خریداران این مواد از امکانات مذکور برای معامله انواع مواد مخدر هم بهره می‌گیرند. شرکت مخابرات انگلیس برای مقابله با این نوع سوءاستفاده‌ها با همکاری InLinkUK، الگوریتمی را ابداع کرده تا بطور خودکار تماس‌های انجام شده برای خرید و فروش مواد مخدر را بلوکه کند. این الگوریتم با بررسی تعداد تماس‌ها، مدت آنها و اطلاعات ارایه شده توسط پلیس در مورد هویت افراد مشکوک، الگوهای مکالمه آنها و نیز شماره‌های همراه این افراد نسبت به بلوکه کردن تماس‌ها اقدام می‌کند. بررسی‌ها نشان می‌دهد قبل از راه‌اندازی این سیستم، فروشندگان مواد مخدر از ۵ کیوسک مذکور در یک بازه زمانی ۱۵ هفته‌ای برای فروش مواد مخدر استفاده کرده و ۱.۶۸ میلیون دلار به جیب زدند. هنوز مشخص نیست این سیستم تا چه حد برای مقابله با این تخلفات کارایی دارد.

عرضه لپ‌تاپی قدرتمند با صفحه کلید نقش برجسته

ورج | یک شرکت تجاری از تولید یک لپ‌تاپ قدرتمند برای اجرای بازی‌های ویدئویی خبر داده است که از صفحه کلیدی کشویی و منحصر به فرد برخوردار است. این لپ تاپ ۷۰۰ Predator Helios نام دارد که مدل پیشرفته لپ‌تاپ ۳۰۰ Predator Helios محسوب می‌شود. دکمه‌های جهت نمای این لپ تاپ در سمت راست و چپ آن، در سطحی برجسته‌تر از دیگر دکمه‌ها قرار دارند و کشویی بودن صفحه کلید مذکور باعث می‌شود برخی امکانات آن در صورت تمایل کاربر در دسترس قرار بگیرند. با باز کردن این صفحه کلید که HyperDrift نام دارد، فن‌های بزرگ آن که در زیر صفحه کلید قرار گرفته‌اند، قابل مشاهده می‌شوند و این کار خنک شدن لپ تاپ در زمان اجرای بازی‌های سنگین را تسهیل می کند. البته دقت و سرعت عمل تمامی کلیدهای این لپ تاپ هم در مقایسه با نمونه‌های مشابه بیشتر است. قیمت و زمان عرضه دقیق این لپ تاپ هنوز اعلام نشده است.

ماموریت ناسا برای جلوگیری از برخورد سیارک با زمین

سی نت | ناسا قصد دارد در یک پروژه با کمک اسپیس ایکس جلوی برخورد سیارک با زمین را بگیرد. در این پروژه یک فضاپیما با صخره آسمانی برخورد و مسیر آن را منحرف می‌کند. ناسا با توجه به احتمال برخورد سیارک با زمین ماموریت DART را طراحی کرد. در این پروژه که شبیه فیلم‌های علمی تخیلی است، اسپیس ایکس نیز شرکت می‌کند. ناسا قرارداد پرتاب DART را به اسپیس ایکس اعطا کرده است. قرار است این سیستم در ژوئن ۲۰۲۱ میلادی همراه یک موشک فالکون۹ از مقر وندربرگ در کالیفرنیا به فضا پرتاب شود. کل هزینه پرتاب DART حدود ۶۹ میلیون دلار تخمین زده می‌شود. هدف از طراحی DART رصد قمر کوچک سیارک Didymos در اواخر ۲۰۲۲ میلادی است. در این زمان صخره فضایی به فاصله ۱۱ میلیون کیلومتری زمین می‌رسد. در همین راستا فضاپیمای ماموریت DART با هدف منحرف کردن قمر Didymoon، با آن برخورد می کند. ناسا در این باره اعلام کرده است: این برخورد سرعت قمر در مداری که دور سیارک می‌زند را یک درصد تغییر می‌دهد اگر پروژه DART موفقیت‌آمیز باشد، همین طرح برای دور کردن سیارک‌های خطرناک از زمین به کار گرفته می‌شود.

باگ اینستاگرام استوری‌ها را برای کاربران ناشناس نشان داد

دیلی میل | باگی عجیب در اینستاگرام استوری‌های افراد ناشناس را در بخش فید کاربران نمایش می‌داد. اما اگر فرد سعی می کرد آن را تماشا کند، محتوا برای او باز نمی‌شد. برخی کاربران اینستاگرام باید درباره آنچه در استوری‌های خود منتشر می‌کنند دقت بیشتری کنند هفته گذشته، برخی از کاربران متوجه شدند استوری‌های افراد غریبه در بالای بخش feed آنها ظاهر می‌شود. اما اگر کاربران قصد تماشای استوری‌های مذکور را داشتند، محتوا برای آنان به نمایش در نمی‌آمد. به گفته افرادی که این باگ را رصد کرده بودند، آنها بسیاری از کاربران را نمی‌شناختند و حتی گاهی اوقات استوری‌ها مربوط به حساب‌های کاربری خصوصی (Private) بود. یکی از کاربران توییتر در پیامی نوشت: سلام @Instagram/@facebook استوری افرادی که من نمی‌شناسم و فالو نمی کنم برای من نمایش داده می‌شود. به نوشته این کاربر جست‌وجویی کوتاه در توییتر نشان داد بسیاری از کاربران دیگر نیز این مشکل را گزارش داده‌اند. البته خوشبختانه اینستاگرام به افراد اجازه نمی‌داد استوری‌های افراد غریبه را تماشا کنند. این در حالی است که روزانه ۵۰۰ میلیون نفر از بخش استوری اینستاگرام استفاده می کنند اما این باگ نگرانی‌هایی درباره امنیت کاربران به وجود آورده است. البته اینستاگرام وجود این باگ را تأیید و چند ساعت بعد آن را اصلاح کرد.

دست رد رگولاتوری به درخواست مخابرات

تعرفه تلفن ثابت افزایش نمی‌یابد

گروه دانش و فن |
افزایش تعرفه تلفن ثابت موضوع جدیدی نیست، چراکه هر از چندگاهی زمزمه‌هایی برای افزایش تعرفه تلفن ثابت مطرح می‌شود و پس از کش و قوس‌های فراوانی موضوع افزایش تعرفه تلفن ثابت منتفی می‌شود، چراکه رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی معتقد است: با اصلاح قیمت برخی سرویس‌های تجاری شرکت مخابرات، مشکل کاهش درآمد این شرکت تاحدودی مرتفع شد و تعرفه مکالمات تلفنی مشترکان خانگی در سال ۹۸ تغییری نخواهد داشت. حسین فلاح جوشقانی درباره پیشنهاد شرکت مخابرات ایران به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی مبنی بر افزایش تعرفه‌های تلفنی به مهر، اظهار داشت: شرکت مخابرات ایران این درخواست را به رگولاتوری ارایه کرد اما رگولاتوری راهکارهای دیگری را برای جایگزینی این پیشنهاد در نظر گرفت تا کاربران با افزایش هزینه مواجه نشوند.
رییس رگولاتوری توضیح داد: شرکت مخابرات ایران در نیمه دوم سال ۹۷ درخواست افزایش تعرفه مکالمات تلفنی را به رگولاتوری پیشنهاد داد تا با توجه به افزایش هزینه‌های جاری و حکم لغو دریافت هزینه آبونمان، تا حدودی ضرر و زیان‌های این شرکت جبران شود. اما با بررسی‌هایی که از سوی رگولاتوری انجام شد، به جای افزایش تعرفه مکالمات برای مشترکان خانگی، رگولاتوری با اصلاح تعرفه سرویس‌های تجاری این شرکت موافقت کرد.
معاون وزیر ارتباطات افزود: به این معنی که قیمت سرویس‌های B2B و E1 مخابرات برای حدود ۳۰ هزار مشترک سازمانی این شرکت اصلاح شد. این اصلاح تعرفه، ضرر و زیان حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد هزینه‌های مخابرات را جبران کرد.
رییس سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی گفت: تعرفه سرویس‌های مشترکان سازمانی مخابرات مطابق مصوبه ۲۶ کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات به مخابرات ابلاغ شده بود که طی ۱۰ سال اخیر تغییری نداشت. از این رو ما موفق شدیم در کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات، این تعرفه‌ها را اصلاح کنیم. از سوی دیگر با اصلاح این تعرفه‌ها، اپراتورهای FCP نیز می‌توانند سرویس پهنای باند اختصاصی خود را بر مبنای این اصلاح مصوبه، ارایه دهند.
وی گفت: موضوع ابطال مصوبات کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات در خصوص تعرفه‌های مخابراتی و حذف آبونمان از سوی دیوان عدالت، حدود ۷۰۰ میلیارد تومان از درآمد مخابرات را کاهش می‌دهد که با اصلاح تعرفه مشترکان سرویس‌های سازمانی مخابرات، حدود یک سوم این کاهش درآمد، جبران شده است.
فلاح جوشقانی در مورد عدم اجرای حکم دیوان عدالت توسط شرکت مخابرات ایران نیز گفت: مخابرات در حال تغییر سیستم‌های صورتحساب گیری خود از نظر فنی است تا این حکم را اجرایی کند. البته در کنار آن، نامه اعتراضی نیز به دیوان عدالت زده‌ایم که قرار است این حکم مجدداً بررسی شود.
گفتنی است سال گذشته، سیدمجید صدری مدیرعامل شرکت مخابرات ایران در نشستی در جمع خبرنگاران درباره ایجاد تغییراتی در تعرفه‌های مخابرات گفته بود: تعرفه‌های مخابرات چه در دیتا و چه تلفن ثابت، باید تغییراتی در جهت افزایش داشته باشد؛ البته ما تابع قانون هستیم اما کاهش تعرفه بیش از این در حوزه به صلاح ما نیست. ما برای افزایش تعرفه در سال آینده نیز پیشنهاداتی به رگولاتوری دادیم و امیدواریم که با آن موافقت شود، زیرا با تعرفه‌های کنونی نمی‌توانیم توسعه داشته باشیم.
وی با اشاره به رای دیوان عدالت اداری، مبنی بر لغو دریافت هزینه آبونمان از مشترکان تلفن ثابت بیان کرده بود: این رای برای ابطال مصوبه سازمان تنظیم مقررات ارتباطات بوده اما در حق مخابرات اجحاف شده است. لغو دریافت آبونمان از مشترکان به ضرر مخابرات است و درآمد ۷۰۰ میلیارد تومانی سالانه ما را کاهش می‌دهد. به همین دلیل در تلاش برای بازگرداندن این حکم هستیم. البته ما موظف به اجرای قانون هستیم و اکنون هم در حال طراحی کردن سیستم‌ها هستیم که حکم دیوان عدالت را اجرایی کنیم، اما در عین حال تلاش می‌کنیم که با کمک وزیر ارتباطات و رگولاتوری و مذاکره با دیوان عدالت، رای را بازگردانیم، زیرا دریافت هزینه آبونمان برای نگه‌داری و توسعه شبکه مخابراتی کشور صرف می‌شود و توسعه مخابراتی با کاهش درآمدها ممکن نیست.
آنچه واضح است، با ابطال مصوبه رگولاتوری و لغو دریافت آبونمان، مخابرات متحمل هزینه‌های زیادی خواهد شد و حتی بدون در نظر گرفتن این درآمد هم مخابرات بارها عنوان کرده که هزینه نصب و نگه‌داری تلفن ثابت بسیار بیشتر از چیزی است که از کاربران دریافت می‌شود. اما در نهایت، اینکه جبران این کاهش درآمد از چه طریقی اتفاق می‌افتد، منوط به رگولاتوری خواهد بود.
در پایان به نظر می‌رسد باز هم رگولاتوری به عنوان نهاد نظارتی در خواست مخابرات برای افزایش تعرفه‌های تلفن ثابت را رد کرده است و فعلا تعرفه‌های تلفن ثابت به همان حالت قبلی باقی می‌ماند و تغییری نمی‌کند.

رویداد

دسترسی گاوهای بریتانیا به اینترنت 5G

انگجت | گویا گاوهای بریتانیایی زودتر از بسیاری از مردم جهان به اینترنت 5G دسترسی پیدا کرده‌اند و یکی از دامداری‌های انگلیس به منظور پیشرفت سیستم شیردوشی از این فناوری نوین استفاده می‌کند. بسیاری از گمانه‌زنی‌ها در مورد اینکه اینترنت 5G چگونه بر زندگی روزمره ما تأثیر می گذارد مطرح می‌شود که به عنوان مثال شامل تحقق خودروهای کاملاً خودران است.
اما ممکن است ما ندانیم که این فناوری قبل از اینکه به دست اکثریت انسان‌ها برسد توانسته زندگی گاوها را هم تحت تأثیر قرار دهد.
اکنون ۵۰ گاو شیری در جنوب غربی انگلستان مجهز به گردن بندهای هوشمند با سرعت بالا هستند که سیستم‌های شیردوشی رباتیک را کنترل می کنند. این کار هم روشی برای تست پتانسیل فناوری 5G در کشاورزی است و هم آزمایش این شبکه برای سیستم‌های روستایی.
مهم‌تر از همه، این کار فرصتی است برای دیدن اینکه چگونه 5G می‌تواند داده‌ها را بین حسگرها سریع‌تر از یک اتصال پهنای باند روستایی انتقال دهد.
نحوه کار این سیستم بدین صورت است که هنگامی که یکی از این گاوها وارد ایستگاه شیردوشی می‌شود، گردن بند به دستگاه دستور شروع پمپاژ می‌دهد و بطور کلی بر وضعیت گاو نظارت دارد.
البته ردیابی حیوانات با دستگاه‌های متصل شده چیز جدیدی نیست و ما شاهد آن هستیم که مقدار زیادی از تکنولوژی پیشرفته وارد صنعت کشاورزی شده است. همانطور که گفته می‌شود، اینترنت 5G وعده داده است که همه این برنامه‌ها را سریع‌تر و آسان‌تر کند.

امکان اتصال مغز انسان به رایانه‌ها ممکن می‌شود

دیلی میل | یک گروه بین‌المللی از پژوهشگران پیش‌بینی کرده‌اند که شاید امکان اتصال مغز انسان به رایانه‌ها، در آینده ممکن شود.
دانشمندان و پژوهشگران باور دارند که پیشرفت رایانه‌ها و بیوتکنولوژی می‌تواند مغز انسان‌ها را نیز تحت تأثیر قرار دهد.
یک گروه بین‌المللی از پژوهشگران در این بررسی، پیشرفت قابل توجهی را برای ارتباط میان مغز انسان و فضای ابری رایانه‌ها در چند دهه آینده پیش‌بینی کردند. آنها با ترکیب فناوری نانو، هوش مصنوعی و محاسبات قدیمی به این نتیجه رسیدند که انسان‌ها در آینده می‌توانند مغز خود را به صورت یکپارچه به فضای ابری رایانه‌ها متصل کنند تا اطلاعاتی از اینترنت در زمان واقعی به دست آورند.
رابرت فریتاز، از نویسندگان این پژوهش گفت: نانوبوت‌هایی که در مغز تعبیه می‌شوند، می‌توانند مانند رابط‌هایی میان ذهن انسان و ابر رایانه‌ها عمل کنند و امکان دانلود اطلاعات را برای ذهن ممکن سازند.
وی افزود: این ابزار می‌توانند عروقی که از سد خونی مغز یا حتی از سلول‌های مغزی می گذرند، هدایت کنند. سپس، اطلاعات کدگذاری شده را به صورت بی‌سیم از فضای ابری ابر رایانه به زمان واقعی انتقال می‌دهند و امکان بررسی و استخراج داده‌ها را فراهم می کنند.
به گفته پژوهشگران، به کاربردن نانوبوت‌ها، موجب توقف ارتباط میان مغز انسان و رایانه‌ها نمی‌شوند. شبکه‌ای از مغزهای متصل شده می‌تواند یک «ابر مغز جهانی» به وجود آورد که امکان جمع‌آوری افکار را فراهم می کند. پژوهشگران در آزمایش‌های اخیر خود توانستند در قالب یک «شبکه مغزی»، ظرفیت همکاری مغز انسان‌ها را در کارهای مشترک نشان دهند. آنها سیگنال‌های الکتریکی مغز چندین داوطلب را با کمک نوار مغزی ثبت کردند و داوطلبان طی یک بازی، به همکاری با یکدیگر پرداختند. شبکه‌هایی از این دست با وجود داشتن عملکرد کافی، هنوز در مقایسه با آنچه در آینده مورد انتظار است، ابتدایی به نظر می‌رسند. دانشمندان عقیده دارند که برای رسیدن مغز به سطوح پیشرفت‌های از محاسبه در فضای ابری، باید پیشرفت‌های گسترده‌ای در زمینه فناوری و پزشکی صورت گیرد تا امکان انتقال اطلاعات فراهم شود.

ترامپ: امریکا باید برنده بازی 5G در جهان باشد

ورج | دونالد ترامپ، رییس جمهور ایالات متحده امریکا بر این باور است که این کشور در بازی شبکه نسل پنجم اینترنت 5G برنده خواهد شد.
به گزارش ایسنا، از آنجاکه اخبار نسل جدید اینترنت 5G در گوشه و کنار جهان منتشر شده و کاربران بسیاری نیز در انتظار اجرای آن هستند، کشورهای زیادی با همکاری بزرگ‌ترین اپراتورهای اینترنت و غول‌های تکنولوژی در جهان درصدد برقراری این نسل جدید از اینترنت‌اند.
اوایل سال ۲۰۱۲ میلادی بود که اتحادیه بین‌المللی مخابرات (ITU) تحت نظر سازمان ملل برنامه‌ای را برای توسعه تیم ارتباطات بین‌المللی موبایلی (IMT) برای افق ۲۰۲۰ و فرای آن (IMT-۲۰۲۰) آغاز کرد. در نتیجه رسماً یک مسابقه جهانی برای تعیین نسل پنجم شبکه موبایل شروع شد و از آن پس، شاهد رقابت تنگاتنگی میان اپراتورهای اینترنت و تلفن همراه در سراسر جهان هستیم که هر یک بدنبال برقراری و راه‌اندازی نسل جدید و پرسرعت اینترنت 5G در کشورهای مختلفی همچون کره جنوبی، ژاپن، چین، ایالات متحده امریکا، استرالیا و غیره هستند و از توانایی‌ها و برنامه‌های خود در این زمینه رونمایی می‌کنند. حالا به نظر می‌رسد که دونالد ترامپ، رییس جمهور ایالات متحده امریکا بر این باور است که امریکا در بازی و رقابت تنگاتنگی که میان کشورها و شرکت‌های مخابراتی از سراسر جهان برای برقراری زودهنگام اینترنت 5G برنده خواهد شد.
وی با انتشار توییتی خاطرنشان کرده است که ایالات متحده امریکا در تمامی تکنولوژی‌های برتر جهان پیشگام و پیشتاز بوده است و حالا نیز باید در برقراری نسل پنجم و جدید شبکه اینترنت 5G و حتی 6G نیز پیشتازی خود را از سایر کشورها و شرکت‌های مخابراتی جهان اثبات کند.
کشورهای بسیاری در سراسر جهان از جمله ایالات متحده امریکا، کانادا، استرالیا، چین، کره جنوبی، ژاپن و بسیاری از کشورهای اروپایی و غیره با همکاری بزرگ‌ترین اپراتورهای جهان در حال برقراری نسل پنجم اینترنت همراه 5G هستند و در این زمینه فعالیت‌های گسترده‌ای را انجام داده‌اند.

جلوگیری از عضویت بدون اجازه در واتس‌آپ

نکس‌وب | قابلیت جدیدی به تازگی به اپلیکیشن واتس‌آپ اضافه شده که کاربران می‌توانند به واسطه آن از افزوده شدن به گروه‌های این پیام‌رسان توسط افراد مختلف جلوگیری به‌عمل بیاورند.
با توجه به افزایش محبوبیت و استقبال کاربران از پیام‌رسان واتس‌آپ، این اپلیکیشن که یکی از بزرگ‌ترین و موفق‌ترین زیرمجموعه‌های شرکت فیس‌بوک به شمار می‌رود، اعلام کرده است که به زودی قابلیت جدیدی به پلت‌فرم آن افزوده خواهد شد تا به واسطه آن کاربران بتوانند از افزوده شدن به گروه‌های مختلفی که در واتس اپ وجود دارد، توسط افراد مختلف و دوستان خود جلوگیری به‌عمل بیاورند.
واتس‌آپ که هم‌اکنون دارای بزرگ‌ترین پلتفرم پیام‌رسان در جهان به شمار می‌رود، اخیراً خطاب به کاربران خود اعلام کرده که از این پس قادر خواهند بود تنها با کلیک روی چند گزینه در قسمت حریم خصوصی اپلیکیشن پیام‌رسان خود، از عضو شدن‌های اجباری در گروه‌های ناشناس جلوگیری کنند.
بدین ترتیب کاربران قادر خواهند بود با مراجعه به تنظیمات (setting) واتس‌آپ خود، وارد قسمت حساب کاربری (accounts) و حریم خصوصی (privacy) شده و با کلیک روی گزینه مربوط به جلوگیری و توقف عضویت بی‌اجازه در گروه‌های این پیام‌رسان توسط افراد مختلف کلیک کرده و دیگر نگرانی در خصوص عضویت در گروه‌های ناشناس توسط مخاطبان و دوستان خود و همچنین سایر افراد غریبه نداشته باشند.
اپلیکیشن پیام‌رسان واتس‌آپ نیز از قابلیت Encryption End- to End یا رمزنگاری پیشرفته پشتیبانی می کند و از پروتکل‌های پیشرفت‌های برای حفظ حریم شخصی کاربرانش برخوردار است. این اپلیکیشن که برای تمامی سیستم‌های عامل اندروید، iOS و ویندوز قابل استفاده است، در سال ۲۰۱۶ میلادی لقب پرکاربردترین پیام‌رسان جهان را گرفت.
واتس‌آپ از آن جهت ضریب امنیت سایبری بالایی دارد که مکالمات و اطلاعات مبادله شده میان کاربران و مخاطبان به صورت کامل محافظت شده بوده و مکالمات، اطلاعات شخصی و خصوصی آنها از سوی نهادهای دیگر قابل رصد و ردگیری نخواهد بود.
شرکت فیس‌بوک با در اختیار گرفتن و تصاحب شرکت واتس‌آپ در سال ۲۰۱۴، ۱۹ میلیارد دلار کسب کرد و از آن زمان تاکنون نیز با معرفی و افزودن قابلیت‌های جدید دنبال جذب و حفظ طرفداران این پیام‌رسان بوده است. طبق تازه‌ترین آمار منتشر شد، پیام‌رسان واتس‌آپ هم‌اکنون میزبان بالغ بر ۱ میلیارد و ۳۰۰ میلیون کاربر فعال در ماه است.

فضا

رایزنی ایران و سازمان ملل بر سر توسعه همکاری ماهواره‌ای

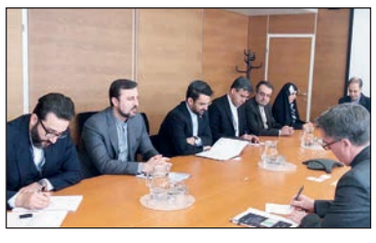

ایرنا | محمدجواد آذری جهرمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با «سیمونتا دی پیپو» مدیر دفتر امور فضای ماورای جو ملل متحد (یونوسا) در وین دیدار و درباره تعمیق همکاری‌های ماهواره‌ای با یکدیگر گفت‌وگو کرد.
در این دیدار که کاظم غریب آبادی، سفیر و نماینده دایم جمهوری اسلامی ایران و رامین نورقلی‌پور، نماینده مجلس شورای اسلامی نیز حضور داشتند، آذری جهرمی اذعان داشت: ایران با بلایای مختلف طبیعی مواجه است، که سیل اخیر یکی از مهم‌ترین آنهاست. خشکسالی و توفانهای شن، از دیگر این موارد هستند. برخی از این بلایا منحصر به ایران نیستند و مبارزه و مقابله با آنها، نیاز به همکاری منطقه‌ای دارد. در این خصوص، تمایل داریم که از ظرفیتهای دفتر امور فضای ماورای جو ملل متحد و همکاریهای بین‌المللی به ویژه در خصوص دریافت تصاویر و داده‌های ماهواره‌ای در مدیریت این وضعیتها استفاده کنیم. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات کشورمان همچنین خاطرنشان کرد: جمهوری اسلامی ایران در حوزه فضایی پیشرفت‌های قابل توجهی داشته و پرتاب یک ماهواره سنجش از راه دور و دو ماهواره ارتباطی در دستور کار آتی ایران قرار دارند. تمام این اقدامات ایران در راستای توسعه فعالیتهای صلح‌آمیز در فضا و بهره‌مندی از مزایای فناوری فضا برای عامه مردم ایران است. آذری جهرمی افزود: ایران یکی از مراکز منطقه‌ای اطلاعات فضا-پایه برای مدیریت بلایا و پاسخ اضطراری است و از همکاریهای ارایه‌شده از سوی دفتر امور فضای ماورای جو ملل متحد در خصوص واقعه سیل اخیر تشکر و خواهان تعمیق و گسترش این همکاری است.
«دی‌پیپو» نیز ضمن توضیح ساختار و کارکرد دفتر امور فضای ماورای جو ملل متحد، بیان کرد که در خصوص همکاری در حوزه کاربردهای فضایی و حقوق فضا، از پیشنهادات ایران استقبال می‌کند و تلاش خواهد کرد تا بر اساس برنامه‌ای که برای همکاری از سوی ایران پیشنهاد خواهد شد، ظرفیتهای یونوسا را برای پیشبرد و گسترش همکاری‌ها به کار گیرد.
دوطرف در پایان این ملاقات، از محل نمایشگاه دستاوردهای فضایی در محل دفتر ملل متحد در وین که یک ماهواره و یک سامانه پرتابی ایرانی نیز در آن به نمایش گذاشته‌شده است، دیدار کردند.

دریچه

محققان چینی ابر میمون ساختند

مدیکال اکسپرس | گروهی از محققان در چین با تزریق ژن رشد مغز انسان به میمون رزوس، ابر میمون ساخته‌اند. این میمون‌ها در تست حافظه و مهارت‌های پردازشی نمره بهتری کسب کردند.
گروهی از محققان در چین طی یک پژوهش دی ان ای انسان را به میمون‌ها تزریق کردند تا ابر میمون بسازند. در همین راستا آنها در پژوهشی ژن‌های انسانی مرتبط با رشد مغزی را به ژنوم میمون اضافه کردند. بطور دقیق محققان ژن انسانی به نام MCPH۱ را به ژنوم چند میمون رزوس تزریق کردند. هدف آنها کسب دانش درباره توسعه مغز انسان بوده است. تحقیقات پیشین نشان داده بود این ژن انسانی به رشد مغز مرتبط است. نوزادانی که بدون این ژن متولد می‌شوند، مغز کوچک‌تری دارند. دانشمندان برای ارسال ژن انسانی به ژنوم میمون ویروس‌هایی حامل ژن را به جنین میمون‌های رزوس تزریق کردند و منتظر شدند آنها بطور طبیعی رشد کنند. در نتیجه این پژوهش ۱۱ میمون با ژنوم‌های تغییریافته متولد شدند. البته از این میان فقط ۵ میمون زنده ماندند. دانشمندان میمون‌های زنده را برای تأثیر ژن انسانی در رشد و توانایی‌هایشان آزمایش کردند. طبق نتایج این پژوهش هیچ یک از میمون‌ها مغزی بزرگ‌تر از حد معمول نداشت اما همه آنها در تست حافظه و مهارت‌های پردازشی نمره بهتری کسب کردند. این پژوهش که توسط گروهی از محققان در چین انجام شده، بسیار جنجالی و در بیشتر کشورها ممنوع است.

معاون اول رییس جمهوری خواستار شد

ارایه برنامه و زمان‌بندی جبران خسارت و بازسازی واحدها

گروه بنگاه‌ها | فرآیند جبران خسارات ناشی از سیل اخیر چه زمانی آغاز می‌شود؟ این پرسشی است که این روزها و با فروکش کردن تدریجی سیلاب برخاسته از شرایط اخیر جوی دهان به دهان می‌چرخد. پرسشی که پاسخ آن در گرو برنامه‌ریزی‌هایی است که ساختارهای اجرایی و تقنینی برای جبران خسارات تدارک دیده‌اند. در پاسخ به این مطالبات است که معاون اول رییس جمهوری می‌گوید: همه دستگاه‌های کشور موظفند با برآورد دقیق خسارات ناشی از سیل، برنامه‌های شفاف و زمان‌بندی شده خود را برای جبران خسارات و نیز اصلاح و بازسازی واحدهای آسیب‌دیده در مناطق سیل‌زده تا سه‌شنبه همین هفته نهایی و ارایه کنند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی معاون اول رییس جمهوری، «اسحاق جهانگیری» دیروز در جلسه نحوه تامین مالی جبران خسارت‌های ناشی از سیل در استان‌های سیل‌زده، اظهار داشت: اولویت اصلی دولت از ابتدای شروع بحران سیل، حفظ جان مردم بوده و در این مسیر از تمام ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها به منظور کاهش خسارات جانی و مالی استفاده کرده است.

معاون اول رییس جمهوری با اشاره به نامه اخیر مقام معظم رهبری در خواست رییس جمهور برای استفاده از منابع صندوق توسعه ملی برای جبران خسارات سیل و بازسازی مناطق سیل زده و تاکید ایشان بر ضرورت استفاده حداکثری از تمامی ظرفیت‌های قانونی، مالی و بودجه‌ای کشور در این زمینه گفت: مقام معظم رهبری که از ابتدای وقوع بحران سیل دغدغه کمک رسانی و امداد به مردم سیل زده را داشته‌اند، تاکید کرده‌اند که اولویت دولت در وهله نخست باید استفاده حداکثری از تمامی ظرفیت‌های قانونی، مالی و بودجه‌ای کشور برای جبران خسارات سیل باشد و در صورت ضرورت با برداشت از صندوق توسعه ملی نیز موافقت کرده‌اند.

جهانگیری تاکید کرد: همه دستگاه‌ها و نهادهایی که در امر کمک رسانی و امداد پای کار بوده‌اند، باید همچنان با حضور مستمر و تلاش بی‌وقفه و همه‌جانبه، تمام همت و عزم خود را برای یاری رساندن به مردم و جبران خسارات و بازسازی مناطق سیل زده به کار گیرند.

معاون اول رییس جمهوری با قدردانی از حضور شبانه‌روزی مردم، دستگاه‌ها و نهادهای عمومی و نیروهای مسلح برای مقابله با بحران سیل تصریح کرد: اگر سیل پیامدهای تلخی به همراه داشت اما در کنار این تلخی‌ها و سختی‌ها، همدلی، انسجام و وحدت مردم و دستگاه‌ها را به نمایش گذاشت و پیام خوبی از اتحاد ملت ایران در برابر مشکلات به دنیا مخابره کرد.

جهانگیری با اشاره به انتصاب وزیر کشور به عنوان فرماندهی واحد ستاد مدیریت بحران سیل از سوی رییس جمهوری گفت: همه دستگاه‌های کشور موظفند با برآورد دقیق خسارات ناشی از سیل، برنامه‌های شفاف و زمان‌بندی شده خود را در زمینه نحوه جبران خسارات و نیز اصلاح و بازسازی واحدهای مسکونی، زیرساخت‌ها و احیای بخش‌های مختلف اقتصادی به ویژه بخش کشاورزی در مناطق سیل‌زده که به تایید ستاد مدیریت بحران سیل رسیده باشد، تا سه‌شنبه همین هفته نهایی و ارایه کنند.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه بیشترین خسارات به بخش کشاورزی وارد شده است، وزارت جهاد کشاورزی هر چه سریعتر ضمن برآورد دقیق خسارات سیل به این بخش، برنامه مدون و زمان‌بندی شده‌ای برای جبران خسارات کشاورزان مناطق سیل زده تدوین و به ستاد مدیریت بحران سیل ارایه کند.

معاون اول رییس جمهوری با اشاره به تجربه موفق بنیاد مسکن انقلاب اسلامی در بازسازی واحدهای مسکونی مناطق زلزله زده و سیل زده کشور، تصریح کرد: بنیاد مسکن انقلاب اسلامی هم با توجه به خسارات زیادی که به واحدهای مسکونی برخی از شهرها و روستاها در مناطق سیل‌زده وارد شده است، در اسرع وقت برنامه زمان‌بندی شده خود را برای نحوه بازسازی واحدهای مسکونی مردم در مناطق سیل‌زده به ستاد مدیریت بحران سیل به ریاست وزیر کشور ارایه کند.

در این جلسه که وزرای نیرو، جهاد کشاورزی و راه و شهرسازی، رییس سازمان مدیریت بحران و رییس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و نیز معاونین و مدیران دستگاه‌های مختلف حضور داشتند، تصمیم گرفته شد سازمان برنامه و بودجه، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی با محوریت سازمان برنامه و بودجه ضمن شناسایی تمامی ظرفیت‌های قانونی، مالی و بودجه‌ای کشور، راهکارهای لازم برای تامین مالی جبران خسارات و بازسازی مناطق سیل زده را تا سه شنبه همین هفته ارایه کنند. همچنین همه دستگاه‌های اجرایی موظف شدند ضمن تدوین و ارایه برنامه زمانبندی برای جبران خسارات و بازسازی مناطق آسیب دیده از سیل، گزارش برآورد دقیق و شفاف از میزان خسارات وارده به مناطق سیل زده را که به تایید ستاد مدیریت بحران سیل رسیده باشد، حداکثر تا روز سه‌شنبه همین هفته تهیه و ارایه کنند.

رییس اتاق مشترک ایران و روسیه مطرح کرد

شرکای اقتصادی ایران در دوره تحریم‌ها چه کشورهایی هستند

اقتصاد ایران در شرایط تحریم‌های جدید امریکا بر علیه ایران در حالی در جست‌وجوی شرکای تازه است که رییس اتاق مشترک ایران و روسیه معتقد است: حجم کنونی تجارت ایران و روسیه حدود ۲ میلیارد دلار در سال است که با فراهم شدن زیرساخت‌های لازم تا ۱۰ میلیارد دلار نیز قابل ارتقا است.

هادی تیزهوش تابان دیروز در گفت‌وگو با خبرنگاران افزود: با توجه به تحریم‌های ظالمانه غرب و شرایط ویژه‌ای که روس‌ها در واردات مواد غذایی و صنایع سبک به کشورشان اعمال کرده‌اند، باید رویکرد جدیدی در توسعه صادرات به این کشور اتخاذ کنیم.

وی تاکید کرد: مهم‌ترین پیش‌شرط توفیق در این بازار بزرگ، شناخت کامل بازار روسیه است که قوانین سختی برای واردات دارد.

تیزهوش تابان به موافقت اتحادیه اوراسیا برای ورود ایران به آن اشاره کرد و گفت: این مهم که در مجلس شورای اسلامی نیز مطرح شده، در صورت موافقت می‌تواند تسهیل کننده حضور تجار و بازرگانان ایرانی در بازار اوراسیا باشد و فعالان اقتصادی ایرانی با دشواری‌های کمتری مواجه خواهند بود.

وی خاطرنشان کرد: در اتاق مشترک ایران و روسیه، شرایط حضور در بازار اتحادیه اوراسیا متشکل از کشورهای روسیه، بلاروس، قزاقستان، قرقیزستان و ارمنستان را به صورت کتاب منتشر کرده و اقدام‌هایی که باید برای تسهیل امور تجاری از سوی گمرک، اتاق‌های بازرگانی و غیره انجام شود را یادآور شده‌ایم.

رییس اتاق مشترک ایران و روسیه تاکید کرد: اتحادیه اوراسیا، فرصت مغتنمی است که باید به ویژه در بخش‌های کشاورزی و صنایع سبک به خوبی از آن استفاده کنیم. تیزهوش تابان خاطرنشان کرد: اتصال راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران به جمهوری آذربایجان در ماه‌های گذشته، فرصت خوبی برای توسعه مراودات تجاری بین ایران و کشورهای یاد شده فراهم کرده است.

وی بیان داشت: در این پیوند، از برنامه‌ریزی کوتاه‌مدت برای مقابله با تحریم‌ها و صدور هر روز یک بخشنامه، باید به سمت برنامه‌ریزی بلندمدت حرکت کنیم و با ایجاد تسهیلات در قوانین و مقررات، به تامین مواد اولیه مورد نیاز برای رونق تولید بپردازیم.

تحقق رونق تولید با استفاده از فرصت‌های صادراتی

از سوی دیگر «حسن مرتجی» فعال اقتصادی در پاسخ به دلایل توجه ایران بر توسعه مناسبات اقتصادی با روسیه افزود: روسیه هشتمین اقتصاد بزرگ جهان و سرزمینی پهناور در قامت یک قاره است که به همین دلیل برقراری روابط تجاری با همه نقاط این کشور از نظر هزینه‌های تمام شده کالا، دارای صرفه اقتصادی نبوده و امکان‌پذیر نیست.

به گزارش ایرنا به گفته وی، مناطق جنوب و جنوب غربی روسیه با ۱۴ استان و با حدود سه برابر وسعت ایران، به دلیل نزدیکی جغرافیایی و مشترکات فرهنگی با کشورمان، همواره یکی از اهداف صادراتی کالا و خدمات جمهوری اسلامی ایران به شمار می‌رفته و می‌رود.

مرتجی خاطرنشان کرد: نظر به فرصت‌ها و امیدهایی که در حوزه توسعه تجارت خارجی با کشورهای منطقه سی.ای.اس (CIS) به ویژه روسیه به وجود آمده و با توجه به نقش تاثیر گذار، جایگاه سازنده و توانمندی‌های صادراتی ایران در گروه‌های مختلف کالایی و خدماتی، جهش در روابط اقتصادی بین ایران و روسیه در آینده نزدیک دور از دسترس نخواهد بود.

وی ادامه داد: عزم جدی مسوولان بلندپایه ۲ کشور بر گسترش روابط دوجانبه و تبادل هیات‌های تجاری، فرصت مضاعفی برای رفع موانع تجاری و رونق داد و ستد است و در این میان برگزاری نمایشگاه‌های تجاری می‌تواند نقش بسیار موثری در تسهیل ارتباط بین تجار ۲ کشور و آماده‌سازی بازارهای متقابل برای همکاری با یکدیگر باشد. این فعال اقتصادی به پیام نوروزی رهبر معظم انقلاب، همچنین سخنان نوروزی رییس جمهوری و وزیر صنعت، معدن و تجارت اشاره کرد که بازار همسایگان را بهترین بازارها برای کشورمان خواندند و در عین حال یادآور شد: مقام‌های روسی نیز بر تامین کالاهای مورد نیاز استان‌های جنوب و جنوب غرب این کشور از ایران تاکید دارند.

وی اعطای بخشودگی ۲۵ درصدی به هزینه‌های سود و حقوق گمرکی و مالیات ورود کالا و خدمات ایرانی به روسیه را یادآور شد و گفت: این بخشودگی به کالاها و خدماتی که دارای مدارک حمل و گواهی مبدا (فرم A) باشند تعلق می‌گیرد.

مرتجی یادآور شد: ارزان‌ترین مسیر ارسال کالا به جنوب غربی روسیه و مناطق حاشیه رود «ولگا» با ۱۰ استان و جمعیت بیش از ۱۵ میلیون نفر، مسیر دریایی بندر انزلی-بندر آستراخان است و علاوه بر آن از هزینه‌های مناسب بارانداز و دپوی کالا، همچنین تسهیلات اقامتی مناسب نسبت به سایر شهرهای روسیه برخوردار است.

وی اضافه کرد: وجود مرکز تجاری ایران (وابسته به اتاق ایران) در آستراخان و همچنین کنسولگری ایران در این بندر و هزینه‌های پایین‌تر این شهر در مقایسه با پایتخت روسیه، بر جذابیت‌های این بازار برای تجار ایرانی افزوده است.

چهره‌های استانی

اعلام آمادگی سفیر بنگلادش برای گسترش روابط اقتصادی

زنجان | سفیر بنگلادش در ایران گفت: ایران یکی از اقتصادهای بزرگ دنیاست و بنگلادش آماده گسترش روابط به ویژه در زمینه اقتصادی است. به گزارش ایسنا مجیب‌الرحمان بویان در دیدار با اعضای اتاق بازرگانی زنجان با اشاره به ظرفیت‌های بالای زنجان در بخش‌های مختلف و تاریخ و سنت‌های استان و اشتراکات فرهنگی و تاریخی بین دو کشور، اظهار کرد: آماده انجام اقدامات موثر برای کار با استان زنجان هستیم. وی با بیان اینکه اقتصاد کشور بنگلادش هر ساله رشدی ۸ درصدی را تجربه کرده است، تصریح کرد: کشور بنگلادش به انرژی، مواد اولیه و موارد زیاد دیگری نیاز دارد، ایران یکی از اقتصادهای بزرگ است که برای پیشرفت باید با اقتصادهای بزرگ کار کرد. سفیر بنگلادش در ایران با اشاره به اینکه این کشور نیاز به سرمایه‌گذاری اقتصادی داشته اما در عین حال به سرمایه‌گذاری در دیگر کشورها نیز فکر می‌کند، گفت: بیکاری و تورم در کشور ما از نرخ پایینی برخوردار بوده و پایه‌های اقتصاد بنگلادش مستحکم است.

مجیب‌الرحمان بویان با بیان اینکه میزان همکاری‌های بین دو کشور باید افزایش یابد، تصریح کرد: به دنبال فراهم کردن زمینه حضور فعالان اقتصادی بنگلادشی در ایران هستیم. وی با تاکید بر اینکه تجار بنگلادش تنها با ۱۱ سی مبادلات مالی خود را انجام می‌دهند، ابراز کرد: به همین دلیل تحریم‌ها مانع ادامه همکاری شد اما فعالان اقتصادی دو طرف برای کار با یکدیگر نیاز مند شناخت خوب از همدیگر هستند.

آمادگی شهرداری اصفهان برای افزایش کمک‌ها

اصفهان | شهردار اصفهان گفت: ما به همراه نیروهای شهرداری آمده‌ایم با حمایت‌هایمان تا انتها خدمت را تمام کنیم. تا پایان کنار مردم اهواز هستیم و در صورت نیاز کمک‌ها را افزایش می‌دهیم. امروز هم در محلات اهواز حضور پیدا کرده و منطقه را بازدید و بررسی می‌کنیم که اگر نیاز به کمک‌های مازاد بود، این کار را اجرایی کنیم. به گزارش «تعادل» به نقل از اداره ارتباطات رسانه‌ای شهرداری اصفهان، قدرت‌الله نوروزی که شب گذشته به همراه معاون مالی -اقتصادی خود برای دومین بار به شهر اهواز سفر کرده است، بعد از بازدید از مناطق سیل زده این شهر با اشاره به اینکه چند روز پیش که نیروهای شهرداری اصفهان برای امدادرسانی به اهواز آمدند، ساماندهی و ایجاد خاکریز در منطقه ۳ و ۵ اهواز به عهده اصفهان گذاشته شد، اظهار کرد: نیروهای اصفهان به خوبی عمل کرده‌اند و بر همین اساس منطقه «عین دو» اهواز هم به عهده اصفهان گذاشته شد. وی ادامه داد: تجهیزات شهرداری اصفهان در اهواز برای امدادرسانی کمک می‌کنند و قطعا شهرداری اصفهان با مجموعه نیروهای امدادی دیگر بخش‌های استان که به اهواز آمده‌اند تا روزی که نیاز باشد می‌مانند و البته این اقدامات با هماهنگی کامل با مسوولان استان انجام می‌شود.

وی افزود: بارش‌های آینده در شهر اهواز تهدید آمیز نیست اما اگر نیاز باشد خدمات خود را افزایش می‌دهیم.

مشکلات مرزی ایران و ترکیه با تعامل قابل رفع است

آذربایجان غربی | سفیر ترکیه در ایران گفت: برخی مشکلات موجود در مرزهای ۲ کشور در سایه تعامل سیاستمداران و بخش خصوصی قابل رفع است.

دریا اورس دیروز در دیدار با فعالان اقتصادی آذربایجان غربی افزود: ایران و ترکیه ۲ کشور دوست و برادر هستند که اشتراکات فرهنگی و اقتصادی دیرینه دارند و در سایه آنها می‌توان زمینه توسعه مراودات اقتصادی را فراهم کرد. وی با بیان اینکه مشکلات طرح شده در این جلسه به طور کامل در اختیار مدیران ارشد کشور ترکیه قرار می‌گیرد، اضافه کرد: طی چهار سال آینده بهبود شرایط و رفع دغدغه‌های موجود را شاهد خواهیم بود. معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منابع استاندار آذربایجان غربی نیز در این جلسه با بیان اینکه برخی کشورهای منطقه در صدد تغییر مسیر ترانزیت از ایران و ترکیه به مسیرهای دیگر شمال و جنوب هستند، گفت: باید با تامین زیرساخت‌ها زمینه رونق ترانزیت در مسیر قدیمی جاده ابریشم به ویژه در ایران و ترکیه را فراهم کنیم. رضا حسینی تاکید کرد: حل مشکلات مرزی، بهبود وضعیت انتقال پول به کشور، کاهش هزینه‌های صادراتی و افزایش ارتباطات بین‌المللی از جمله مواردی است که می‌تواند در توسعه روابط بین ۲ کشور اثر گذار باشد.

وی اظهار داشت: توسعه حمل و نقل با ترکیه، توسعه بازارچه‌ها و اعزام هیات‌های تجاری به استان‌های شرقی ترکیه سه ماموریت کلیدی آذربایجان غربی برای ارتقای روابط با ترکیه است.

برخی نقاط تهران در بارش‌ها دچار «فروریزش» شد

تهران | مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای تهران گفت: طی چند وقت اخیر به دلیل بارندگی‌ها شاهد اتفاقات نقطه‌ای در برخی از مناطق استان تهران بودیم که اسم آنها را نمی‌توان «فرونشست» گذاشت بلکه آنها به عنوان فروریزش مطرح می‌شوند.

سید حسن رضوی دیروز در گفت‌وگو با ایرنا به تاثیر بارندگی‌های اخیر بر فروریزش زمین اشاره و بیان کرد: فروریزش بیشتر در مسیر قنات‌های قدیمی یا در سازه‌های مختلف مانند ایستگاه مترو رخ می‌دهد که به دلیل ورود جریان سطحی ناشی از بارندگی‌ها ایجاد می‌شود.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای تهران گفت: فرونشستی که سال گذشته مورد بحث قرار گرفته بود بسیار وسیع و به صورت پهنه‌ای از تهران است که حکایت از خالی شدن سفره‌های زیرزمینی دارد.

وی خاطرنشان کرد: در صورتی که بتوان سفره‌ها را تغذیه و شرایط برداشت کمتری از سفره‌ها را داشته باشیم قادر به کنترل میزان فرونشست‌ها در سطح استان تهران نیز خواهیم بود.

رضوی با بیان اینکه فرونشست در اکثر نقاط دنیا اتفاق می‌افتد اما مقدار آن نسبت به یکدیگر متفاوت است، گفت: اکنون ابعاد و ارقام این اتفاق در استان تهران در دو نقطه شهرستان‌های ورامین و شهریار در حال معنادار شدن است و از نظر کمی بسیار فراتر از آن چیزی است که باید باشد.

احتمال افزایش بیماری‌های پوستی و مخاطی در سیل‌زدگان

اصفهان | دبیر شورای عالی نظام پزشکی کشور گفت: احتمال ابتلا به بیماری‌های پوستی و مخاطی در مواقع وقوع سیل زیاد است با رعایت اصول پیشگیری قابل کنترل هستند. به گزارش مهر محسن مصلحی دبیر شورای عالی نظام پزشکی کشور گفت: با توجه به حجم بحرانی که در مناطق سیل زده وجود دارد، عمده بیماری‌ها ناشی از عدم امکان تأمین آب شرب، آب مصرفی سالم و نیز دفع بهداشتی فاضلاب و زباله است. وی با اشاره به اینکه در درجه اول بیماری‌هایی که در مناطق سیل زده شیوع بیشتری پیدا می‌کنند، بیماری‌های دستگاه گوارش هستند که ناشی از همین مشکلات می‌شود، ادامه داد: در این مواقع بیماری‌های عفونی دستگاه گوارش شیوع بسیار بیشتری نسبت به سایر بیماری‌ها دارند که از جمله مهم‌ترین آنها بیماری‌های میکروبی دستگاه گوارش مانند شیگلوز (اسهال خونی) است. مصلحی افزود: در مراتب بعد آمیبیاز (نوعی بیماری گوارشی ناشی از باکتری به نام آمیب) و پس از آن بیماری‌های انگلی دستگاه گوارش مورد توجه است که هموطنان می‌بایست به محض مشاهده علائم گوارشی همچون اسهال و استفراغ ضمن مراجعه به مراکز درمانی نسبت به درمان به موقع اقدام کنند تا از انتشار وسیع آن جلوگیری شود. وی از ساکنین مناطق سیل‌زده خواست که در این ایام نسبت به رعایت بهداشت فردی و عمومی توجه بسیار بیشتری داشته باشند، چرا که به هر حال امکان وجود آلودگی در محیط بیش از مواقع عادی است.

ویژه

حضور گروه‌های جهادی شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند

جهت ترمیم رودخانه‌ها و آب‌روها و کمک به سیل‌زدگان

باتوجه به بارش‌های سیل آسای اخیر در سراسر کشور و به تبع آن در استان مرکزی در اقدامی هماهنگ کارگروه جهادی شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند به همراه ماشین آلات سنگین اداره حمل و نقل شامل انواع لودر، بیل مکانیکی، گریدر و جرثقیل با موافقت مدیرعامل محترم به مناطق روستایی اطراف اراک و شهرستان شازند در ایام نوروز سال ۹۸ اعزام شد و تا پایان و رفع مشکلات احتمالی در کنار مدیریت بحران استان و شهرستان قرار داشتند.

به گزارش روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام خمینی (ره) شازند، این گزارش می‌افزاید یک گروه هفت نفره از اداره تعمیرات «حمل و نقل» با یک دستگاه جرثقیل ۱۰۰ تن و یک دستگاه کفی و سایر تجهیزات حمل و نقل به استان لرستان جهت کمک و رفع مشکلات قطع مسیر خطوط لوله و نیز کمک رسانی به مناطق سیل زده و یک دستگاه جرثقیل ۲۰ تن و یک دستگاه بیل مکانیکی و دو دستگاه کفی جهت حمل و نقل ادوات سنگین به شهرستان شوش در استان خوزستان اعزام گردیدند.

برپایی پایگاه‌های جمع آوری کمک به سیل زدگان

شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه با برپایی ۵ پایگاه مبادرت به جمع‌آوری کمک‌های مردمی کرده است. به گزارش مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه با توجه به وقوع سیلاب در برخی از استان‌های کشور و خطرات ناشی از آن، کمک‌های شهروندان به هموطنان همچنان ادامه دارد در همین راستا شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه با برپایی پایگاه‌های جمع‌آوری کمک‌های مردمی به سیل زدگان در ایستگاه علی‌آباد در خط یک، ایستگاه صادقیه در خط ۲، ایستگاه میدان شهدا در خط ۴، ایستگاه میدان صنعت در خط ۷ و در دشت واقع در شهرک مسکونی شرکت بهره‌برداری متروی تهران اقدام کرده است. گفتنی است جانمایی این پایگاه‌ها با توجه به مستقر نبودن پایگاه‌های کمک‌رسانی دیگر ارگان‌های متولی انجام گرفته و خیرین محترم جهت اهدای کمک‌های نقدی و غیرنقدی خود به هموطنان آسیب‌دیده واستان‌های گرفتار در سیلاب می‌توانند از طریق این پایگاه‌ها اقدام به کمک‌رسانی کنند. لازم به توضیح است تعدادی از کارکنان شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه به صورت داوطلبانه برای یاری‌رسانی به هموطنان سیل زده به این مناطق رفته و با شست‌وشوی صلواتی فرش‌ها در حال کمک‌رسانی هستند.

اخبار شهرستان‌ها

مصرف سوخت نوروزی به ۲۰ میلیون لیتر رسید

چالوس | تورج امانی مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی غرب مازندران (منطقه چالوس) با اشاره به حضور مسافرین در ایام تعطیلات نوروزی در غرب استان مازندران اظهار داشت: مصرف سوخت بنزین در غرب استان مازندران به ۲۰ میلیون لیتر رسید. امانی ابراز داشت: مصرف سوخت بنزین در مدت مشابه با سال قبل ۴ درصد رشد داشته است. و در تعطیلات نوروزی امسال هیچ گونه کمبودی در تامین سوخت هم استانی‌ها و مسافران نوروزی نداشتیم و در راستای ارایه خدمات مطلوب به هم استانی‌ها و مسافران و گردشگران با تشکیل اکیپ‌های نظارتی بر نحوه سوخت رسانی و خدمات دهی جایگاه‌های سوخت به‌طور جدی نظارت انجام گرفت. تورج امانی در مورد مصرف CNG اشاره کرد: در سال جدید مقدار یک میلیون و ۷۶۸ هزار و ۵۲۹ کیلو گرم سی ان جی مصرف شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته به مقدار ۹/۷ درصد کاهش داشته است.

خسارت ۸ میلیارد تومانی سیل بر شبکه توزیع برق مازندران

ساری | مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق مازندران گفت: سیل اخیر بیش از ۸ میلیارد تومان به صورت مستقیم به شبکه‌های توزیع برق مازندران خسارت وارد کرد. قاسم شهابی اظهار کرد: بیشترین خسارت سیل اخیر در شهرهای سوادکوه، سوادکوه شمالی سیمرغ، شمال و جنوب ساری، جنوب بابل، امل گلوگاه، نکا، بهشهر و میاندورود بوده که با برنامه‌ریزی و مدیریت بحران توانستیم برقی پایدار را برای مشترکین برقرار کنیم. مدیرعامل شرکت توزیع برق مازندران با اشاره به اینکه هیچ مشترک بدون برقی در مازندران نداریم، تصریح کرد: کارکنان شرکت توزیع نیروی برق مازندران با تلاش شبانه روزی برای برق‌دار کردن و رفع مشکلات در شبکه تمام همت و غیرت خود را به کار بستند. وی در ادامه گفت: برای بازسازی، مقاوم‌سازی و پایداری شبکه‌های آسیب دیده نیاز به ۲۲ میلیارد تومان اعتبار است.

اخبار

ایران دارای کمترین زمان آموزش در دوره ابتدایی

عضو هیات علمی پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش با بیان اینکه بر اساس تحقیقات انجام شده ایران از جمله کشورهایی است که کمترین زمان آموزش در دوره ابتدایی را دارد گفت: کودکان ایرانی در یک سال تحصیلی به‌طور متوسط در دوره ابتدایی ۶۴۵ ساعت در مدرسه حضور دارند، در حالی که استاندارد یونسکو ۱۰۰۰ ساعت در ۲۰۰ روز آموزشی است.

مسعود کبیری، با اشاره به چالش‌های باسوادی دانش‌آموزان گفت: عدالت آموزشی و استانداردهای آموزشی از جمله ابعاد سواد یا کیفیت آموزش هستند. تا چند سال گذشته عدالت آموزشی به مفهوم خوب نوشتن و خواندن و رسیدن به میانگین دانش‌آموزانی بود که بتوانند خوب بخوانند و بنویسند، اما اکنون رسیدن تک‌تک دانش‌آموزان به این مفهوم مد نظر است. همان‌طور که در سال ۲۰۰۵ بحث «آموزش برای همه» مطرح بود اما اکنون بحث «آموزش باکیفیت» مطرح است. او افزود: ایده‌های بسیاری برای بچه‌ها داریم، ایمنی، امنیت و... بر اساس تحقیقات انجام شده ایران از جمله کشورهایی است که کمترین زمان آموزش در دوره ابتدایی را دارد، کودکان ایرانی در یک سال تحصیلی به‌طور متوسط در دوره ابتدایی ۶۴۵ ساعت در مدرسه حضور دارند. در حالی که استاندارد یونسکو ۱۰۰۰ ساعت در ۲۰۰ روز آموزشی است. او با بیان اینکه ما امسال که تعطیلی مدارس بر اثر آلودگی هوا در تهران نداشتیم بچه‌ها خوشبینانه ۱۶۵ روز به مدرسه می‌روند گفت: در حقیقت در هفت و نیم ماهی که بچه‌ها به مدرسه می‌روند انتظارات زیادی داریم. در سند تحول بچه‌ها باید ۹۲۵ ساعت آموزش ببینند اما بسیار کمتر از این مقدار است. کیفیت آموزش دستخوش تغییر است و از هر سه دانش‌آموزی که در دوره ابتدایی اختیار داریم یک نفر به حداقل استانداردهای ما نمی‌رسد یعنی خواندن و نوستن یا چهارعمل اصلی را به‌طور کامل بلد نیست.

بهداشت حلقه مفقوده اسکان اضطراری سیل‌زدگان

سیل‌زدگان روستایی خوزستان هنوز پاسخ روشنی در مورد زمان تخلیه آب و بازگشت به روستاها از سوی مسوولان دریافت نکرده‌اند. به گزارش ایلنا، استان خوزستان همچنان در وضعیت بحرانی به سر می‌برد و وضعیت مردمی که روستا و زمین‌های آنها زیر آب رفته، نامشخص است. بنابراین گزارش امکانات غذایی و بهداشتی در کمپ‌ها تامین شده، اما وسایل بهداشتی و تاسیساتی همچون کانکس‌های حمام و توالت و موتور برق با کمبود مواجه است.

اما مهم‌ترین دغدغه سیل‌زدگان وضعیت اسکان‌شان است، آن هم در حالی که دمای متوسط اهواز در حال حاضر بیش از ۲۰ درجه است و در روزهای آینده گرم‌تر نیز خواهد شد. این در حالی است که سیل‌زدگان هنوز پاسخ روشنی در خصوص زمان تخلیه آب و بازگشت به روستاها از سوی مسوولان دریافت نکرده‌اند، اما برخی کارشناسان در خوشبینانه‌ترین حالت ۲ ماه زمان را برای خروج آب از روستاها پیش‌بینی کرده‌اند.

افزایش یک میلیون نفری حاشیه‌نشینان در سال ۹۷

عضو کمیسیون اجتماعی مجلس گفت: در سال ۹۷ با توجه به گرانی‌ها یک میلیون نفر به جمعیت حاشیه‌نشینان کشور افزوده شد. علی کردحاشیه‌نشینی رامعضل بزرگ کلان‌شهرهای کشور دانست و گفت: سکونتگاه‌های غیررسمی از امکانات بهداشتی، آموزشی و رفاهی مناسب برخوردار نیستند و انواع آسیب‌های اجتماعی و فرهنگی مردم این مناطق را تهدید می‌کند. او با بیان اینکه مجلس با تصویب مصوبات مناسب در تلاش برای تامین امکانات در مناطق روستایی و عشایری برای جلوگیری از مهاجرت و حاشیه نشینی است، افزود: متاسفانه به دلیل عدم زیرساخت‌های مناسب در روستاها و شهرهای مرزی و محروم شاهد افزایش مهاجرت‌ها به کلان‌شهرها و روی آوردن آنها به حاشیه نشینی هستیم که در این رابطه نیاز است مجلس و دولت با تامین زیرساخت‌ها ماندگاری مردم در روستایی و مناطق محروم را افزایش دهد. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، به خانه ملت گفت: دولت و وزارت کشور باید مصوباتی را برای بهبود شرایط زندگی در روستاها و شهرهای محروم داشته باشد؛ اعتباراتی به حاشیه نشین استان سیستان و بلوچستان مانند زاهدان که بیشترین جمعیت حاشیه نشین را دارا است و خاش و چابهار تزریق شده که انتظار می‌رود این بودجه در زمینه ساخت وساز فضای آموزشی، مخابرات، بهداشتی و کارگاه‌های تولیدی هزینه شود. نماینده مردم خاش، میرجاوه، کورین و نصرت‌آباد در مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه اعتبار مناسبی در بودجه ۹۸ برای حل مشکلات حاشیه‌نشینی پیش‌بینی شده است، تصریح کرد: امیدواریم مسوولان به گونه‌ای عمل کنند که شاهد حل مشکلات حاشیه نشینی در سال‌های پیش رو باشیم. کرد با تاکید بر اینکه وزارت راه و شهرسازی و شهرداری‌ها باید به وظیفه خود در مقابل حاشیه نشینان به خوبی عمل کنند، گفت: حاشیه نشینی نتیجه بی‌توجهی به اقتصاد روستایی و روستاییان است و زمان آن رسیده که با توجه به اقتصاد روستایی از مهاجرت روستاییان به کلان‌شهرها جلوگیری کرد.

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی به وضعیت بازماندگی تحصیلی کودکان در ایران پرداخت

دولت، مقصر اصلی بازماندگی از تحصیل

تحصیل، ابتدایی‌ترین حق یک کودک برای داشتن رفاه اجتماعی است اما این حق ابتدایی با وجود تاکید قانونی، هنوز هم به دلایل مختلف زیر پا گذاشته می‌شود. فقر، محرومیت، ناآگاهی و دسترسی نداشتن به فرصت‌های برابر آموزشی از اصلی‌ترین عواملی است که میان کودکان در سن تحصیل و مدرسه فاصله می‌اندازد. تا چند سال پیش تصور بر این بود که از میان تمام عواملی که سبب می‌شود یک دانش‌آموز از تحصیل باز بماند، اصلی‌ترین عامل به ویژه در مناطق محروم خانواده، فرهنگ و ناآگاهی والدین است اما گزارش تازه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی حکایت از آن دارد که سهم عمده دوری دانش‌آموزان از مدرسه به دلیل دسترسی نداشتن به امکانات آموزش و فقر است. با این حال آموزش و پرورش در ایران به ویژه در سال‌های اخیر بیشتر از قبل به سمت خصوصی‌سازی پیش رفته تا جایی که بانک جهانی در آخرین گزارش خود، ایران را در خصوصی‌سازی مدارس متوسطه بین سال‌های ۱۹۹۸ تا ۲۰۱۷ رکورددار معرفی کرده است. نتیجه این وضعیت آن طور که کارشناسان آموزش می‌گویند، چیزی جز رشد آمار کودکان بازمانده از تحصیل نیست، آماری که البته دقیق نبوده و هر نهاد و سازمانی یک عدد متفاوتی را برای آن اعلام می‌کند.

بررسی یک گزارش

اگرچه عوامل مختلفی به عنوان موانع تحصیل دانش‌آموزان همواره از سوی کارشناسان مختلف مطرح بوده است اما در گزارش تازه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با موضوع بازماندگی از تحصیل و بی‌سوادی، درباره عوامل بروز این پدیده، آمده است: «با وجود وجود بیش از سی قانون در حوزه اجباری و رایگان کردن آموزش و سوادآموزی و اجرای برنامه‌های متعدد، همچنان با پدیده بی‌سوادی و بازماندگی از تحصیل مواجه هستیم. این قوانین و سیاست‌ها بیشتر بر مسوولیت خانواده‌ها در خصوص فرستادن کودکان به مدرسه تأکید دارند تا مسوولیت نظام آموزشی، این در حالی است که براساس گزارش‌ها، سهم ناچیزی از علل بازماندگی از تحصیل، موارد مربوط به والدین است و عدم دسترسی به امکانات آموزش و فقر سهم عمده‌ای دارد.»

در بخش دیگری از این گزارش به آمار بازماندگان از تحصیل اشاره شده است، آماری که تاکنون رقم دقیق آن از سوی وزارت آموزش و پرورش و سایر نهادهای مرتبط اعلام نشده است. در حالی که احمد میدری، معاون رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ایران در آخرین روزهای سال ۹۷ از شناسایی ۱۴۲ هزار کودک بازمانده از تحصیل خبر داد اما در گزارش مرکز پژوهش‌ها درباره این موضوع چنین آمده است: «آمار آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۶ حاکی از وجود ۷۴۷،۹۱۱ نفر بازمانده در همه مقاطع آموزشی است. این در حالی است که اطلاعات مربوط به تعداد کودکان معلول بازمانده از تحصیل و کودکان فاقد هویت) بی‌شناسنامه (تفکیک نشده و در اختیار نیست. مطابق سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ تعداد افراد ۶ تا ۱۹ سال‌های که به‌طور کلی خارج از مدرسه هستند، ۲،۳۸۶،۱۲۰ نفر است که با کسر تعداد تخمینی جمعیت واقع در سنین ۱۹-۱۸ سال، میزان بازماندگان از تحصیل به حدود ۱،۷۳۸،۷۵۱ نفر می‌رسد. همچنین با وجود سه برنامه راهبردی در راستای ریشه‌کنی بی‌سوادی جمعیت زیر ۵۰ سال، هم‌اکنون نزدیک به ۹ میلیون بی‌سواد در کشور وجود دارد.»

مرکز پژوهش‌های مجلس راه‌حل مساله بازماندگی از تحصیل را در قالب سه پیشنهاد به شرح زیر مطرح می‌کند: «مجلس شورای اسلامی به‌جای وضع قوانین در خصوص اخذ جریمه یا پیگرد قضایی اولیا و متخلف و مجرم دانستن آنها، بر تکلیف دولت به آموزش رایگان و دسترس‌پذیر کردن امکانات آموزشی برای همگان اصرار نظارت داشته باشد.

ساختارهای قانونی و تشکیلاتی حوزه سوادآموزی و چگونگی ادامه فعالیت سازمان نهضت سوادآموزی در راستای انسداد مبادی بی‌سوادی و تحت پوشش قرار دادن کودکان بازمانده از تحصیل مورد توجه بازنگری قرار گیرد.

وزارت آموزش و پرورش با همکاری وزارت کشور، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، مرکز آمار ایران، سازمان ثبت احوال کشور، شهرداری، سازمان‌های مردم‌نهاد و موسسات غیردولتی مکلف به شناسایی و جذب کودکان لازم‌التعلیم بازمانده از تحصیل و ثبت اطلاعات اسمی، مشخصات و نشانی افراد بی‌سواد کشور است.»

پیشنهادی که نمایندگان آن را قبول ندارند

اگرچه در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، به نظارت نمایندگان مجلس بر عملکرد دولت در راستای آموزش و پرورش رایگان تاکید شده است اما نمایندگان مجلس شورای اسلامی، معتقدند این پیشنهاد موضوع تازه‌ای نیست. محمد قمی، عضو کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی درباره این موضوع به «تعادل» گفت: طبق اصل ۳۰ قانون اساسی، آموزش و پرورش باید رایگان باشد که اتفاقا تاکید بر تعلیم و تربیت نقطه قوت قانون ماست اما در سال‌های اخیر بعد از راه افتادن مدارس غیرانتفاعی، به بهانه‌های مختلف این موضوع خدشه‌دار شد که مجلس هم با آن مخالف است. نمایندگان مجلس و اعضای کمیسیون آموزش با هر گونه پولی‌سازی آموزش به بهانه کمبود بودجه و ناتوانی در تامین منابع مالی مخالف هستند.

او افزود: ما کاملا به تبعات آموزش و پرورش خصوصی واقف هستیم. پولی شدن آموزش و پرورش سبب می‌شود، بازماندگی از تحصیل به دلیل مسائل اقتصادی بیشتر شود و جامعه به سمت ارزش‌گذاری افراد بر اساس توانایی مالی حرکت کند که این اصلا با انقلاب و ارزش‌های آن در تضاد است.

قمی درباره نظارت مجلس بر آموزش و پرورش بیان کرد: کمیسیون آموزش به مدارس غیرانتفاعی نظارت دارد. تاکنون هیچ قانونی برای پولی شدن آموزش در این دوره از مجلس تصویب نشده و اگر هم تصویب شد، شورای نگهبان قطعا با آن مخالفت می‌کند.

انگشت اتهام کارشناسان به سمت مجلس

اظهارات قمی در حالی است که کارشناسان آموزش درباره این موضوع نظر دیگری دارند. مریم کریمی، کارشناس آموزش درباره این موضوع بیان کرد: به نظر من اولین انگشت اتهام را باید به سمت نمایندگان مجلس گرفت که بدون توجه به اصل سی‌ام قانون اساسی، هر سال بودجه‌ای را برای آموزش و پرورش تصویب می‌کنند که در بهترین حالت فقط کفاف حقوق معلمین یا هزینه‌های جاری آموزش و پرورش را می‌دهد. بنابراین وقتی آموزش و پرورش بودجه کافی برای گسترش امکانات آموزشی در سراسر کشور ندارد، دو گزینه بیشتر برایش باقی نمی‌ماند، یا باید از امکانات مالی بخش خصوصی استفاده کند که نتیجه این موضوع همان پولی شدن آموزش است که در طولانی مدت به جای آنکه سبب گسترش تحصیل شود، خود به عامل بازدارنده آن تبدیل می‌شود یا باید بپذیرد که نمی‌توان در همه نقاط کشور امکانات آموزشی داشته باشیم که در این صورت هم باز دانش‌آموزان هستند که قربانی می‌شوند که به دلیل نداشتن امکانات آموزشی از تحصیل محروم می‌مانند

او افزود: مشکلات اقتصادی و معیشتی تاثیر بسیار شدیدی در خلق این وضعیت دارند. چرا که با توجه به وضعیت وخیم اقتصادی، اولین چیزی که از سبد کالای خانواده‌های کم‌درآمد حذف می‌شود کالای فرهنگی است بنابراین وقتی امکانات اموزشی پولی است یا امکانات دولتی آنقدر کم است که برای تحصیل باید هزینه حمل و نقل تا رسیدن به مدرسه را بپردازند، در بسیاری از مناطق محروم و در بسیاری از خانواده‌های کم‌درآمد، امکان تحصیل فرزندانشان به‌شدت کم یا حتی غیر ممکن می‌شود بنابراین با این روند فعلی اقتصاد، ما شاهد افزایش بازماندگان از تحصیل خواهیم بود.

این کارشناس آموزش بیان کرد: به صورت میانگین در دنیاامروزه، حدود ۸۷ درصد هزینه‌های آموزش عمومی را دولت‌ها تامین می‌کنند، در اروپا این مقدار ۹۰ درصد است و در برخی دیگر از کشورهای اروپایی این مقدار به ۹۹ درصد هم می‌رسد. و مابقی را سایر نهادهای خیریه و موقوفات می‌پردازند، اما در ایران در بهترین حالت هزینه‌های آموزش عمومی که دولت متقبل می‌شود، ۶۰ درصد است. بدون احتساب هزینه‌هایی که خانواده‌ها برای خرید کتب درسی و کلاس‌های کنکور می‌پردازند که از این نظر جزو کشورهای ضعیف به حساب می‌آییم. ۹۸ درصد بودجه‌ای که دولت به آموزش و پرورش می‌دهد، فقط صرف حقوق معلمان می‌شود یعنی ما اداره مدارس و اداره آموزش و پرورش را عملا از جیب مردم تامین مالی می‌کنیم. بنابراین ضرورت دارد مجلس چه در بحث اختصاص بودجه و در چه بحث خصوصی‌سازی آموزش و پرورش نظارت بیشتری داشته باشد. بر فرض مثال که یک خانواده که با تحصیل فرزندشان مخالف هستند، راضی به ادامه تحصیل شوند، وقتی زیرساخت مناسب وجود ندارد، عملا فرهنگ‌سازی در این زمینه خیلی راهگشا نیست.

چرا سیل آمد؟

درباره وقوع سیلاب در کشور دلایل متعددی مطرح می‌شود؛ دلایلی که برخی از آنها گاهی رنگ و بوی شایعه نیز به خود می‌گیرد.

مدیرکل اکوسیستم‌های تالابی سازمان حفاظت محیط زیست ضمن برشمردن علل وقوع سیل در نقاط مختلف کشور گفت: طی سالیان اخیر بد عمل کرده‌ایم و حالا مردم تاوان آن را می‌دهند.

مسعود باقرزاده کریمی درباره عواملی که باعث وقوع سیل در کشور شده است، گفت: یکی از ماهیت تالاب‌ها پذیرش سیلاب‌ها هستند. طبیعت به گونه‌ای طراحی شده است که سیلاب‌ها به تالاب‌ها وارد شوند. کوهستان مانند یک مخزن عمل می‌کند. وقتی آب از شیب کوهستان سرازیر می‌شود به اولین دشت که می‌رسد در آن دشت مستهلک می‌شود و بخش زیادی از آن وارد زمین شده و آب‌های زیرزمینی را سیراب می‌کند و بخش اضافی آن به صورت رودخانه وارد شیب بعدی کوهستان می‌شود. او با بیان اینکه آب‌های اضافی تالاب‌ها را ایجاد می‌کنند، ادامه داد: تالاب بیشه‌دالان در استان لرستان و تالاب شور در استان گلپایگان که در ارتفاع ۱۸۰۰ متری و در دشت‌های مرتفع قرار دارند، این تالاب‌ها آب جاری از کوهستان را جذب کرده و آب اضافی را از طریق رودخانه‌ها یا از طریق چشمه‌ها به شیب‌های بعدی در کوهستان منتقل می‌کنند. مدیرکل اکوسیستم‌های تالابی سازمان حفاظت محیط زیست کشور تصریح کرد: آب‌های جاری شده از کوهستان از ۴ هزار متر ارتفاع در دشت‌های مختلف مستهلک شده و به کارون در ارتفاع بسیار پایین می‌رسند. بنابراین در گذشته به دلیل اینکه چشمه‌ها سیراب بودند؛ رودهای کارون، دز و کرخه همیشه پرآب بوده و آب با کیفیت داشتند. باقرزاده کریمی با بیان اینکه طی سال‌های اخیر دشت‌ها زهکشی شده‌اند، به ایسنا گفت: آب اضافی دشت‌ها را به وسیله زهکش‌ها خالی کرده و در دشت‌ها کشاورزی ایجاد کردیم. یکی از بزرگ‌ترین مشکلاتی که امروز با آن مواجه هستیم این است که آب مخازن کوهستان را تخلیه کردیم و دیگر کوهستان توانایی نگهداری آب را در دشت‌هایش ندارد، در نتیجه هم چشمه‌ها خشک شده‌اند و هم سطح آب‌های زیرزمینی کاهش یافته است و هم اینکه در بارندگی‌های شدید از آنجا که دشت‌ها توانایی ذخیره آب را ندارند، همه آب‌ها به یک‌باره به رودخانه وارد شده و باعث طغیان رودخانه‌ها می‌شود.

او بیان کرد: در چنین مواقعی آبی که همراه با خاک است به جای آب زلال وارد رودخانه‌ها می‌شود و این گل‌آلودگی آب است که باعث ایجاد تخریب می‌شود. طی سالیان اخیر بد عمل کرده‌ایم و حالا مردم تاوان آن را می‌دهند. مدیرکل اکوسیستم‌های تالابی سازمان حفاظت محیط زیست کشور با اشاره به زهکشی تالاب‌ها در کشور گفت: ۱۷ دشت در کشور توسط وزارت جهاد کشاورزی زهکشی شده‌اند و توان دشت برای جذب آب از بین رفته است، در حالی که اگر دشت‌ها توان داشتند، می‌توانستند حجم بسیاری از آب را در کوهستان ذخیره کنند و اجازه ندهند همه شاخه‌ها با آب گل‌آلود وارد رودخانه اصلی شود و باید روی این مسائل بررسی‌های جدی صورت بگیرد، چرا که نمی‌توانیم با این اتفاقات منابع سرزمینی‌مان را مدیریت کنیم.

او در بخش دیگری از صحبت‌هایش با اشاره به پرآب شدن برخی تالاب‌ها به دلیل بارندگی‌های اخیر توضیح داد: سال‌هاست که آب طبیعی وارد تالاب گاوخونی نشده و آب‌های بازیافتی وارد این تالاب شده بود، اما در حال حاضر بیش از ۳۰ درصد این تالاب آب‌دار شده است. همچنین ۱۰۰ درصد تالاب کمجان و ۵۰ درصد تالاب بختگان شامل تالاب‌های کمجان، نی‌ریز و طشت را آب فراگرفته است. همچنین تراز دریاچه افزایش بسیار خوبی داشته است. تالاب مهارلو نیز بیش از ۷۰ درصد آبگیری شده است. مدیرکل اکو سیستم‌های تالابی سازمان حفاظت محیط زیست کشور با بیان اینکه وضعیت تالاب هورالعظیم نیز مطلوب گزارش شده است، تصریح کرد: با توجه به آبی که از افغانستان وارد شده است، وضعیت هامون نیز رو به بهبود است و تاکنون ۳۰ درصد آن نیز آبگیری شده است. در تالاب جازموریان نیز ۴۰ درصد آبگیری شده است در واقع شرایط تالاب‌های کویری و فلات مرکزی که در گذشته با کمبود آب مواجه بوده‌اند، در حال حاضر خوب است، اما باید از این فرصت استفاده کنیم و حقابه این تالاب‌ها را از طریق بازگشایی مجدد مسیل‌ها تامین کنیم. باقرزاده کریمی اظهار کرد: سیستم دشت‌ها به‌طور طبیعی به درستی عمل می‌کرده، اما با مسدود کردن مسیل‌ها و گرفتن حقابه تالاب‌ها باعث ایجاد مشکلات فراوانی شده‌ایم و همان‌طور که گفتم باید اجازه دهیم طبیعت به روال طبیعی خود باز گردد.

رییس هلال احمر: به دلیل تحریم حتی یک دلار کمک خارجی دریافت نکرده‌ایم

رییس جمعیت هلال احمر با بیان اینکه هلال احمر تا این لحظه به دلیل تحریم حتی یک دلار کمک خارجی برای سیل دریافت نکرده است، گفت: به دنبال بسته بودن حساب سوئیفت و حساب ارزی هلال احمر بر اثر تحریم‌ها، با وجود اعلام عددها و ارقام، مبلغی به حساب هلال احمر ایران واریز نشده است.

علی‌اصغر پیوندی با اشاره به عملکرد هلال‌احمر در سیل اخیر، با بیان اینکه سیل امسال بسیار ویرانگر بود، افزود: با این وجود کمک‌های غیر نقدی مثل پتو، چادر، ست بهداشتی و ... از کویت، ترکیه، آذربایجان، فرانسه، آلمان، ارمنستان، پاکستان و ... به ایران ارسال شده است.

او با بیان اینکه خوشبختانه سیل در گلستان و مازندران فروکش کرده است، اظهار کرد: استان‌های لرستان، ایلام و خوزستان همچنان درگیر سیل هستند و تاکنون ۲۲۷ هزار نفر اسکان اضطراری داده شده‌اند که بیش از ۱۰۰ هزار نفر آنها در خوزستان هستند. رییس جمعیت هلال‌احمر با بیان اینکه تاکنون بسته‌های غذایی ۷۲ ساعته و یک ماهه و ۴۷ هزار چادر توزیع شده است، تصریح کرد: تیم‌های درمان اضطراری نیز به مراکز سیل زده فرستاده شده و کمک‌های مردمی بسیار گسترده‌ای نیز داشتیم. تا به امروز ۱۰۰ میلیارد تومان به سیل‌زدگان کمک مردمی شده است.

وی ادامه داد: ابعاد حادثه بسیار گسترده است و همچنان نیاز به کمک‌های مردمی داریم. تاکنون نیز بیش از ۳۰ میلیارد تومان کمک مردمی در قالب اقلام خوراکی، بسته‌های بهداشتی، موکب و غیره شده است.

پیوندی با بیان اینکه درخواست استمداد از کشورهای خارجی برای ایجاد فضای همدلی بین جمعیت کشورهای مختلف کشور با ایران است، تصریح کرد: همان‌طور که ایران بارها به کشورهای دیگر کمک کرده است، به همین دلیل ایران نیز اعلام کرده تا در صورت وجود کمک‌های خارجی آنها را قبول خواهد کرد.

او با بیان اینکه تحریم‌های خارجی و بسته بودن حساب سوئیفت، ما را از کمک ایرانیان خارج از کشور محروم کرده است، اظهار کرد: در عین حال کشورهای دیگر نیز ابراز علاقه‌مندی برای کمک به ایران کردند البته تاکنون مبلغی به حساب ایران واریز نشده است.

رییس جمعیت هلال احمر از تصویب رقم ۵۰۰ هزار یورویی کمک صلیب سرخ جهانی به ایران خبر داد و گفت: همچنین با وجود تصویب پرداخت مبالغی از سوی اتحادیه اروپا تاکنون ایران مبلغی را دریافت نکرده است. از فدراسیون جهانی صلیب سرخ درخواست کردیم که تحریم‌ها نباید به مردم ایران آسیب برساند و فدراسیون جهانی و صلیب سرخ از هر طریقی که صلاح می‌دانند مسیر ارسال کمک‌ها به ایران را هموار کنند.

او با بیان اینکه در زلزله کرمانشاه ۶۳ میلیارد تومان کمک نقدی از سوی مردم جمع‌آوری شد، اظهار کرد: بعد از پایان عملیات امدادی مذکور بهره پول را نیز به این مبلغ اضافه و براساس پروتکل‌های مشخص و سیستم‌های نظارتی بین مردم زلزله‌زده کرمانشاه توزیع کردیم. به این ترتیب در این بخش نیز عملکرد شفافی داشتیم.

پیوندی با بیان اینکه براساس گزارشات پزشکی قانونی به دنبال سیل اخیر حدود ۷۰ نفر فوت کردند، تصریح کرد: سازمان هلال احمر به خانواده هر کدام از این افراد ۱۰ میلیون تومان برای جبران خسارات اولیه پرداخت می‌کند تا بعد از این مرحله با کمک وزارت مسکن و سایر نهادهای متولی، سایر خسارات این خانواده‌ها جبران شود. وی با بیان اینکه قرار است در صنوف مختلف افرادی برای نظارت بر نحوه هزینه کرد کمک‌های مردمی انتخاب شوند، اظهار کرد: این روش‌ها با وجود اعتماد زیاد مردم به هلال احمر باعث می‌شود سطح اعتماد آنها افزایش یابد.

پیوندی در ادامه با بیان اینکه از دست دادن حتی یک انسان دردآور و رنج‌آور است، تأکید کرد: با این وجود با توجه به گستردگی سیل از دست دادن ۷۰ نفر تلفات خیلی بالایی نیست و فدراسیون جهانی صلیب سرخ و گزارشگران نیز اذعان داشتند که این تعداد تلفات حاکی از عملکرد خوب تیم‌های امدادی است. تخلیه منازل و سرعت بالای امدادرسانی در گام اول باعث شد تا تعداد تلفات بالا نباشد. همچنین از بین این ۷۰ نفر حدود ۲۰ نفر در حادثه ناگهانی سیل شیراز جانشان را از دست دادند که در صورتی که این اتفاق نمی‌افتاد این رقم نیز کاهش پیدا می‌کند.

ضرورت تصویب لایحه حمایت از محیط‌بانان

معاون توسعه مدیریت، حقوقی و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به اینکه تعدادی از محیط‌بانان به اعدام محکوم شده‌اند، بر ضرورت تصویب لایحه حمایت از محیط‌بانان تاکید کرد. اصغر دانشیان با اشاره به اینکه تاکنون ۱۳۸ محیط‌بان برای حفاظت از آب و خاک و محیط زیست ایران به شهادت رسیده‌اند و ده‌ها نفر جانباز شده‌اند، در مورد لایحه حمایت از محیط‌بانان گفت: چندین ماه است که لایحه حمایت از محیط‌بانان در مجلس منتظر بررسی است. او با بیان اینکه در حال حاضر چندین محیط‌بان محکوم به قصاص و اعدام شده‌اند، اظهار کرد: سازمان‌های مردم‌نهاد و فعالان محیط زیست به دنبال آن هستند که این محیط‌بانان از اعدام نجات پیدا کنند. معاون پارلمانی سازمان حفاظت محیط زیست در ادامه گفت: اگر لایحه حمایت از محیط‌بانان به تصویب برسد، حداقل محیط‌بانان اجازه پیدا می‌کنند که از حریم و حوزه و هویت خود دفاع کنند و در صورت تیراندازی به عنوان ضارب قصاص نشوند. وی با بیان اینکه علی لاریجانی -رییس مجلس- قول داده است که لایحه حمایت از محیط‌بانان، خارج از نوبت و با اولویت بررسی شود، اظهار کرد: در حال حاضر این لایحه در ردیف ۲۲ بررسی‌های مجلس است و قرار بود قبل از پایان سال ۹۷ پیگیری شود. معاون توسعه مدیریت، حقوقی و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست همچنین اظهار کرد: هدف از برگزاری نمایشگاه محیط زیست انتقال فرهنگ محیط زیست برای جامعه است و اگر بتوانیم این اهداف را به خوبی تبیین کنیم، آحاد ملت ایران خود طرفدار محیط زیست می‌شوند.

دپوی دارویی کشور تا ۶ ماه آینده

رییس سازمان غذا و دارو گفت: تمامی شرکت‌های تولید و توزیع کننده برای تأمین اقلام دارویی و بهداشتی مناطق سیل‌زده آماده‌باش هستند. مهدی پیرصالحی با اشاره به اینکه تمامی شرکت‌های تولید و توزیع دارو، تجهیزات، مواد غذایی و آرایشی بهداشتی در کمک‌رسانی و تأمین اقلام موردنیاز استان‌های سیل‌زده همکاری مطلوبی داشتند، گفت: خوشبختانه تمامی ارگان‌ها و نهادها از جمله هلال احمر، بسیج، سپاه، ارتش و... تلاش کردند تا مشکلات مناطق سیل‌زده را به حداقل برسانند. معاون وزیر بهداشت با اشاره به اینکه برخی از اقدامات در حوزه سازمان غذا و دارو و حتی وزارت بهداشت نیست، اما اگر به آنها رسیدگی نشود، تبعاتی دارد که متوجه وزارت بهداشت می‌شود، گفت: یکی از این موارد تأمین شیشه شیر است؛ چنانچه با فراهم شدن شیر خشک مورد نیاز، اما در کنار آن نیاز به شیشه شیر نیز وجود داشت، با وجود اینکه تأمین آن در حوزه مسوولیت وزارت بهداشت نیست، اما معاونت بهداشتی برای تأمین آن اقدام کرد و سازمان غذا و دارو نیز ۱۵۰۰ عدد شیشه شیر و ۵۰ هزار سر شیشه را تأمین کرد. او با اشاره به آماده‌باش تمامی شرکت‌های تولید و توزیع دارو، تجهیزات پزشکی، لوازم آرایشی و بهداشتی، محصولات سلولزی، عنوان کرد: تمامی شرکت‌ها را به خط کرده‌ایم و بخش خصوصی و دولتی اقلام موردنیاز داروخانه‌ها را تأمین می‌کنند تا خدمات بهتری در این مناطق ارایه شود.

رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای شهر تهران عنوان کرد

تشدید تنگنای مالی در شهرداری تهران

گروه راه و شهرسازی |
محمد سالاری، رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای شهر تهران گفت: شهرداری به لحاظ منابع درآمدی در بدترین وضعیت خود در تاریخ شهرداری قرار دارد.
به گزارش تعادل، پیش از این نیز بارها مسوولان وحتی اعضای شورای شهر درباره ورشکسته بودن شهرداری هشدار داده بودند و حالا با گذشت یک سال و نیم از فعالیت شورای شهر، رییس کمیسیون معماری شهرسازی عنوان می‌کند شهرداری در بدترین وضعیت خود در تاریخ شهرداری قرار دارد. سوال اینجاست که آیا شهرداری و شورای شهر طی یک سال و نیم گذشته می‌توانسته‌اند شهرداری را از بن بست خارج کنند؟
سعید سادات نیا، کارشناس شهری در گفت و با «تعادل» در پاسخ به این سوال، با اشاره به سند تغییر و تحولی که محمدعلی نجفی اولین شهردار شورای پنجم در ۲۶ دی ۹۶ در صحن شورا خواند، گفت: این گزارش ۵۰۰ صفحه‌ای به روشنی نشان‌دهنده وضعیت نامناسب شهرداری است. میزان فساد و قراردادهای صوری آن قدر زیاد است که واقعا جای حرف باقی نمی‌ماند و مشخص است که شهرداری نمی‌تواند از پس ۵۶ هزار میلیارد تومان بدهی، تامین حقوق ۶۸ هزار نفر نیرو که فقط ۲۵ هزار نفر کارت ورود می‌زدند، خانه‌ها و املاک شهرداری که به دوستان و آشنایان واگذار شده یا به ثمن بخس فروخته شده و تعهداتی که برای شهرداری ایجاد شده، برآید. هزاران مشکل دیگر باعث شده تا فقط معجزه بتواند شهرداری را از این وضعیت نجات دهد. در طول این ۱۲ سال با اخذ وام و واگذاری املاک ۱۲۱ هزار میلیارد تومان درآمد کسب کردند اما می‌بینیم که هیچ آورده‌ای برای شهر نداشته است. البته این بدان معنا نیست که وضعیت شهرداری درست شدنی نیست اما قطعا به زمان طولانی نیاز دارد. سادات نیا در این باره گفت: همان‌طور که بارها عنوان کرده‌ام یکی از مهم‌ترین راه‌های برون رفت شهرداری از این وضعیت، کاهش تمرکز تامین بودجه از محل فروش تراکم است. از سوی دیگر باید روش‌هایی اتخاذ شود تا درآمدهای پایدار در جهت منافع عمومی شهر ایجاد شود. شهری مانند تهران نیازمند ارایه خدماتی به شهروندان است که این خدمات نیاز به هزینه دارد. متاسفانه در دوره مدیریت قبلی روش‌های مناسب تامین درآمدی وجود نداشت و تمام تمرکز شهرداری مبتنی بر تراکم‌فروشی و فروشی شهر بوده و همه چیز بر اساس رانت اداره می‌شده است. وی ادامه داد: تغییر روش از سمت رانت و فساد و تخلف به روش‌های پایدار و سالم و سیستماتیک تامین هزینه‌ها نیاز به زمان دارد. به این منظور باید از نیروهای متخصص استفاده کرد. برنامه‌ریزی، هدف و فکر داشت تا به نتیجه برسد. باید دید آیا چرخش نگرش در شهرداری به وجود آمده است که به نظر من این چرخش ایجاد شده اما اینکه تا چه اندازه موفق بوده است به عوامل مختلفی بستگی دارد. اینکه نیروهای مخالف همان‌ها که باعث شدند آقای نجفی مجبور به استعفا شود و شرایطی را فراهم کردند تا کسی جرات نکند درباره فساد تیم قبلی حرفی بزند، تا کجا سنگ اندازی می‌کنند مهم است. چرا تیم مدیریت قبلی حاضر نشد جواب سند تغییر و تحول را بدهد و فقط به پاسخ‌های کلی بسنده کردند. این سند تحویل داد گستری شد و حال از خبرنگاران انتظار می‌رود این پرونده را دنبال کنند و ببینند به کجا رسیده است.
اما محمد سالاری عضو شورای شهر معتقد است شورای دوره چهارم نسبتا موفق بود ولی شورای شهر فعلی با وجود اینکه شهرداری به لحاظ منابع درآمدی در بدترین وضعیت خود در تاریخ شهرداری قرار دارد، سعی کرد به یکسری راهبردهای مبنایی و اساسی ورود کند که تغییر رویه‌ای در نگاه‌های غلطی بود که در فضای تصمیم‌گیری شهرداری وجود داشت.

تسری دادن شفافیت در همه حوزه‌ها

سالاری با بیان اینکه یکی از راهبردها و تغییر رویه‌ای که به آن اشاره کردم شفاف‌سازی و تسری‌دادن شفافیت در همه حوزه‌هاست، تصریح کرد: تغییر در نحوه انعقاد قراردادهای پیمانکاری در سطح مناطق، واگذاری املاک یا فروش و تهاتر آنها، پرداخت حقوق و مزایا، تصمیم‌گیری در حوزه شهرسازی و معماری در شوراهای معماری مناطق، تصمیم‌گیری‌هایی که شورا در حضور خبرنگاران اتخاذ می‌کند، فرآیند تصمیم‌گیری در کمیسیون‌های تخصصی که مبتنی بر استفاده از نظرات خرد جمعی است از جمله مواردی بود که ممکن است در ظاهر منجر به یکسری پروژه‌های ملموس و قابل مشاهده توسط مردم مانند ساخت پل و اتوبان نشود، ولی تأثیرشان در توسعه پایدار شهر، کاهش فساد و رانت و اصلاح امور و مصحلت شهر و شهروندان بیشتر است.
رییس کمیسیون معماری و شهرسازی شورای شهر تهران گفت: مواردی که به آن اشاره کردم از رویه‌هایی است که قابل بازگشت نیست. در گذشته شاهد بودیم که مجموعه گسترده‌ای از پروژه‌ها در مناطق و سازمان‌ها تعریف می‌شدند فارغ از اینکه نیاز شهر باید مبتنی بر پیوست مطالعاتی باشد ولی در حال حاضر این اقدامات تا حد زیادی متوقف شده است البته هنوز تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله وجود دارد.
او با بیان اینکه امیدوارم با توجه به تصویب برنامه پنج ساله سوم بتوانیم آثار و تبعات بسیار خوبی را در شهر شاهد باشیم، اظهار کرد: اساسا نهادینه کردن رویکرد توسعه انسان‌محور در شورای پنجم به صورت جدی آغاز شده است و توجه به فضاهای عمومی، حفاظت و صیانت از باغات به صورت جدی در دستور کار است. در این رابطه با وجود مشکلات و چالش‌های درآمدی که داشتیم بالاخره مصوبه برج باغ‌ها لغو شد؛ باغات بهم پیوسته کن و فرحزاد که چند صد هکتار مساحت دارند را در این دوره توانستیم در شورای عالی شهرسازی پیگیری و مصوب کنیم تا صیانت شوند. امیدوارم در سال‌های آتی شاهد افزایش دامنه اختیارات شهروندان و فضاهای شهری باشیم و شهر را از خودرو محوری به سمت انسان محوری سوق دهیم. پایه‌گذاری‌های لازم در یکسال و نیم گذشته و در برنامه پنج ساله محقق شده و در سال جدید اقدامات خوبی را آغاز خواهیم کرد.

افزایش ۱۰ برابری درآمدها از پسماند

حوزه پسماند یکی از حوزه‌هایی است که می‌تواند برای شهرداری بسیار پردرآمد باشد اما به دلیل وجود مافیا و رانت فراوان معمولا این درآمدها در جیب افراد دیگری سرازیر می‌شود. البته شورای پنجم از زمان آغاز به کار تصمیم گرفت تا این حوزه را ساماندهی کند و فعالیت‌هایی هم در این خصوص انجام داد اما به نظر تا رسیدن به نقطه مطلوب فاصله بسیاری دارد.
حجت نظری، عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران یکی از بخش‌هایی که شهرداری در آنها موفق بوده است را حوزه پسماند عنوان کرد و گفت: عملا درآمد شهرداری از این حوزه به خاطر انتظام بخشی و نظم دادن بالغ بر ۱۰ برابر شده است. پیمانکار همان پیمانکار است اما اقدامات صورت گرفته شهرداری نرخ پایه مزایده را افزایش داد و پیمانکار نیز با اشتیاق وارد مزایده شد. این امر نشان می‌دهد که توانسته‌ایم در نظم دادن و مدیریت حوزه پسماند نسبت به دوره گذشته بهتر عمل کنیم که عواید آن به شهر خواهد رسید.
او با بیان اینکه خیلی اوقات شاهد انتظارات متفاوتی از سوی مردم هستیم، گفت: به عنوان مثال پرسیده می‌شود چرا در دوره جدید پل یا اتوبانی ساخته نشده این در حالی است که به خاطر دارم در ایام منتهی به انتخابات یکی از بزرگ‌ترین نقدهایی که به مدیریت شهری سابق می‌شد مربوط به حجم زیاد ساخت و ساز و میزان پل و اتوبان بود. همچنین برای حل مشکل ترافیک باید به راه‌های دیگری روی آورد؛ به نظر می‌رسد توانسته‌ایم زیر ساخت‌های لازم را فراهم کنیم و امیدوارم در یکی دو سال پیش رو نتایج کارهایی که آغاز کرده‌ایم، مشاهده شود.
نظری اظهار کرد: در حوزه فرهنگی و اجتماعی در سال ۹۷ آن طور که باید اقبال نداشتیم و نتوانستیم به وظایف مان به نحو احسن عمل کنیم. البته در حوزه زیر ساخت اتفاقات خوبی رخ داد که امیدوارم بتوانیم با تخصیص بودجه‌های حوزه این بخش را در سال ۹۸ به اتمام برسانیم. مشخصاً باید به مجتمع فرهنگی رازی که معروف به مجموعه طغرل است، اشاره کنم که اگر در سال ۹۷ بودجه آن کامل تخصیص پیدا می‌کرد می‌توانستیم از آن بهره‌برداری کنیم اما نشد ولی پیشرفت خوبی داشت. امیدواریم در سال جاری بودجه آن کاملا تخصیص یابد اگر این اتفاق رخ دهد نه فقط در جنوب تهران بلکه در سطح شهر نیز یکی از مجموعه‌های فرهنگی زبانزد خواهد بود.
عضو شورای شهر تهران تصریح کرد: امیدوارم بتوانیم در حوزه زیر ساخت بودجه‌هایی که برای حوزه فرهنگی و اجتماعی از جمله گذر موسیقی و نمایش است را به سرانجام برسانیم و شاید با انجام این دست فعالیت‌ها بتوانیم در حوزه برنامه‌ای و در بخش فرهنگی و اجتماعی موفق باشیم.

آمارهای نیمه‌رسمی از رشد ۹،۵ درصدی قیمت ملک در اسفند ۹۷ تحلیل شد

یکه تازی ۲ عامل اثرگذار بر بازار مسکن

اگرچه پیش‌بینی می‌شد قیمت مسکن در اسفندماه به ثبات برسد، اما آمارهای وزارت راه و شهرسازی حاکی از رشد ۹.۵ درصدی قیمت‌ها در این ماه نسبت به بهمن ماه می‌دهد، رییس دانشکده عمران و معماری واحد علوم تحقیقات با اشاره به اینکه با کاهش تعداد معاملات نمی‌توان به آمار رشد قیمت مسکن در اسفندماه استناد کرد، گفت: تلاطمات ارزی و کاهش نرخ سود سپرده‌ها بر بازار مسکن تاثیر می‌گذارد. مهدی روانشادنیا در گفت‌وگو با فارس گفت: تعداد معاملات به اندازه‌ای افت کرده است که خیلی نمی‌توان به این آمارها و رشد قیمت‌ها استناد کرد و به عبارتی به دلیل کاهش تعداد معاملات مسکن و پراکندگی داده‌ها میانگین قیمت‌ها را به سمت افزایش و یا کاهش قیمت‌ها منحرف می‌کند.
روانشادنیا با بیان اینکه متأسفانه به دلیل فضای روانی ایجاد شده در جامعه و شانتاژهای خبری باعث شده تا هر گونه احتمالی در بازار مسکن رخ دهد، ادامه داد: رشد نرخ صدور پروانه ساختمانی از سوی شهرداری‌ها قطعا در آینده می‌تواند موجب رشد قیمت مسکن‌های آماده تحویل شود. این کارشناس مسکن با اشاره به اینکه متقاضیان مسکن به دنبال تبدیل دارایی‌های خود برای خرید مسکن هستند، اظهار کرد: پس از کاهش نرخ سود و سپرده‌ها به هر حال برخی علاقه‌مند هستند دارایی‌های خود را تبدیل به خرید ساختمان کنند. او افزود: به هر حال تلاطمات ارزی تأثیر خود را روی بازار مسکن خواهد گذاشت، اما به هر حال باید تأکید کرد که قدرت خرید مسکن به شکل قابل توجهی کاهش یافته و در سال جاری نمی‌توان شاهد جهش قیمت مسکن مثل سال ۹۷ بود.
بر اساس گزارش دفتر برنامه‌ریزی و اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی، در اسفند سال گذشته ۱۳ هزار و ۳۳ فقره مبایعه‌نامه به امضا رسید که نسبت به اسفند ماه سال قبل از آن (۹۶) که تعداد مبایعه‌نامه‌ها ۱۲ هزار و ۵۳۶ فقره بود، رشد ۳.۹ درصدی داشته است.
همچنین متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی در تهران در آخرین ماه سال گذشته، ۱۱ میلیون تومان اعلام شده که نسبت به اسفندماه ۹۶ که این شاخص متری ۵ میلیون و ۶۲۸ هزار تومان بود، رشد ۹۵.۴ درصدی داشته است. دفتر برنامه ریزی و اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی، بیشترین تعداد معاملات مسکن انجام شده در اسفندماه سال قبل را در منطقه ۵ با تعداد هزار و ۹۰۵ فقره مبایعه نامه عنوان و کمترین تعداد معاملات انجام شده را در منطقه ۱۹ با ۶۳ فقره مبایعه‌نامه ذکر کرده است.

رشد ۹۵ درصدی قیمت مسکن

همچنین متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی در تهران در آخرین ماه سال گذشته، ۱۱ میلیون تومان اعلام شده که نسبت به اسفندماه ۹۶ که این شاخص متری ۵ میلیون و ۶۲۸ هزار تومان بود، رشد ۹۵.۴ درصدی داشته است. دفتر برنامه ریزی و اقتصاد مسکن وزارت راه و شهرسازی، بیشترین تعداد معاملات مسکن انجام شده در اسفندماه سال قبل را در منطقه ۵ با تعداد هزار و ۹۰۵ فقره مبایعه نامه عنوان و کمترین تعداد معاملات انجام شده را در منطقه ۱۹ با ۶۳ فقره مبایعه‌نامه ذکر کرده است.
گران‌ترین منطقه تهران در دو شاخص «آخرین ماه سال گذشته» و همچنین «کل سال ۹۷»، منطقه یک با میانگین هر متر ۲۴ میلیون و ۵۵۵ هزار تومان برآورد شده و ارزان‌ترین بخش نیز به منطقه ۲۰ با میانگین هر متر ۴ میلیون و ۴۷۰ هزار تومان اختصاص دارد.
در ماه گذشته ۸ منطقه نخست تهران با دار ابودن هر متر به طور میانگین بالای ۱۰ میلیون تومان، جزو گران‌ترین مناطق پایتخت بوده که بعد از منطقه یک، منطقه سه با میانگین هر متر ۱۹ میلیون و ۳۴۶ هزار تومان و منطقه دو با متوسط متری ۱۶ میلیون و ۹۰۳ هزار تومان به ترتیب در رتبه‌های بعدی قرار دارد.
همچنین شش منطقه ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ با دارا بودن میانگین کمتر از ۶ میلیون تومان در هر متر مربع ارزان‌ترین مناطق تهران به حساب می‌آیند.
بر اساس این گزارش، در ۱۲ ماهه سال ۹۷، تعداد ۱۳۰ هزار و ۳۹۶ فقره مبایعه نامه به امضا رسید که نسبت به ۱۲ ماهه سال ۹۶ که این شاخص ۱۸۴ هزار و ۲۴۱ فقره مبایعه نامه بوده، کاهش ۲۹.۲ درصدی داشته است.
ناگفته نماند که متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی در ۱۲ ماهه سال گذشته، ۸ میلیون و ۲۴۱ هزار و ۹۰۰ تومان بود که نسبت به ۱۲ ماهه سال قبل از آن (۹۶) که این شاخص متری ۴ میلیون و ۸۱۶ هزار و ۳۰۰ تومان بود، رشد ۷۱.۱ درصدی داشته است.

در شهر

خودروهایی که مشمول معاینه فنی نیستند

مدیرعامل ستاد معاینه‌فنی خودروهای تهران، توضیحاتی در رابطه با خودروهای مشمول معاینه فنی در سال ۹۸ ارایه داد. به گزارش فارس سیدنواب حسینی منش مدیرعامل ستاد معاینه‌فنی خودروهای تهران در ارتباط با مشمولان معاینه فنی در سال جدید، اظهار داشت: همه خودروها با ۴ سال معافیت پس از آن سالانه یک بار باید معاینه فنی دریافت کنند. خودروهای تولید داخل سال ۹۳ به علاوه قبل از آن مشمول انجام معاینه فنی در سال جاری هستند؛ همچنین خودروهای وارداتی از سال ۲۰۱۴ و قبل از آن نیز مشمول این موضوع می‌شوند.
مدیرعامل ستاد معاینه فنی خودروهای تهران گفت: خودروهای عمومی و تاکسی از سال ۹۶ و قبل از آن نیز مشمول این مساله بوده و باید جهت دریافت گواهی معاینه فنی اقدام کنند. از یکم فروردین بر اساس این مساله دوربین‌های سطح شهر، خودروها را کنترل و بررسی کرده و خودروهایی که فاقد معاینه فنی باشند، جریمه ۵۰ هزار تومانی خواهند شد.

پیش‌بینی افزایش ۲۰ تا ۳۰ درصدی کرایه تاکسی

مدیرعامل سازمان تاکسیرانی تهران با اشاره به اینکه امسال افزایش نرخ کرایه تاکسی براساس نرخ رسمی تورم صورت خواهد گرفت، گفت: منتظر اعلام نرخ تورم از سوی مراجع رسمی هستیم و پیش‌بینی می کنیم نرخ کرایه براساس تورم، بین ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش یابد.
به گزارش ایلنا، علیرضا قنادان در گفت‌وگوی زنده با شبکه خبر در خصوص نرخ کرایه تاکسی اظهار کرد: امسال با توجه به اینکه لایحه نرخ کرایه قبل از انتهای سال به شورای شهر ارایه و مصوب شد، منتظر هستیم تا نرخ تورم اعلام شود تا تغییر نرخ کرایه تاکسی‌ها صورت بگیرد؛ چراکه در پیشنهادی که امسال به شورای شهر ارایه کردیم، نرخ تورم را مبنا قرار دادیم. مدیرعامل سازمان تاکسیرانی تهران ادامه داد: در سال‌های گذشته نرخ ثابتی به عنوان افزایش نرخ کرایه ارایه و تصویب می‌شد و بعد چون فرایند تصویب تا اجرا خیلی طولانی بود، با مشکلاتی مواجه می‌شدیم. وی افزود: امسال قرار است نرخ کرایه تاکسی حداکثر به اندازه نرخ تورم رسمی کشور در انتهای سال ۹۷ افزایش یابد. نرخ تورم هم براساس اعلام مراجع رسمی کشور تعیین می‌شود. قنادان با اشاره به اینکه قرار است نرخ تورم را مرکز آمار ایران اعلام کند، گفت: از این مرکز استعلام انجام داده‌ایم و منتظر پاسخ هستیم تا نرخ کرایه را تغییر دهیم. هنوز چیزی اعلام نشده اما پیش‌بینی ما این است که کرایه‌ها بین ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش یابد. مدیرعامل سازمان تاکسیرانی تهران تاکید کرد: پس از اعلام نرخ تورم، نهایتا تا آخر فروردین توزیع برچسب‌ها شروع می‌کنیم و اوایل اردیبهشت نرخ‌های جدید اجرایی می‌شود. به گفته قنادان، مردم می‌توانند توسط برچسب‌ها و تابلوهایی که در انتهای خطوط تاکسیرانی نصب شده‌اند، از کرایه‌ها مطلع شوند. همچنین کدهای تصویری مربع شکل (QR Code) هم در تاکسی‌ها نصب شده است و اگر مردم به وسیله نرم‌افزارهای مربوطه این کدها را اسکن کنند، قیمت مصوب در موبایل خوانده می‌شود. قنادان در ادامه با اشاره به جشنواره تاکسیرانی تهران گفت: این جشنواره از هفتم تا سیزدهم اردیبهشت در تهران برگزار می‌شود و یکی از محورهای آن این است که تاکسیران‌های نمونه از سوی مردم و از طریق سامانه مرتبط به مامعرفی شوند. ضمنا هر مقدار که تاکسیران‌ها از سامانه پرداخت الکترونیکی بیشتر استفاده کنند، شانس بیشتری برای انتخاب به عنوان تاکسیران برتر را خواهند داشت.
وی تاکید کرد: با استفاده از پرداخت الکترونیکی چالش سنتی پول خرد در تاکسیرانی حل می‌شود.
مدیرعامل سازمان تاکسیرانی تهران با اشاره به اصلاح خطوط تاکسی در تهران هم گفت: این یکی از برنامه‌هایی است که از سال گذشته به شهروندان نوید دادیم. در تهران ۶۵۰ خط تاکسی داریم. بعضی خطوط را داریم اما تقاضای زیادی دارند و بعضی خطوط را نداریم و برای آنها تقاضا وجود دارد. ضمن اینکه بعضی خطوطمان مناسب نیستند؛ مثلا در تهران خطی ۱۸ کیلومتری داریم که رفت یا برگشت آن یک ساعت و نیم تا دو ساعت طول می‌کشد. این خطوط نیاز به اصلاح دارند.

توسعه مسیرهای ویژه دوچرخه‌سواری

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران از توسعه خطوط ویژه دوچرخه‌سواری و دوچرخه‌اشتراکی در سطح شهر تهران به عنوان یکی از برنامه‌های مدیریت ترافیک شهرداری در سال جاری خبر داد.
به گزارش ایسنا، محسن پورسیدآقایی تصریح کرد: تهران شهری است که معابرش مملو از انبوه وسائل نقلیه بوده که متاسفانه با اولویت تردد خودروهای شخصی طراحی شده است؛ بزرگراه‌های متعدد، تقاطع‌های غیر هم‌سطح زیاد، پارکینگ ارزان و رایگان، اعمال جرایم نه چندان زیاد و... همگی باعث تشویق استفاده از خودروهای شخصی در سطح معابر شده است.
معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران گفت: اگر می‌خواهیم با مشکلاتی مثل ترافیک، آلودگی هوا، آلودگی صوتی و کم‌تحرکی شهروندان مبارزه کنیم باید شهروندان را تشویق کنیم که ضمن تغییر سبک زندگی از وسایل پرتحرک‌تری برای حمل‌ونقل استفاده کنند که با ترویج دوچرخه‌سواری می‌توان بر موضوعات کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی، کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای، کاهش آلودگی هوا و تضمین سلامت شهروندان اثرگذار بود.
پورسیدآقایی با بیان اینکه بسیاری از معابر تهران دارای پتانسیل بسیار مناسبی برای توسعه مسیرهای دوچرخه‌سواری و برقراری ارتباط با ایستگاه‌های مترو و پارک‌های بزرگ است تصریح کرد: به کارگیری سامانه‌های مدرن و روش‌های جدید حمل‌ونقل شهری، در شهرهایی که ترافیک و آلودگی شدیدی دارند، دارای جایگاهی ویژه و با اهمیت است. بنابر اعلام روابط عمومی معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران، معاون شهردار تهران بر ضرورت پرداختن به سامانه‌های غیرموتوری به‌ویژه دوچرخه که برای سفرهای تا ۵ کیلومتری می‌تواند جایگزین خودرو شود تاکید کرد و گفت: دوچرخه‌سواری در صورت ترکیب با حمل‌ونقل عمومی تأثیرات مثبت بسیاری را در پی خواهد داشت.

بازبینی طرح احیا و ساماندهی رودخانه دره

سرپرست معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران بر ضرورت انجام بررسی‌های مضاعف فنی در زمینه طرح احیا و ساماندهی رودخانه دره تاکید کرد.
به گزارش ایسنا، مهندس صبوری طی سخنانی در نشست ساماندهی رودخانه دره، کنترل مضاعف مطالعات هیدرولوژی و هیدرولیکی طرح احیا و ساماندهی رودخانه دره که با لحاظ دوره‌های بازگشت طولانی مدت را امری ضروری دانست و با تاکید بر اینکه طراحی تاسیسات هدایت رواناب‌ها در مناطق پراهمیت شهری باید براساس مشخصات سیلاب‌های با دوره بازگشت بالا انجام شود، گفت: پیشگیری از سیلاب‌های شهری، از اهداف عمده مطالعات احیا و ساماندهی رودخانه‌های شهر تهران به شمار می‌آید و کنترل مضاعف ملاحظات فنی پیش از ارایه طرح به مراجع ذیربط، از اهمیت بسزایی برخوردار است.
او همچنین بررسی و کنترل ظرفیت عبور رواناب‌ها در مقاطعی از قبیل تقاطع بلوار مدیریت و بزرگراه یادگار امام (ره) با رودخانه دره که همچنین محل رمپ ورودی به غرب بزرگراه شهید همت را حایز اهمیت دانست و از کارشناسان سازمان مشاور فنی و مهندسی شهر تهران خواست تا مباحث فنی مطالعات احیای رودخانه دره که در بخش بالادست تقاطع بزرگراه شهید همت را به شکلی همه‌جانبه بازنگری کنند. همچنین مهندس گلپایگانی، معاون شهرسازی و معماری شهرداری تهران در این نشست با بیان آنکه مطالعات احیای رودخانه دره که با رویکردی غالبا زیست‌محیطی انجام شده و موارد فنی مربوط به هدایت رواناب‌ها در آن لحاظ شده است، پیشنهاد بازبینی مطالعات هیدرولوژی طرح را مثبت ارزیابی و اضافه کرد: احیا و ساماندهی رودخانه‌های شهر تهران، اقدامی در جهت بهره‌گیری بیشتر از این ظرفیت طبیعی و به منزله تبدیل تهدیدها به فرصت است.
بنا بر اعلام پایگاه خبری معاونت فنی و عمرانی شهرداری تهران بر اساس مصوبات این نشست، مطالعات احیا و ساماندهی رودخانه دره که در بخش بالادست بزرگراه شهید همت، طی یک بازه زمانی ۱۵ روزه مورد بازبینی قرار خواهد گرفت تا کلیه ملاحظات هیدرولوژی و هیدرولیکی طرح، پیش از ارایه به کمیسیون ماده ۵ مورد کنترل مضاعف قرار گیرند.

ایرانشهر

پیش‌بینی رییس اتحادیه مشاوران املاک از بازار مسکن ۹۸

مصطفی قلی خسروی، رییس اتحادیه مشاوران املاک گفت: شواهد و قرائن براساس چرخه‌های رونق و رکود نشان می‌دهد که هم‌اکنون قیمت مسکن به ثبات رسیده و تا زمانی که قدرت خرید متقاضیان بالا نرود، شاهد جهش قیمت نخواهیم بود.
قلی خسروی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: بازار مسکن در سال ۱۳۹۷ شرایطی مشابه سال ۱۳۹۱ را تجربه کرد، به این صورت که افزایش قیمت در بازارهای موازی همچون طلا و ارز به رشد بیش از حد قیمت مسکن و کاهش قدرت خرید متقاضیان مصرفی منجر شد. او افزود: همین موضوع، کاهش معاملات و کاهش سرعت رشد قیمت در نیمه دوم سال ۱۳۹۷ را به همراه داشت و پیش‌بینی می‌شود این وضعیت برای سال ۱۳۹۸ هم ادامه پیدا کند. رییس اتحادیه مشاوران املاک اظهار کرد: ممکن است در مواردی بعضی سازندگان یا مالکان، قیمت‌های نامتعارف برای منطقه خود تعیین کنند اما روند کلی بازار مسکن به سمت ثبات قیمت می‌رود و حداکثر رشدی که برای بازار مسکن می‌توان متصور بود هم سطح تورم عمومی یا حتی پایین‌تر از نرخ تورم است و هیچ‌گونه جهشی در سال جاری اتفاق نخواهد افتاد. رییس اتحادیه مشاوران املاک درباره آخرین وضعیت معاملات در فروردین ماه ۱۳۹۸ گفت: از یکم تا بیستم فروردین ماه ۱۳۹۸ در کل کشور ۱۱ هزار و ۵۶۷ قرارداد خرید و فروش به امضا رسیده که نسبت به زمان مشابه سال گذشته ۵ درصد کاهش نشان می‌دهد، همچنین اجاره نامه‌ها در این مدت ۶۱۲۵ مورد بوده که نسبت به زمان مشابه سال قبل ۲۶ درصد کاهش یافته است. او افزود: در شهر تهران هم از یکم تا بیستم فروردین ماه ۷۴۱ مورد خرید و فروش مسکن انجام شده که نسبت به همین زمان در سال قبل ۵۱ درصد کاهش نشان می‌دهد، در خصوص بازار اجاره هم ۱۲۲۸ اجاره نامه منعقد شده که نسبت به بیست روزه فروردین ۱۳۹۷ حدود ۲۶ درصد کاهش یافته است. قلی خسروی با بیان اینکه در فروردین ماه معمولاً به دلیل قرار داشتن در تعطیلات، خرید و فروش ملک کاهش پیدا می‌کند، گفت: امسال به دلیل جهش قیمت‌ها و با توجه به نزولات جوی، کاهش قراردادها محسوس‌تر بوده است.

هشدار وقوع سیل در ۵ استان

مدیرکل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: برای یکشنبه شب در استان‌های هرمزگان، سیستان و بلوچستان و خراسان‌های رضوی، شمالی و جنوبی، بارش‌های رگباری و بروز سیل پیش‌بینی می‌شود.
احد وظیفه در گفت‌وگو با فارس، در تشریح آخرین وضعیت جوی کشور، اظهار کرد: البته این مناطق که ذکر شد از جاهایی است که به‌شدت نیازمند بارندگی است و از نظر پرشدن ظرفیت سدها مشکل خاصی در این مناطق نخواهیم داشت، اما در این مناطق آب‌بندهایی توسط کشاورزان برای جمع‌آوری آب ایجاد شده که موقت است، بنابراین پیش‌بینی می‌شود، در بارش‌های اخیر این آب‌بندها پر از آب شود و چون استحکام کافی ندارد، ممکن است با شکستن این سیل بندها، مشکلاتی رخ دهد. احد وظیفه در گفت‌وگو با فارس ادامه داد: امروز بارش‌های بی‌سابقه‌ای برای استان‌های خراسان رضوی و شمالی خواهیم داشت و از سوی دیگر با توجه به گرمای هوا، ممکن است چون بارش‌ها بارگبار و رعدوبرق همراه است، به سیلاب بینجامد. او درباره شرایط جوی پایتخت بیان کرد: در پایتخت فعلاً شرایط خاصی حاکم نیست، اواخر وقت روز سه‌شنبه افزایش ابر در تهران پیش‌بینی می‌شود و روز چهارشنبه در تهران وزش باد خواهیم داشت.

همچنان ۳ محور ریلی در کشور مسدود است

مدیرعامل شرکت راه‌آهن درباره آخرین وضعیت خطوط راه‌آهن و شبکه ریلی کشور پس از سیل اخیر گفت: در حال حاضر صرفا خط آهن گرگان محدوده آق‌قلا و دو محور «بامدژ-آهودشت» و «نظامیه» در خوزستان مسدود و سایر محورهای ریلی باز و تردد در آنها جاری است. سعید رسولی در گفت‌وگو با مهر تصریح کرد: در این مدت، برخی محورهای ریلی دچار آب‌گرفتگی و آب‌شستگی شدید شدود در چند محور، خطوط به زیر آب رفتند که این خطوط را مسدود کردیم تا مرمت شوند. او افزود: در حال حاضر قطعه‌ای از محور ریلی گرگان در نزدیکی آق‌قلا که زیر خط را با هدف عبور آب، باز کرده بودند، مسدود است که علت آن، امیدواری به فروکش کردن سطح آب بود. عملیات مرمت این خط آغاز شده و طی روزهای آتی بازگشایی می‌شود. معاون وزیر راه و شهرسازی درباره انسداد محور جنوب در محدوده بامدژ بیان کرد: بلاک (قطعه) بامدژ آهودشت در نزدیکی اهواز دچار آبگرفتگی شدید شده بود و بخشی از خط راه‌آهن به خاطر ورود شدید آب از بین رفته بود که در حال حاضر کارگاه تعمیر آن بلاک، تجهیز شده است و قطعه نظامیه در نزدیکی اهواز هم دچار آب گرفتگی شدید شده که منتظریم در این منطقه نیز با کم کردن دبی خروجی آب سدهای استان، آب در این منطقه فروکش کند و آبگرفتگی از این بیشتر نشود. رسولی با بیان اینکه در محور ریلی لرستان هم یک بلاک را بازسازی کرده بودیم، گفت: این بازسازی بر اساس برنامه زمان‌بندی از پیش تعیین شده و در ادامه بازسازی خطوط آهن محور جنوب قرار دارد که از فرصت خرابی خط در فاصله اهواز تا اندیمشک استفاده کردیم و تا امروز حدود ۱۵۰۰ متر از خط این منطقه را تعمیر اساسی کردیم؛ طی روزهای آتی با بازگشایی محور بامدژ آهودشت و همچنین قطعه نظامیه، می‌توانیم حرکت قطارها در محور جنوب را از سر بگیریم.

اخبار

جزییات برنامه ۹۸ ستاد مبارزه با قاچاق

خبرگزاری فارس | سخنگوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز با تاکید بر پیشگیری در امر مبارزه با قاچاق کالا، گفت: مبارزه با قاچاق پوشاک و دخانیات جزو اولویت‌های ستاد است .حمیدرضا دهقانی‌نیا درباره برنامه ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز برای مبارزه با قاچاق کالا در سال جاری، گفت: برنامه امسال ستاد مبارزه با قاچاق مانند سال گذشته، اولویت دادن به موضوع پیشگیری است و در کنار این کار هر کدام از حوزه‌های تخصصی در حوزه مقابله با قاچاق کالا و ارز از اولویت‌های خود برخوردارند.سخنگوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز افزود: بر این اساس ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز برنامه خود را تا پایان سال گذشته با دستگاه‌های مختلف نهایی کرده و برنامه و انتظارات ستاد از دستگاه‌های مختلف به آنها اعلام شده است.وی در رابطه با برنامه ستاد برای مبارزه با پوشاک قاچاق اظهار کرد: برنامه ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز درباره مبارزه با پوشاک محرز قاچاق مانند سال گذشته ادامه دارد، اما این برنامه امسال با اولویت استانی اجرا می‌شود. دهقانی‌نیا همچنین در رابطه با برنامه ستاد برای مبارزه با قاچاق دخانیات عنوان کرد: برنامه مبارزه با قاچاق دخانیات در دفتر پیشگیری با مبارزه با قاچاق دخانیات جزو برنامه‌های اولویت‌دار ستاد است.سخنگوی ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز در مورد کشفیات دخانیات قاچاق در ۱۰ ماهه سال ۹۶ گفت: طی این مدت میزان کشفیات ۶۹۶ میلیون و ۷۱۸ هزار و ۹۸۳ نخ بوده که این میزان کشفیات در ۱۰ ماهه سال ۹۷ به ۵۰۷ میلیون و ۷۳۵ هزار و ۶۶۱ مورد رسید که با رشد منفی ۲۷ درصد مواجه بوده است.او اظهار کرد: برای مبارزه با قاچاق محصولات دخانی در سال ۹۸ سامانه‌های مورد نظر طراحی و استقرار یافته و اگر شرکت دخانیات همکاری لازم را انجام دهد می‌توان اقدامات لازم را انجام داد.

تاثیر کمبود برق بر تولید فولاد

فارس | عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد با بیان اینکه سیل تأثیر قابل توجهی بر تولید فولاد کشور نخواهد داشت، گفت: بحثی برای افزایش قیمت فولاد در داخل مطرح نیست.محمدرضا شاهرستانی با بیان اینکه در حال حاضر با مازاد تولید فولاد نسبت به میزان تقاضای داخلی روبرو هستیم،اظهار کرد: اختلاف قیمت زیادی بین فولاد عرضه شده در داخل و محصول صادراتی وجود دارد، به همین دلیل اکثر تولیدکنندگان مایل هستند محصولات خود را صادر کنند. او ادامه داد: به منظور ایجاد شرایط پایدار در بازار فولاد، نباید فشار دستوری برای تامین نیاز داخل با قیمت پایین وجود داشته باشد، بلکه قیمت داخلی نیز باید نزدیک به نرخ صادراتی تعیین شود. او ادامه داد: البته برنامه‌ریزی تولید فولاد برای سال جاری حدود ۲۸ میلیون تن بود، اما با توجه به احتمال قطعی برق طی تابستان سال جاری (حادتر از سال قبل) به دلیل عدم افتتاح نیروگاه‌های جدید با وجود برنامه‌ریزی قبلی، رقم پیش‌بینی شده برای سال جاری محقق نخواهد شد و در خوش‌بینانه‌ترین حالت به تولید ۲۵ میلیون تن فولاد خواهیم رسید.شهرستانی در ادامه با بیان اینکه در حال حاضر قیمت هر کیلو میلگرد در داخل ۵ هزار تومان و هر کیلو ورق گرم ۶ هزار تومان است، گفت: در شرایط فعلی هر تن میلگرد بیش از ۵۰۰ دلار و هر تن ورق گرم بیش از ۶۰۰ دلار صادر می‌شود. او تاکید کرد: برای ایجاد ثبات در بازار فولاد، قیمت داخلی ورق باید حدود ۱۰ هزار تومان و قیمت میلگرد حدود ۸۵۰۰ تومان باشد. عضو هیات‌مدیره انجمن فولاد در ادامه با بیان اینکه بحثی برای افزایش قیمت فولاد در داخل مطرح نیست، اظهار کرد: با قیمت‌های فعلی نیز مصرف‌کنندگان برای خرید با مشکل روبه‌رو هستند.

۵ رویداد ترویجی برای توسعه ظرفیت‌های تولیدی در عراق

رایزن بازرگانی ایران در عراق از برگزاری ۵ رویداد ترویجی برای توسعه ظرفیت‌های مزیت‌دار تولیدی ایران در عراق طی ۳ ماه اول سال ۹۸ خبر داد. ناصر بهزاد در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: «صنایع پلاستیک بسته‌بندی، ساختمانی، تجهیزات پزشکی و صنایع غذایی» که محصولات آنها مورد اقبال و تقاضای عراق است در قالب نمایشگاه‌های بین‌المللی و تخصصی با مجوز سازمان توسعه تجارت ایران پیش‌بینی شده که در دوره زمانی ۲۶ فروردین تا ۸ خرداد ۹۸ در بغداد اجرایی می‌شود.
وی ادامه داد: از جمله اهداف مورد نظر در اجرای رویدادهای مذکور علاوه بر بازاریابی محصولات تولید ایران، پیاده‌سازی برنامه‌های مختلف از جمله تشکیل نشست‌های تخصصی و ایجاد گروه‌های مشترک تجاری - تولیدی و مذاکره با مقامات ذی‌ربط دولتی و خصوصی عراق به منظور افزایش هر چه بیشتر تعاملات بازرگانی دو طرف خواهد بود.
رایزن بازرگانی ایران در عراق افزود: در نمایشگاه‌های مذکور مجموعا ۱۵۰ واحد تولیدی از ایران کالاهای صادراتی خود را در فضایی معادل ۲ هزار متر مربع ارایه و نسبت به پایش بازار و برنامه‌ریزی جهت نفوذ یا تقویت حضور در بازار عراق برای کشور اقدام خواهند کرد. بهزاد تصریح کرد: مجموع سهم محصولات مورد اشاره در سبد صادرات غیرنفتی ایران به عراق ۵۵ درصد بوده و در حال حاضر برابر ۵ میلیارد دلار سالانه می‌تواند ارزآوری برای کشور داشته باشد، اما برنامه‌ریزی پلکانی برای افزایش میانگین سالانه ۲۵ درصد صرفا در ۵ بخش یاد شده می‌تواند صادرات کشور به عراق را بر اساس هدف‌گذاری‌های انجام شده تا افق ۱۴۰۰ افزایش داده و موجب کسب جایگاه برتر ایران در تأمین و عرضه شود.

«تعادل» از وضعیت کشورهای تولیدکننده خودرو در جهان در سال ۲۰۱۸ گزارش می‌دهد

صدر نشینان تولید خودرو در جهان

ایران با افت ۴۰ درصدی تولید خودرو مواجه شده است

تعادل | آمار تولید جهانی خودرو سال ۲۰۱۸ از سوی انجمن جهانی تولیدکنندگان وسایل نقلیه موتوری (OICA)، منتشر شد. بررسی‌های آماری نشان می‌دهد، تولیدکنندگان خودرو در کشورهای مختلف در سال ۲۰۱۸ در مجموع ۹۱ میلیون و ۵۳۸ هزار و ۶۴۰ خودرو تولید و روانه بازارها کرده‌اند، که در مقایسه با سال ۲۰۱۷ افت ۶،۲۹ درصدی را نشان می‌دهد. این در حالی است که در سال ۲۰۱۷ در کل دنیا، ۹۷ میلیون و ۳۰۲ هزار و ۵۳۴ دستگاه خودرو تولید شده بود. اما کدام کشورها در تولید خودرو سهم بیشتری داشته‌اند؟ آماری گویای این است که «چین» همچنان به عنوان غول بر تر خودروسازی در جایگاه نخست تولید خودرو در جهان قرار دارد. بنابر آمار اعلامی، این کشور در سال ۲۰۱۸ توانسته تعداد ۲۵ میلیون و ۷۰۵ هزار و ۵۵۸ خودرو تولید و روانه بازارهای جهانی کند. البته تحلیل آمارها نشان از این دارد که این غول خودروساز، در همین سال کاهش تولید را در تجربه و افت ۴،۱۶ درصدی را در کارنامه تولیدی خود به ثبت رسانده است. همچنین مطابق آمارها، «امریکا و ژاپن» دو غول خودروساز جهان به شمار می‌روند که بعد از چین به ترتیب در جایگاه دوم و سوم لیست تولیدکنندگان خودرو در جهان قرار دارند. به‌طوری که براساس آمار منتشر شده، «امریکا» در سال ۲۰۱۸، تعداد ۱۰ میلیون و ۹۸۶ هزار و ۲۲۵ دستگاه خودرو تولید کرده که رشد ۱،۱۱ درصدی را تجربه کرده است. از آن سو، «ژاپن» با تولید ۹ میلیون و ۲۰۱ هزار و ۲۹۱ دستگاه خودرو، رشد ناچیز ۰،۳۹ درصدی را در سال ۲۰۱۸ داشته است. اما کدام کشورها بیشترین رشد و افت تولید را در سال ۲۰۱۸ تجربه کرده اند؟ مطابق آمارها، «ایران» با کاهش ۴۰ درصدی تولید خودرو در سال ۲۰۱۸ بیشترین افت تولید را در میان کشورهای تولیدکننده خودرو در جهان تجربه کرده و در جایگاه هفدهم تولیدکنندگان خودرو قرار گرفته است. همچنین بنابر آمار اعلامی، بیشترین رشد مثبت تولید خودرو را هم مصر با رشد ۹۵ درصدی به دست آورده است.

براساس گزارش منتشر شده از سوی انجمن جهانی تولیدکنندگان وسایل نقلیه موتوری (OICA)، سال ۲۰۱۸ در مجموع ۹۱ میلیون و ۵۳۸ هزار و ۶۴۰ خودرو تولید شد که نسبت به سال ۲۰۱۷، افت ۶،۲۹ درصد داشته است. این در حالی است که در سال ۲۰۱۷ در کل دنیا ۹۷ میلیون و ۳۰۲ هزار و ۵۳۴ دستگاه خودرو تولید شده بود. مطابق آمارها، مانند همیشه سال گذشته هم بیشترین خودرو در «چین» تولید شد. این کشور در سال ۲۰۱۸، تعداد ۲۵ میلیون و ۷۰۵ هزار و ۵۵۸ خودرو تولید کرد. البته غول خودروسازی دنیا هم سال ۲۰۱۸ با کاهش تولید خودرو رو به رو شد. تولید خودروی چین در سال گذشته میلادی افت ۴،۱۶ درصد رشد داشت.
بعد از «چین» با اختلاف زیاد، «امریکا» برترین تولیدکننده خودروی جهان است. این کشور در سال ۲۰۱۸، تعداد ۱۰ میلیون و ۹۸۶ هزار و ۲۲۵ دستگاه خودرو تولید کرده که با رشد ۱،۱۱ درصد همراه بود. «ژاپن» جایگاه سوم تولید خودرو در جهان را در اختیار دارد. این کشور سال گذشته ۹ میلیون و ۲۰۱ هزار و ۲۹۱ دستگاه خودرو تولید کرد که رشد ناچیز ۰،۳۹ درصد داشت.
پس از «ژاپن»، جایگاه چهارم با اختلاف زیادی به کشور «آلمان» رسیده است. این کشور در سال ۲۰۱۸، تعداد ۵ میلیون و ۱۲۰ هزار و ۴۰۹ دستگاه خودرو تولید کرده، که در مقایسه با سال ۲۰۱۷ با افت ۹،۳ درصدی در تولید خودرو مواجه بوده است. همچنین مطابق آمارهای منتشر شده، «هند» نیز در جایگاه پنجم از این رده‌بندی قرار دارد. این کشور در سال گذشته میلادی ۴ میلیون و ۷۲۷ هزار دستگاه خودرو تولید کرده، که رشد ۷،۹۸ درصدی در تولید خودرو را به نام خود ثبت کرده است. اما پس از هند، کشور «کره جنوبی» نیز با تولید ۴ میلیون و ۲۸ هزار و ۸۳۴ دستگاه خودرو در جایگاه ششم قرار گرفته است. تولید خودروی این کشور در سال ۲۰۱۸ با افت ۲،۰۹ درصدی مواجه بوده است.
براساس آمار اعلامی، «مکزیک» نیز در جایگاه هفتم تولیدکنندگان برتر خودرو قرار دارد. این کشور در سال ۲۰۱۸ با تعداد ۳ میلیون و ۹۰۸ هزار و ۱۳۹ دستگاه خودرو، رشد ناچیز ۰،۱۴ درصدی را در تولید خودرو تجربه کرده است. پس از این کشور، «اسپانیا» در لیست خودروسازان برتر جهان قرار گرفته است که در سال ۲۰۱۸ تعداد ۲ میلیون و ۷۶۴ هزار و ۶۷ دستگاه خودرو تولید و روانه بازارها کرده که البته نسبت سال ۲۰۱۷ افت تولید را تجربه کرده است. اما «برزیل» از دیگر کشورهای تولیدکننده خودرو در جهان در سال گذشته میلادی با تولید ۲ میلیون و ۷۴۵ هزار و ۷۳۹ دستگاه خودرو، با رشد ۵،۲۳ درصدی و توانسته رتبه نهم را از آن خود کند. بنابر آمار اعلامی، اما «فرانسه» با تولید ۲میلیون و ۲۶۹ هزار دستگاه خودرو در سال ۲۰۱۸ در جایگاه دهم لیست خودروسازان بزرگ دنیا قرار گرفته است. تولید خودروی این کشور در سال گذشته میلادی با رشد ۱،۹۸ درصدی روبرو شده است. البته بنابر آمارها، جایگاه کشور «روسیه» در این رده‌بندی جالب توجه است؛ چراکه این کشور با تولید یک میلیون و ۶۹۵ هزار و ۳۲۶ دستگاه خودرو در سال ۲۰۱۸، توانسته است جایگاه سیزدهم تولید خودرو جهان را به خود اختصاص داده و رشد ۱۳،۹ درصدی تولید خودرو را به ثبت برساند.

بیشترین افت تولید از آن کدام کشورهاست؟

از سوی دیگر، مطابق آمار انجمن جهانی تولیدکنندگان وسایل نقلیه موتوری (OICA)، بیشترین میزان افت در تولید خودرو در سال ۲۰۱۸ متعلق به ایران بوده است. بنابر این آمار، ایران سال گذشته میلادی یک میلیون و ۳۴۵ هزار و ۴۱ دستگاه خودرو تولید کرد که کاهش ۴۰ درصدی تولید را نسبت به سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد. طبق آمار انجمن جهانی وسایل نقلیه موتوری، ایران در سال ۲۰۱۷، یک میلیون و ۵۱۵ هزار و ۳۹۶ دستگاه خودرو تولید کرده بود که نسبت به سال ۲۰۱۶ رشد ۱۸،۱۹ درصدی داشت.
همچنین جزییات آمار منتشر شده داخلی از وضعیت تولید خودرو در ۱۰ ماهه اول سال ۱۳۹۷ نشان از کاهش ۳۵،۴ درصدی نسبت به مدت مشابه سال قبل دارد که به میزان تولید ۸۱۲ هزار و ۹۷۹ دستگاه رسیده است. بر این اساس روند کاهش تولید خودرو که از اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۷ شروع شده بود در شهریور ماه متوقف و رو به افزایش گذاشت، اما در آبان ماه سال ۱۳۹۷، روند کاهشی مجدداً ادامه پیدا کرد. از دیگر سو اما نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که مطالبات قطعه‌سازان از خودروسازان تا پایان سه ماهه اول سال ۱۳۹۷ حدود ۴۵۰۰ میلیارد تومان برآورد می‌شد که این مقدار به حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان تا پایان دی ماه رسیده و این موضوع نشان می‌دهد اگرچه تحریم موجب افزایش افسارگسیخته مطالبات قطعه‌سازان شده است، اما ریشه در گذشته و قبل از تحریم نیز دارد. این در حالی است که قطعه‌سازان به عنوان بخش خصوصی واقعی، بزرگ‌ترین قربانی روند فعلی در صنعت خودروسازی خواهند بود.
اما بر اساس آمار منتشر شده، در سال ۲۰۱۸ کشورهای «اندونزی و جمهوری چک» تقریبا به اندازه ایران خودرو تولید کردند. در لیست انجمن جهانی تولیدکننده وسایل نقلیه موتوری، «اوکراین» کمترین میزان خودرو در جهان را تولید می‌کند. این کشور سال گذشته ۵ هزار و ۷۹۲ دستگاه خودرو تولید کرد که با رشد منفی ۲۲،۸۶ درصد همراه بود. همچنین مطابق مطابق آمار انجمن جهانی تولیدکنندگان وسایل نقلیه موتوری (OICA)، بیشترین رشد مثبت تولید خودرو را هم مصر با رشد ۹۵ درصدی به دست آورد. البته مصر سال ۱۹۲۰۱۸ هزار و ۵۰۰ دستگاه خودرو تولید کرد و تنها یک پله از اوکراین انتهای جدول فاصله دارد.

قائم‌مقام سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران مطرح کرد

برنامه‌ریزی برای کاهش وابستگی ارزی خودرو

ایرنا | قائم‌مقام سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران می‌گوید: این سازمان برای کاهش ارزبری خودروهای پرتیراژ داخلی و تعمیق داخلی‌سازی قطعات آنها برنامه‌ریزی می‌کند. بهزاد اعتمادی، گفت: صنعت خودروی کشور در سالی که گذشت لطمات زیادی متحمل شد که از آن جمله زیان بیش از ۱۰ هزار میلیارد تومانی هر یک از ۲ خودروساز بزرگ به دلیل نوسان‌های بازار و تحریم‌های ظالمانه بود. قائم‌مقام سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران افزود: استراتژی صنعت خودرو پیش از تحریم‌ها دستیابی به رکورد تولید ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار دستگاه خودرو در سال ۲۰۲۰ بود که از این تعداد ۶۵۰ هزار دستگاه را خودروهای جدید تشکیل می‌دادند. اعتمادی ادامه داد: مقرر بود ایران‌خودرو به تولید ۲۰۰ هزار دستگاه خودروهای پژو ۲۰۸، پژو ۲۰۰۸ و پژو ۳۰۱، سایپا به تولید ۱۵۰ هزار دستگاه سیتروئن C3 و C4 بپردازد و حدود ۳۰۰ هزار دستگاه خودروی دیگر نیز با مشارکت رنو و ایدرو به عنوان قطب سوم خودروسازی تولید شود.
او خاطرنشان کرد: متناسب با این برنامه‌ها، قرار بود ۳۰ درصد این تولیدات نیز صادر شود که در نتیجه تراز ارزی صنعت خودرو مثبت می‌شد، اما با اعمال تحریم‌ها امروز به‌ناچار مجبور به برنامه‌ریزی برای صنعت خودرو در پازل تحریم هستیم. اعتمادی گفت: در حالی که مطابق برنامه‌ریزی انجام شده مقرر بود خودروهایی نظیر پراید و پژو ۴۰۵ که عمر زیادی از حضور آنها در جاده‌ها و خیابان‌های کشور می‌گذشت، از خط تولید کنار گذاشته شوند و خودروهای جدید را جایگزین کنیم، اما به‌ناچار باید تولیدات قبلی را ادامه دهیم تا صنعت خودرو دچار مشکل نشود. او اضافه کرد: در این پیوند باید استراتژی مناسبی داشته باشیم تا ادامه کارمان با تراز ارزی مثبت باشد؛ در این راستا برنامه‌های کوتاه، میان و بلندمدت طراحی شده که بطور هم‌زمان اجرایی خواهند شد. به گفته اعتمادی، در گام نخست که از نیمه اسفند ۹۷ اجرایی شده به دنبال کاهش ارزبری خودروهای پرتیراژ تولیدی کنونی هستیم. او به ارزبری یک هزار و ۵۰۰ دلاری پراید اشاره کرد و اظهار داشت: هر چند در جهان هیچ خودروسازی همه قطعات مورد نیاز را خودش تولید نمی‌کند، زیرا تولید برخی قطعات، اقتصادی نیست اما باید این میزان وابستگی را کاهش داد. این مقام مسوول گفت: برای تداوم تولید باید به واردات برخی قطعات مورد نیاز بپردازیم که این موضوع مشکلاتی برای وزارت صنعت در تأمین ارز خواهد داشت، به همین دلیل تعمیق ساخت داخل قطعات با مقیاس اقتصادی در دستور کار قرار گرفته و این وظیفه به ایدرو محول شده است. او در عین حال تأکید کرد: برای سایر قطعاتی که ارزبری دارند، در صورت لزوم قطعات را در مقیاس غیراقتصادی و حتی تا ۲ برابر قیمت تولید خواهیم کرد تا وابسته به واردات نباشیم. اعتمادی ادامه داد: برنامه دیگر، مثبت کردن تراز ارزی صنعت خودرو است که این هدف با صرفه‌جویی، حذف ضایعات و افزایش بهره‌وری اتفاق خواهد افتاد و مبالغ پس‌انداز شده صرف برنامه‌های کاهش مصرف سوخت، افزایش ایمنی و حتی «فیس لیفت» (بازنگری و تغییر چهره یک مدل خودرو) خودروها خواهد شد تا دست کم در بازارهای منطقه‌ای قابلیت صادرات داشته باشند. قائم‌مقام ایدرو تأکید کرد: اساسی‌ترین اقدام ما گسترش مراکز تحقیق و توسعه (S&D) است و باید صنعت خودروی کشور را با حضور افراد باتجربه و حتی نیروهای بازنشسته کمپانی‌های بزرگ خارجی و استفاده از تجربیات آنان، تجهیز کنیم. رییس هیات عامل ایدرو گفت: تحول جدید در صنعت خودروسازی جهان، تولید خودروهای برقی است و شاید بتوان با حضور پر رنگ در این عرصه، عقب‌ماندگی‌ها را جبران کرد.

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران پیشنهاد داد

۲ راه‌حل برای نجات خصوصی‌سازی

عضو هیات نمایندگان اتاق تهران توجه به اهلیت خریدار را یکی از مهم‌ترین نکات در خصوصی‌سازی بنگاه‌های دولتی دانست و پیشنهاد داد: از سوی دیگر، دولت باید پس از خصوصی‌سازی به عنوان پشتیبان توسعه صنعت در میدان حاضر شود.
به گزارش پایگاه خبری اتاق تهران، لطف‌الله سعیدی در ادامه با بیان اینکه پس از گذشت بیش از یک دهه از فرآیند خصوصی‌سازی، چرایی بروز آسیب‌های مختلف در این زمینه محل بحث و سوال است، عنوان کرد: به راستی چرا شرکت‌های بزرگ و سوددهی مثل «هپکو» پس از واگذاری به بخش خصوصی با مشکلات متعدد رو به رو شده و در آستانه تعطیلی قرار گرفتند؟ او ادامه داد: اُفت میزان فعالیت و بروز مشکلات مختلف در هپکو پس از خصوصی‌سازی را می‌توان به دلایل مختلفی چون کاهش اعتبارات عمرانی در سال‌های آغازین دهه ۹۰، نوسان نرخ ارز و پایین نگاه داشتن دستوری آن و حذف تعرفه‌های واردات و دیگر پشتیبانی‌های دولت از هپکو نسبت داد.
بنابه اظهارات او، دولت در یک دوره واردات ماشین‌آلات عمرانی و راه‌سازی دست ودوم را آزاد اعلام کرد و از سوی دیگر خرید محصولات ارزان قیمت چینی با کاهش تعرفه‌های وارداتی به دستور دولت، برای خریداران به صرفه‌تر بود. نکته دیگر از نگاه این فعال اقتصادی، اینکه سیاست‌های عمومی دولت در مورد اشتغال هم به مانع دیگری در ترمیم و اصلاح ساختار انسانی این واحدها برای خریداران آن تبدیل شد. اما ریشه بروز این دلایل در چیست؟ سعیدی در پاسخ به این پرسش، توجه به اهلیت و توانایی خریداران بنگاه‌های دولتی را از نکات مهم در فرآیند خصوصی‌سازی دانست و پیشنهاد داد: دولت برای عدم تجربه‌های تلخی مثل هپکو در خصوصی‌سازی‌ها باید بعضی رویه‌های ناصواب در این زمینه را کنار بگذارد و به عنوان پشتیبان و حامی توسعه صنعت وارد میدان شود نه یک فروشنده صرف. به گفته او، اگر دولت در فرآیند خصوصی‌سازی در جایگاه واقعی خود بایستد، بسیاری از عوارضی که دامن بنگاه‌ها را پس از خصوصی‌سازی گرفت کاهش پیدا می‌کند. این در حالی است که بنابه اظهارات این فعال اقتصادی، متاسفانه طی سال‌های گذشته دولت کمتر در این جایگاه حاضر شده است و دور از ذهن است که صنعت کشور در سال‌های پیشرو از حمایت‌های دولت به عنوان یک حکمران مطلوب در این زمینه بهره‌مند شود.

عضو هیات ریسیه اتاق تهران خواستار شد

بازنگری در قوانین با مشورت بخش خصوصی

عضو هیات ریسیه اتاق تهران معتقد است در سال جاری باید با تسهیل فضای کسب‌وکار، آزادی عمل بیشتری به فعالان اقتصادی داده شود تا بتوانند در مسیر تحقق شعار رونق تولید حرکت کنند. سیده‌فاطمه مقیمی معتقد است به دلیل عدم مدیریت صحیح بر اجرای تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و سیاسی که طی سال ۹۷ از سوی دولت اعمال شد، شرایط سخت و دشواری برای فعالان اقتصادی و کلان اقتصاد کشور در سال جاری در انتظار است که البته می‌تواند بستر شکوفا شدن ظرفیت‌های نهفته و مغفول‌مانده کشور شود.
به گفته او، سال گذشته دولت می‌توانست در شرایط بهتری از نظرات و مشورت‌های بخش خصوصی و اتاق بازرگانی برای اصلاح شرایط موجود کمک گیرد که در این رابطه غفلت شد. وی افزود: انتظار جدی اتاق بازرگانی در دوره نهم این است که دولت، بخش خصوصی را جدی بگیرد و از سرمایه عظیم بخش خصوصی در کنار تجربه بزرگ و پرهزینه‌ای که سال گذشته از سر گذرانده‌ایم، برای پیشبرد امور اقتصادی کشور در سال جاری استفاده کند.
عضو هیات ریسیه اتاق تهران همچنین بازنگری در برخی قوانین کشور را از جمله اولویت‌ها برای سال ۹۸ دانست و گفت: متاسفانه موج ناامیدی در قشر جوان کشور شکل گرفته و به دلیل سیاست‌های نادرست و اشتباه، بخش غالب مردم، خود را مالک اقتصاد کشور نمی‌دانند از این رو باید رویکردها را اصلاح کرد. مقیمی همچنین بازنگری در برخی شاخص‌ها از جمله مدیریت ارزی کشور را از دیگر اولویت‌های کاری دولت برای سال جاری دانست که به گفته وی، با همفکری و تعامل بخش خصوصی و اتاق بازرگانی قابل انجام است. او افزود: سختی‌ها و مشکلات سال ۹۸ به این معنا نیست که نمی‌توان به موفقیت دست یافت یا کارها را پیش برد بلکه به این معناست که باید پرتلاش‌تر و پرکارتر از گذشته باشیم. اگر شرایط سخت‌تر می‌شود ما هم سخت‌تر کار کنیم و در مقابل از دولت بخواهیم با تسهیل فضای کسب‌وکار، آزادی عمل بیشتری به فعالان بخش خصوصی و مردم برای رونق تولید بدهد.

عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان اعلام کرد

سهم عمده اسپانیا از صادرات زعفران

خبرگزاری تسنیم | عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان استان تهران با بیان اینکه سهم بزرگی از بازار بین‌المللی زعفران در اختیار اسپانیا است که تولید ندارد گفت: بیشترین آسیب به کالای صادراتی زعفران از ناحیه صادرات این محصول به‌صورت فله حاصل شده است. فرزاد سحرخیز اظهار کرد: زعفران در سفره ایرانی بیشتر جنبه تزئینی دارد حال اینکه با توجه به خواص گسترده دارویی این گیاه از جمله ضد افسردگی و ضد سرطان بودن در کشورهای خارجی بیشتر به عنوان دارو مورد استفاده قرار می‌گیرد. عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان استان تهران با اشاره به اینکه زعفران جزو کلیدی‌ترین محصولات صادراتی ایران به‌شمار می‌رود، خاطرنشان کرد: در خارج از مرزهای کشور استقبال بی‌نظیری از زعفران ایرانی می‌شود که شاکله این استقبال از اعتماد به وجود می‌آید. سحرخیز مهم‌ترین چالش اصلی که زعفران ایرانی در دنیا با آن مواجه است نوع بازاریابی دانست و تأکید کرد: باید این را گفت مسائلی که در مورد کشور اسپانیا و تلاش‌های این کشور برای کسب بازار بیشتر مطرح شده موضوع اصلی نیست، بلکه آنچه مهم است اقدامات سازمان یافته‌ای است که اسپانیا در طول سالیان متمادی بر پایه اصول علمی بازار و بازاریابی علمی انجام داده و توانسته با توسل به آنها سهم بزرگی از بازار بین‌المللی زعفران را در اختیار خود در آورد.
او با اشاره به سلامت‌محور بودن کالای زعفران، خاطرنشان کرد: برای توسعه تولید ارگانیک زعفران در استان خراسان رضوی به عنوان مهم‌ترین قطب تولید این محصول اقداماتی انجام شده که خود این اقدامات سبب تقویت و ارتقای جایگاه برند زعفران ایرانی در بازار هدف در ۵ قاره جهان می‌شود. عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان استان تهران با نقد صادرات زعفران به‌صورت فله، افزود: در واقع باید گفت که بیشترین آسیب به این کالای صادراتی راهبردی از طریق شرکت‌هایی به محصول زعفران وارد شده که که به‌صورت فله، زعفران را به دنیا صادر می‌کنند. او همچنین گفت: صادرات با طراحی اصیل ایرانی به‌نوعی سفیر و معرفی‌کننده فرهنگ اصیل کشورمان به بازار بین‌المللی است. عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان استان تهران گفت: آموزش نقش مهمی در روند توسعه‌ای برند می‌تواند داشته باشد بر این اساس مجوز تأسیس دانشگاه علمی کاربردی سحرخیز با محوریت آموزش کشاورزان برای ارتقاء کیفیت تولید و ارتقاء کیفی کشت و روش‌های نوین صادر شده که از مهرماه امسال اقدام به جذب دانشجو می‌کند.
سحرخیز ادامه داد: همچنین حفظ جایگاه راهبردی بر پایه ۴ اصل شامل تمامیت، اصالت، سبب‌ساز و منشأ بودن یعنی ایجاد جریان پایدار در کشاورزی و صنعت و آموزش در حوزه زعفران کشور پیوسته مدنظر ما قرار داشته که در این راستا نیز اقداماتی در دستور کار قرار گرفته است.

چشم‌انداز اقتصادی ترکیه روشن نیست

اقتصاد ترکیه کوچک می‌شود

گروه جهان |
اقتصاد ترکیه در سه‌ماهه چهارم سال گذشته میلادی ۳درصد کوچک شده که دلیل آن بحران سقوط ارزش لیر بوده است. لیر ترکیه در سال گذشته نزدیک به ۳۰ درصد از ارزش خود در برابر دلار را از دست داد، شرایطی که باعث شد تا ترکیه بیشترین تورم را در ۱۵ سال گذشته تجربه کند و توانایی شرکت‌ها برای پرداخت بدهی‌ها محدود شده و بحران ریسک وام‌های بد گریبان‌گیر بخش بانکی این کشور شود.
رویترز نوشته: نظرسنجی از کارشناسان اقتصادی نشان می‌دهد که اقتصاد ترکیه در سال ۲۰۱۹ میلادی نیز ۳ درصد کوچک‌تر خواهد شد. دولت ترکیه اخیرا پیش‌بینی خود از رشد اقتصادی را به ۲.۳ درصد کاهش داده است. آخرین مورد انقباض رشد اقتصادی ترکیه مربوط به سال ۲۰۰۹ میلادی بوده است که حدود ۴.۷ درصد بود. از سال ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۷ میلادی این کشور به نرخ متوسط رشد بسیار خوب ۶.۶ درصدی دست یافته بود. حال بار دیگر انتظار می‌رود که در سه ماهه نخست سال جاری میلادی، اقتصاد ترکیه ۳.۴ درصد و در سه ماهه دوم سال ۱.۲ درصد کوچک‌تر شود.
در نظرسنجی رویترز همچنین کارشناسان رشد اقتصادی ترکیه را ۲.۵ درصد در سال ۲۰۲۰ میلادی پیش‌بینی کرده‌اند. معمر کومارچوغلو کارشناس موسسه استانبول اینوستمنت در این باره می‌گوید: «انتظار داریم در نیمه دوم سال جاری، اقتصاد به ریل صعودی بازگردد اما این بازیابی شکننده است و بسیار به تحولات سیاسی و ژئوپلیتیکی دارد.» انتظار می‌رود آمار مربوط به تولید ناخالص داخلی سه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ میلادی ۳۱ ماه مه منتشر شود.

تردیدهای جدی درباره اصلاحات

یکی از دلایل کاهش ارزش لیر در سال گذشته نگرانی سرمایه‌گذاران نسبت به استقلال بانک مرکزی ترکیه و تنش‌های میان آنکارا و واشنگتن بود. بخشی از این نگرانی‌ها همچنان وجود دارد چرا که ترکیه و امریکا به عنوان دو عضو پیمان ناتو روابط چندان حسنه‌ای ندارند و در مواردی چون سوریه و اصرار آنکارا بر خرید موشک‌های روسی از مسکو باوجود مخالفت شدید ایالات متحده امریکا، اختلافات دو طرف همچنان به قوت خود باقی است.
با این حال دولت ترکیه در تلاش برای کاهش تاثیرات شکست در انتخابات محلی در کلان‌شهرهایی چون آنکارا و استانبول اصلاحات اقتصادی را در اولویت قرار داده است. برات البیراک وزیر دارایی ترکیه، هفته گذشته از بسته پیشنهادی دولت برای تأمین مالی بانک‌ها رونمایی کرد. خبرگزاری بلومبرگ به نقل از البیراک داماد اردوغان، نوشت که دولت سرمایه جدیدی را به بانک‌های دولتی تزریق خواهد کرد و تشکیل دو صندوق به‌منظور به عهده گرفتن وام‌های بد (وام‌هایی که باز پرداخت آنها با مشکل روبرو است) را بررسی می‌کند تا به صنعت بانکداری کمک کند. این کمک به عنوان بخشی از بسته اصلاحات با هدف احیاء اقتصاد در حال رکود ترکیه و بانک‌هایی که به‌دنبال فرار از دست وام‌های بد انباشت شده و افزایش تقاضا از سوی شرکت‌ها به‌منظور باز سازمان‌دهی بدهی آنها است، انجام می‌گیرد. به گفته این مقام ترکیه‌ای، دولت همچنین برای حفظ اعتبار در اقتصاد ۲۸ میلیارد لیر (۴.۹ میلیارد دلار) اوراق بهادار ویژه منتشر خواهد کرد و آنها را در نزد بانک‌های دولتی قرار می‌دهد. این بزرگ‌ترین برنامه احیاء بانک‌ها در ترکیه از سال ۲۰۰۱ میلادی به بعد محسوب می‌شود که در آن زمان دولت ۷۷ میلیارد دلار برای سرپا نگه داشتن بانک‌ها هزینه کرد. اگرچه رجب طیب اردوغان بارها اعلام کرده که ترکیه نیازی به صندوق بین‌المللی پول ندارد اما ناظران بر این باورند که اصلاحات اقتصادی باید با نظارت صندوق بین‌المللی پول اعمال شود تا اعتماد سرمایه‌گذار جذب شود. ماتیس می‌گوید: «اردوغان برای فرار از راه‌کارهای سخت صندوق می‌گوید که نیازی به این نهاد ندارد اما واقعیت این است که ارایه یک پاورپوینت با چند اسلاید که نشان دهد اقتصاد ترکیه به سرعت متوازن می‌شود، اقدامی کافی برای جلب اعتماد سرمایه‌گذاران نخواهد بود.» با این حال در شش نظرسنجی مختلف صورت گرفته توسط رویترز، شرکت‌کنندگان احتمال درخواست کمک ترکیه از صندوق بین‌المللی پول را منتفی دانسته‌اند. همچنین شرکت‌کنندگان، نرخ تورم ترکیه تا پایان سال را ۱۵.۵ درصد پیش‌بینی کردند. آنها همچنین پیش‌بینی کردند بانک مرکزی به خواسته اردوغان برای کاهش نرخ بهره تن دهد و با کاهش آن به ۱۹.۲۵ درصد موافقت کند.
گرچه رییس جمهوری ترکیه تاکید کرده که باید بر اقتصاد متمرکز شوند هنوز بسیاری نسبت به برنامه جامع اصلاحات در حوزه اقتصاد ترکیه مشکوک هستند؛ به خصوص در دوران پس از انتخابات. ناظران نگران هستند که حزب عدالت و توسعه به جای این برنامه جامع دست به تدابیر کوتاه‌مدت بزند تا بدین شکل شکست‌ها را جبران کند، که این مساله می‌تواند ضعف‌ها را عمیق‌تر و تشدید بکند. به اعتقاد ناظران، حزب عدالت و توسعه بیشتر طرفدار تدابیری برای رشد اقتصادی است. آنها بیشتر می‌خواهند تدابیر مالی اتخاذ کنند و تورم را کاهش دهند بنا بر این اصلاحات جامع اتفاق نخواهد افتاد. پیوتر ماتیس استراتژیست اقتصادی می‌گوید: «بازار انتظار تدابیر مستحکم و مشخصی برای حل عدم توازن در اقتصاد دارد. اکنون میزان بیکاری به بیش از ۱۳ درصد رسیده و به نظر می‌رسد اصلاحات برای اردوغان و ترک‌ها سخت باشد.»

احتمال بررسی همه‌پرسی دوم در پارلمان با وجود مخالفت دولت

ترزا می تا تکمیل برگزیت نخست‌وزیر می‌ماند

گروه جهان |
وزیر خزانه‌داری بریتانیا تاکید کرده است که «ترزا می» تا زمان خروج این کشور از اتحادیه اروپا در پست نخست‌وزیری باقی می‌ماند. اظهارات فیلیپ هاموند وزیر خزانه‌داری بریتانیا در شرایطی مطرح می‌شود که رایزنی‌های بین حزبی برای رفع بن‌بست برگزیت همچنان ادامه دارد. تاریخ خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا تا ۳۱ اکتبر به تعویق افتاده است.
به گزارش بلومبرگ، فیلیپ هاموند گفته: «ترزا می نخست‌وزیر بریتانیا تاکید دارد به محض عقد توافق و خروج ما از اتحادیه اروپا کناره‌گیری خواهد کرد. تا جایی که اطلاع دارم او قصد ندارد پیش از حصول توافق قدرت را ترک کند. او فردی که بسیار احساس مسوولیت می‌کند. او حس می‌کند مقابل مردم بریتانیا مسوول است تا برگزیت را اجرا کند و قطعاً قصد دارد وظیفه‌اش را به‌نحو احسن انجام دهد.» او تاکید کرده که گرچه دولت مخالف برگزاری هر گونه همه‌پرسی جدید در خصوص موضوع برگزیت است ولی به احتمال زیاد، پارلمان این مساله را بررسی خواهد کرد.
اتحادیه اروپا و بریتانیا در ساعات اولیه پنج‌شنبه گذشته موافقت کردند مهلت خروج لندن از این بلوک اروپایی را تا ۳۱ اکتبر سال جاری میلادی تمدید کنند. مهلت برگزیت جمعه به سر می‌رسید، اما با توجه به اینکه توافق دولت ترزا می با اتحادیه اروپا در پارلمان بریتانیا به تایید نرسید، وی خواستار تمدید این مهلت شد. خروج بدون برنامه بریتانیا از اتحادیه اروپا می‌توانست برای بریتانیا و همچنین برای کشورهای عضو اتحادیه اروپا پیامدهای اقتصادی سنگینی داشته باشد.
وزیر خزانه‌داری بریتانیا همچنین گفته موضع حزب اپوزیسیون کارگر درباره برگزاری یک همه‌پرسی جدید درباره برگزیت مشخص نیست. تعداد زیادی از نمایندگان حزب کارگر به جرمی کوربین رهبر این حزب فشار می‌آورند تا خواستار برگزاری همه‌پرسی دوم برگزیت شود. نشریه گاردین نوشته: سیاستمداران موافق برگزیت معتقدند که این طرح فاقد شرایط مناسب بوده و ترزا می ترجیح می‌دهد اتحادیه اروپا را بدون توافق ترک کند. علاوه بر آن این اعتقاد وجود دارد که پارلمان مملو از حامیان اروپاست که مانع خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا می‌شوند. یکی از موانع برگزیت نمایندگان حزب کارگر هستند که به نظر می‌رسد این مشکل با مذاکره میان مقامات ارشد تیم جرمی کوربین و ترزا می رفع نمی‌شود. نگرانی نخست‌وزیر بریتانیا از بین رفتن حزب خود بوده که محو شدن خطوط قرمز را ممنوع می‌کند و کوربین انگیزه‌ای برای همکاری در هر طرحی را از دست می‌دهد. توافق میان حزب کارگر و تیم ترزا می زمانی رفع می‌شود که پاداش حاصل از توافق به اندازه کافی رضایت‌بخش باشد. این در حالی است که احتمال بازگشت برای سرمایه‌گذاری بر سر برگزیت نرم ضعیف بوده و با گذشت زمان شرایط و خامت پیدا می‌کند. جذابیت برگزیت نرم آن است که رنج اقتصادی برگزیت سخت و بحران‌های سیاسی که در تلاش هستند تا همه‌چیز را با همه‌پرسی دیگر از بین ببرند بر دارد. اما این در حالی است که این مزایا به سرعت رنگ می‌بازند. کشورهایی که در اتحادیه اروپا باقی می‌مانند یا آن را ترک می‌کنند هر دو از هزینه‌هایی که تسلیم کرده‌اند پشیمان خواهند شد تا آنکه بتوانند از مزایای به ظاهر تسلی بخش آن بهره ببرند. برگزیت دولت را در مداری بدون صدا که نهادهای تصمیم‌گیرنده اروپایی در آن قرار دارند، گرفتار خواهد کرد. در واقع برگزیت نرم یک طرح سرمایه‌گذاری ضعیف خواهد بود که شرکای سیاسی‌اش آن را ترک کرده‌اند. اما در نهایت نمایندگان پارلمان انگلیس تحت فشار قرار دارند تا هر چیزی را که بتوان نام برگزیت را روی آن نهاده را تحویل داده و کار را به اصلاح خاتمه دهند. آنها به درستی به ناامیدی رای‌دهندگان خروج از اتحادیه اروپا آشنا هستند و به تعویق انداختن ماده ۵۰ را ناخوشایند می‌خوانند. با نزدیک شدن شمارش معکوس برگزیت پس از گذشت ۳ سال، سیاستمداران انگلیسی با این سوال که چگونه می‌توانند از بدترین نتیجه به دست آمده از این طرح پیشنهادی ترزا می اجتناب کنند روبرو هستند.»
در همین حال رییس جمهوری آلمان شنبه ضمن حمایت از تعویق مجدد تاریخ برگزیت، بهترین سناریو را دستیابی به توافقی درباره برگزیت در پارلمان لندن تا پیش از انتخابات پارلمانی اروپا دانسته است. فرانک والتر اشتاین‌مایر در مصاحبه‌ای با روزنامه زوددویچه سایتونگ تاکید کرده: «این درست است که همه اقدامات لازم انجام شود تا تاثیرات منفی را محدود کنیم اما روشن است که این مساله نباید به وحشتی بدون پایان تبدیل شود. بنابراین تمدید مجدد زمان برگزیت به درستی با شرایط و انتظارات منطبق است.» اشتاین‌مایر در عین حال اعتراف کرده آنچه در حال وقوع است کمتر قابل درک بوده و به دشواری قابل توضیح است. او گفته: «با این وجود باید برای ما آشکار شود که برگزیت یک نقطه عطف عمیق با تاثیرات بسیار هنگفت برای انگلیس و همچنین برای اتحادیه اروپا است.» اشتاین‌مایر همچنین با دیده تردید به مشارکت احتمالی انگلیس در انتخابات پارلمانی اروپا نگریسته و گفته: بهترین سناریو این است که سریعا و پیش از انتخابات ماه مه پارلمان انگلیس به یک اکثریت سازنده برای توافق برگزیت دست یابیم. آرزو می‌کنم شرایطی را ایجاد کنیم که انسجام اتحادیه اروپا بعد از مذاکرات برگزیت برای کار ما در مسائل آینده اتحادیه اروپا همچنان حفظ شود.»
گرچه تاریخ خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا به تعویق افتاده اما مدیر صندوق بین‌المللی پول برای اروپا اعلام کرده حتی پس از اعطای زمان بیشتر به لندن، سردرگمی برگزیت همچنان اقتصاد انگلیس را آزار می‌دهد. پل تامسن طی سخنرانی خود در نشست‌های فصل بهار صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی در واشنگتن گفت: «با وجود اینکه اتحادیه اروپا تصمیم به تمدید مهلت برگزیت گرفت و به صورت موقت از برگزیت بدون توافق اجتناب کرده است، اما همچنان این شرایط اقتصاد انگلیس را تهدید می‌کند.»
بر اساس آخرین پیش بینی صندوق بین‌المللی پول، نرخ رشد اقتصادی بریتانیا در سال ۲۰۱۹ میزان ۱.۲ دهم درصد خواهد بود، که این رقم در مقایسه با پیش‌بینی‌های قبلی که ۱.۵ درصد بوده کمتر است؛ علت آن بدون تکلیف بودن برگزیت است که باعث می‌شود سرمایه‌گذاران در این دوره سرمایه‌گذاری‌های خود را در انگلیس کاهش دهند.

رهبر کره‌شمالی: امریکا باید رویکرد خود را تغییر دهد

گروه جهان | رهبر کره‌شمالی از روند کنونی تنش‌زدایی با امریکا ابراز ناخرسندی کرده و گفته تنها در صورت تغییر مشی امریکا حاضر است با دونالد ترامپ دیدار کند. به گزارش دویچه‌وله، کیم جونگ اون تا آخر سال جاری به دولت امریکا مهلت داده تا رویکرد خود را تغییر دهد. او گفته تنها در صورتی حاضر به ملاقات و گفت‌وگو با دونالد ترامپ رییس جمهور امریکا است که این کشور تا پایان سال رویکرد خود را تغییر دهد و قادر به اتخاذ یک تصمیم شجاعانه باشد. کیم که در برابر شورای عالی خلق سخنرانی می‌کرد، گفت که در قضیه برنامه هسته‌ای کره‌شمالی کشورش حاضر به همکاری است، اما نخست امریکا باید موضع درست اتخاذ کند.
رهبر کره‌شمالی درباره انتظارات خود از ایالات متحده توضیح بیشتری نداد. دومین دیدار ترامپ با رهبر کره‌شمالی که فوریه در ویتنام انجام گرفت، نتایج روشنی نداشت. هر کدام از دو کشور، گناه شکست مذاکرات را به دوش دیگری انداخت، در عین حال هر دو تمایل خود را برای ادامه مذاکرات اعلام کردند. به گزارش خبرگزاری کره‌شمالی، کیم جونگ اون، پس از دومین دیدار در ویتنام، گفته نسبت به صداقت امریکا دچار تردید شده است. او گفته: «حاضریم باز هم تلاش کنیم، در صورتی که امریکا موضعی درست اتخاذ کند و مایل به بهبود مناسبات به سود دو طرف باشد.» او گفته رابطه شخصی‌اش با ترامپ خوب است. امریکا به کره‌شمالی خلع سلاح مشابه لیبی پیشنهاد داده بود.

اولین بانک ژاپنی مجوز ورود به بازار آزاد چین را گرفت

گروه جهان | بانک میتسوبیشی یوفی جی فایننشال گروپ ژاپن (MUFG) ورود به عملیات‌های بازار آزاد چین را دریافت کرد. به گزارش نیکی ژاپن، بانک میتسوبیشی یوفی جی فایننشال گروپ این نخستین بانک ژاپنی و چهارمین بانک غیر چینی است که چنین مجوزی را اخذ کرد. بانک MUFG ژاپن امیدوار است این پیشرفت بینش بهتری را برای اهداف پولی و سیاست‌های چین برای آن ایجاد خواهد کرد. چنین عملیات‌هایی که شامل خرید و فروش اوراق قرضه دولتی توسط یک بانک مرکزی می‌شود، ابزار اولیه برای تطبیق میزان پول در نظام بانکی است. قرار است بانک MUFG ژاپن در ماه جاری میلادی با هدف شرکت در اولین عملیات بازار آزاد چین توافقات را نهایی و سیستم خود را به روز رسانی کند.
کمتر از ۵۰ بانک از قبیل «اچ‌اس‌بی‌سی» و «سیتی گروپ» مجاز به شرکت در عملیات‌های بازار آزاد چین هستند. بانک MUFG از سال ۲۰۱۶ به‌دنبال اخذ مجوز از بانک مرکزی چین و دسترسی به این بازار بوده است. تارنمای مینچی گزارش داده که وزیر خارجه ژاپن با هدف برگزاری مذاکرات اقتصادی به پکن رفته است. گفته شده، تارو کونو وزیر خارجه ژاپن، در این سفر سه روزه قرار است جلسات جداگانه‌ای با لی کیانگ نخست‌وزیر و «وانگ یی» وزیر خارجه چین داشته باشد. دیدار و مذاکرات این مقامات بلندپایه، زمینه دیدار شی جین پینگ رییس جمهوری چین از ژاپن را فراهم می‌کند. این نخستین سفر شی به ژاپن از زمان انتصاب به ریاست جمهوری چین در سال ۲۰۱۳ است.

بحران نبود پول نقد پس از سقوط البشیر در سودان

گروه جهان | به‌دنبال سرنگونی دولت عمر البشیر خود پردازها و بانک‌های سودانی با مشکل نبود پول نقد روبرو شدند. به گزارش الافریکا، خودپردازهای این کشور برای چند روز است که خالی هستند و بانک‌ها هم پول نقد برای افراد به‌منظور برداشت از حساب خود ندارند. به گفته برخی از مردم محلی داشتن پول نقد حتی به مقدار کم به منظور استفاده از آن برای نیازهای روزمره غیر ممکن شده است؛ ضمن اینکه خرید و فروش هم تقریبا در بازارها به دلیل نبود پول نقد زمین گیر شده است. بانک مرکزی سودان اعلام کرد قصد دارد اسکناس جدیدی به ارزش یکهزار پوند سودان چاپ کند تا مشکل پول نقد در این کشور را حل و آن را از ماه جولای به سبد پولی این کشور اضافه کند. همچنین به‌دلیل افزایش قیمت‌ها و سخت شدن شرایط اقتصادی از قبیل بالا رفتن قیمت نان، سوخت، دارو و محدود شدن برداشت‌ها باعث خشم مردم شده است. در همین حال، احمد عوض بن عوف، وزیر دفاع سودان، که پس از البشیر ریاست حکومت را به دست گرفته بود، یک روز پس از کودتا استعفا کرد و جای خود را به ژنرال عبدالفتاح برهان داده است. این در حالی است که مردم سودان همچنان با حکومت نظامیان مخالفت می‌کنند. ارتش ضمن اعلام وضعیت فوق‌العاده گفته بود اوضاع را در دست خواهد گرفت اما انقلابیون سودانی با ماندن در خیابان‌ها خواستار تشکیل دولت موقت بدون دخالت نظامیان هستند.

لاوروف: امریکا قدرت رقابت اقتصادی را از داده است

گروه جهان | وزیر خارجه روسیه گفته اقتصاد امریکا قادر به رقابت صادقانه نیست به همین دلیل، امریکا از روش‌های ناجوانمردانه استفاده می‌کند. به گزارش خبرگزاری روسیه، سرگئی لاوروف در جمع دانشجویان دانشگاه وزارت خارجه روسیه گفته: «اقتصاد امریکا دیگر قادر نیست تا به صورت صادقانه با دیگر کشورها رقابت کند و این مساله باعث شده مقامات امریکایی به فکر استفاده از ابزارهای در اختیار خود برای حذف رقبا از میدان بیافتند.» لاوروف ادامه داده: «اگرچه از دیدگاه اقتصادی، امریکا برترین قدرت جهانی است اما نقش تعیین کننده امریکا در عرصه جهانی رو به افول است.» وزیر خارجه روسیه از هند و چین به عنوان رقبای اصلی امریکا نام برده و ضمن اشاره به افزایش رشد کشورهای نوظهور و بلوک‌های منطقه‌ای گفته که امریکا قدرت رقابت‌پذیری خود را طی دو - سه سال اخیر از دست داده است.
سرگئی لاوروف رفتار کنونی واشنگتن در عرصه تجارت و اقتصاد بین‌المللی را ناعادلانه و غیر صادقانه خوانده و گفته: «این کشور ارزش‌های سازمان تجارت جهانی را زیر پا گذاشته است. امریکا به هیات‌های حل اختلاف تجاری در این سازمان اجازه نمی‌دهد کار خود را بکنند و می‌خواهد هر طور شده است موقعیت متزلزل خود را حفظ کند.» انتقادات لاوروف از امریکا در شرایطی بیان می‌شود که دیمیتری مدودوف نخست‌وزیر این کشور، در سخنانی از مقامات دولت ترامپ خواسته تا به میز مذاکره با روسیه به منظور احیای روابط تجاری و اقتصادی دو کشور باز گردند.

کاخ سفید پناهجویان را به شهرهای پناه‌دهنده منتقل کند

گروه جهان | دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا، از طرح خود مبنی بر اسکان دادن مهاجران غیرقانونی در شهرهای موسوم به «پناه‌دهنده» پرده برداشته است. ترامپ ضمن اشاره به مانع‌تراشی دموکرات‌ها در تغییر قوانین مهاجرتی، در اقدامی تلافی‌جویانه از عزم جدی دولت برای انتقال مهاجران غیرقانونی به این مناطق خبر داده است. واشنگتن پست پیش‌تر در گزارشی مدعی شده بود کاخ سفید در نظر داشته است فشار زیادی بر تمام آژانس‌های مهاجرتی وارد کند تا نام تمام پناهجویانی که از امریکای مرکزی به این کشور آمده‌اند، ثبت شده و به «شهرهای پناه‌دهنده» منتقل شوند. این ایده از سوی می‌دیویس معاون هماهنگ‌کننده سیاست‌های مهاجرتی کاخ سفید، نوامبر برای مبارزه حضور پناهجویان غیرقانونی مطرح شده بود. اصطلاح شهرهای پناه‌دهنده (Sanctuary Cities) برای تعیین شهرهایی است که بطور کامل سیاست‌های مهاجرتی دونالد ترامپ را اجرا نمی‌کنند. دیویس پیشنهاد کرده مهاجرانی که پس از بازداشت شدن به شهرهای مرزی منتقل شده‌اند، بتوانند به یکی از چندین «شهر پناه‌دهنده» نظیر شیکاگو یا لس آنجلس منتقل شوند. متی آلبنز، یکی از مدیران مهاجرتی ایالات متحده در جلسه کنگره به تازگی با ابتکار عمل کاخ سفید مخالفت کرده و گفته به‌دلیل تنظیم بودجه مراکز نگهداری از پناهجویان امکان عملی کردن آن وجود ندارد. دونالد ترامپ پس از آنکه نتوانست بودجه لازم برای ساخت دیوار هزاران کیلومتری با مرز مکزیک را از سوی کنگره امریکا تامین کند، قصد دارد روش‌های جایگزین برای مبارزه با پناهجویان را به کار ببندد.

دریچه

مخالفت امریکا با تغییر حق رای کشورها در IMF

گروه جهان | امریکا با افزایش سهم برخی کشورها از تامین مالی صندوق بین‌المللی پول مخالفت کرده است. به گزارش رویترز، استیون منوچین وزیر خزانه‌داری امریکا گفته: «دولت ترامپ مخالف هر گونه تغییری در سهم پرداختی اعضای صندوق بین‌المللی پول در حال حاضر است و فکر می‌کند حفظ وضعیت فعلی مفیدتر خواهد بود.» این اظهارات منوچین باعث ناامیدی کارشناسان نسبت به نتایج نشست بهاره صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی شده است که این هفته در واشنگتن برگزار خواهد شد.
سیستم رأی‌دهی فعلی صندوق حدود ۱۰ سال پیش معرفی شد. منوچین گفته: «از دید ما صندوق دارای دسترسی کافی به منابع لازم برای ایفای تعهدات خود است و ما در صورت پیش آمدن شرایط اضطراری برای آن منابع کافی در نظر گرفته‌ایم.» یک مقام آلمانی در این باره گفته است که چشم‌انداز چندانی برای تغییر حق رأی وجود ندارد. آخرین تغییر در سهم کشورها در سال ۲۰۱۰ میلادی باعث شد تا کشورهایی چون برزیل، هند و چین از حق رأی بیشتری برخوردار شوند. فیلیپ هاموند وزیر خزانه‌داری بریتانیا نیز گفته که کمبود منابع برای صندوق باعث شده است در روند ایفای نقش این نهاد بین‌المللی وقفه ایجاد شود.
یکی دیگر از موارد اختلافی بین کشورهای عضو صندوق بین‌المللی پول بحث ونزوئلا است. امریکا خوان گوایدو، رییس مجلس ونزوئلا را به عنوان رییس جمهور قانونی این کشور به رسمیت شناخته است و از صندوق خواسته تا کرسی ونزوئلا را به مخالفان دولت مادورو واگذار کند؛ مساله‌ای که با مخالفت چین و برخی دیگر کشورها مواجه شده است. صندوق بین‌المللی پول همچنین در اقدامی جنجالی اقدام به بلوکه کردن ۴۰۰ میلیون دلار از اموال ونزوئلا کرده است. از حدود دو سال پیش و به‌دنبال عدم پرداخت حق عضویت ونزوئلا توسط دولت مادورو، صندوق بین‌المللی پول حق رأی این کشور را به حالت تعلیق درآورده است. کریستین لاگارد رییس صندوق بین‌المللی پول، در نشست بهاره این نهاد مالی اعلام کرده میزان پیش‌بینی رشد اقتصاد جهانی در سال گذشته ۳.۶ درصد بود، در حالی که این رقم در سال جاری ۳.۳ درصد است.

کوتاه از منطقه

پرونده اتهامات جنایات جنگی امریکا بسته ماند

کاخ سفید تصمیم دیوان کیفری بین‌المللی برای عدم آغاز تحقیقات پیرامون اتهام جنایت جنگی در افغانستان را ستود و آن را پیروزی بزرگ خواند. بیانیه‌ای که دونالد ترامپ پیرو این تصمیم دیوان کیفری بین‌المللی منتشر کرد، تاکید می‌کند که این دیوان صلاحیت محاکمه شهروندان امریکایی را ندارد چرا که ایالات متحده عضو آن نیست. او همچنین به دیوان کیفری هشدار داده هر گونه تلاشی برای تعقیب قضایی افراد امریکایی، اسراییلی یا متحدان آن با واکنشی سریع و محکم مواجه خواهد شد. دادستان دیوان کیفری بین‌المللی مدت‌هاست در پی اجازه تحقیقات رسمی پیرامون اتهام کشتار غیرنظامیان، شکنجه و آزار و اذیت شهروندان افغانستانی است که به سربازان امریکایی نسبت داده شده است.

درخواست نشست فوق‌العاده برای نجات عراق

نخست وزیر اسبق عراق از گروه‌های سیاسی کارآمد خواست، با هدف نجات این کشور و مقابله با چالش‌های منطقه‌ای و بین‌المللی که همچنان به جای برخورد ملی با آنها برخورد حزبی می‌شود، یک دیدار ملی برگزار کنند. به گزارش الشرق الاوسط، ایاد علاوی نخست وزیر اسبق عراق که ریاست گروه «المنبر العراقی» را برعهده دارد در بیانیه‌ای اعلام کرده: «شرایط و چالش‌های کنونی موجود در عراق و منطقه مستلزم یک اقدام فوری برای تشکیل یک نهاد داخلی، کنار گذاشتن مسائل منفی مرحله کنونی و برعهده گرفتن یک مسوولیت تاریخی برای ساخت عراق واحد است.»

بازداشت ده‌ها مهاجر غیرقانونی در ترکیه

نیروهای امنیتی ترکیه ۴۷۰ مهاجر غیرقانونی را در استان ادیرنه در شمال غرب کشور دستگیر کردند. به گزارش آناتولی، نیروهای ژاندارمری و هنگ مرزی ترکیه ۴۷۰ تبعه خارجی که درصدد عبور غیرقانونی از مرزهای شمال غربی کشور بودند را در استان ادیرنه دستگیر کردند. شهر مرزی ادیرنه در شمال غرب ترکیه به‌دلیل نزدیکی به دو کشور عضو اتحادیه اروپا، بلغارستان و یونان از مسیرهای اصلی مهاجران غیرقانونی است.

راهپیمایی در بصره برای تبدیل این استان به اقلیم

منابع آگاه از راهپیمایی گسترده ساکنان استان بصره عراق برای تشکیل اقلیم بصره خبر دادند. به گزارش روسیا الیوم اعلام کرد که صدها تن از اهالی استان بصره عراق شامگاه جمعه به منظور حمایت از درخواست‌ها مبنی بر تشکیل اقلیم بصره در مناطق مختلف این استان راهپیمایی کردند. اهالی بصره در مناطق مختلف پرچم اختصاصی طراحی شده برای اقلیم بصره را در دست داشتند. مدتی است که موضوع تشکیل اقلیم بصره مطرح شده و شورای استانی درخواست کرده در این خصوص به آرای عمومی مراجعه شود.

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یکشنبه ۲۵ فروردین ۱۳۹۸ | ۸ شعبان ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۳۵۴ | Sun. Apr 14. 2019 | info@taadolnewspaper.ir

تعادل

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان- خیابان کوثر دوم- بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری (۳) - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۳:۰۴ | اذان مغرب: ۱۹:۵۴ | اذان صبح فردا: ۵:۰۴

مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

چهره روز

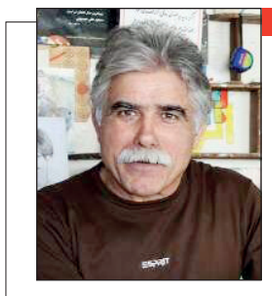

جلو چاپندگان را بگیرید

اکبر اکسیر با اشاره به مشکلات کاغذ در کشور، از مسوولان خواست تا جلو چاپندگان کتاب را بگیرند. این شاعر طنزپرداز گفت: به قدری درباره پیاز انتقاد می‌شود که ماروی‌مان نمی‌شود درباره کتاب هم انتقاد کنیم. من با دلار، ارز و پیاز کاری ندارم اما اگر دولت کمک نکند و کاغذ حمایتی به ناشران خوب ندهد نمی‌دانم وضعیت کتاب به چه شکل خواهد شد و نمایشگاه با چه کتاب‌هایی برگزار می‌شود. امر حیاتی در نمایشگاه امسال این است که به گرانی کاغذ و سهمیه‌بندی ناشران توجه کنند و کاغذ به دست ناشرانی برسد که عمری با شرافت تمام کار کرده و کتاب به چاپ رسانده‌اند نه کسانی که سال‌هاست چاپیده‌اند. من خواهش می‌کنم در توزیع کاغذ به ناشران توجه کنند و توجه داشته باشند عده‌ای کتاب چاپ می‌کنند و عده‌ای می‌چاپند، پس باید جلو چاپندگان کتاب را بگیرند تا کاغذ به بازار سیاه نرود، کتاب‌ها منجمد نشود و صنعت نشر باز نماند.

عکس روز

بر پایی کلاس‌های برخی مدارس مناطق سیل‌زده گمیشان و آق‌قلا در کانکس

عکس: | مهر |

ایستگاه

کمدین بریتانیایی حین بازی درگذشت

ایان کاگنیتو در حالی که روی صحنه مشغول ایفای نقش بود، درگذشت. به گزارش ورایتی، ایان کاگنیتو با نام اصلی پل باربیری، پنج‌شنبه شب گذشته در حالی که مشغول نقش‌آفرینی روی صحنه بود در سن ۶۰ سالگی درگذشت. این کمدین در حال نقش‌آفرینی در نمایش «عتیق بار» در شهری کوچک در آکسفورد بریتانیا بود که دچار ایست قلبی شد. با رسیدن نیروهای اورژانس به صحنه در ساعت ۱۰ شب اعلام شد او فوت کرده است. یکی از حاضران گفته است وسط نمایش او روی صندلی نشست و سر و دستش را به سمت عقب کشید و شانه‌هایش داشت می‌لرزید. مخاطبان فکر کردند که این بخشی از نمایش است، چون او اندکی پیش از آن داشت درباره سکته قلبی حرف می‌زد و این حرکت دقیقاً در ادامه همان صحبت‌ها بود. یکی از همکاران وی که مسوولیت برنامه کمدی را بر عهده داشت نیز گفت که همه مردم و حتی خود ما فکر کردیم که او دارد شوخی می‌کند. در هر حال چند دقیقه‌ای طول کشید تا دیگر کمدین‌هایی که آنجا بودند متوجه شوند که اتفاقی افتاده و روی صحنه دویدند و درخواست کمک کردند. کاگنیتو در لندن متولد شده بود و به عنوان استندآپ کمدین از سال ۱۹۸۵ کارش را شروع کرده بود. سال ۱۹۹۹ او جایزه تایم آوت را برای استندآپ کمدی دریافت کرد. با انتشار خبر درگذشت این کمدین، دیگر همکاران وی در شبکه‌های اجتماعی به وی ادای احترام کردند.

یکی از بنیانگذاران ساندنس متهم به آزار جنسی

در حالی که یکی از بنیانگذاران جشنواره ساندنس متهم به آزار جنسی کودکان شده، جشنواره اعلام کرده سال‌هاست با وی همکاری ندارد.

به گزارش ورایتی، استرلینگ ون واگنن یکی از بنیانگذاران اولیه جشنواره فیلم ساندنس به سوءاستفاده جنسی از کودکان متهم شده است. انستیتو ساندنس با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرده با این فرد از سال ۱۹۹۳ تاکنون هیچ همکاری نداشته است.

در حالی که مقامات قضایی سالت لیک سیتی این فرد را متهم به سوءاستفاده از کودکان کرده است، ساندنس با صدور بیانیه‌ای اعلام کرده: درست است که استرلینگ ون واگنن هم در شکل گیری فستیوال و هم انستیتو نقش داشته اما ما از گزارش‌های مطبوعاتی اخیر متوجه سوءرفتار وی شده‌ایم و اعلام می‌کنیم این موسسه از سال ۱۹۹۳ تاکنون هیچ ارتباطی با وی نداشته است. ما ضمن محکوم کردن این رفتار با قربانیان وی اظهار همدردی داریم. ون واگنن دوم آوریل به این جرم متهم شد. اتهام وی به سال ۲۰۱۳ بازمی‌گردد و اینکه وی از کودکی ۷ ساله سوءاستفاده کرده و این کار تا سال ۲۰۱۵ که این کودک ۹ ساله شده ادامه داشته است. در مستندات دادگاه آمده است که این دختر بچه به خانواده خود گفته است که ون واگنن در این مدت ۲ بار وی را لمس کرده است. ون واگنن از دوم آوریل با سپردن وثیقه ۷۵ هزار دلاری آزاد شده است. گفته شده وی در ماه مارس از دانشگاه یوتا که در آن جا به عنوان استاد سینما مشغول کار بوده استعفا کرده و این پس از آن بوده که خبری مبنی بر ایجاد مزاحمت برای یک کودک در سال ۱۹۹۳، منتشر شده است.

بازار هنر

اولین اجراهای ارکستر ملی ایران در سال جدید

ارکستر ملی ایران اولین کنسرت سال جدید خود را چهارم و پنجم اردیبهشت در تالار وحدت برگزار می‌کند. قرار است در این کنسرت آثار پیمان سلطانی اجرا شود و روبن آساتریان به عنوان رهبر مهمان ارکستر ملی ایران را در این کنسرت هدایت خواهد کرد. مهدی امامی، پارسا حسندخت و علیرضا وکیلی منش به عنوان خواننده در این اجرا در کنار ارکستر ملی خواهند بود. «میهنم سلام»، «ای وطن»، «ای میهن»، «ایران جوان»، «نوروز، یلدا»، «عاشق مشو»، «آتش دل»، «موسم گل» و «کنسرتو کمانچه» از جمله آثاری هستند که در این کنسرت اجرا می‌شود.

خبر دیگر از دنیای موسیقی اینکه خواننده نوظهور موسیقی پاپ کشورمان چند هفته بعد از انتشار اولین آلبوم رسمی، کنسرتی را در سالن میلاد نمایشگاه بین‌المللی تهران برگزار می‌کند. کنسرت فرزاد فرخ ساعت‌های ۱۸ و ۲۱ روز شنبه هفتم اردیبهشت ماه میزبان علاقه‌مندان موسیقی پاپ است.

این خواننده که طی ماه‌های اخیر توانسته طرفداران زیادی را هم به سمت آثارش جلب کند غیر از برنامه‌ریزی برای کنسرت تهران برنامه‌های دیگری را نیز در تعدادی از شهرهای کشورمان کرده است. «انرژی مثبت» عنوان آلبوم فرزاد فرخ است که چندی پیش از سوی موسسه «آوازی نو» در دسترس مخاطبان قرار گرفت. در این آلبوم قطعه‌های «عاشق خجالتی»، «ای جان»، «حس بی‌خیالی»، «انرژی مثبت»، «دردانه»، «قلبم باهاته»، «خواب»، «دیوونه برگرد»، «هوای تو» و «دیوانگی» در دسترس مخاطبان قرار گرفته است.

جزییات پروژه ویژه «حبس دنیا»

پروژه موسیقایی «حبس دنیا» در حالی با حضور تعدادی از هنرمندان مطرح موسیقی کشور روی صحنه می‌رود که یکی از دست اندرکاران این برنامه از اجرای یک برنامه متفاوت و ویژه در تالار وحدت خبر داد.

محمد نصرتی از هنرمندان فعال حوزه موسیقی که رهبری ارکستر پروژه «حبس دنیا» را بر عهده دارد، در گفت‌وگو با مهر با اشاره به جزییات این کنسرت که روز چهاردهم اردیبهشت ماه در تالار وحدت تهران برگزار می‌شود، توضیح داد: طبق برنامه‌ریزی که از مدت‌ها قبل انجام گرفته بود، بنا داشتیم کنسرتی را طراحی کنیم که علاوه بر اجرای زنده یک اثر موسیقایی دربرگیرنده هنرهای دیگر نیز باشد. از این رو با جلسات متعددی در این چارچوب میان دست اندرکاران کنسرت برگزار شد، به این نتیجه رسیدم که علاوه بر حضور یک ارکستر بزرگ فضایی را فراهم کنیم که هنرهای دیگر نیز در اجرای پروژه مشارکت داشته باشند. به همین جهت فضای کار به شکلی طراحی شده که مخاطبان در کنسرت پیش رو شاهد اجرایی خواهند بود که اشکال نمایشی نیز در آن مشاهده خواهد شد.

او ادامه داد: پروژه «حبس دنیا» که محتوای آن بر اساس اشعار خیام و مولانا طراحی شده روایتگر سرگشتگی انسان و سیر و سلوک اوست که قطعاً با فهمی متفاوت به مخاطبان ارایه می‌شود. به هر حال طی سال‌های اخیر پروژه‌های متعددی در فضای مشابهی که به آن اشاره شد روی صحنه رفته و به همین جهت ما نهایت تلاش خود را انجام داده‌ایم که در حوزه طراحی و اجرا کار متفاوتی پیش روی مخاطب قرار گیرد. ما در این اجرای زنده می‌کوشیم که با استفاده از هنرهای مختلف و کمتر تجربه شده سرگشتگی انسان را روایت کنیم که بی‌ارتباط با دنیای امروز هم نیست و امیدوارم ماجرا به گونه‌ای باشد که بتواند مورد استقبال قرار گیرد.

نصرتی اظهار کرد: اگرچه تأمین هزینه‌ها برای اجرای یک ارکستر خصوصی کار بسیار سختی است اما به دلیل مفهوم بسیار مهمی که این پروژه برای مخاطبان امروزی می‌تواند داشته باشد تصمیم گرفتیم با وجود شرایط سخت اقتصادی پروژه‌ای را روی صحنه ببریم که حرف‌هایی برای گفتن داشته و فقط یک اجرای زنده موسیقایی ساده نباشد.

این رهبر ارکستر در بخش دیگری از صحبت‌های خود با اشاره به اینکه بخشی از عوائد کنسرت به نفع سیل‌زدگان خرم آباد صرف می‌شود، به معرفی اعضای گروه اجرایی این کنسرت پرداخت و گفت: علی طریقت سرپرست گروه و نوازنده سه تار، امیر حسین طریقت نوازنده تمبک و آهنگساز، محمد طریقت نوازنده دف و سرپرست گروه دف نوازان «سایه ها»، میلاد طریقت نوازنده پیانو، رضا طریقت نوازنده کمانچه، بهزاد عبدی و بنده تنظیم کنندگان قطعات و مونیکا لران کنسرت مایستر ارکستر زهی برخی از اعضای گروه اجرایی پروژه «حبس دنیا» به خوانندگی وحید تاج را تشکیل می‌دهند.

نام‌های ایرانی در بین برگزیدگان «ورلد پرس فوتو»

برندگان جایزه ورلد پرس فوتو ۲۰۱۹ در حالی اعلام شد که نام دو ایرانی در بین برندگان و سه نفر اول این رقابت دیده می‌شود. به گزارش ایندیپندنت، تصویر دختر گریان در مرز امریکا و مکزیک که توسط «جان مور» ثبت شده است، توانست جایزه ۱۰ هزار یورویی این رقابت را به خود اختصاص دهد. برندگان دیگر بخش‌های مختلف این رقابت عکاسی همچون، ورزش، طبیعت و محیط زیست نیز اعلام شده‌اند. نام «فروغ اعلایی» عکاس ایرانی نیز به عنوان برنده بخش مجموعه عکس داستان ورزشی انتخاب شده است. او در مجموعه عکس‌های خود داستان زنان ایرانی را به تصویر می‌کشد که از ورود به استادیوم فوتبال منع شده‌اند. همچنین «عنایت اسدی» دیگر عکاس ایرانی در بخش موضوع‌های معاصر با عکس دو مهاجر افغان در مرزهای ایران رتبه سوم رقابت تک عکس را به خود اختصاص داد.

تمامی تصاویر نامزد شده در این رقابت در یک تور جهانی که تخمین زده می‌شود بیش از ۴ میلیون نفر بازدیدکننده داشته باشد، به نمایش گذاشته خواهد شد.

ورزشی

حذف کاراته از بازی‌های آسیایی ۲۰۲۲

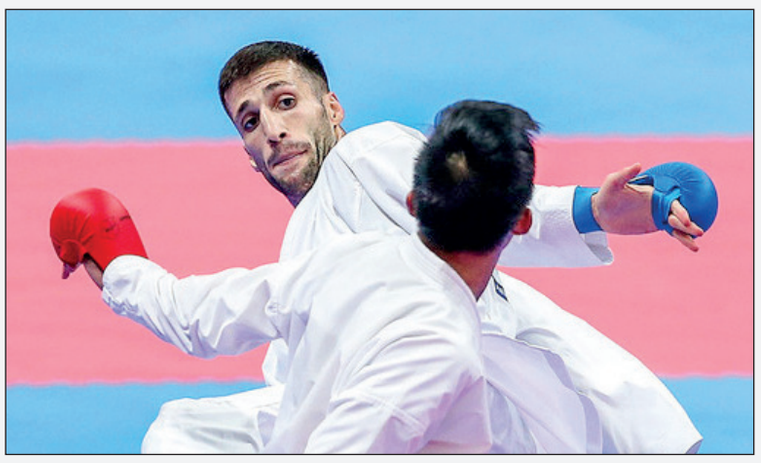

به دنبال حذف کاراته از بازی‌های المپیک ۲۰۲۴ پاریس، این رشته در لیست اولیه از بازی‌های آسیایی ۲۰۲۲ چین نیز کنار گذاشته شد. ستاد برگزاری بازی‌های آسیایی ۲۰۲۲ هانگژو چین لیست ابتدایی رشته‌های حاضر در این رقابت‌ها را منتشر کرد که در میان آنها نامی از کاراته به چشم نمی‌خورد. ورزش‌های آبی (شیرجه- شنا- شنای موزون- واترپلو)- تیر و کمان- دوومیدانی- بدمینتون- بسکتبال- شطرنج- بوکس- قایقرانی (کانو، روییگ، بادبانی)- کریکت- دوچرخه‌سواری- سوارکاری- شمشیربازی- فوتبال- گلف- هاکی- ژیمناستیک- هندبال- جودو- کبدی- هنرهای رزمی (جوجیتسو- کوراش- ووشو)، پنجگانه مدرن- رول اسپورت- راگبی- سپک تاکرا- تیراندازی- اسکواش- تنیس روی میز- تکواندو- تنیس- سه گانه- والیبال ساحلی و سالنی- وزنه‌برداری و کشتی رشته‌هایی هستند که در اعلام اولیه در بازی‌های آسیایی ۲۰۲۲ حضور دارند. قرار است در جلساتی که در آینده برگزار می‌شود تصمیمات نهایی برای رشته‌های حاضر در این رویداد گرفته شود و به احتمال فراوان شاهد تغییر در این لیست و افزایش رشته‌های دیگر خواهیم بود.

حذف کاراته از بازی‌های آسیایی به عنوان یکی از رشته‌های مدال‌آور ایران در ادوار این رقابت‌ها می‌تواند خبر ناخوشایندی برای ورزش ایران باشد.

فروزان، قربانی جدید تراکتورسازی

اتفاقی که برای تیم فوتبال تراکتورسازی در هفته بیست و پنجم رقم خورد و منجر به کنار گذاشتن دروازه‌بان اصلی این تیم شد، پیش از این با نوع‌های مختلف برای چند بازیکن دیگر هم رخ داده بود. محمد ایرانپوریان، حامد لک، بختیار رحمانی، علی عبدالله‌زاده، محسن بنگر، امید عالیشاه حتی مهدی کیانی و... این سیاهه بی‌پایان است برای مرور نام‌هایی که در تراکتورسازی به عناوین و دلایل مختلف متهم به خیانت و کم کاری شدند. فعلا آخرین گزینه محسن فروزان است، سنگربانی که یک فصل موفق و کم سابقه را برای تیم سرخ شهر تبریز در خط دروازه رقم زده و تا پیش از دقیقه دوم بازی رشت با انواع و اقسام القاب اغراق آمیز از سوی هواداران تراکتورسازی مورد تحسین و تمجید قرار می‌گرفت.

هنوز روی صفحات فضای مجازی تصاویر و شعارهای رنگارنگ در تعریف محسن فروزان به چشم می‌خورد اما یک روز تلخ و دو اشتباه مرگبار در تبریز کافی است برای رسیدن از عرش به فرش! محسن فروزان یکی از عناصر اصلی موفقیت تراکتورسازی در کسب امتیازات حساس خصوصاً در بازی‌های سرنوشت‌ساز این تیم برابر استقلال، سپاهان و پدیده نبوده اما حالا که به عنوان مقصر اصلی در شکست مقابل سپیدرود شناخته می‌شود نه تنها از جانب هواداران بلکه از سوی مدیریت باشگاه خودش هم مورد یک اتهام جدی قرار گرفته است. به گزارش مهر، انتقاد اول خطاب به هواداران تراکتورسازی است که از اولین فصل بازگشت به لیگ برتر تا امروز همیشه عناصر و عوامل مختلفی را عامل ناکامی تیمشان دانسته و با همین موضع‌گیری‌ها خواسته آرامش تراکتورسازی را مختل ساخته‌اند. چند بازیکن، داور، مدیر و مربی از سوی هواداران تراکتورسازی به خیانت متهم شدند و سخت‌ترین و بدترین توهین‌ها را در ورزشگاه‌ها یا فضای مجازی تحمل کردند؟

اما چگونه می‌توان از هواداران یک باشگاه انتظار بیشتری داشت زمانی که رفتار مجموعه یک باشگاه چنین آماتور و غیرحرفه‌ای است؟ تراکتورسازی هنوز در پله دوم جدول قرار دارد و در صورت پیروزی پرسپولیس در بازی با سایپا باز هم شانس کمی برای قهرمانی ندارد. چگونه ممکن است در چنین موقعیتی مسوولان این باشگاه ضمن اخراج موقت دروازه‌بان در فضای مجازی ابهاماتی پیرامون عملکرد محسن فروزان مطرح کنند؟

آیا شایعات منتشره در فضای مجازی پیرامون عملکرد ضعیف برابر سپیدرود به دلیل تبانی یا شرط‌بندی قابل اثبات بوده که باشگاه با بازیکن تأثیرگذار خودش به این شکل برخورد می‌کند و وارد نمودن چنین اتهاماتی وصف مجرمانه ندارد؟ در غیر این صورت و در شرایطی که بر اساس قواعد فوتبال عملکرد فروزان را مورد ارزیابی قرار دهیم چه دلیلی دارد که سنگربان تراکتورسازی از حضور در تمرین تیم خودش محروم شود و دقیقاً در قبال چه مساله‌ای باید پاسخگو باشد.

به نظر می‌رسد اینگونه رفتارها تنها به منظور همنوایی با هواداران و جلب رضایت آنها صورت گرفته اما نقش باشگاه در این موقعیت باید سازنده و در تقابل با حاشیه‌سازی بر مبنای قواعد و اصول حرفه‌ای باشد. ختم کلام اینکه تراکتورسازی با این رویکرد خودخواسته به حاشیه می‌رود و پیامدهای یک شکست را به سرنوشت بازی‌های بعدی خودش گره می‌زند. این خودزنی آشکار حاصل نگاهی است دور از استانداردهای حرفه‌ای فوتبال که ممکن است یک تیم مدعی را در هفته‌های پایانی فصل با مشکلات جدی‌تری مواجه و از صدر جدول دورتر کند و تنها مقصر کسی نیست به جز خود اعضای خانواده تراکتورسازی.

میراث نامه

مقصر تخریب خانه مادری «سایه» کیست

خانه مادری هوشنگ ابتهاج ملقب به سایه سرانجام تخریب شد. عضو شورای شهر رشت درباره تخریب خانه مادری هوشنگ ابتهاج توضیحات و انتقادهایی را مطرح کرد. رضا رسولی، عضو شورای شهر رشت، در پی تخریب خانه مادری این شاعر پیشکسوت اظهار کرد: خانه زادگاه شاعر معاصر ما هوشنگ ابتهاج در دهه ۳۰ و ۴۰ نوسازی شده است؛ اما به لحاظ مکان رویداد حائز اهمیت بسیار زیادی است. در واقع این خانه‌ای که استاد در آن جا به دنیا آمده، دو پلاک بوده و بعدها نیز یکی از آنها به دو پلاک دیگر تفکیک شده است. یعنی سه پلاک کنار هم بود و هست و کل این سه پلاک یک خانه اعیانی و زادگاه این شاعر است. یکی از این پلاک‌ها نیز در دهه ۳۰-۴۰ بازسازی شده و بنای جدیدی در آن ساخته شده است یا اینکه بنای قبلی مرمت کلی شده که دقیق نمی‌دانم. اما چیزی که مهم است، این محل میراث مکان رویداد است. در همه دنیا محلی که شاعر جلیل‌القدر یا هنرمند ملی به دنیا آمده باشد، قابلیت ثبت دارد. او با بیان اینکه خرید و احیای خانه ابتهاج از ۴ سال گذشته مطرح بوده است، افزود: مالک خانه خود گیلانی نیست و شاید عرقی هم نسبت به این موضوع نداشته باشد. او از ۴ سال گذشته به دنبال مجوز تخریب خانه بود که ما بطور اتفاقی متوجه این ماجرا شدیم و جلو آن را گرفتیم. بارها با مدیر میراث آن زمان و مدیر فعلی جلسه گذاشتیم تا خانه را با عنوان مکان رویداد ثبت کنند تا بتوانیم خانه را خریداری کنیم. رسولی در ادامه اظهار کرد: متأسفانه میراث در طول زمان بارها گزارش خلاف واقع داده است، این را با اطمینان خاطر می‌گویم و متوجه تبعات عمومی آن هستم. میراث بارها گزارش داده که این مکان فاقد ارزش تاریخی است و هیچ اتفاق خاصی در آن نیفتاده است. گزارش‌های ضد و نقیضی که متأسفانه شاید بیشتر به دلایل سیاسی توسط میراث داده شد. او در عین حال بیان کرد: البته ممکن است در کل پشت این ماجرا زد و بندی وجود داشته باشد که من این موضوع را نمی‌توانم قضاوت کنم. او سپس گفت: در آخرین جلسه‌ای که با مدیر کل جدید داشتیم او قول داد مراحل ثبت را شروع کند اما دوباره جواب صددرصد متناقضی با آن چه در جلسه رسمی داشتیم، ارایه داد؛ «همانطور که گفتیم این جا (خانه مادری ابتهاج) خبری نبوده است». همه اسناد و مدارک و نامه‌های میراث موجود است که می‌توانم آنها را ارایه بدهم. این عضو شورای شهر سپس درباره خرید این خانه توسط شهرداری توضیح داد: شورای شهر رشت با ۱۱ رای (بدون مخالف) خرید و مرمت این خانه را تصویب کرد و طی دو سال گذشته یک بار دو و نیم میلیارد و یک بار هم چهار میلیارد تومان بودجه برای این موضوع در نظر گرفت. اما ما نمی‌توانیم خانه را بخریم مگر اینکه خانه در طرح باشد یا میراث روی آن دست گذاشته باشد که میراث به دلایلی روی آن دست نگذاشت. مالک نیز حقوق مدنی دارد و کسی نمی‌تواند حقوق مدنی او را نادیده بگیرد. اینکه یک بار بگویی ملکت را می‌فروشی او هم بگوید نه نمی‌فروشم، کاملا طبیعی است. تا محدودیت، اصرار و همراهی‌ای از جانب میراث وجود نداشته باشد، نمی‌توان مذاکره کرد. ما نمی‌توانیم به زور ملک کسی را بخریم. دوستان میراث باید مسیر ثبت را طی می‌کردند و من اصلا نمی‌دانم تا کجا رسیده‌اند.

در آخرین جلسه شهرداری نماینده میراث گفته است این مکان هیچ ارزش تاریخی ندارد و شما ملزم به صدور پروانه هستید. میراث مدعی است که این بنا، بنایی نیست که استاد ابتهاج در آن به دنیا آمده باشد، من هم این را تأیید می‌کنم، اما مساله ما فقط این نیست، مکان رویداد تعریف دیگری دارد و میراث هم بهتر می‌داند. به نظرم دوستان خواسته‌اند از زیر بار مسوولیت دربروند و به قول معروف با این قضیه روبرو نشوند. او سپس اظهار کرد: صبح جمعه، ۲۳ فروردین متوجه تخریب این خانه شدم و به شهرداری رفتم و دیدم که بر اساس نامه‌های متعدد میراث، صورت جلسه و اسناد و مدارک، روند قانونی تخریب خانه، بعد از سه سال و خرده‌ای که جلویش را گرفته بودیم، طی شده است. البته مالک به مراجع قضایی مراجعه کرده بود.

تاریخ‌نگاری

اسدالله علم درگذشت

بیست و پنجم فروردین ۱۳۵۷، امیر اسدالله علم وزیر پیشین دربار رژیم پهلوی در بیمارستانی در نیویورک به دلیل بیماری سرطان خون در ۵۹ سالگی درگذشت.

امیر اسدالله علم که یکی از مهم‌ترین چهره‌های سیاسی دوران پهلوی دوم به حساب می‌آمد، در سال ۱۲۹۸ هجری شمسی در بیرجند متولد شد. پدرش محمدابراهیم‌خان علم، امیر قائنات معروف به «شوکت‌الملک» از خوانین قائنات و سیستان، در کودتای ۱۲۹۹ شمسی متحد رضاخان بود. پس از سرنگونی دولت مصدق توسط تیمسار فضل‌الله زاهدی، علم که گفته می‌شود خود نیز در جریان کودتا مشارکت کرده بود، بی‌درنگ با خانواده‌اش به تهران بازگشت و بار دیگر سرپرست املاک پهلوی شد. در ۱۳۳۴ شاه تصمیم به برکناری زاهدی گرفت و علم را مامور ابلاغ درخواست خود و قانع کردن زاهدی به استعفا کرد. پس از کناره‌گیری زاهدی در فروردین ۱۳۳۴، علم در کابینه حسین علاء وزیر کشور شد. او در این سمت که تا فروردین ۱۳۳۶ ادامه داشت، استانداران و فرمانداران سراسر کشور را تعویض کرده و عناصر مورد تایید شاه را جایگزین کرد. در سال ۴۱ در پی مخالفت شاه با درخواست امینی مبنی بر کاستن بودجه ارتش، شاه او را کنار گذاشت و بدون تعلل علم را که ۴۳ سال بیشتر نداشت به نخست‌وزیری برگزید. علم در این پست دو وظیفه عمده به عهده داشت؛ نخست، تعقیب برنامه اصلاحات ارضی و دیگر برنامه عدم تمرکز و اعطای استقلال بیشتر به استان‌ها. بسیاری معتقدند علم مهم‌ترین فردی بود که در مسائل داخلی کشور، شاه را هدایت می‌کرد و برای تغییرات مهم به او خط مشی می‌داد. علم در ۱۹ آبان ۴۵ وزیر دربار شد. او همزمان چندین مقام تشریفاتی دیگر از جمله آجودانی مخصوص محمدرضا شاه، نمایندگی ویژه شاه در هیات مدیره بنیاد پهلوی، عضویت در هیات مدیره بنگاه ترجمه و نشر کتاب، مدیریت عامل کمیته پیکار با بی‌سوادی، عضویت در هیات مدیره سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی و دبیر کلی «حزب مردم» را به تدریج بر عهده گرفت. با این حال وزارت دربار مهم‌ترین شغل سیاسی وی بود. با انتصاب علم به وزارت دربار، دولت هویدا تا حد زیادی از تصمیم‌گیری‌های مهم و سیاست‌گذاری‌های کلان کشور کنار نهاده شد و نقش آن تنها به امور اجرایی کشور تنزل یافت. در سال ۱۳۵۶ نیز که علم برای معالجه بیماری خود بارها مجبور به ترک کشور و بستری شدن در بیمارستان‌های اروپا بود، به عنوان وزیر دربار، مسائل سیاسی ـ اجتماعی کشور را پیگیری می‌کرد. روند بیماری سرطان خون علم که نهایتاً منجر به مرگ وی شد، از اواخر دهه ۴۰ و اوایل دهه ۱۳۵۰ آغاز شده بود. اولین بار که علم به یک نوع بیماری ناشناخته در وجود خود اشاره کرد تیرماه ۱۳۴۹ بود که علایم آن کاهش تدریجی وزن بدنش بود. با توجه به وخامت اوضاع علم، بالاخره شاه با پیشنهاد کناره‌گیری وی موافقت کرد و از آبان سال ۱۳۵۶ علایم مرگ‌آور بیماری وی نمایان شد. در اواخر دی ۵۶ در بیمارستانی در پاریس بستری شد. جهت مراقبت و معالجه بیشتر در اواخر سال ۱۳۵۶ به امریکا اعزام شد و در بیمارستان شهر نیویورک بستری گردید. سرانجام وی در ساعت ۱۱ روز جمعه ۲۵ فروردین ۱۳۵۷ در بیمارستانی در نیویورک درگذشت.